

Verksamhetsberättelse för bolag med statligt ägande 2017

Innehåll

Regeringens förvaltning

Viktiga händelser 2017	1
Förord	2
Utveckling 2017	4
Värdeutveckling	6
Fallstudier	
– Mångdimensionellt värdeskapande	8
– Digitalisering	10

Strategi och mål

Aktivt ägande	13
Ekonomiska mål	18
Samhällsuppdrag	21
Uppdragsmål	22
Måluppföljning	24
Strategiska mål för hållbart företagande	26
– Agenda 2030	28
Könsfördelning	30
Lönenivåer och anställningsvillkor	31

Räkenskaper

Resultat 2017	33
Utdelningar och anslag	34
Försäljningar och utdelningar	35
Riskhantering	36

Bolagsöversikter

Bolag med statligt ägande A-Ö	39
Övriga bolag och verksamheter	86
Avvecklade bolag	87

Övrigt

Statligt ägande i modern tid	89
Redovisningsprinciper	92
Bolagens rapportdatum	93
Propositionsförteckning	94
Statens ägarpolicy 2017	96
– Riktlinjer för extern rapportering i bolag med statligt ägande	103
– Riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare i bolag med statligt ägande	105
Adresser	107
Definitioner och förkortningar	109

Staten är en betydande bolagsägare i Sverige

I den statliga bolagsportföljen finns 47 hel- och delägda bolag, varav två är börsnoterade. Staten har ett stort ansvar att vara en aktiv och professionell ägare.

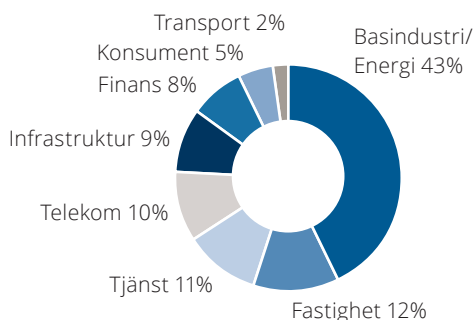
Det övergripande målet för regeringen är att bolagen ska skapa värde och i förekommande fall se till att de särskilt beslutade samhällsuppdragen utförs väl.

Portföljöversikt

Statens bolagsportfölj består av 47 bolag och har sin tyngdpunkt inom basindustri/energi. De flesta bolag är vinstdrivande. 23 bolag har särskilt beslutade samhällsuppdrag.

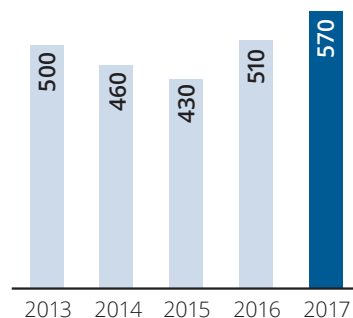
Portföljens värde

Per sektor

Statens bolagsportfölj¹

Uppskattat värde, mdkr

Utdelning

20,2 mdkr

Direktavkastning

3,6%

Antal anställda²

135 000

Balanserad könsfördelning³

Styrelseordförande och ledamöter, andel kvinnor/män

49%/51%

Styrelseordförande, andel kvinnor/män

48%/52%

Summa ordförande och ledamöter

294 st

Nettoomsättning för portföljen

Exkl. intressebolag

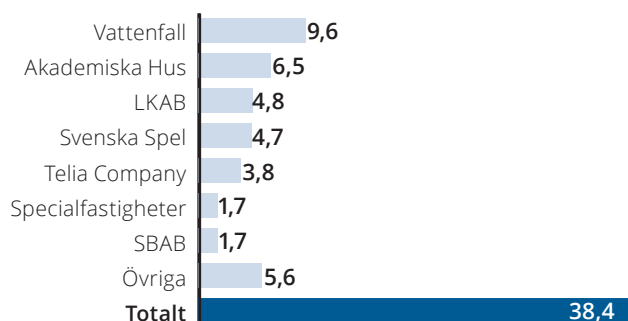
324 mdkr

Inkl. intressebolag

355 mdkr

Resultat efter skatt

Bolag med störst resultatpåverkan, jan-dec 2017, mdkr

1) Portföljvärdet justerat för transaktioner.

2) Cirka 135 000 personer är anställda i bolagen med statligt ägande inklusive intressebolag.

3) Könsfördelningen avser de hel- och delägda bolagen.

Sju bolag står för 80 procent av nettoomsättningen inklusive intressebolag...

Bolag (ägarandel, %)	Omsättningsfördelning ¹ , %	Antal anställda	Nettoomsättning, mnkr jan-dec 2017	Rörelseresultat, mnkr jan-dec 2017
Vattenfall (100%)	38,1	20 041	135 295	18 644
PostNord (60%)	10,5	31 350	37 079	-124
Telia Company (37%)	8,4	24 468	79 867	13 690
Systembolaget (100%)	8,3	3 611	29 355	263
LKAB (100%)	6,6	4 118	23 492	6 024
Apoteket (100%)	5,6	3 113	19 871	667
SJ (100%)	2,2	3 680	7 780	666

1) Andel av nettoomsättningen inklusive intressebolag (355 miljarder kronor).

...resterande bolag² står för 20 procent av nettoomsättningen inklusive intressebolag.

Bolag (ägarandel, %)	Nettoomsättning mnkr jan-dec 2017	Rörelseresultat mnkr jan-dec 2017	Bolag (ägarandel, %)	Nettoomsättning mnkr jan-dec 2017	Rörelseresultat mnkr jan-dec 2017
Akademiska Hus (100%)	5 806	8 499	SEK, Svensk Exportkredit (100%)	1 553	1 007
Almi Företagspartner (100%)	1 061	229	SOS Alarm (50%)	1 082	95
APL, Apotek Produktion & Laboratorier (100%)	1 433	-26	Specialfastigheter (100%)	2 028	2 238
Arlandabanan Infrastructure (100%)	66	0	SSC, Svenska rymdaktiebolaget (100%)	935	-14
Bilprovingen (100%)	677	49	Statens Bostadsomvandling (100%)	22	-17
Bostadsgaranti (50%)	0	-2	Sveaskog (100%)	6 206	1 827
Dramaten (100%)	286	5	Svedab (100%)	11	648
Green Cargo (100%)	4 337	1	Svenska Skeppshypotek (100%)	270	111
Göta kanalbolag (100%)	51	0	Svenska Spel (100%)	7 774	4 705
Infranord (100%)	4 003	174	Svevia (100%)	7 557	204
Jernhusen (100%)	962	947	Swedavia (100%)	5 745	688
Lernia (100%)	3 302	57	Swedesurvey (100%)	8	-5
Metria (100%)	432	20	Swedfund International (100%)	220	50
Miljömärkning Sverige (100%)	61	-2	Teracom Group (100%)	1 974	460
Operan (100%)	573	0	Vasallen (100%)	17	35
Orio (100%)	755	-24	VisitSweden (50%)	227	-2
RISE, Research Institutes of Sweden (100%)	2 696	14	Voksenåsen (100%)	43	-1
Samhall (100%)	7 442	-271			
Saminvest (100%)	3	-157			
SBAB (100%)	3 132	2 228			

2) EUROFIMA, SAS, Stiftelsen Industrifonden, Stiftelsen Norrlandsfonden och Sweden House konsolideras ej. Fouriertransform och Inlandsinnovation tillskötts den 1 januari 2017 som ovillkorat aktieägartillskott till Saminvest.

Viktiga händelser 2017

Utdelningarna ökar

För verksamhetsåret 2017 uppgår utdelningarna från de statligt ägda bolagen till cirka 20,2 (13,6) miljarder kronor. En majoritet av de bolag som till årsstämman 2018 föreslog att utdelning skulle ske till ägaren presenterade ett utdelningsförslag som antingen var högre eller i linje med det förslag som antogs under föregående år. För första gången sedan räkenskapsåret 2012 beslutades om en utdelning i Vattenfall, denna gång på 2 miljarder kronor, och styrelsen i LKAB presenterade ett utdelningsförslag på 2,9 miljarder kronor efter ett par års utebliven utdelning.

Försäljning av Apoteksgruppen

I november 2017 beslutade regeringen att sälja Apoteksgruppen i Sverige Holding AB (AGHAB) till Euroapothea UAB. Bakgrunden till försäljningen var att regeringen uttryckte en vilja att fokusera på utvecklingen av det statligt ägda Apoteket AB, då det saknades skäl för staten att ha ägande i två konkurrerande verksamheter. AGHAB grundades 2010 med uppdraget att planera och genomföra bolagiserings- och transaktionsprocessen avseende 150 av Apoteket AB:s apotek till småföretagare samt att skapa en serviceorganisation som skulle stödja småföretagarnas drift av apoteken. Sedan 2014 har bolaget agerat på marknadsmässiga villkor och utan något av riksdagen särskilt beslutat samhällsuppdrag. Försäljningspriset för aktierna i AGHAB blev 1 694 miljarder kronor. Transaktionen slutfördes i början av 2018 efter att Konkurrensverket gett sitt godkännande.

PostNord

I oktober 2017 slöt den danska och den svenska regeringen avtal om att möjliggöra genomförandet av den nya produktionsmodellen för PostNords danska verksamhet, Post Danmark. Avtalet innebär att båda staterna ska tillskjuta kapital till PostNord. Den

svenska staten ska bidra med 400 miljoner kronor och den danska staten med 267 miljoner kronor. Därutöver ska den danska staten kompensera PostNord med 1 533 miljoner kronor för kostnader relaterade till uppsägningar av anställda med särskilda uppsägningsvillkor i den danska verksamheten. Tillskotten prövas av EU-kommissionen.

SAS nyemission

Under hösten 2017 kallade SAS till en extra bolagsstämma där styrelsen bemyndigades att genomföra en nyemission av stamaktier med avvikelse från aktieägarnas företrädesrätt. Skälen till emissionen var att bolaget skulle stärka det egna kapitalet i syfte att erhålla bättre villkor för finansiering av kommande flygplansinvesteringar och refinansiering av kommande låneförfall, samt möjliggöra eventuell framtida inlösen av preferensaktier. Svenska staten uttryckte sitt stöd för förslaget och nyemissionen genomfördes på marknadsmässiga villkor. Svenska staten tecknade inte aktier i denna nyemission varför statens ägarandel sjönk från 17,2 procent till 14,8 procent. Den svenska staten är fortsatt den största enskilda aktieägaren i SAS.

Riksrevisionens granskning

Riksrevisionen har granskat om regeringens styrning av bolag med samhällsuppdrag ger goda förutsättningar för att samhällsuppdragen ska kunna utföras väl. Granskningen visar bland annat att regeringen bör ge styrningen av dessa bolag högre prioritet, samt att redovisning och uppföljning av samhällsuppdragen behöver utvecklas. Regeringen påbörjade 2013 ett arbete med att precisera bolagens samhällsuppdrag i så kallade uppdragsmål. Hittills har nio av de 23 bolag som har särskilt beslutade samhällsuppdrag fått uppdragsmål.

■ *Läs mer på sidorna 21–25.*

En bolagsportfölj som stärker Sverige

Bolagen med statligt ägande utgör en stor och viktig del av svenskt näringsliv och bolagen ägs ytterst av det svenska folket. Regeringen, som på uppdrag av riksdagen ansvarar för bolagsportföljen, förvaltar bolagen på ett aktivt och professionellt sätt med långsiktigt värdeskapande som övergripande mål.

Bolag med statligt ägande bidrar till stor samhällsnytta i Sverige på många olika sätt. De fyller samhällsviktiga funktioner och ger också viktiga bidrag till statskassan genom sin utdelning till ägaren. Bolagen skapar dessutom jobb i hela landet och bidrar till ett välfungerande näringsliv.

Bolagen med statligt ägande är en värdefull tillgång för Sverige och för att detta ska komma både nuvarande och framtida generationer till del så ställer regeringen krav på att bolag med statligt ägande ska agera och utvecklas på ett långsiktigt, effektivt och lönsamt sätt.

Stark återhämtning och starkt resultat

När vi nu summerar 2017 så kan jag konstatera att den statliga bolagsportföljen redovisar det starkaste resultatet på många år. Efter några riktigt tuffa år så ser vi att miljardförluster åter vänt till miljardvinster. Utdelningsintäkterna ökar kraftigt och den beräknade värdeökningen på

portföljen överträffade börsens. Det samlade värdet uppgick vid årets slut till hela 570 miljarder kronor.

Investeringar för framtiden

Bolagen med statligt ägande fortsätter att utvecklas starkt samtidigt som flera av dem också planerar stora och samhällsviktiga investeringar:

- Vattenfall fortsätter att driva på omställningen till förnybara energisystem och tyngdpunkten för bolagets tillväxtinvesteringar under 2018–19 är vindkraft som väntas uppgå till 13 miljarder kronor. Vattenfall investerar också i biomassaeldade värmeverk och decentraliserade lösningar som solenergi och laddstrukturer för elbilar.
- Vattenfall och LKAB driver tillsammans med SSAB projektet HYBRIT, som syftar till att framställa stål utan kol vilket skulle revolutionera ståltillverkningen och kraftigt kunna minska världens koldioxidutsläpp.
- SEK gör stora insatser för att underlätta svenska företags exportaffärer och därmed bidrar till att skapa sysselsättning och hållbar tillväxt i Sverige. Till exempel genom sin senaste satsning att erbjuda finansiering av systemexport som innebär export av helhetslösningar där flera svenska leverantörsföretag tillsammans kan skapa ett starkt erbjudande inom till exempel smarta städer.

- Telia fortsätter att spela en central roll i digitaliseringen av Sverige och har investerat omkring 20 miljarder kronor i Sverige 2015–2017, varav hälften i fiber.
- SJ och Jernhusen investerar stora summor i tåg respektive utveckling av stationsområden för att göra det enklare och mer attraktivt att åka tåg i Sverige. SJ kommer till exempel satsa 3,5 miljarder på att genomföra en total uppgradering och modernisering av X2000-flottan samt ytterligare stora investeringar om fem till sex miljarder i nya snabbtåg.

Hög aktivitet

År 2017 var ett år som präglades av hög aktivitet inom den statliga bolagsportföljen. Nya ekonomiska mål beslutades för flera bolag, vi nådde en överenskommelse med den danska staten som gör det möjligt för PostNord att klara av en nödvändig omställning av den danska verksamheten och vi inhämtade riksdagens mandat för att sälja bland annat Apoteksgruppen.

Försäljningen av Apoteksgruppen genomfördes mot bakgrund av att staten redan äger Apoteket och det saknas skäl för staten att ha ägande i två konkurrerande verksamheter.

Hållbarhet, jämställdhet och digitalisering

Under året har bolagsförvaltningen genomfört två kartläggningar på portföljnivå. Den första var en geografisk översyn som visade att statliga bolag i större utsträckning än privata finns på plats samt skapar jobb i hela landet. Den andra kartläggningen visade att det råder hög aktivitet inom portföljen när det gäller bolagens insatser riktade mot nyanlända och

”Bolag med statligt ägande ska agera och utvecklas på ett långsiktigt, effektivt och lönsamt sätt.”

"Hållbart företagande är en förutsättning för att bolagen med statligt ägande ska fortsätta att vara framgångsrika och skapa värde över tid."

övriga personer som står längre ifrån arbetsmarknaden. Genom att bolagen aktivt jobbar för ett inkluderande och jämställt Sverige gynnas inte bara deras egen verksamhet utan det skapas också positiva effekter i hela samhället.

Hållbart företagande är en förutsättning för att bolagen med statligt ägande ska fortsätta att vara framgångsrika och skapa värde över tid. Därför har regeringen tydliggjort sina förväntningar på bolagens arbete med den globala hållbarhetsagendan Agenda 2030 och Parisavtalet. Från och med 2017 följer vi upp bolagens arbete med de globala hållbarhetsmålen och under året skedde även ett intensivt jobb med att höja bolagens kunskap om de globala hållbarhetsmålen.

Digitalisering fortsatte att vara ett fokusområde under året. Regeringens ambition är att Sverige ska vara bland de länder som är ledande inom digitalisering, innovation samt forskning och utveckling. Min förväntan är att bolagen med statligt ägande aktivt ska utnyttja digitaliseringens möjligheter i sitt värdeskapande, samtidigt som de ska ha överblick när det gäller de nya risker som kan uppstå.

I spåren av #metoo kallade jag som ägaransvarig minister alla ordföranden inom den statliga bolagsportföljen till ett möte i början av 2018 för att diskutera igenom deras åtgärder för att fortsätta jobba för jämställdhet i sina bolag. Även om den statliga bolagsportföljen är världens kanske mest jämställda vad gäller exempelvis styrelser är det viktigt att bolagen

fortsätter jobba för allas lika behandling och jämställdhet inom alla områden av organisationen.

Jag är stolt över allt hårt arbete och engagemang som vi sett inom alla olika delar av den statliga bolagsportföljen under det gångna året. År 2017 blev en revansch för de statliga bolagen och det är ett välkommet besked för ägarna, svenska folket.

Mikael Damberg
Närings- och innovationsminister,
ansvarig minister för bolag
med statligt ägande

Utveckling 2017

Omsättning

Den konsoliderade nettoomsättningen för den statliga bolagsportföljen ökade med 1,0 procent under 2017 jämfört med helåret 2016 och uppgick till 324,3 (321,1) miljarder kronor. Nettoomsättningen för helåret 2017 inklusive intressebolagen¹ ökade med 0,5 procent och uppgick till 354,7 (353,1) miljarder kronor.

Ökad omsättning i LKAB, Systembolaget och Samhall är de främsta anledningarna till ökningen i total nettoomsättning. LKAB:s omsättningsökning, 7,1 miljarder kronor, förklaras främst av bättre utfall för säkringar av pris och valuta. Systembolagets omsättning ökade till följd av något ökad försäljningsvolym, bland annat på grund av befolkningsökningen och höjd alkohol-

skatt. Samhalls omsättning ökade med 0,5 miljarder kronor på grund av hög affärstillväxt, vilket därmed även medför fler arbetstillfällen.

Ett antal bolag minskade sin omsättning, exempelvis Vattenfall, Telia Company och SJ. En bidragande orsak till Vattenfalls minskade omsättning var lägre försäljning på privatkundsmarknaden i Nederländerna samt lägre erhållna priser och lägre sålda volymer till företagssegmentet i Tyskland.

Vattenfall svarar för 41,7 (43,4) procent av nettoomsättningen i den statliga bolagsportföljen respektive 38,1 (39,4) procent i det fall intressebolagen inkluderas.

Resultat och utdelning

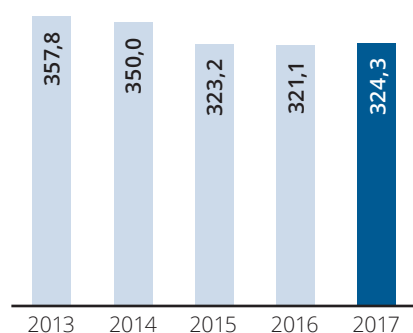
Rörelseresultatet för helåret 2017 ökade och uppgick till 53,8 (26,4) miljarder kronor. Det förklaras främst av lägre nedskrivningar och avsättningar för kvarvarande verksamheter i Vattenfall, vars underliggande rörelseresultat därtill ökade med 1,6 miljarder kronor. Även LKAB:s bättre utfall från säkringar av pris och valuta och högre marknadspriser på högfördlade järnmalmsprodukter bidrog i stor utsträckning till det högre rörelseresultatet.

Resultatet efter skatt för helåret 2017 ökade och uppgick till 38,4 (-4,7) miljarder kronor. Störst positiva bidrag till det konsoliderade resultatet efter skatt kom från Vattenfall, Akademiska Hus, LKAB och Svenska Spel. PostNords resultat efter skatt för

1) Inkluderar nettoomsättningen för intressebolagen utifrån statens kapitalandel. Bolag där ägandet understiger 20 procent inräknas ej.

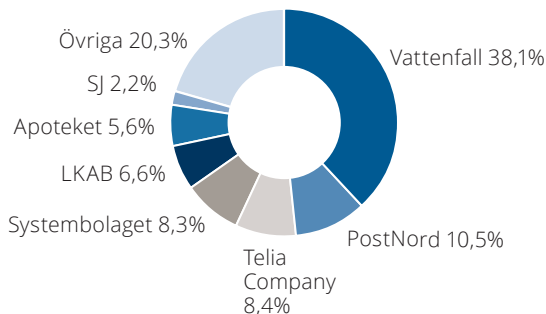
Nettoomsättning

Exklusive intressebolag Mdkr

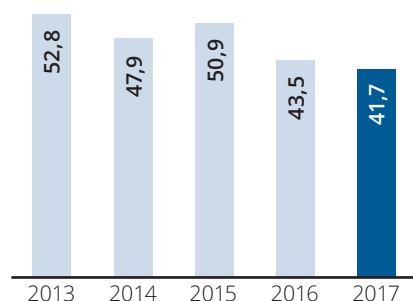
Omsättningsfördelning

Inklusive intressebolag, jan-dec 2017

Bruttoinvesteringar

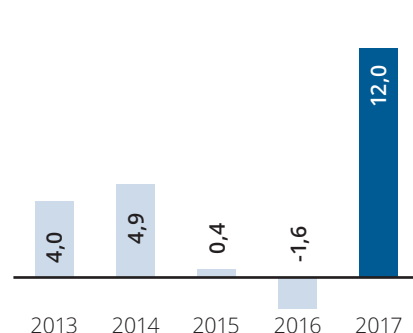
Mdkr

Bruttoinvesteringarna minskade med 4,2 procent och uppgick till 41,7 (43,5) miljarder kronor. Vattenfalls bruttoinvesteringar, som utgjorde mer än hälften av de totala bruttoinvesteringarna, minskade med 8,2 procent och uppgick till 21,2 (23,1) miljarder kronor.

Avkastning på eget kapital

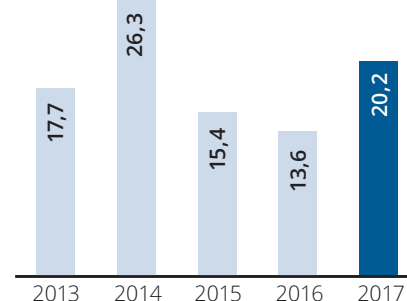
%

Avkastningen på eget kapital uppgick till 12,0 (-1,6) procent.

Utdelningar

Mdkr

Bolagen med statligt ägande ger viktiga bidrag till statskassan. För verksamhetsåret 2017 uppgår statens utdelningar till sammanlagt 20,2 miljarder kronor.

helåret 2017 förbättrades kraftigt men med ett resultat på -0,3 (-1,6) miljarder kronor hade bolaget störst negativ påverkan på det konsoliderade resultatet. E-handelns accelererande tillväxt stärker bolagets utveckling samtidigt som digitaliseringen fortsätter att påverka brevvolymer negativt.

För verksamhetsåret 2017 uppgår utdelningarna från bolagen med statligt ägande till 20,2 (13,6) miljarder kronor. Störst utdelningar kommer från Svenska Spel och Telia Company, 4,7 respektive 3,7 miljarder kronor.

Hållbart företagande

I detta avsnitt har alla delägda bolag viktats så att det är möjligt att härleda exempelvis portföljens utsläpp till den statliga ägarandelen, i linje med internationell praxis.

Den statliga bolagsportföljens totala klimatpåverkan, mätt i ton CO₂-ekvivalenter (direkta och indirekta

utsläpp), uppgick till cirka 25,0 (25,5) miljoner och motsvarade en minskning med 2,0 procent jämfört med föregående år.¹ Vattenfall står för cirka 92 procent av utsläppen och tillsammans med LKAB, SAS, PostNord och Sveaskog står dessa fem bolag för mer än 99 (98) procent av portföljens totala klimatpåverkan.

Olycksfallsfrekvensen på portföljnivå mätt som antal arbetsrelaterade olyckor med åtföljande sjukfrånvaro delat med miljoner arbetade timmar ökade till 6,2 (5,0)². Under året inträffade inga (1) arbets-

relaterade dödsolyckor i den statliga bolagsportföljen.

Totala löner och andra ersättningar till de anställda (exklusive sociala kostnader) uppgick till 46,7 (46,4) miljarder kronor. Vattenfall och bolag som verkar i personalintensiva branscher såsom PostNord och Samhall stod för de största löneutbetalningarna.

1) Baseras på information som rapporterats in till Regeringskansliet och exkluderar 13 bolag som ej haft denna statistik tillgänglig.

2) Ett par bolag har exkluderats då de har rapporterat in alla arbetsrelaterade olyckor, oavsett om dessa resulterat i sjukskrivning eller ej.

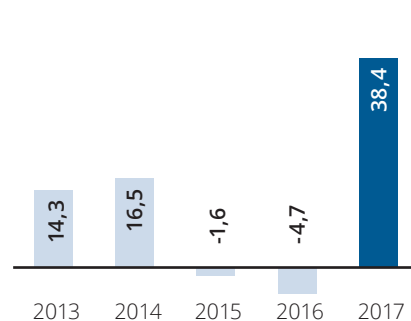
Inbetald skatt, totalt¹

Mdkr	2017	2016
Inbetalda bolagsskatter i Sverige	5,7	5,4
Inbetalda bolagsskatter i övriga länder	2,8	1,7 ²

1) Avser bolagens totala betalningar av bolagsskatt (inkomstskatt) under året oavsett statens ägarandel. För en del bolag inräknas även exempelvis särskild löneskatt på pensionskostnader för de anställda, men detta utgör endast en mindre andel av totalen.

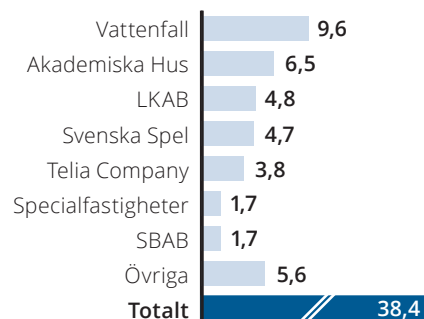
2) Exkluderar en större återbetalning av skatt i Tyskland för Vattenfall.

Resultat efter skatt

Resultat efter skatt

Bolag med störst resultatpåverkan, jan-dec 2017

Bolag med statligt ägande, totalt^{1,2}

Mdkr	2017	2016	2015	2014	2013
Nettoomsättning (inkl. ev. anslag)	324,3	321,1	323,2	350,0	357,8
Nettoomsättning inkl. intressebolag (inkl. ev. anslag)	354,7	353,1	356,0	389,0	405,4
Resultat före värdeförändringar	47,9	20,8	11,3	23,0	24,9
Värdeförändringar	5,8	5,6	5,2	5,1	2,1
Rörelseresultat (EBIT)	53,8	26,4	16,5	28,1	27,0
Resultat före skatt	47,8	20,1	10,7	20,6	17,3
Resultat efter skatt	38,4	-4,7	-1,6	16,5	14,3
Bruttoinvesteringar	41,7	43,5	50,9	47,9	52,8
Kassaflöde från löpande verksamhet (exkl. SEK och SBAB)	50,7	46,5	61,7	65,2	65,0
Summa eget kapital	342,6	312,9	339,2	363,8	358,7
Balansomslutning	1 495,6	1 469,0	1 488,9	1 540,3	1 489,0
Antal anställda exkl. intressebolag (tusental)	110	111	120	124	129
Antal anställda inkl. intressebolag (tusental)	135	137	146	163	169
Utdelning	20,2	13,6	15,4	26,3	17,7
Uppskattat värde ³	570	510	430	460	500
Avkastning på eget kapital (%)	12,0	-1,6	0,4	4,9	4,0
Soliditet (%)	22,9	21,3	22,8	23,6	24,1
Direktavkastning (%)	3,6	2,8	3,6	5,5	3,3

1) Vattenfalls brunkolsverksamhet och Teracom Groups tidigare dotterbolag Boxer redovisas som resultat från avvecklad verksamhet/verksamhet under avyttring 2016 och 2015. Apoteksgruppen ingår inte i den konsoliderade sammanställningen för 2017. Värdena för tidigare år har inte justerats.

2) SAS ingår inte i det konsoliderade resultatet sedan 2015 eftersom statens kapitalandel nu understiger 20 procent. Värdena för tidigare år har inte justerats.

3) Uppskattat värde på bolagsportföljen justerat för transaktioner.

Högre marknadsvärde

Den statliga bolagsportföljen består av bolag inom sektorerna basindustri/energi, telekom, tjänst, fastighet, finans, konsument, infrastruktur och transport. Basindustri/energi är den dominerande sektorn med omkring 40 procent av portföljens värde, följt av de tre sektorerna fastighet, tjänst och telekom.

En värdering av bolagen och portföljen i sin helhet görs årligen och en redogörelse för värdeutvecklingen lämnas här med fem respektive ett års historik. Värderingstidpunkt är per utgången av respektive år och syftet är att fastställa ett marknadsvärde för bolagen samt för portföljen som helhet. Majoriteten av bolagen värderas med såväl avkastningsvärdering (nuvärdesberäkning av framtida riskjusterade kassaflöden) som relativvärdering (avstämning och jämförelse mot värdemultiplar för jämförbara bolag justerat för skillnader i värdedrivare och risk), där metoderna kalibreras mot varandra. Fastighetsbolagen värderas till substansvärde och noterade bolag till marknadsvärde. Övriga bolag värderas till bokfört eget kapital.

Värdeutveckling 2013 till 2017
Vid utgången av 2017 beräknades värdet på den statliga bolagsportföljen till 570 miljarder kronor. Justerat för genomförda transaktioner är det en ökning med cirka 70 miljarder

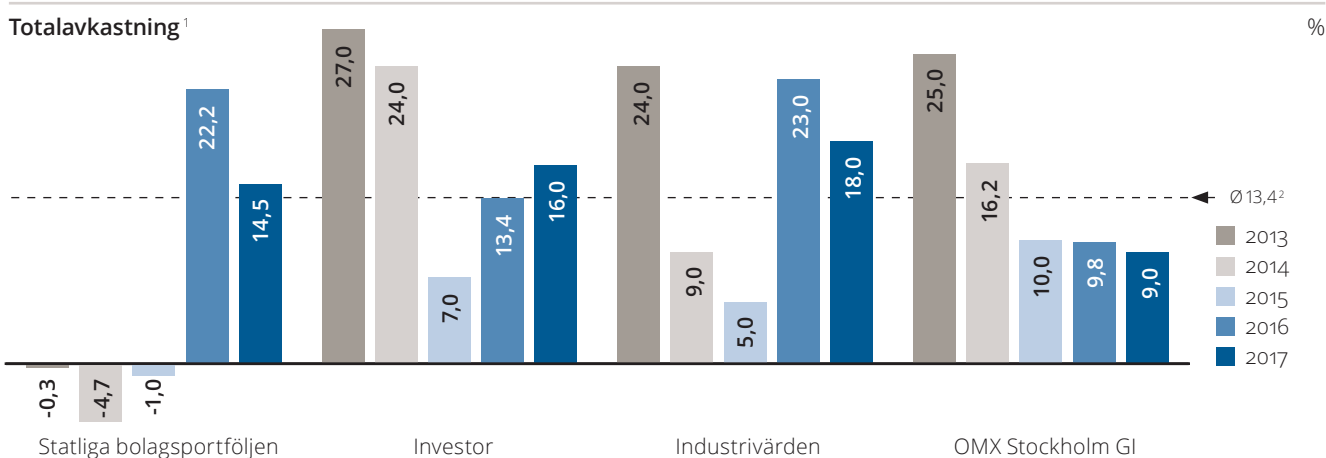
kronor, eller 14 procent, sedan 2013 då portföljen värderades till cirka 500 miljarder kronor. Som jämförelse har Stockholmsbörsen under samma period ökat i värde med cirka 34 procent. Då sektorsammansättningen i den statliga portföljen skiljer sig från Stockholmsbörsens totala sammansättning är utvecklingen dock inte helt jämförbar vad avser bland annat riskexponering. Det faktum att flera av de statligt ägda bolagen med relativt betydande värden har särskilt beslutade samhällsuppdrag, som delvis syftar till andra mål än ekonomisk avkastning, bidrar också till att en direkt jämförelse med Stockholmsbörsen i viss mån blir missvisande.

Portföljens värdeökning, rensat för försäljningar, om 70 miljarder kronor förklaras främst av värdeutvecklingen i sektorn basindustri/energi där Vattenfall och LKAB ingår. Det är den dominerande sektorn i portföljen även om vikten har fluktuerat under den senaste femårsperioden. Sedan 2013 har innehaven i sektorn basindu-

stri/energi ökat i värde från cirka 200 miljarder kronor till cirka 240 miljarder kronor. Som en följd av värdeutvecklingen, justerat för transaktioner, har sektorns andel av den totala statliga bolagsportföljen ökat till drygt 40 procent av värdet vid utgången av 2017. De lägsta noteringarna observerades under åren 2014–2015.

Justerat för transaktioner har värdet för den statliga bolagsportföljen exklusive sektorn basindustri/energi under samma period ökat med runt 30 miljarder kronor till cirka 330 miljarder kronor. Det motsvarar en ökning med i genomsnitt drygt 2 procent per år mellan 2013 och 2017. Stockholmsbörsen har under samma period ökat i värde med i genomsnitt 7,5 procent per år.

Sektorerna telekom och tjänster har haft en negativ utveckling sedan 2013. Värdeminskningen om totalt 45 miljarder kronor för dessa sektorer beror främst på börsutvecklingen för Telia Company och det faktum

Källa: FactSet och respektive bolags hemsida.

1) Totalavkastning speglar årlig värdeutveckling inklusive verkställda utdelningar.

Beräknad totalavkastning för den statliga bolagsportföljen är justerat för avvyringar under perioden.

2) Snittet avser medelvärdet för alla observationer under perioden.

att värderingen av Svenska Spel sedan 2015 inkluderar ett antagande om indragning av undantaget från spel- och bolagsskatt.¹

Sektorer i den statliga bolagsportföljen som har utvecklats väl sedan 2013 är framför allt fastighet-, konsument-, finans- och infrastruktursektorerna. Ökningen inom sektorn konsument beror främst på en god värdeutveckling i Apoteket vars underliggande resultat förbättrats. Ökningen i sektorn finans beror framför allt på SBAB, som gynns av utvecklingen på den svenska bolånemarknaden. Inom sektorn fastighet beror ökningen främst på nybyggnationer inom Akademiska Hus samt en generellt god utveckling på fastighetsmarknaden. Inom infrastruktursektorn har bland annat Swedavia utvecklats väl till följd av god passagerartillväxt. I samband med värderingen 2016 så ändrades värderingsmetodiken för Svedab, från att tidigare ha värderat innehavet till bokfört eget kapital marknadsvärderas bolagets tillgångar genom avkastningsvärdering. Förändringen bidrog i hög grad till värdeökningen av sektorn infrastruktur mellan åren 2015 och 2016. Vid utgången av 2017 utgjorde sektorn omkring 9 procent av portföljvärdet.

Värdeutveckling 2017

Under 2017 ökade värdet på den statliga bolagsportföljen med cirka 60 miljarder kronor, eller knappt 12 procent, jämfört med föregående år. Som

jämförelse steg Stockholmsbörsen under samma period med cirka 6,5 procent. Utdelningar till staten under 2017 uppgick till drygt 13,6 miljarder kronor, vilket innebar en totalavkastning om knappt 14,5 procent under 2017, jämfört med 22,2 procent 2016. Utdelningar till staten under 2018 har ökat kraftigt jämfört med föregående år. Historisk totalavkastning för den statliga portföljen jämte Investor, Industrivärden samt OMX Stockholm GI (Growth Index) framgår av diagrammet på sidan 6.

De största värdeförändringarna i den statliga bolagsportföljen under det senaste året stod sektorerna basindustri/energi och infrastruktur för. Sammantaget summeras en ökning av värdet av dessa sektorer till drygt 45 miljarder kronor.

Innehaven i sektorn basindustri/energi värderades vid utgången av 2017 till cirka 240 miljarder kronor, vilket är en ökning med cirka 35 miljarder kronor, eller drygt 17 procent, jämfört med föregående år. Ökningen av det beräknade värdet beror framför allt på en högre värdering av Vattenfall drivet av en lägre bedömd risk och högre elpriser samt en högre värdering för LKAB som gynns av stigande järnmalmspriser.

Vid utgången av 2017 uppgick värdet i sektorn infrastruktur till knappt 50 miljarder kronor, vilket är en ökning med 10 miljarder kronor, eller 25 procent, jämfört med föregående år.

Ökningen i värde förklaras delvis av värdeutvecklingen för Svedabs tillgångar.

Värdet av sektorn fastighet bedömdes vid utgången av 2017 till 67 miljarder kronor, vilket är en ökning med omkring 7 miljarder kronor, eller 12 procent. Värdeökningen är främst hänförlig till Akademiska Hus och den gynnsamma utvecklingen på fastighetsmarknaden i stort.

Värdet för den resterande statliga bolagsportföljen uppskattades vid utgången av 2017 till cirka 211 miljarder kronor, vilket är en ökning med 7 miljarder kronor. En bidragande orsak var att Apoteksgruppen vid utgången av 2017 värderades till transaktionspris i stället för bokfört eget kapital.

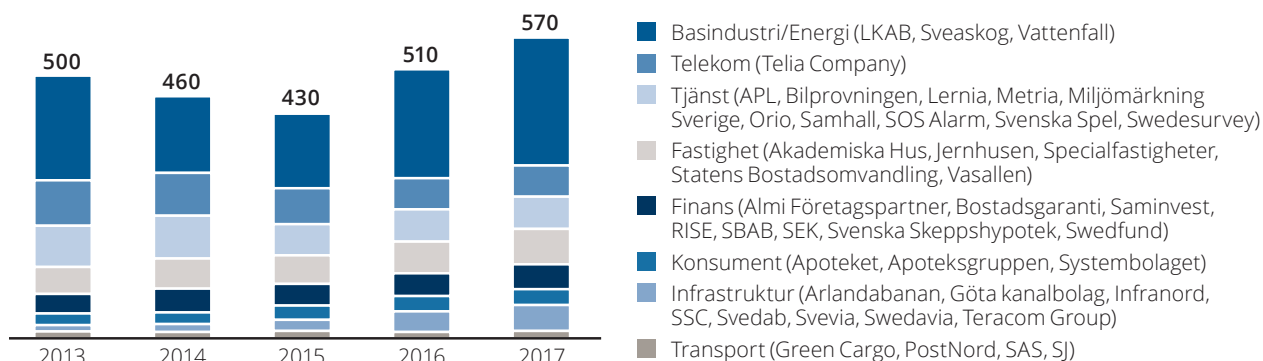
Kursutveckling börsnoterade innehav

Under 2017 minskade värdet på innehavet i Telia Company med 0,4 procent. Värdet av innehavet i SAS ökade med 52,7 procent. Sammantaget ökade värdet på de börsnoterade innehaven med 0,3 procent eller 158 miljoner kronor.

1) Intäkterna till statskassan kommer vid en framtida spel- och bolagsskatt för Svenska Spel att utgöras av utdelning och skatt i stället för som nu endast av utdelning. Värderingstekniskt får dock bolaget en lägre värdering vid detta scenario.

Värdeutveckling 2013–2017 per sektor (justerat för transaktioner)^{3,4}

Mdkr

Källa: Näringsdepartementet.

3) Förutom redovisade sektorer ingår för år 2015 sektorn Övriga (Dramaten, ESS, Operan och VisitSweden) med 1 mdkr.

4) Sedan början av 2017 utgör Saminvest moderbolag till de tidigare statligt helägda bolagen Inlandsinnovation och Fouriertransform.

Mångdimensionellt värdeskapande

Bolagen med statligt ägande arbetar för att ligga i framkant inom hållbart företagande och genomför kontinuerligt en rad satsningar som syftar till att säkerställa deras framtida position i en hållbar värld.

Med värdeskapande som övergripande mål för bolagsförvaltningen är hållbart företagande en central del av regeringens bolagsstyrning. Bolagen med statligt ägande ska agera

föredömligt inom området hållbart företagande, vilket inkluderar ett strategiskt och transparent arbete med samarbete i fokus. När bolagen etablerar hållbara strategier stärker de

sin konkurrenskraft, vilket är en förutsättning för att de fortsatt ska vara framgångsrika.

Welcome App och SBAB i samarbete för integration

Sedan 2016 har Welcome App sammanfört ungefär 10 000 nyanlända människor med privatpersoner i Sverige via plattformen och applikationen Welcome. Welcome App ser att många frågor från nyanlända handlar om hur bostadsmarknaden fungerar i Sverige, men de söker ofta även svar på hur staden de befinner sig i fungerar. Många som varit i Sverige några år upplever också att det är svårt att komma i kontakt med företag.

I slutet av 2017 lanserades därför företagskonceptet "Welcome App på jobbet" som går ut på att föra samman nyanlända och medarbetare på arbetsplatser. Statligt ägda SBAB var först ut med att öppna för möjligheten för sina anställda att chatta med nyanlända. Engagemanget från medarbetares håll är helt frivilligt, men antalet medverkande var stort. Hittills har närmare 500 personer varit i kontakt med medarbetare på SBAB.

Specialfastigheter har emitterat företagets första gröna obligationer

Specialfastigheter har emitterat företagets första gröna obligationer. Intresset var mycket stort och obligationen övertecknades. Lånen omfattar 500 miljoner kronor med en löptid på fem år respektive 750 miljoner kronor på sju års löptid. Lånen ska finansiera miljöcertifierade byggnader som till exempel den nya tingsrättsbyggnaden i Lund, energieffektiviseringsprojekt, förnyelsebar energi, hållbart skogsbruk och vattenprojekt. De gröna obligationerna har emitterats under Specialfastigheters MTN-pro-

gram. En investerarrapport kommer årligen publiceras som redovisar allokering till olika projekt och efterlevnad av villkoren i det

gröna ramverket. Både Sveaskog och SBAB emitterade sina andra gröna obligationer under året som båda övertecknades snabbt.

Miljömärkning Sverige inspirerar till en hållbar livsstil

Svanen är ett väl etablerat miljömärke i samtliga nordiska länder. Men marknader, kundförväntningar och marknadsföring förändras i snabb takt och en modern miljömärkning måste anpassas till detta. Att Svanen är ett nordiskt miljömärke innebär också att de olika nordiska organisationer som förvaltar miljömärket i sina respektive länder måste samverka.

Miljömärkning Sverige har under 2017 därför tillsammans med bolagets nordiska motsvarighe-

ter utvecklat en ny nordisk varumärkesstrategi. Den innebär att alla nordiska länder kommer att kommunicera varumärket Svanen på samma sätt och ha en gemensam modell för produktutveckling grundad i marknadsförutsättningar. Strategin ska utveckla varumärket till att bli mer emotionellt så märket inte bara vägleder konsumenter till mer hållbara produkter och tjänster, utan också inspirerar till en hållbar livsstil. Kommunikationen kommer därför bli mer målgruppsinriktad så att den i högre grad engagerar och involverar företag och konsumenter.

Digital kommunikation kommer vara en viktig del i det arbetet.

SSAB, LKAB och Vattenfall samverkar för fossilfri ståltillverkning

Under 2017 bildade SSAB, LKAB och Vattenfall ett joint venture-bolag för att fortsätta driva initiativet HYBRIT framåt. Företagen äger vardera en tredjedel av bolaget, som ska verka för att hitta en tillverkningsprocess för stål som släpper ut vatten i stället för koldioxid. Målsättningen är att ha en helt fossilfri process för ståltillverkning vid år 2035.

HYBRIT-initiativet är indelat i tre faser. I en förstudie under åren

2016–2017 kartläggs alla förutsättningar för fossilfri ståltillverkning. Den efterföljs av försök i en pilotstudie som pågår mellan 2018 och 2024. Slutligen sker mellan 2025 och 2035 försök i en demonstrationsanläggning.

Initiativet kan minska Sveriges totala koldioxidutsläpp med tio procent och har beskrivits som avgörande för att Sverige ska kunna möta målen i Parisavtalet.

Sverige har unika förutsättningar för ett initiativ av detta slag. Här finns en specialiserad och innovativ stålindustri, tillgång till klimatsmart och förnybar elkraft och Europas mest högkvalitativa järnmalm.

Höga betyg för digitalisering, hållbarhet och service till statligt ägda bolag

Flera bolag med statligt ägande har under 2017 fått betydelsefulla utmärkelser vilket är ett gott betyg på att de agerar "på ett sådant sätt att de åtnjuter offentligt förtroende" – ett av kraven i statens ägarpolicy.

För att nämna några exempel så har SEK med sin årsredovisning för 2016 vunnit första pris i tävlingen "Bästa redovisning av hållbarhet" anordnad av FAR (Föreningen auktoriserade revisorer).

För åttonde gången har varumärkesföretaget Differ undersökt "Sveriges Grönaste Varumärke", och för sjätte året i rad rankades SJ högst bland 86 studerade varumärken i åtta olika branscher. År 2017 delade SJ förstaplatsen tillsammans med Änglamark. SJ rankas även topp tio på listan "Digital leaders in Sweden 2017" där it-konsultbolaget BearingPoint har undersökt 80 svenska företag för att se vilka som är bäst på digitalisering. Telia och SAS, två

andra bolag med statligt ägande, kvalade också in bland topp tio.

Systembolaget har högst förtroende bland svenskarna i 2017 års Förtroendebarmeter, och har i undersökningen Service Score utsetts till Sveriges bästa serviceföretag fem år i rad. Även Apoteket hamnade bland de tio främsta företagen i Service Score 2017 med en sjundeplats.

Digitalisering och innovation inom den statliga bolagsportföljen

Bolag med statligt ägande ska aktivt utnyttja digitaliseringens möjligheter i sitt värdeskapande, samt hålla noggrann kontroll på de nya risker som uppstår.

Under 2017 har ägaren tydligt uttryckt sin förväntan om att bolagen med statligt ägande aktivt ska utnyttja digitaliseringens möjligheter i sitt värdeskapande, samt hålla noggrann kontroll på de nya risker som uppstår. Bolagen har uppmanats att lyfta upp digitaliseringsfrågan på

styrelsens agenda, avsätta tid för att diskutera vad digitaliseringen innebär och vidta de åtgärder som krävs för att säkerställa bolagens långsiktiga konkurrenskraft. Vidare har bolagsförvaltningen genomfört en portföljövergripande temperaturmätning av bolagens digitala mognad och ska-

pat utrymme för att diskutera digitaliseringsfrågor under ägardialoger. Bolagsförvaltningen har också investerat tid för intern kompetensutveckling i form av studiebesök och seminarier, bland annat om digitalisering i styrelsearbetet.

SJ – ett digitalt och nytänkande företag

Under 2017 fortsatte SJ att utveckla bolagets mobilapp och bland annat introducerades Swish för betalningar i SJ:s egna kanaler. Vid årsskiftet användes betaltjänsten vid över hälften av de digitala köpen. SJ:s systematiska arbetssätt, med att involvera intresserade resenärer att testa och utvärdera idéer i utvecklingsappen SJ Labs, är fortsatt framgångsrikt. Den digitala funktionen

”Var ska jag stå på plattformen?” är ett resultat av detta samarbete. Den förenklar för resenären vid ombordstigning och ökar möjligheten till en punktlig avgång.

SJ har också påbörjat arbetet med att göra sina tåg smartare och tack vare sensorer ska tågen kunna skicka signaler när något är på väg att gå sönder eller när det är dags

för service. Genom att digitalisera fordonsunderhållet skapas robustare tåg, punktligare tågtrafik samt snabbare och tydligare information till resenärer. Dessutom erbjuder SJ som första reseföretag i världen sina resenärer att använda chippimplantat för biljettvisering. Försöket har rönt stor uppmärksamhet både i Sverige och internationellt.

Apodos

Exakt rätt medicin vid exakt rätt tillfälle. Varje dag producerar Apoteket över 300 000 dosdispenserade förpackningar, Apodos, till sina kunder. Varje förpackning innehåller exakt rätt medicin som kunden ska ta vid ett och samma tillfälle individuellt märkt med personuppgifter och innehåll.

Apodos produceras i en helautomatiserad maskinpark i Örebro och distribueras därifrån ut till kunderna. Varje Apodosförpackning fotograferas individuellt för att säkerställa att rätt läkemedel finns i påsen och att ingen tablett är skadad. Fotografierna analyseras digitalt och endast 0,1 procent granskas och korrigeras manuellt. Produktionsmiljön ger med hög hastighet en exakt och pålitlig distribution av över en miljon tabletter om dagen.

Tre miljoner människor i Sverige lever med en kronisk sjukdom och äter läkemedel varje dag. Läkemedelsrelaterade problem leder till

stora kostnader för samhället och innebär stort mänskligt lidande. Apodos är ett viktigt hjälpmedel för människor som behöver stöd för att ta sin medicin på rätt sätt och därmed uppnå följsamhet. Följsamhetsproblem är hinder i vardagen som gör att människor inte följer ordinationen som läkaren hade tänkt. Det är ofta rent mänskliga hinder såsom att kunden glömmet att ta sin medicin, har bristfällig information om läkemedlet eller inte ser någon tydlig effekt av läkemedlet. Apodos bidrar till att förbättra ordinerad läkemedelsbehandling, minskar samhällets kostnader och förbättrar livskvaliteten för många människor.

Innovationsfrämjande kultur inom Systembolaget

Med målet att öka innovationskraften och "intraprenörsandan" startade Systembolaget under 2017 ett arbete med "växthus" i hela företaget. Ett växthus är ett

iterativt test med syfte att bejaka kreativiteten och att snabbt, enkelt och billigt testa en idé eller lösning. Det finns i växthuset möjlighet för alla att följa utvecklingen även i

realtid. Växthuset avslutas med en rekommendation om nästa steg. Hittills är cirka 10 växthus uppstartade där test av teknikstöd med artificiell intelligens/robotics sker men även översyn av interna arbetsätt och hjälpmedel i hela företaget.

Systembolaget fortsätter även med etablerade samarbeten och nätverkande för att utbyta erfarenheter inom området innovation. Ett exempel är samarbete med Handelsrådet där Systembolaget och ytterligare fyra näringslivsaktörer testar en ny samarbetsform tillsammans med fem högskolor och universitet med syftet att forska kring utmaningar för framtidens kunderbjudanden inom återförsäljning.

Hackathon

Ett sammanhållet tjänsteerbjudande som ligger i framkant förutsätter en nytänkande verksamhet. Som exempel kan nämnas att SOS Alarm i slutet av året stod värd för ett så kallat hackathon i form av en lagtävling mellan flera av Sveriges tekniska högskolor. Syftet var att fundera ut och göra prototyper av nya tjänster för ett tryggare Sverige för alla. Det vinnande förslaget var en bot som med hjälp av artificiell intelligens föreslår för SOS-operatören vilka resurser som bör larmas ut, baserat på hur SOS-operatörer har agerat tidigare i liknande situationer. Fullt utvecklad kan en sådan funktion spara viktiga sekunder eller till och

med minuter i akuta nödsituationer. SOS Alarm kommer att undersöka samtliga tävlingsförslag för att se om de kan bidra till att hjälpen larmas ut säkrare och mer effektivt

i framtiden. Hackathon är ett innovativt sätt för SOS Alarm att hitta framtida kollegor samtidigt som tävlingen hjälper till att realisera morgondagens alarmeringstjänst.

Strategi och mål

Aktivt ägande

Regeringen har riksdagens uppdrag att aktivt förvalta de statligt ägda bolagen så att den långsiktiga värdeutvecklingen blir den bästa möjliga och att de särskilt beslutade samhällsuppdragen utförs väl. God bolagsstyrning är en förutsättning för att regeringen ska kunna utföra riksdagens uppdrag.

Den statliga bolagsportföljen består av 39 helägda och åtta delägda bolag med ett sammanlagt värde på cirka 570 miljarder kronor. Gemensamt sysselsätter de statligt ägda bolagen med dotterbolag cirka 110 000 personer och cirka 135 000 personer när även intressebolagen inkluderas.

Statligt ägda bolag representerar starka varumärken och spelar en viktig roll i det svenska samhället. Flera av bolagen har startat som affärsverk, affärsverksamhet inom myndighet eller statliga monopol. I dag verkar de flesta av bolagen på fullt konkurrensutsatta marknader varför det är viktigt att de liksom privatägda bolag agerar långsiktigt, effektivt och lönsamt samt ges förmåga att utvecklas.

Att tjugotal av de statligt ägda bolagen har av riksdagen särskilt beslutade samhällsuppdrag, vilket innebär att de skapar samhällsnytta som inte alltid

går att mäta i ekonomiska termer. Regeringen ska aktivt förvalta statens tillgångar i form av aktierna i bolagen med statligt ägande så att deras värdeutveckling och avkastning blir den bästa möjliga givet ett balanserat risktagande samt att de särskilt beslutade samhällsuppdragen utförs väl. Det är viktigt att staten är en aktiv, professionell ägare med fokus på långsiktigt och hållbart värdeskapande.

För staten som aktiv och professionell ägare ingår att pröva skälen för fortsatt statligt ägande liksom att överväga bolagens olika uppdrag och inriktning. Inriktningen på många av bolagens verksamhet och samhällsuppdrag motiverar att staten även fortsättningsvis är en betydande bolagsägare.

Regeringens bolagsstyrning
Utgångspunkten för regeringens bolagsstyrning är den svenska bolags-

styrningsmodellen. Det innebär bland annat att de bolag som ägs av staten styrs associationsrättsligt på samma sätt som privatägda bolag med bolagsstämman som det högsta beslutande organet. Det innebär också att styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av dess angelägenheter och att det är styrelsens ansvar att fastställa mål och strategi för bolagets verksamhet samt att bolagets ledning sköter den operationella driften av bolagets verksamhet. Bolag med statligt ägande lyder som utgångspunkt under samma lagar och regler som privatägda bolag, se tabellen nedan.

Statens ägarpolicy

I statens ägarpolicy redogörs för regeringens uppdrag och mål, tillämpliga ramverk och viktiga principfrågor avseende bolagsstyrningen av bolag med statligt ägande. I statens ägarpolicy 2017 ingår regeringens riktlinjer

Ramverket för bolag med statligt ägande

Bolag med statligt ägande styrs likt privatägda bolag i första hand av aktiebolagslagen.

	Rättsligt ramverk	Verksamhet och uppdrag	Högsta beslutande organ
Bolag med statligt ägande	<ul style="list-style-type: none"> • Aktiebolagslagen • Statens ägarpolicy • Regelverk för emittenter¹ • Svensk kod för bolagsstyrning 	<ul style="list-style-type: none"> • Bolagsordningens verksamhetsparagraf • Ägaranvisning² 	Bolagsstämma
Börsnoterade bolag	<ul style="list-style-type: none"> • Aktiebolagslagen • Regelverk för emittenter • Svensk kod för bolagsstyrning 	<ul style="list-style-type: none"> • Bolagsordningens verksamhetsparagraf 	Bolagsstämma
Myndigheter	<ul style="list-style-type: none"> • Myndighetsförordningen • Förordning med instruktion för myndigheter 	<ul style="list-style-type: none"> • Regleringsbrev • Särskilda regeringsbeslut om uppdrag 	Myndighetschef/styrelse eller nämnd

1) Gäller för extern rapportering.

2) Förekommer i huvudsak för bolag med särskilt beslutat samhällsuppdrag.

Förvaltningsansvar

Näringsdepartementet

Akademiska Hus
 Almi Företagspartner
 Apoteket
 Arlandabanan Infrastructure
 Bilprovningen
 Bostadsgaranti
 EUROFIMA
 Green Cargo
 Göta kanalbolag
 Infranord
 Jernhusen
 Lernia
 LKAB
 Metria
 Orio
 PostNord
 RISE, Research Institutes of Sweden
 Samhall
 Saminvest
 SAS
 SBAB
 SEK, Svensk Exportkredit
 SJ
 SOS Alarm
 Specialfastigheter
 SSC, Svenska rymdaktiebolaget
 Statens Bostadsomvandling
 Stiftelsen Industrifonden
 Stiftelsen Norrlandsfonden
 Sveaskog
 Svedab
 Svenska Skeppshypotek
 Svenska Spel
 Svevia
 Swedavia
 Swedesurvey
 Swedfund International
 Telia Company
 Teracom Group
 Vasallen
 Vattenfall
 VisitSweden

Finansdepartementet

Miljömärkning Sverige

Kulturdepartementet

Kungliga Dramatiska teatern
 Kungliga Operan
 Voksenåsen

Socialdepartementet

APL, Apotek Produktion & Laboratorier
 Systembolaget

Utrikesdepartementet

Sweden House

för extern rapportering och riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare. Statens ägarpolicy ska tillämpas i bolag med statligt majoritetsägarande. I övriga bolag, där staten är delägare, verkar staten i dialog med övriga ägare för att ägarpolicy ska tillämpas.

OECD:s riktlinjer för bolagsstyrning av statligt ägda företag
 Den svenska regeringens förvaltningsprinciper följer i huvudsak OECD:s riktlinjer för bolagsstyrning av statligt ägda företag. Sverige har deltagit i framtagandet av både de ursprungliga riktlinjerna från 2005 och de reviderade riktlinjerna från 2015. OECD:s riktlinjer för bolagsstyrning av statligt ägda företag ger staten som ägare och de statligt ägda bolagen ett förutsägbart ramverk att förhålla sig till och innebär att statens roll som ägare tydligt avskiljs från statens övriga roller. Riktlinjerna är rekommendationer som riktas till regeringar för att säkerställa att statligt ägda företag verkar effektivt, transparent och ansvarstagande. De är en internationell standard som syftar till att undvika att staten gör misstaget att agera som en passiv ägare eller som en överdrivet interventionistisk ägare.

Förvaltningsorganisation
 Närings- och innovationsministern ansvarar för en enhetlig ägarpolitik för bolag med statligt ägande och är ansvarigt statsråd för huvuddelen av bolagen (se olika departementens förvaltningsansvar i tabellen till vänster). Näringsdepartementet har en

särskild organisation specialiserad på bolagsstyrning och förvaltning för att säkra ett långsiktigt värdeskapande i den statliga bolagsportföljen. Förvaltningsorganisationen består dels av bolagsförvaltare, som arbetar i ett antal bolagsstyrelser var och leder organisationens löpande arbete kring innehaven organiserat i bolagsgrupper, dels av specialister inom bolagsanalys, hållbart företagande, affärsjuridik och styrelserekrytering.

Förvaltningsorganisationens arbete bedrivs inom ramen för statens bolagsstyrningsmodell och ett antal verktyg och processer har utvecklats för att åstadkomma en aktiv och professionell förvaltning. Dessa beskrivs närmare nedan.

Aktivt ägande

Bolagsgrupper för varje enskilt innehav

Arbetet med att utveckla och förvalta bolagsinnehaven bedrivs i huvudsak utifrån bolagsgrupper. Bolagsgruppen leds av bolagsförvaltaren och består även av specialister inom analys, affärsjuridik, styrelserekrytering och hållbart företagande, som var och en kan leda enskilda projekt inom ramen för bolagsgruppen. Sammansättningen bidrar till att gruppen har goda insikter i marknaden och bolagets omvärld samt en förståelse för bolagets utmaningar och risker vilket gör att förvaltningen kan bidra till bolagets positiva värdeutveckling. I bolagsgruppen sker analyser av bolagets verksamhet, marknad, konkurrenter och hållbart företagande vilket

bidrar till att säkerställa värdeskapandet i statens innehav genom en aktiv förvaltning. Bolagsgrupperna hanterar samtliga löpande ägarfrågor som rör de förvaltade bolagen till exempel analyser av marknad och strategi, styrelseförändringar, fastställande av ekonomiska mål, uppdragsmål och utdelningspolicyer, samt måluppfyllelse.

Arbete i bolagsstyrelserna

Bolagsförvaltaren har samma ansvar och uppdrag som övriga ledamöter i styrelsen och ska i enlighet med aktiebolagslagen se till bolagets bästa. Styrelseuppdraget ger bolagsförvaltaren fördjupad kunskap om bolaget, de marknader bolaget verkar på samt viktiga frågor och utmaningar för bolaget. Bolagsförvaltaren kompetens bidrar till bolagsgruppens kunskaper om bolagen vilket underlättar exempelvis förberedelse och planering av analyser och ägardialoger på Regeringskansliet. Bolagsförvaltaren har samma mandat som övriga styrelseledamöter och den formella dialogen mellan ägare och bolag sker genom ägardialoger mellan politisk ledning och bolagets styrelseordförande. Bolagsförvaltaren kan i sin roll som styrelseledamot, utöver den generella kompetensen för styrelsearbete, bidra med kunskaper i bolagsstyrningsfrågor och statens ägarpolicy samt hur olika processer ser ut inom Regeringskansliet. Det är dock varje styrelseledamots ansvar att känna till innehållet i statens ägarpolicy.

Nominering av styrelser

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltning av dess angelägenheter, vilket bland annat innebär att styrelsen fastställer bolagets övergripande strategi, inklusive strategiska mål för ett hållbart företagande, samt fattar andra viktiga strategiska beslut. Styrelserna i bolagen med statligt ägande ska ha hög kompetens som är väl anpassad till respektive bolags verksamhet, situation och framtida utmaningar. I syfte att säkerställa en effektiv kompetensförsörjning till bolagens styrelser tillämpas enhetliga och gemensamma principer för en strukturerad styrelsenominerings-

process. Läs mer om styrelsenomineringsprocessen på sidan 17. Styrelsens ordförande har en särställning i styrelsen. Ordföranden ansvarar för att styrelsens arbete är väl organiserat och bedrivs effektivt, men har även andra uppgifter såsom ansvaret att samordna styrelsens syn med ägarens när bolaget står inför särskilt viktiga avgöranden. Styrelsens ordförande ansvarar för den löpande dialogen med bolagets ägare.

Mål och uppföljning

Mål och uppföljning är viktiga redskap för staten som bolagsägare, se figur på sidan 16. Genom att bolagens prestation regelbundet följs upp mot fastställda mål kan bolagens utveckling mätas. I de fall ett bolag inte når målen kan ägaren begära en plan från bolaget på åtgärder att vidta. Ekonomiska mål och uppdragsmål beslutas vid bolagsstämman. De ekonomiska målen ger möjlighet att mäta och följa upp bolagens lönsamhet, effektivitet och risknivå. Uppdragsmål beslutas för de bolag som har särskilt beslutade samhällsuppdrag, framför allt för att möjliggöra utvärdering av hur väl det särskilt beslutade samhällsuppdraget utförs.

För att på ett tydligt sätt integrera hållbart företagande i bolagets affärsstrategi och affärsutveckling har ägaren uppdragit åt bolagsstyrelserna att fastställa strategiska mål för ett hållbart företagande. Samtliga mål följs upp inom ramen för ägardialogen.

Ägardialog

Näringsdepartementet har förvaltningsansvar för majoriteten av de statligt ägda bolagen. Andra departement som också har förvaltningsansvar är Finansdepartementet, Kulturdepartementet, Socialdepartementet och Utrikesdepartementet, se tabell på sidan 14. De olika departementens statsråd och politiska ledning träffar regelbundet styrelseordföranden och ledningen hos de statligt ägda bolagen vid så kallad ägardialog. Vid ägardialogen sker uppföljning av uppdragsmål och ekonomiska mål. Utfallet gentemot målen diskuteras, liksom eventuella åtgärder som planeras för att

Aktivt ägande

Ett aktivt ägande inom ramen för statens ägarpolicy.

nå målen. Även de av styrelsen fastställda strategiska målen för hållbart företagande följs upp inom ramen för ägardialogen. Vid ägardialogen diskuteras även för bolagets verksamhet aktuella frågor av väsentlig karaktär.

Transparenskrav

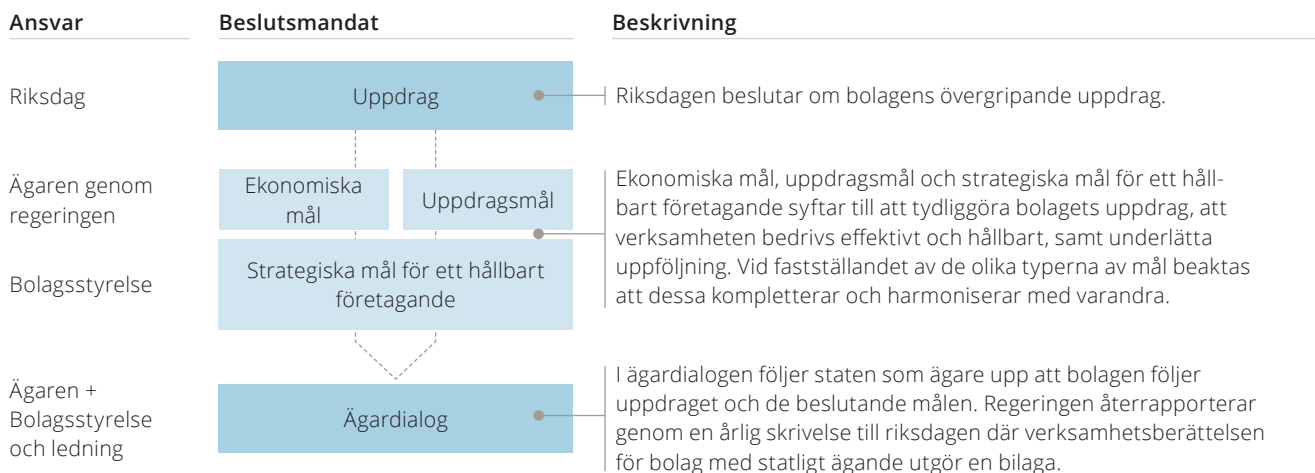
Bolag med statligt ägande är ålagda samma externa finansiella rapporteringskrav som bolag med aktier upptagna till handel på en reglerad marknad i Sverige. Vid upprättandet av hållbarhetsredovisning ska bolagen följa de regler om hållbarhetsrapport i årsredovisningslagen som gäller för större företag. Kravet på öppen och professionell informationsgivning i bolagen med statligt ägande syftar till att bibehålla förtroendet för bolagen hos allmänheten och i näringslivet. En aktiv förvaltning av de olika bolagsinnehaven syftar till att långsiktigt ha en god insikt i bolagens verksamheter och löpande hantera olika ägarfrågor.

Kostnader

Kostnaden för förvaltningsorganisationen inom Näringsdepartementet uppgick under 2017 till 33,2 (38,9) miljoner kronor vilket motsvarar 0,01 procent av förvaltad kapital. Arvode för externt köpta tjänster såsom finansiell, ekonomisk och juridisk rådgivning samt framställandet av verksamhetsberättelsen och Regeringskansliets delårsrapporter för bolag med statligt ägande uppgick till 25,2 (14,5) miljoner

Bolagsstyrningen – mål och uppföljning

Med utgångspunkt i riksdagens beslut bestämmer ägaren genom regeringen bolagens verksamhetsmål i bolagsordningen som beslutas på bolagsstämma.

kronor. Kostnaderna för förvaltningsorganisationen utgörs huvudsakligen av lönekostnader men också av andra löpande kostnader såsom resor och kontorsmaterial. Kostnader för bolagsförvaltningen inom andra departement inräknas inte, då de främst består av lönekostnader som även hänförs till övriga arbetsuppgifter inom respektive departement.

Förändringar i portföljen

I november 2017 beslutade regeringen att sälja Apoteksgruppen i Sverige Holding till Euroapothea UAB. Transaktionen slutfördes i början av 2018 efter att Konkurrensverket gett sitt godkännande.

SAS genomförde under hösten 2017 en nyemission av stamaktier med avvikelse från aktieägarnas företrädesrätt. Svenska staten tecknade inte aktier i denna nyemission varför statens ägarandel sjönk från 17,2 procent till 14,8 procent.

Sedan den 1 juli 2016 ingår helägda Saminvest i den statliga bolagsportföljen. Saminvest är från och med 2017 moderbolag till de tidigare statligt helägda bolagen Inlandsinnovation och Fouriertransform.

Bemyndiganden att

förändra det statliga ägandet
I propositionen Statligt ägda bolag i omvandling (prop. 2016/17:181), som överlämnades till riksdagen den 20 april 2017, föreslog regeringen att statens innehav i Apotekgruppen i Sverige Holding AB och Metria AB avyttras. Regeringen föreslog även en avveckling och likvidation av Swedesurvey Aktiebolag för att överföra delar av verksamheten till Lantmäteriet. Riksdagen beslutade i enlighet med regeringens förslag den 20 juni 2017 (bet. 2016/17:NU24, rskr. 2016/17:333).

Bolag	Nuvarande ägarandel, %	Bemyndigande att förändra ägandet till, %	Beslut
Bilprovingen	100	0	prop. 2009/10:54, bet. 2009/10:NU10, rskr. 2009/10:162
Bostadsgaranti	50	0	prop. 2012/13:1, bet. 2012/13:NU1, rskr. 2012/13:103
Lernia	100	0	prop. 2012/13:1, bet. 2012/13:NU1, rskr. 2012/13:103
Metria	100	0	prop. 2016/17:181, bet. 2016/17:NU24, rskr. 2016/17:333
Orio	100	0	prop. 2012/13:99, bet. 2012/13:FIU21, rskr. 2012/13:287
SAS	15	0	prop. 2009/10:121, bet. 2009/10:FIU35, rskr. 2009/10:220

Styrelsenomineringsprocessen

Förvaltningsorganisationen inom Näringsdepartementet har egna styrelserekryterare vars uppgift bland annat är att utvärdera styrelserna för bolagen med statligt ägande och ta fram förslag på ordförande och övriga ledamöter¹.

Styrelsenomineringsprocessen genomförs årligen och inleds efter sommaren då befintliga styrelser varit på plats sedan årsstämorna i april och ofta haft sina första strategimöten. Tillsammans med en arbetsgrupp med representanter från bolagsgruppen för respektive bolag analyserar styrelserekryterarna kompetensbehovet utifrån nuvarande styrelsesammansättning och genomförda styrelseförändringar. Till grund för analysen ligger styrelseutvärderingarna, det vill säga ägarens utvärdering och styrelsens utvärdering, samt tal med respektive bolags styrelseordförande och bolagsgruppens analyser, till exempel hållbarhetsanalysen.

En viktig del i arbetet handlar om att förstå vilka strategiska och operativa utmaningar bolaget står inför och för att få en bättre bild av detta sker ofta även en diskussion med VD. Styrelsen ska ha rätt samlad kompetens, erfarenhet och bakgrund för att kunna förvalta bolagets angelägenheter med integritet och effektivitet. Det krävs att varje ledamot har den tid och det engagemang som behövs för uppdraget samt en stark integritet och förmåga att se till bolagets bästa.

Med utgångspunkt i respektive styrelses kompetensbehov fastställs kravprofiler för de styrelseledamöter och ordförande som ska rekryteras och styrelserekryterarna inleder sökprocessen. Urvalet av ledamöter görs från en bred rekryteringsbas för att ta till vara kompetens hos såväl kvinnor och män, som hos personer med olika bakgrund och erfaren-

heter. Genom att ta in ledamöter med varierad bakgrund får styrelsen bredare kompetens och förbättrad dynamik, med syftet att mångfalden ska minska grupp tänkandet.

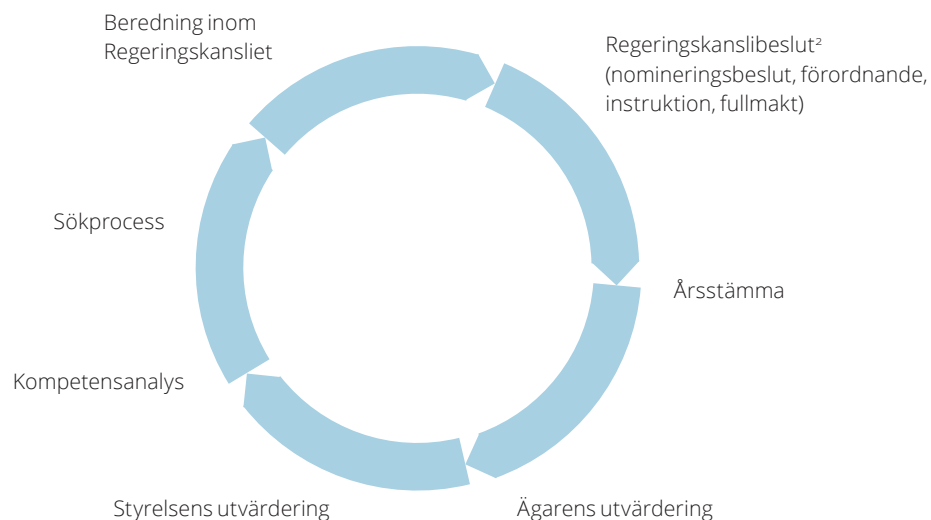
Den politiska förankringen, beredningen, pågår löpande under hösten och vintern. Dels bereds vilka ordförande och styrelseledamöter som ska väljas om och ersättas, dels bereds förslagen på nya ordförande och övriga nya styrelseledamöter. Bolagsansvarigt statsråd beslutar sedan om nominering till årsstämman som beslutar om valet av styrelse.

Varje år väljs omkring 40–60 nya styrelseledamöter. Det innebär att staten över tid byter en person per styrelse och år. Snittstorleken på styrelserna är sju personer, vilket innebär att styrelseledamöter i genomsnitt sitter sex till sju år.

¹) Styrelsenomineringsprocessen omfattar även styrelserna för Stiftelsen Industrifonden, Stiftelsen Norrlandsfonden och Svenska Skeppshypotekskassan. I de börsnoterade bolagen Telia Company och SAS sköts styrelserekryteringen av respektive bolags valberedning.

Styrelsenomineringsprocessen

Årscykel

²) Beslut av bolagsansvarigt statsråd

Ekonomiska mål för ändamålsenlig bolagsstyrning

Ekonomiska mål fastställs för bolag med statligt ägande för att hålla den ekonomiska risken på en rimlig nivå, för att verksamheten ska bedrivas så effektivt som möjligt och för att säkerställa värdeskapande. De ekonomiska målen skall vara långsiktiga, ambitiösa och realistiska.

Bolag med statligt ägande verkar i de flesta fall på marknadsmässiga villkor på konkurrensutsatta marknader. Det innebär att de har samma förutsättningar som andra aktörer på marknaden och att de i likhet med dessa drivs med värdeskapande som övergripande mål. På så vis stärks de statliga innehavens konkurrenskraft, långsiktiga värdeutveckling och effektivitet, samtidigt som risken för snedvridning av konkurrensen minskar.

Ett betydelsefullt stöd för bolag som eftersträvar ett så effektivt resursutnyttjande som möjligt är fastställandet av ekonomiska mål. Ägaren utarbetar målen tillsammans med bolagen vilket skapar en mer nyanserad och ändamålsenlig bolagsstyrning samtidigt som kvaliteten och verklighetsförankringen i målen förbättras. De ekonomiska målen ska vara realistiska, uppföljningsbara och ambitiösa.

För bolagen med särskilt beslutade samhällsuppdrag sätts uppdragsmål för att möjliggöra uppföljning av hur väl bolagen uppfyller uppdraget. Ekonomiska mål sätts normalt i samband med uppdragsmålen eftersom det särskilt beslutade samhällsuppdraget då kan sättas i relation till ekonomiskt värdeskapande. En håll-

barhetsanalys ingår i den fundamentala analysen av bolagets möjligheter och risker som ligger till grund för de ekonomiska målen.

De ekonomiska målen föreslås av styrelsen och beslutas av ägaren på bolagsstämman.

Ekonomiska mål – syfte

Ekonomiska mål tas vanligtvis fram för kapitalstruktur, lönsamhet och utdelning. Ägarens syfte med att fastställa ekonomiska mål är att

- säkerställa värdeskapande genom att styrelse och företagsledning arbetar mot långsiktiga, ambitiösa och realistiska mål,
- uppnå kapitaleffektivitet genom att tydliggöra kostnaden för eget kapital,
- hålla bolagens finansiella risk på en rimlig nivå,
- tillförsäkra ägaren direktavkastning genom hållbara och förutsägbara utdelningar med hänsyn tagen till bolagens framtida kapitalbehov och finansiella ställning, samt
- på ett strukturerat sätt mäta, följa upp och utvärdera bolagens lönsamhet, effektivitet och risknivå.

Metod för fastställande av ekonomiska mål

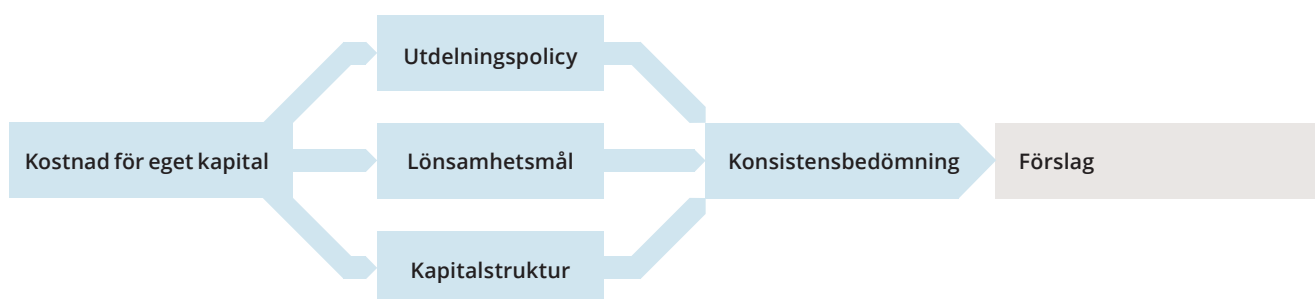
Den viktiga kapitalkostnaden

Den metod som används för att fastställa ekonomiska mål bygger på en analys i flera steg. Initialt beräknas bolagets kapitalkostnad, vilket är den förväntade avkastning en investerare kan få för en alternativ placering med samma risk och löptid. Nivån på kapitalkostnaden avgör huruvida avkastningen till investerare är rimlig givet riskaptiten hos denne. Över tid bör avkastningen på eget kapital motsvara kapitalkostnaden.

En effektiv kapitalstruktur

Därefter fastställs ett kapitalstruktur mål för att uppnå en balans mellan risktagande och effektiv kapitalisering i bolagen. En lämplig kapitalstruktur uppnås genom att beräkna vilken fördelning mellan eget och lånat kapital som är teoretiskt optimalt för att hålla nere bolagets kapitalkostnad. Branschjämförelser och bolagets rörelserisk vägs in i beräkningen, för att hitta en effektiv och finansiellt motståndskraftig kapitalstruktur. Kapitalstruktur målet ska vara långsiktigt, ambitiöst och realistiskt, och uttrycks vanligtvis som ett intervall för nettoskuldssättningsgraden i bolaget.

Metod för fastställande av ekonomiska mål

Under 2017 antogs nya ekonomiska mål för LKAB. Bolagets mål för kapitalstruktur och utdelning justerades.

Ett ambitiöst lönsamhetsmål

För finansiell och operativ effektivitet sätts ett lönsamhetsmål för bolagen. För att investeringar i bolagen ska ge ägaren rimlig kompensation, används kapitalkostnaden som golv för lönsamhetsmålet. Analyser av bolagens affärsplaner och branschjämförelser stärker upp målsättningen. Merparten av bolagen är betjänta av avkastningsmål (på operativt eller eget kapital) medan vissa, som binder relativt lite kapital, bättre målsätts med marginalmål för exempelvis rörelsemarginaler.

En anpassad utdelningspolicy

Som vägledning för hur stor del av bolagets vinst som ska delas ut beslutas en utdelningspolicy för bolaget. Utdelningen ska bygga på en förutsägbar och långsiktigt hållbar ekonomisk avkastning. Utdelning är dock inte den enda formen av värdedistribution till ägare. I de fall att särskilt attraktiva eller potentiellt lönsamma investeringsmöjligheter finns för bolaget/-n, kan överskottskapital få behållas och nyttjas för sådana investeringar. Ägaren tillgodogör sig då bolagets värdeökning. Investeringsplaner och tillväxtpotentialer ligger därför till grund för utdelningspolicy.

Vidare kan investeringar där avkastningen inte direkt uppnår ägarens lönsamhetsmål, men som likväl möter avkastningsmål motsvarande eller överstigande kapitalkostnaden,

betraktas som attraktiva och därför genomförs. Sammantaget innebär detta att utdelningsmålet för ett bolag inte behöver uppnås varje år utan ska ses som ett realistiskt och ambitiöst mål på lång sikt. Vanligen uttrycker policyn utdelningen som en andel av årets resultat, i de flesta fall i form av ett acceptabelt spann.

Konsistensbedömning

När förslag till kapitalstruktur, lönsamhetsmål och utdelningspolicy föreligger, behöver en analys genomföras så att inga inbyggda konflikter finns mellan målformuleringarna samt den tillväxt som affärsplanen för bolaget utgår från. Ett sätt att göra detta på är att kontrollera att mål för kapitalstruktur, lönsamhet och utdelning samt tillväxt skapar finansiellt utrymme att göra de investeringar som målen och affärsplanen implikerar.

Förslag

Styrelsen behandlar därefter förslag till nya ekonomiska mål och fattar beslut om att föreslå dessa mål för bolagsstämman. Ägaren beslutar förmodligen om målen på bolagsstämman.

Uppföljning och utvärdering

De ekonomiska målen ska vara framåtblickande och långsiktiga. Det betyder att målen kan överträffas vissa år och inte uppnås andra år, bland annat beroende på konjunktursvängningar.

Vid regelbundna avstämningsmöten med bolaget följer ägaren upp bolagets utveckling och måluppfyllelse. Vid dessa tillfällen diskuteras både bolagets interna arbete för att uppfylla målen och de omvärldsfaktorer som påverkar bolagets förutsättningar. Måluppfyllelsen utvärderas i förhållande till bland annat rådande marknadsförutsättningar, budget och affärsplan.

Revidering av ekonomiska mål Eftersom ett bolags interna och externa förutsättningar ständigt förändras behöver också de ekonomiska målen med jämna mellanrum ses över. Anledningar till att revidera målen kan bland annat vara väsentliga förändringar i bolagets strategi eller marknadsförutsättningar, liksom större förvärv eller avyttringar. Större och varaktiga makroekonomiska förändringar kan också vara en anledning att se över målen. Målrevidering är en strukturerad process som involverar både ägare och bolag. Eftersom de ekonomiska målen beslutas av såväl ägare som bolag, kommuniceras mål och utfall externt av båda parter.

Under 2017 antogs nya ekonomiska mål för LKAB, Swedavia och Vattenfall. Läs mer om framtagandet av Vattenfalls nya mål på nästa sida.

Vattenfall – de nya ekonomiska målen

Energimarknaden genomgår ett paradigmskifte. Fler energibolag arbetar för att skapa hållbara produktionsportföljer där investeringsplaner skiftas från fossilkraft till förnyelsebart, såsom vind- och solkraft. Samtidigt råder stort fokus på så kallade decentraliserade kundlösningar, där energibranschen går från produktions- till kundfokus och erbjuder klimatsmarta lösningar. Elpriserna befinner sig på fortsatt låga nivåer även om en återhämtning skett från tidigare bottenivåer. Mitt i allt detta digitaliseras branschen. Sammantaget bedömdes 2017 som en lämplig tidpunkt att se över de ekonomiska mål som Vattenfall arbetat gentemot sedan 2012.

Ett viktigt styrningsverktyg

Ägaren initierade en diskussion med Vattenfalls styrelse om en översyn av bolagets ekonomiska mål, som sedan beslutades formellt. Beslutet markerar startpunkten för ett genomgripande målprojekt som pågick under 2017 parallellt med en hållbarhetsanalys, drivet i nära samarbete mellan ägare, styrelse och ledning.

Fastställande och uppföljning av ekonomiska mål är ett av bolagsförvaltningens viktigaste verktyg. Genom regelbunden uppföljning av Vattenfalls prestation gentemot fastställda mål ökar förståelsen av ägarens förväntningar, och staten som ägare kan bidra till utvärdering och utveckling av bolaget samt en mer effektiv och tydlig ägarstyrning.

”Det nära samarbetet mellan ägare, styrelse och ledning försäkrade en relevant målsättning för bolaget och processen var även värdefull i utbildningssyfte. Både bolaget och ägaren fick en bättre insikt om varandras synsätt och förväntningar.”

Lars G Nordström
Styrelseordförande

Resultatet av målprojektet

Målprojektet resulterade i ett något lägre avkastningskrav som framför allt är en följd av omställningar i bolagets produktionsmix (minskad fossilkraft till förmån för mer förnybart) och ändrade marknadsvillkor i spåren av betydande marknadsmognad inom förnybar energi. Riskerna är nu lägre och avkastningen därmed stabilare.

De nya målen möjliggör en acceleration i förnybara energislag och bidrar till Vattenfalls långsiktiga mål att bli fossilfritt ”inom en generation”. Analysen visade på svårigheter med att nå det gamla investeringsmålet utan att öka portföljens risk, givet dagens elpriser och marknadsförutsättningar.

Över tid bör ett stabilare Vattenfall kunna möjliggöra stadigare utdelningar, vilket återspeglas i en något högre utdelningspolicy. De nya ekonomiska målen beslutades vid en extra bolagsstämma i december 2017.

De nya målen

- Avkastning på sysselsatt kapital $\geq 8\%$ (9%).
- FFO/justerad nettoskuld = 22–27% (22–30%).
- Utdelningspolicy = 40–70% av årets resultat efter skatt (40–60%).
- Mål för nettoskuldsättningsgrad har tagits bort.

2012

November Tidigare mål beslutas på en extra bolagsstämma. Elpriserna fortsätter falla och når historiskt låga nivåer 2015/16, bland annat som en följd av en ökning av förnybar el i energibalansen, lägre CO₂-priser och låg efterfrågan. Stora nedskrivningar inom energibranschen under perioden 2012–16.

2013

Juli Vattenfall delar upp verksamheten i en nordisk och en kontinentaleuropeisk del för att möta utvecklingen på den svåra europeiska energimarknaden. Kostnadsreducingar och pågående effektiviseringar accelereras för att möta allt kärvare marknadsutsikter.

2014

Mars Vattenfall annonserar att bolaget avser rekordinvestera i de svenska elnäten och gör en särskild satsning för ökad leveranssäkerhet i norra Sverige och förberedning för anslutning av mer vindkraft.

Oktober Magnus Hall tillträder som ny VD den 1 oktober.

Januari Ny organisation och koncernledning presenteras. Ny strategi som bland annat innefattar kunderbjudanden mot mer hållbara lösningar och ytterligare fokus på utsläppseffektiv eller -fri produktion.

2015

Oktober Beslutas att ta kärnkraftverken Ringhals 2 och 1 ur drift år 2019 respektive 2020.

Juni Den parlamentariska energiöverenskommelsen sluts. Utgör gemensam färdplan för kontrollerad övergång till ett helt förnybart elsystem med mål om 100 procent förnybar elproduktion år 2040. Elcertifikatssystemet för vindkraft förlängs. Skatt på vatten- och kärnkraftsproduktion sänks.

2016

September Efter en längre tids utredning av ägandeskapet och bekräftelse att staten står bakom beslutet slutför Vattenfall försäljningen av sin tyska brunkolsverksamhet.

November Vattenfall vinner budgivning om att bygga Nordens största havsbaserade vindkraftpark, i området Kriegers Flak.

2017

November Historiskt stor vindkraftorder. Bolaget beställer turbiner till tre nya vindkraftparker i Danmark. Ordern är världens största för turbiner till havsbaserad vindkraft 2017.

December Vattenfalls nya ekonomiska mål beslutas på en extra bolagsstämma i december 2017.

Samhällsuppdragens natur

Ett särskilt beslutat samhällsuppdrag föreligger när ett bolag har ett uppdrag beslutat av riksdagen att bedriva verksamhet som helt eller delvis syftar till att generera andra effekter än ekonomisk avkastning för ägaren.

Ett bolag anses ha ett särskilt beslutat samhällsuppdrag när riksdagen har beslutat om att bolaget ska bedriva verksamhet som helt eller delvis syftar till att generera andra effekter än ekonomisk avkastning för ägaren. I vissa fall kan verksamheter inom ramen för ett särskilt beslutat samhällsuppdrag delfinansieras genom anslag på statsbudgeten. Bolag som har särskilt beslutade samhällsuppdrag bidrar bland annat till kulturella värden, mer hållbar konsumtion, forskning och utveckling, läkemedelsförsörjning, kapitalförsörjning och upprätthållande av infrastruktur.

Exempelvis är syftet med Samhalls verksamhet att producera efterfrågade varor och tjänster och genom detta skapa meningsfulla och utvecklande arbeten åt personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Genom att arbeten skapas i kunduppdrag, på marknads-mässiga villkor i konkurrens med andra, tar Samhall vara på en outnyttjad resurs hos personer med funk-

tionsnedsättning. Som ersättning för de merkostnader som samhällsuppdraget innebär får Samhall anslag på statsbudgeten.

Genom sina verksamheter bidrar bolagen med samhällsuppdrag ofta till ekonomisk nytta i andra sektorer än sin egen. Systembolagets syfte är exempelvis att bidra till förbättrad folkhälsa genom att begränsa alkoholens skadeverkningar. Det bidrar i sin tur till lägre kostnader för vård och omsorg. Ett annat exempel är Almi Företagspartner och SEK som genom sina verksamheter stöttar företag och entreprenörer inom olika sektorer i deras expansion i Sverige och utomlands. De bidrar på så vis till ökad konkurrenskraft och sysselsättning vilket är bra för samhället i stort.

I den statliga bolagsportföljen finns 23 bolag med särskilt beslutade samhällsuppdrag, se tabell till höger.

23 bolag med särskilt beslutade samhällsuppdrag

Almi Företagspartner
 APL, Apotek Produktion & Laboratorier
 Arlandabanan Infrastructure
 Göta kanalbolag
 Kungliga Dramatiska teatern
 Kungliga Operan
 Miljömärkning Sverige
 RISE, Research Institutes of Sweden
 Samhall
 Saminvest
 Statens Bostadsomvandling
 SEK, Svensk Exportkredit
 SOS Alarm
 SSC, Svenska rymdaktiebolaget
 Sveaskog
 Svedab
 Svenska Spel
 Swedavia
 Swedfund International
 Systembolaget
 Teracom Group
 VisitSweden
 Voksenåsen

Riksrevisionens granskning av regeringens styrning av bolag med samhällsuppdrag

Riksrevisionen granskade under 2017 om regeringens styrning av bolag med samhällsuppdrag ger goda förutsättningar för att samhällsuppdragen ska kunna utföras väl och resultaten publicerades i granskningsrapporten "Statligt ägda bolag med samhällsuppdrag – regeringens styrning (RiR 2017:37)". Granskningen visade att regeringens uppföljning och redovisning kan förbättras, bland annat när det gäller målkonflikter och finansiering av samhällsuppdragen.

Riksrevisionens bedömning är att den systematiska styrningen och uppföljningen av samhällsuppdragen behöver utvecklas.

Riksrevisionen rekommenderar regeringen att snabba på processen med att ge uppdragsmål åt bolag med samhällsuppdrag. Regeringen bör enligt Riksrevisionen även komplettera den årliga skrivelsen till riksdagen om de statliga bolagen med en sammanhållen redovisning av samhällsuppdragen samt verka

för att bolag med samhällsuppdrag utvecklar sin redovisning av arbetet med samhällsuppdragen.

Regeringen har under våren 2018 redovisat sin bedömning av Riksrevisionens iakttagelser och rekommendationer i en skrivelse till riksdagen (skr. 2017/18:172) och bolagsförvaltningen på Regeringskansliet har börjat implementera några av Riksrevisionens rekommendationer.

Uppdragsmål tydliggör icke-finansiella värden

Flera av bolagen med statligt ägande har av riksdagen särskilt beslutade samhällsuppdrag. För dessa bolag fastställer ägaren uppdragsmål för att kunna mäta och följa upp att de särskilt beslutade samhällsuppdragen utförs väl. Uppdragsmålen tas fram av ägaren i dialog med bolaget.

Uppdragsmål tas fram för statligt ägda bolag som har särskilt beslutade samhällsuppdrag. Uppdragsmål tas fram av ägaren i dialog med bolaget. Det sker i en integrerad process för att undvika målkonflikt med exempelvis ekonomiska mål och för att undvika marknadssnedvridande korssubventionering. Uppdragsmål läggs fram och beslutas av ägaren på bolagsstämman.

Uppdragsmål – syfte

Syftet med att fastställa uppdragsmål för bolagen är att

- säkerställa att de särskilt beslutade samhällsuppdragen utförs väl,
- tydliggöra kostnaden för utförandet av de särskilt beslutade samhällsuppdragen,
- möjliggöra uppföljning och rapportering till riksdagen och andra intressenter, samt
- klargöra förutsättningarna för de ekonomiska målen.

Uppdragsmål i relation till ekonomiska mål

Det finns ingen motsättning mellan särskilt beslutade samhällsuppdrag och ekonomisk effektivitet. Statens ambition som ägare är att uppdraget ska utföras väl och på ett så effektivt sätt som möjligt. Däremot kan uppdragsmål och ekonomiska mål påverka varandra, varför det är viktigt att de fastställs i en integrerad process.

Utförandet av det särskilt beslutade samhällsuppdraget kan till exempel vara förknippat med en kostnad, vilket påverkar bolagets ekonomiska resultat. De ekonomiska målen sätts med hänsyn tagen till kostnaden för det särskilt beslutade samhällsuppdraget. Det särskilt beslutade samhällsuppdraget kan även vara kopplat till bolagets risk och bedömningen av vad som är en lämplig kapitalstruktur. Tolkningen av det särskilt beslutade samhällsuppdraget och fastställandet av uppdragsmålen har betydelse för bolagets ekonomiska förutsättningar och vilka ekonomiska mål som kan sättas.

Vissa av bolagen med särskilt beslutade samhällsuppdrag får anslag från statens budget. En kostnadsberäkning för de särskilt beslutade samhällsuppdragen underlättar för regering och riksdag att prioritera hur skattebetalarnas pengar ska användas.

Metoden för framtagande av uppdragsmål

Förvaltningsorganisationen har en strukturerad process för att ta fram uppdragsmål för bolag med statligt ägande. Den kan summeras i tre steg.

- (1) Definiera varför uppdraget ska utföras, det vill säga syftet eller samhällsnyttan.
- (2) Definiera vad bolaget ska göra, det vill säga uppdraget.
- (3) Fastställa uppdragsmål som speglar syftet och hur uppdraget ska utföras.

I bolagsordningens verksamhetsbeskrivning framgår ofta vad det särskilt beslutade samhällsuppdraget är, men inte alltid dess samhällsnytta. Innan uppdragsmålen formuleras måste därför samhällsnyttan först

Metoden för framtagande av uppdragsmål

VARFÖR

Definiera varför uppdraget ska utföras.
(enligt till exempel propositioner och utskottsbetänkanden)

VAD

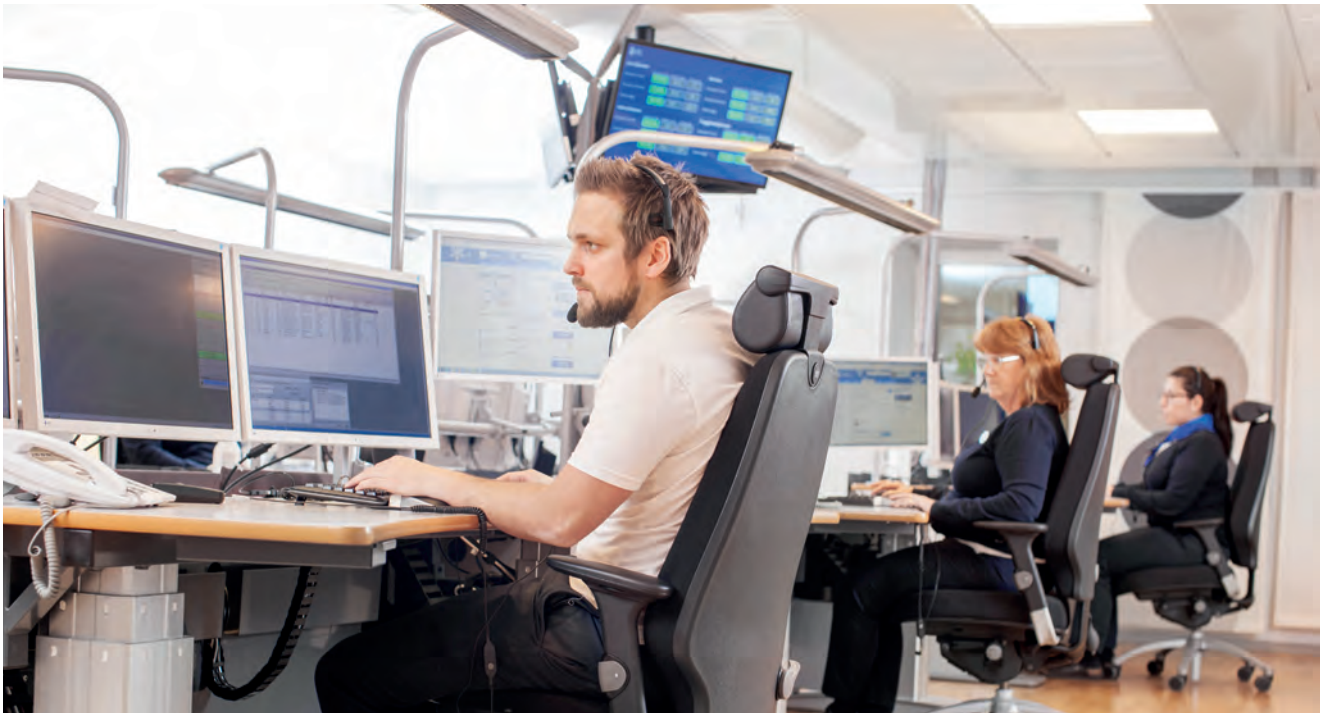
Definiera uppdraget och vad bolaget ska göra.
(enligt bolagsordning och/eller ägaravisning)

HUR

Definiera uppdragsmål som speglar syftet och beskriver hur uppdraget ska utföras.
(t.ex. mål för beläggningsgrad, volymer, effektivitetsmått eller annat mått inom bolagets kontroll)

Specificera kostnad för uppdrag och inverkan på ekonomiska mål

Beaktas i processen för att fastställa ekonomiska mål

SOS Alarm är ett av de bolag för vilka man hittills har inrättat uppdragsmål. Mål finns för bland annat svarstider.

■ För mer information se sidan 65.

klargöras. Samhällsnyttan eller syftet med det särskilt beslutade samhällsuppdraget är ofta beskrivet i den proposition som utgör underlag för riksdagens beslut. Ibland finns det flera propositioner och utskottsbetänkanden att gå igenom för att fastställa samhällsnyttan.

Enhetliga uppdragsmål tas fram genom att definiera kategorier för olika typer av syften eller samhällsnyttor. För dessa kategorier tas standardmål fram. Ett exempel är inom infrastruktur, där standardmålen utgörs av måtten beläggningsgrad och kvalitetsindex. Ju högre beläggningsgrad desto större nytta ger infrastrukturen, medan kvalitetsindex används för att

mäta användarens uppfattade nytta. I bolag som verkar utan konkurrens är kvalitets- och kundmätningar särskilt viktiga eftersom det inte finns något naturligt omvandlingstryck på bolaget att verka mer effektivt.

I den statliga bolagsportföljen finns nio bolag med beslutade uppdragsmål, se tabell till höger.

Uppföljning och utvärdering
Uppföljning av uppdragsmålen sker löpande och utgör en stående punkt vid de regelbundna ägardialogerna mellan företrädare för ägaren och bolaget. Om bolaget skulle få väsentligt förändrade förutsättningar kan uppdragsmålen ses över och ändras.

Bolag som hittills fått beslutade uppdragsmål

Almi Företagspartner
Göta kanalbolag
SEK, Svensk Exportkredit
SOS Alarm
SSC, Svenska rymdaktiebolaget
Svedab1
Swedavia
Swedfund International
Systembolaget

1) Uppdragsmål enligt processen beslutades på bolagets årsstämma 2018.

Måluppföljning

Måluppföljning är ett viktigt redskap i statens aktiva förvaltning. Genom att regelbundet jämföra bolagens prestation med fastställda mål kan staten som ägare utvärdera och bidra till bolagens utveckling.

Ekonomiska mål och utfall 2017

% , om inget annat anges	Lönsamhet Avkastning eget kapital, om inget annat anges		Kapitalstruktur Soliditet, om inget annat anges		Beslutad utdelning baserad på 2017 års vinst, om inget annat anges	
	Mål	Utfall 2017	Mål	Utfall 2017	Mål	Utfall 2017
Akademiska Hus	≥6,5 ¹	5,9 ¹	30–40	43,3	40–60	60
APL	>8	-0,1	40–50	27,2	≥50	-
Apoteket	≥3 ²	3,4 ²	40–80 ³	34,0 ³	40–60 ⁴	59 ⁴
Bilprovningen	≥8 ²	7,3 ²	30–40	49,8	≥80	-
Green Cargo	≥10 ⁶	0 ⁶	0,6–0,9 ³	1,9 ³	50	-
Göta kanalbolag	≥0 ⁷	0,0 ⁷	-10–50 ³	-103,0 ³	-	-
Infranord	≥16	16,7	>33	40,9	50–75	50
Jernhusen	≥12	9,0	35–45	43,8	33	33
Lernia	≥20	11,2	30–50	33,0	≥50	50
LKAB	>12	14,4	0–30 ³	-6,6 ³	40–60	60
Metria	≥10 ⁵	8,5 ⁵	≥30	49,4	≥30	30
PostNord	10,5 ⁶	-1,6 ⁶	10–50 ³	3,0 ³	40–60	-
Samhall	7	-18,2	≥30	35,0	-	-
SAS	>12 ¹⁶	13,0 ¹⁶	<3 ⁸	3,1 ⁸	-	-
SJ	≥7 ⁶	16,4 ⁶	0,5–1,0 ³	-0,1 ³	30–50	50
SOS Alarm	≥2 ²	8,8 ²	25–35	46,1	≥50	-
Specialfastigheter	8 ⁹	13,2 ⁹	25–35	33,8	50	50
SSC	≥6 ⁶	-2,0 ⁶	0,3–0,5 ³	0,3 ³	≥30	-
Sveaskog	≥4,5 ¹⁰	4,6 ¹⁰	0,3–0,6 ³	0,4 ³	65–90	75
Svenska Spel	≥22 ²	21,8 ²	-	-	-	100
Svevia	≥20	12,3	20–30	30,5	≥50	171
Swedavia	≥6 ⁶	5,1 ⁶	0,7–1,5 ³	1,0 ³	30–50	30
Swedesurvey	≥5 ²	-65,1 ²	>10–15 ¹¹	3,2 ¹¹	50–100	-
Swedfund	pos ¹²	50,1 ¹²	-	-	-	-
Systembolaget	rf+7	17,2	20–30	27,8	80–100	100
Telia Company	-	-	A- till BBB+ ¹³	A- till BBB+ ¹³	>2 ¹³	2,3 ¹³
Teracom Group	17	13	30	79,0	40–60	60
Vasallen	rf+4	4,3	≥50	82,0	30–50	544
Vattenfall	≥8 ¹⁴	7,7 ¹⁴	22–27 ¹⁵	21,5 ¹⁵	40–70	24

1) Avkastning på operativt kapital exklusive värdeförändringar. 2) Rörelsemarginal. 3) Skuldsättningsgrad, % eller ggr. 4) Andel av årets resultat justerat för resultat och skatt hänförligt till pensionstillgångar och pensionsförpliktelser. 5) EBITDA-marginal. 6) Avkastning på operativt kapital. 7) EBT-marginal. 8) Nettoskuld/EBITDAR. 9) Avkastning på eget kapital, baserat på resultat efter skatt efter återläggning av värdeförändringar och uppskjuten skatt. 10) Direktavkastning 11) Eget kapital ska uppgå till minst 10–15 miljoner kronor. 12) EBIT oavsett redovisningsstandard ska vara positivt, utfall i miljoner kronor. 13) Solid kreditvärdering på lång sikt och utdelning om minst 2 kronor per aktie. 14) Avkastning på sysselsatt kapital. 15) Internt tillförda medel/justerad nettoskuld. 16) ROIC.

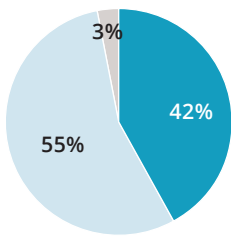
%	Lönsamhet Avkastning eget kapital, om inget annat anges		Kapitalstruktur				Beslutad utdelning baserad på 2017 års vinst, om inget annat anges	
	Mål	Utfall 2017	Total kapitalrelation		Kärnprimärkapitalrelation		Mål	Utfall 2017
			Mål	Utfall 2017	Mål	Utfall 2017		
SBAB	≥10	12,5	≥1,5 ¹⁷	47,6 ¹⁷	≥1,5 ¹⁷	32,2 ¹⁷	≥40	40
SEK	≥6	4,5	1-3 ¹⁸	23,0 ¹⁸	-	-	30	30

17) Total kapitalrelation och kärnprimärkapitalrelation ska under normala förhållanden uppgå till minst 1,5 procentenheter över Finansinspektionens kommunicerade kapitalkrav, vilket för den totala kapitalrelationen motsvarar ett mål om 37,7 procent och för kärnkapitalrelation ett mål om 27,3 procent. 18) Total kapitalrelation ska under normala förhållanden uppgå till mellan 1 och 3 procentenheter över Finansinspektionens kommunicerade kapitalkrav: 17,2–19,2 procent.

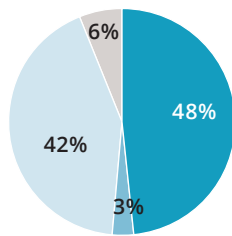
Uppfyllnad av ekonomiska mål för 2017

På portföljnivå

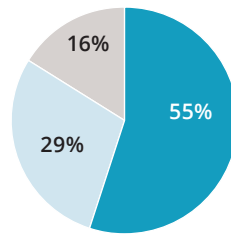
Lönsamhet

Kapitalstruktur

Utdelning

- Målet uppfyllt
- Målet delvis uppfyllt¹
- Målet ej uppfyllt
- Inget beslutat mål

1) Bolaget har flera relevanta mål varav vissa är uppfyllda.

Uppdragsmål och utfall 2017

Uppdragsmål syftar till att tydliggöra bolagens samhällsupdrag. Samhällsupdrag och uppdragsmål beskrivs på sidorna 21–23. Samhällsupdrag, uppdragsmål och utfall för respektive bolag presenteras i bolagsöversikterna på sidorna 39–85.

Bolag med samhällsupdrag	Fastställda uppdragsmål	Utfall
Näringsdepartementet		
Almi Företagspartner	Ja	Se sidan 40
Arländabanan Infrastructure	Nej ¹	NA
Göta kanalbolag	Ja	Se sidan 48
RISE	²	NA
Samhall	³	NA
Saminvest	³	NA
Statens Bostadsomvandling	³	NA
SEK	Ja	Se sidan 63
SOS Alarm	Ja	Se sidan 65
SSC	Ja	Se sidan 67
Sveaskog	³	NA
Svedab	Ja ⁴	NA ⁴
Svenska Spel	³	NA
Swedavia	Ja	Se sidan 74
Swedfund	Ja	Se sidan 77
Teracom Group	³	NA
VisitSweden	³	NA
Finansdepartementet		
Miljömärkning Sverige	³	NA
Kulturdepartementet		
Dramaten	³	NA
Operan	³	NA
Voksenåsen	³	NA
Socialdepartementet		
APL	³	NA
Systembolaget	Ja	Se sidan 78

1) Mål ej satt på grund av verksamhetens särart.

2) Processen för framtagandet av uppdragsmål pågår och målen förväntas beslutas under 2018.

3) Uppdragsmål har ännu inte tagits fram.

4) Uppdragsmål enligt processen beslutades på bolagets årsstämma 2018.

Strategiska mål för hållbart företagande

Hållbart företagande integreras i bolagsstyrningen för att främja en långsiktig hållbar värdetillväxt. Bolagen med statligt ägande ska agera föredömligt och integrera hållbarhetsperspektiv i verksamheten genom att styrelsen fastställer strategiska mål för ett hållbart företagande.

Staten som ägare har en hög ambitionsnivå för hållbart företagande. Utgångspunkten är att bolagen med statligt ägande genom sina affärsmödel ska bidra till värdeskapande på ett sätt som gynnar en långsiktig hållbar utveckling. Det innebär att bolagen, utifrån sin bransch och de marknader de verkar på, ska identifiera och minimera risker för negativ påverkan av sina verksamheter men även ta tillvara nya affärsmöjligheter och innovativt tänkande för ett hållbart värdeskapande. Genom att den statliga bolagsportföljen är en stor och viktig del av Sveriges näringsliv kan bolagens agerande tjäna som exempel för andra företag.

Inom hållbart företagande ska bolagen med statligt ägande agera föredömligt, vilket inkluderar ett strategiskt och transparent arbete med samarbete i fokus. Vägledande i detta arbete är internationella riktlinjer och sedan 2017 även Agenda 2030 och de globala målen för en hållbar utveckling. Bolagen ska arbeta för efterlevnad av internationella riktlinjer såsom Global Compact, FN:s vägledande

principer för företag och mänskliga rättigheter samt OECD:s riktlinjer för multinationella företag.

Agenda 2030 är en gemensam agenda för världens länder med 17 globala mål för en hållbar utveckling som gäller fram till 2030. Alla samhällets aktörer är viktiga i genomförandet av Agenda 2030 och näringslivet har en central roll. Det innefattar även bolagen med statligt ägande som ska analysera målen för att identifiera vilka de genom sin verksamhet påverkar och kan bidra till.

Regeringen menar att ett proaktivt och integrerat hållbarhetsarbete bidrar positivt till bolagens utveckling. Det är styrelsens ansvar att integrera hållbart företagande i bolagets affärsstrategi. Det innebär att bolaget ska utgå från sin affär, och i förekommande fall sitt särskilt beslutade samhällsuppdrag, i fastställandet av mål och strategier för att nå dessa mål. Uppföljning av strategiska mål för hållbart företagande som fastställts av bolagsstyrelserna är en del av bolagsförvaltningens arbete.

Mål- och strategiformulering

Regeringen har definierat ett antal kvalitetskrav för de strategiska målen för hållbart företagande. Målen ska vara

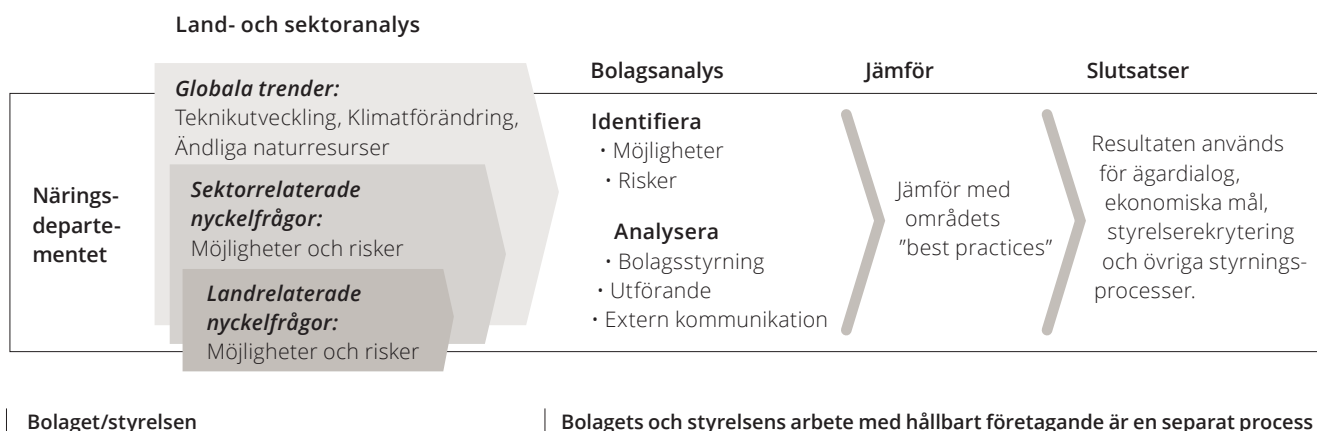
- få och övergripande,
- värdeskapande,
- relevanta för bolagets affärsverksamhet och hållbarhetsutmaningar,
- relevanta för bolagets särskilt beslutade samhällsuppdrag (när samhällsuppdrag finns),
- långsiktiga och utmanande,
- uppföljningsbara (behöver inte vara kvantifierbara), samt
- tydliga och enkla att kommunicera.

Uppföljning med hjälp av hållbarhetsanalys

Förvaltningsorganisationen gör bolagsspecifika hållbarhetsanalyser för att utvärdera bolagens arbete med hållbart företagande. Hållbarhetsanalysen utgår från en bred omvärldsanalys som beaktar globala trender, risker och möjligheter kopplade till den värdekedja bolaget verkar i.

Utöver att bidra med kunskap till ägaren har resultatet från hållbarhetsanalysen fler användningsområden.

Processen för hållbarhetsanalys

Det ligger till grund för dels det aktiva ägandet i form av styrelsenomineringsprocessen, dels dialogen mellan ägaren och bolaget vilket ger förutsättningar för en långsiktig och konsekvent styrning av bolagen. Hållbarhetsanalysen är också en viktig del i processen att ta fram ekonomiska mål och uppdragsmål eftersom den minskar risken för målkonflikter.

Samarbete för ökat värdeskapande

Samverkan mellan olika aktörer bidrar många gånger till mer kunskap

och bättre, mer innovativa lösningar. Därför förväntas bolag med statligt ägande bedriva ett aktivt arbete såväl i den egna verksamheten som i samarbete med affärspartners, kunder, leverantörer och övriga intressenter i syfte att främja kunskapsöverföring och innovativa samarbeten inom området hållbart företagande.

Internationella riktlinjer

Bolag med statligt ägande ska agera ansvarsfullt och arbeta aktivt för att följa internationella riktlinjer om miljöhänsyn, mänskliga rättig-

heter, arbetsvillkor, antikorrupcion och affärsetik. Vägledande i bolagens arbete är Agenda 2030. Vidare ska bolagen arbeta aktivt för att följa riktlinjer såsom Global Compact, FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter samt OECD:s riktlinjer för multinationella bolag.

Stärkt fokus på mänskliga rättigheter i regeringens bolagsstyrning

Hållbart företagande inklusive mänskliga rättigheter är en prioriterad och integrerad del i bolagsstyrningen. Som ett led i detta arbete och för att fullgöra sitt ansvar som bolagsägare (se figur på sidan 28) har regeringen under de senaste åren stärkt fokus på mänskliga rättigheter i styrningen av bolag med statligt ägande, framför allt genom tydligare krav i statens ägarpolicy, kompetenshöjande insatser och utökad uppföljning av bolagens arbete med FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter.

I statens ägarpolicy 2017 framgår att det är av särskild vikt att bolag med statligt ägande arbetar för respekt för mänskliga rättigheter. FN:s arbetsgrupp för företag och mänskliga rättigheter har i olika

sammanhang också lyft fram den svenska bolagsstyrningen som ett positivt exempel när det gäller arbetet för mänskliga rättigheter.

Kunskaphöjande åtgärder

För att höja kunskapen om FN:s vägledande principer och för att underlätta kunskapsöverföring mellan bolagen genomförde bolagsförvaltningen tillsammans med de statligt ägda bolagen under 2015–2017 ett antal workshops på olika teman, till exempel konsekvensanalyser och mänskliga rättigheter samt barnrättsprinciperna för företag. Mänskliga rättigheter har även fått ett större utrymme i ägarens uppföljning av bolagens arbete, bland annat genom de hållbarhetsanalyser som genomförs av bolagsförvaltningen och i samband med ägardialoger.

Uppföljning och vägen framåt

Under våren 2017 genomförde

bolagsförvaltningen en undersökning av hur väl bolagen med statligt ägande kommunicerar sitt arbete med mänskliga rättigheter.¹ Analysen har presenterats för bolagen med statligt ägande och används för att såväl bolagsförvaltningen som bolagen ska kunna fortsätta att stärka sitt arbete med mänskliga rättigheter i linje med FN:s vägledande principer. Detta har bland annat resulterat i att bolagsförvaltningen tillsammans med specialister inom mänskliga rättigheter har utvecklat en vägledning för styrelser i bolag med statligt ägande om förväntningarna på företagets arbete inom området mänskliga rättigheter samt styrelsens roll och ansvar. Arbetet med att höja kunskapen om mänskliga rättigheter och stärka bolagens arbete inom området fortsätter under 2018.

1) Redovisades i verksamhetsberättelsen 2016.

”För företagen kan ansvaret att ta hänsyn till mänskliga rättigheter i affärsbeslut uppfattas som ytterligare en pålaga i en stadigt växande flora av regulatoriska krav. Att göra en riskanalys om påverkan på mänskliga rättigheter i främmande miljöer med kulturella avvikelser är komplext.

Men i vågskålen väger de positiva aspekterna betydligt tyngre. Riskanalyserna ger tidig insikt om missförhållanden och potentiella problem. Resultatet av de förbättringsåtgärder som behöver vidtas kan påtagligt bidra till förbättrade levnadsvillkor för de människor som berörs av bolagets verksamhet. I slutändan gynnas samhällen, människor, varumärke, attraktionskraft och bolagsvärde.”

Anne Gynnerstedt, Chefsjurist, Vattenfall AB och styrelseledamot, SSC (Svenska rymdaktiebolaget).

Statens ansvar som ägare

I juni 2011 antog FN:s råd för mänskliga rättigheter FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter. Grundpelarna för de vägledande principerna är:

1. Statens skyldighet att skydda de mänskliga rättigheterna.
2. Företagens ansvar att respektera de mänskliga rättigheterna, vilket innebär att deras verksamhet inte ska bidra till kränkningar av mänskliga rättigheter och att företagen ska agera för att förhindra detta.
3. Möjlighet att få sin sak prövad för det fall rättigheterna inte respekteras.

Den fjärde principen under pelare ett riktas till stater som ägare och uttrycker att stater bör vidta ytterligare åtgärder för att motverka att företag som ägs eller kontrolleras av staten kränker de mänskliga rättigheterna.

Detta med utgångspunkt i att stater som äger eller kontrollerar företag har störst möjlighet att säkerställa att relevanta riktlinjer, lagar och regler om respekten för de mänskliga rättigheterna tillämpas.

Mänskliga rättigheter		
Skydda	Respektera	Gottgörelse
Statens skyldighet att skydda de mänskliga rättigheterna	Företags ansvar att respektera de mänskliga rättigheterna	Utsattas möjlighet att få sin sak prövad om rättigheterna inte respekteras

Agenda 2030

Världssamfundet har antagit en gemensam agenda för hållbar utveckling med 17 globala mål som gäller fram till 2030. Ambitionsnivån för bolagens arbete inom området

hållbart företagande har fortsatt att höjas genom att FN:s Agenda 2030 med 17 globala mål för hållbar utveckling har inkluderats i statens ägarpolicy. Bolag med statligt

ägande ska analysera de globala målen och identifiera de mål som de genom sin verksamhet påverkar och bidrar till.

Utmaningar och möjligheter för ett hållbart värdeskapande

Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling är ett tydligt exempel på hur utmaningar och möjligheter hänger samman. Näringslivet har en central roll i genomförandet av agendan och företagen uppmanas att använda sin kreativitet och innovationsförmåga för att bidra. Näringslivet har en nyckelroll för att hitta lösningar på de utmaningar som finns på miljö- och klimatområdet, för att skapa ett mer jämställt arbetsliv och för att säkerställa acceptabla arbetsvillkor och respekt för mänskliga rättigheter.

Vägledande för bolagen

En viktig utgångspunkt för de statligt ägda bolagen är sedan tidigare etablerade internationella riktlinjer för hållbart företagande. Regeringen vill att bolag med statligt ägande ska vara med och visa vägen framåt

och har därför inkluderat krav och förväntningar på bolagen i statens ägarpolicy, som slår fast att internationella riktlinjer, Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling ska vara vägledande för de statligt ägda bolagens arbete med hållbart företagande. Bolagen ska analysera de globala målen och identifiera de mål som respektive bolag genom sin verksamhet påverkar och bidrar till. Regeringen ser hållbart företagande

som en viktig affärsstrategisk fråga. Kortsiktiga och långsiktiga strategier hänger ihop och de beslut som fattas i dag ska vägledas av omsorgen om bolagets framtida position i en hållbar värld. Bolagen förväntas därför enligt ägarpolicy även identifiera affärsmöjligheter som bidrar till att uppnå de globala målen.

Kunskap och inspiration

Bolagsförvaltningen i Regeringskansliet arbetar med att på olika sätt inspirera och höja bolagens kunskap om Agenda 2030 och de 17 globala målen. Under året genomfördes en välbesökt workshop på temat Agenda 2030 med representanter från bolagen. De globala målen var även

temat för Näringsdepartementets årliga seminarium för bolagen. På seminariet deltog externa talare med goda kunskaper på området samt bolagens styrelserepresentanter och verkställande direktörer. Bolagens fortsatta arbete kommer att följas upp inom ramen för den ägardialog som fortlöpande genomförs mellan

företrädare för ägaren och bolagen.

Det finns en rad exempel på hur de statligt ägda bolagen tagit sig an arbetet med de globala målen och där de redovisar sitt arbete i sin årsredovisning eller på sina webbplatser.

Integration och sysselsättning

Swedavias hållbarhetsperspektiv är knutet till FN:s hållbarhetsmål 10

om minskad ojämlikhet. Bolaget arbetar proaktivt för att bidra till en positiv utveckling. Genom Entry Hub och Jobbsprånget möjliggörs för människor att snabbare bli en del av den svenska arbetsmarknaden och samhället. Under 2017 invigdes världens första Entry Hub i Umeå, ett samarbete mellan We Link Sweden och Swedavia samt Umebygdens etableringscentrum (UBEC), Randstad, Antenn och Unionen.

Entry Hub erbjuder en plattform där nyanlända och näringsliv kan mötas och bygga nätverk. Jobbsprånget drivs av Kungl. Ingen-

jörsvetenskapsakademien (IVA) och är ett praktikprogram om fyra månader för nyanlända akademiker. Sedan hösten 2017 tar Swedavia emot fyra nyanlända kvalificerade akademiker för praktik varje termin. Praktiken skapar nya kontakter, förutsättningar för validering av kompetens och möjlighet att fylla ett reellt kompetensbehov hos Swedavia med nya resurser. Praktiken sker på engelska och Swedavia erbjuder svenskundervisning för att ytterligare stärka anställningsbarheten för individen. Samtliga fyra praktikanter från hösten 2017 har fått anställning på Swedavia.

Gröna lån till hållbara fastigheter

Skanska bygger kontorsfastigheter i USA som finansieras med gröna lån från SEK.

SEK:s gröna lån finansierar nya fastigheter som uppförs av Skanska med certifiering "LEED Gold" och med ambitionen att nå "LEED Platinum". Lånet är på sammanlagt 100 miljoner amerikanska dollar med en löptid fram till 2024. Den första byggnaden som lånet använts till är ett miljöeffektivt kontor beläget i Bostons hamnkvarter. Byggnaden har många tekniska innovationer, bland annat högeffektiva avloppssystem och återanvändning av regnvatten. Fastighe-

tens ellipsform är skapad för att öka effektiviteten i själva konstruktionen. En andra byggnad håller på att uppföras i Houston, Texas. Kontorsfastigheten kommer att bli det första projektet i Houston som når certifieringen LEED Platinum, version 4. Energianvändningen kommer vara cirka 25 procent lägre jämfört med normala kontorsfastigheter. SEK bedömer att Skanskas hållbara byggnader bidrar till minst två av FN:s globala hållbarhetsmål; minskade utsläpp av växthusgaser (hållbarhetsmål 13) och till en hållbar stadsmiljö (hållbarhetsmål 11).

Jämn könsfördelning

Regeringen eftersträvar en jämn könsfördelning såväl i de enskilda bolagsstyrelserna som på portföljnivå. För den statligt ägda bolagsportföljen ska andelen kvinnor respektive män i styrelserna vara minst 40 procent.

Jämställdhetsmål

Övergripande för bolagen med statligt ägande är att de ska ha en jämn könsfördelning i bolagsstyrelserna. Andelen kvinnor respektive män ska vara minst 40 procent i den statliga bolagsportföljen (hel- och delägda bolag). De stämموvalda styrelseledamöterna i den statliga bolagsportföljen (aktiebolag med säte i Sverige) utgjordes av 49 procent kvinnor och 51 procent män per den 1 maj 2018. Det kan jämföras med de börsnoterade bolagens styrelser med 34 procent kvinnor och 66 procent män.¹

Jämställdheten i respektive bolags styrelse ska följa ”trappan” som anger hur många ledamöter av vardera könet en styrelse med ett visst antal ledamöter ska innehålla. (Läs mer om styrelsens sammansättning på sidan 97.) I samtliga de 42 bolag med statligt ägande som ingår i statistiken i år

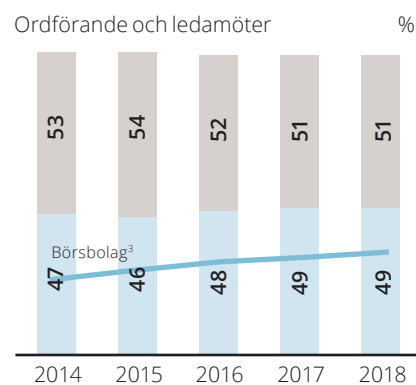
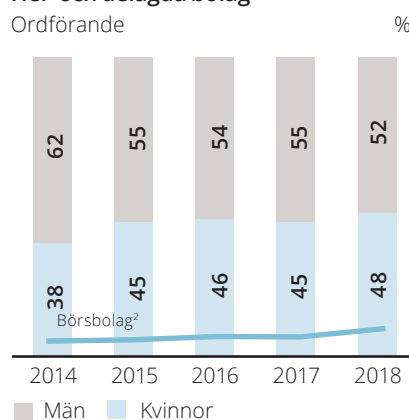
uppnåddes en balanserad könsfördelning, jämfört med 2017 då tre av 44 bolag inte uppnådde målsättningen. I två av dessa bolag var det övervikt av män och i ett av dessa bolag var det övervikt av kvinnor.

Andelen kvinnor som är styrelseordförande i de av staten hel- och delägda bolagen har ökat från 38 procent 2014 till 48 procent 2018, vilket kan jämföras med 9 procent hos börsbolagen.¹

1) Andra AP-fondens Kvinnoindex.

Könsfördelning

Hel- och delägda bolag

2) Andel kvinnor som ordförande i börsbolagen.

3) Andel kvinnor som ordförande och ledamöter i börsbolagen.

Könsfördelning – VD och ledningsgrupp⁴

Kvinnor (K), Män (M)	2017					2016		2015		2014	
	K, st	M, st	Totalt	K, %	M, %	K, %	M, %	K, %	M, %	K, %	M, %
VD	16	29	45	36	64	36	64	32	68	32	68
Ledningsgrupp ⁵	143	171	314	46	54	43	57	43	57	39	61

4) Vid årsskiftet fanns 48 bolag. Utvärderingen för 2017 omfattar ej Apoteksgruppen, EUROFIMA och Sweden House. 5) Ledningsgruppen exklusive VD.

Könsfördelning – ledamöter utsedda av bolagsstämman

Kvinnor (K), Män (M)	2018					2017		2016		2015		2014	
	K, st	M, st	Totalt	K, %	M, %	K, %	M, %	K, %	M, %	K, %	M, %	K, %	M, %
Hel- och delägda bolag													
Ordförande	20	22	42	48	52	45	55	46	54	45	55	38	62
Ledamöter	124	128	252	49	51	49	51	49	51	46	54	48	52
Summa ordförande och ledamöter utsedda av bolagsstämman	144	150	294	49	51	49	51	48	52	46	54	47	53
Helägda bolag													
Ordförande	17	20	37	46	54	45	55	44	56	46	54	41	59
Ledamöter	107	110	217	49	51	50	50	51	49	49	51	51	49
Summa ordförande och ledamöter utsedda av bolagsstämman	124	130	254	49	51	49	51	50	50	49	51	50	50

Beräkningen omfattar aktiebolag med säte i Sverige. Redovisningen omfattar ej EUROFIMA, Svenska Skeppshypotekskassan, Sweden House och Voksenåsen. Bostadsgaranti ingår inte i statistiken för 2018 då det beslutades på årsstämman 2018 att bolaget skall avvecklas genom frivillig likvidation.

Hållbara lönenivåer och anställningsvillkor

Ersättningar till ledande befattningshavare i näringslivet är en viktig förtroendefråga. Bolagen med statligt ägande bör därför ge sina chefer lön och pensioner som är väl avvägda.

En förtroendefråga

Kravet på sunda ersättningsystem är en viktig bolagsstyrningsfråga både i Sverige och internationellt. En viktig del i bolagsstyrningen av bolagen med statligt ägande är därför att ersättningarna till ledande befattningshavare är rimliga och väl avvägda.

Riktlinjer för anställningsvillkor

Den 22 december 2016 beslutade regeringen om nya riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor till ledande befattningshavare i bolag med statligt ägande. Dessa ska ha tillämpats från och med årsstämman 2017. Styrelserna i de statligt ägda bolagen är ansvariga för att regeringens riktlinjer tillämpas. I bolag där staten är en av flera delägare bör regeringen i dialog med övriga ägare verka för att dessa riktlinjer tillämpas så långt som möjligt.

Enligt ersättningsprinciperna i regeringens riktlinjer ska totalsättningen till ledande befattningshavare vara rimlig och väl avvägd. Den ska även vara konkurrenskraftig, takbestämd och ändamålsenlig, samt bidra till en god etik och företagskultur. Ersättningen ska inte vara löneledande i förhållande till andra jämförbara företag utan ska präglas av måttfullhet. Detta ska vara vägledande också för övriga anställdas totala ersättning.

Uppföljning och efterlevnad

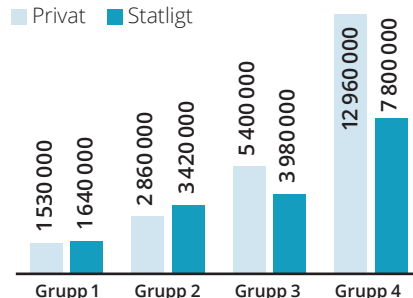
Regeringskansliet har gett ett konsultbolag i uppdrag att undersöka hur nuvarande riktlinjer har efterlevts i bolag med statligt ägande under 2017 och dessutom jämförs ersättningsnivåerna i bolagen med marknadsdata från privatägda bolag. Sammanlagt 122 representativa jämförelsebolag har identifierats och ingår i undersökningen. Utgångspunkten har varit

Total kontantersättning

VD, median

Kr/år

Privat Statligt

Grupp 1: bolag med omsättning mindre än eller lika med 850 mnkr, **Grupp 2:** bolag med omsättning 851–3 300 mnkr, **Grupp 3:** bolag med omsättning 3 301–14 000 mnkr, **Grupp 4:** bolag med omsättning lika med eller större än 14 001 mnkr.

om den totala kontantersättningen till ledande befattningshavare varit ”konkurrenskraftig men ej löneledande”. Med total kontantersättning avses alla fasta och kortsiktiga rörliga ersättningar till den anställde.

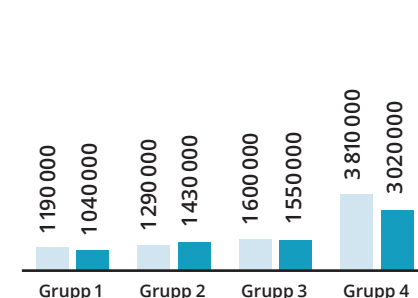
Vid utgången av 2017 är ingen ledande befattningshavare berättigad till rörlig ersättning, möjligheten att ge rörlig lön till ledande befattningshavare togs bort i riktlinjerna 2009.

Andelen VD:ar som har förmånsbestämd pension har minskat. År 2017 hade 14 procent av alla VD:ar och 40 procent av övriga ledande befattningshavare förmånsbestämd pension. Detta är i huvudsak baserat på tillämpliga kollektivavtal och därmed inte i strid med riktlinjerna. I ett fall avser det gammalt avtal som ännu inte omförhandlats. Enligt riktlinjerna från 2009 skulle pensionsåldern inte understiga 62 år och borde lägst vara 65 år. Enligt nuvarande riktlinjer ska pensionsåldern i anställningsavtal ingångna efter riktlinjernas ikraftträdande inte understiga 65 år. Inga nya avtal har ingåtts med pensionsålder under 65 år. Enbart tre ledande befattningshavare vid ett

Övriga ledande

befattningshavare, median

Kr/år

bolag har historiskt avtalade pensionsåldrar understigande 65 år, varav två understiger 62 år.

Enligt regeringens riktlinjer från 2009 skulle, vid uppsägning från bolagets sida, uppsägningstiden inte överstiga sex månader och avgångsvederlag skulle inte utgå längre än i 18 månader. I enlighet med de nya riktlinjerna ska anställningsavtal ingångna efter riktlinjernas ikraftträdande medge avgångsvederlag med högst 12 månadslöner. År 2017 hade 49 ledande befattningshavare avgångsvederlag om 18 månadslöner. Dessa avsåg gamla avtal och därmed inte i strid med riktlinjerna.

Bolag med statligt ägande och marknadens jämförelsebolag har indelats i fyra grupper baserat på bolagens omsättning. Total kontantersättning till VD visar att medianersättningen i statligt ägda bolag i grupp 3 och 4 ligger under den privata marknadens medianersättning. Medan den i grupp 1 och 2 ligger något över den privata marknadens median. De statligt ägda bolagens medianersättning till övriga ledande befattningshavare ligger i linje med marknadens median.

Räkenskaper

Resultat 2017

Generellt om redovisningen

Den portföljövergripande sammanställningen för 2017 inkluderar inte Apoteksgruppen i Sverige Holding då bolaget har sålts och ej längre rapporterar finansiell information till

Regeringskansliet. Apoteksgruppen i Sverige Holding ingår dock fortsatt i jämförelsesiffrorna för 2016.

Sedan början av 2017 utgör Saminvest moderbolag till de tidigare stat-

ligt helägda bolagen Inlandsinnovation och Fouriertransform. SAS ingår inte i det konsoliderade resultatet för 2017 eller 2016 eftersom statens kapitalandel understiger 20 procent.

Resultaträkning

Mnkr	2017	2016
Nettoomsättning (inkl. ev. anslag)	324 310	321 089
Övriga intäkter	5 138	5 663
Kostnader	-286 697	-307 988
Resultat från andelar i intresseföretag	5 186	2 017
Värdetförändringar	5 846	5 602
Rörelseresultat (EBIT)	53 782	26 384
Finansiella intäkter	3 754	3 423
Finansiella kostnader	-9 777	-9 701
Resultat före skatt	47 759	20 106
Skatt	-9 437	-1 956
Resultat från avvecklad verksamhet	22	-23 074
Årets resultat	38 373	-4 700
Hänförbart till aktieägare i moderbolaget	37 218	-5 076
Hänförbart till minoritetsintressen	1 155	375
Summa	38 373	-4 700

Omsättning

Den konsoliderade omsättningen för bolagen med statligt ägande ökade under 2017 med 1,0 procent jämfört med föregående år och uppgick till 324,3 (321,1) miljarder kronor. Total omsättning inklusive statens ägarandel i intressebolagen ökade under 2017 med 0,5 procent.

De statliga bolagens totala ersättningar till revisorer 2017

Mnkr	Revisionsintäkter	Övriga konsulttjänster	Totalt	Andel revision, %	Andel totala revisionsarvoden, %
BDO	0,7	0,2	0,9	77,4	0,5
Deloitte	61,1	37,3	98,4	62,1	40,6
EY	47,9	28,6	76,5	62,7	31,8
KPMG	19,3	5,8	25,2	76,9	12,8
PwC	21,4	41,1	62,5	34,3	14,2
Övriga	0,3	0,3	0,5	49,1	0,2
Summa exkl. Riksrevisionen	150,8	113,2	264,0	57,1	100,0
Riksrevisionen	1,1	0,0	1,1	100,0	0,7
Summa inkl. Riksrevisionen	151,9	113,2	265,1	57,3	100,7

Rörelseresultat

Det konsoliderade rörelseresultatet för 2017 uppgick till 53,8 (26,4) miljarder kronor.

Balansräkning

Mnkr	2017	2016
Tillgångar		
Materiella anläggningstillgångar	458 432	437 380
Immateriella tillgångar	23 430	22 364
Finansiella tillgångar	832 067	818 671
Omsättnings-tillgångar	181 660	190 558
Summa tillgångar	1 495 589	1 468 972

Eget kapital, avsättningar och skulder

Eget kapital hänförbart till aktieägare i moderbolaget	323 865	293 888
Eget kapital hänförbart till aktieägare i minoritetsintressen	18 725	19 034
Summa eget kapital	342 590	312 922
Totala skulder och eget kapital	1 495 589	1 468 972

Eget kapital

Under 2017 ökade eget kapital med 29,7 miljarder kronor, vilket framför allt förklaras av ett positivt resultat efter skatt 2017 om 38,4 miljarder kronor.

Kassaflöde

Mnkr	2017	2016
Kassaflöde från löpande verksamhet	50 670	46 549
Kassaflöde från investeringsverksamhet	-37 177	-33 860
Kassaflöde från finansieringsverksamhet	-24 335	3 034

Från löpande verksamhet

Kassaflödet från den löpande verksamheten ökade med 8,9 procent under 2017 jämfört med 2016, från 46,5 miljarder kronor till 50,7 miljarder kronor.

Från investeringsverksamhet

Kassaflödet från investeringsverksamheten ökade med 9,8 procent under 2017 jämfört med 2016, från -33,9 miljarder kronor till -37,2 miljarder kronor.

Från finansieringsverksamhet

Kassaflödet från finansieringsverksamheten minskade och uppgick till -24,3 (3,0) miljarder kronor för verksamhetsåret 2017.

Utdelningar och anslag

Majoriteten av bolagen med statligt ägande har i sin utdelningspolicy slagit fast att en del av vinsten ska betalas ut till ägaren. Bolag med särskilt beslutade samhällsuppdrag kan erhålla anslag.

De statligt ägda bolagens utdelningspolicy syftar till att säkerställa att ägaren får en förutsägbar och långsiktigt hållbar utdelning och är en viktig del i fastställandet av de ekonomiska målen. Av de 47 bolag som ingår i den statliga bolagsportföljen beslutades det om utdelning i 24 bolag för verksamhetsåret 2017. Totalt delar dessa bolag ut 20,2 miljarder kronor till staten. Störst utdelning för 2017 kommer från Svenska Spel (4 691 miljoner kronor), Telia Company (3 713 miljoner kronor), LKAB (2 882 mil-

joner kronor), Vattenfall (2 000 miljoner kronor) och Akademiska Hus (1 630 miljoner kronor). Deras gemensamma utdelningar motsvarar cirka 75 procent av de totala utdelningar som beslutats för 2017.

Vissa bolag erhåller anslag från staten för att utföra sitt särskilt beslutade samhällsuppdrag. Samhall erhåller exempelvis anslag för att kunna genomföra sitt arbetsmarknadspolitiska kärnuppdrag, vilket är att skapa utvecklande arbeten för personer med

funktionsnedsättningar. Det anslag Samhall under 2017 erhöll för skyddade arbeten i kärnuppdraget, 4 405 miljoner kronor, motsvarade 63 procent av de totala anslagen. Ytterligare exempel på bolag som erhåller årliga anslag är Kungliga Dramatiska teatern och Kungliga Operan, vilka finansieras för att erbjuda nationalscener för teater respektive opera och balett. Totalt fick statligt ägda bolag 6 957 miljoner kronor i anslag under 2017.

Utdelning, statens andel

Mnkr	Ägarandel, %	2017	2016
Akademiska Hus	100	1 630	1 393
Apoteket	100	300	300
Bilprovningen	100	0	67
Bostadsgaranti	50	0	32
Infranord	100	67	84
Jernhusen	100	179	178
Lernia	100	21	14
LKAB	100	2 882	0
Metria	100	4	2
Orio	100	50	125
Saminvest	100	200	0
SBAB	100	684	628
SEK	100	232	234
SJ	100	269	260
Specialfastigheter	100	560	497
Sveaskog	100	900	800
Svedab	100	793	0
Swedavia	100	122	143
Sweden House	36	1	2
Svenska Spel	100	4 691	4 823
Svevia	100	299	299
Systembolaget	100	282	289
Telia Company	37	3 713	3 229
Teracom Group	100	214	210
Vasallen	100	125	0
Vattenfall	100	2 000	0
Summa		20 219	13 609

Anslag/totala intäkter för 2017

Mnkr	Anslag 2017	Totala intäkter 2017	Andel anslagsfinansiering, %
Almi Företagspartner	316	1 061	30
Dramaten	231	293	79
Göta kanalbolag	11 ¹	51	22
Miljömärkning Sverige	4	61	7
Operan	466	573	81
PostNord	22	37 403	0
RISE	537 ²	2 712	20
Samhall	4 405	8 281	53
SOS Alarm	264	1 082	24
Teracom Group	7	1 987	0
VisitSweden	133	227	58
Voksenåsen	12	56	22
Summa	6 957³	53 776	13

1) Inklusive anslag som redovisas via balansräkningen.

2) Exklusive anslagsmedel som RISE fördelar till intressebolaget Swerea.

3) I tillägg har Swedfund under året erhållit ett kapitaltillskott om 400 (400) miljoner kronor via biståndsbudgeten. Detta motsvarar strax under hälften av bolagets godkända investeringsbeslut under 2017 som totalt uppgick till närmare 850 miljoner kronor.

Hur statens finanser påverkas av försäljningar och utdelningar

Under 2017 beslutade regeringen att sälja Apoteksgruppen i Sverige Holding. Försäljningspriset för aktierna blev 1,7 miljarder kronor. För verksamhetsåret 2017 väntas 20,2 miljarder kronor i utdelningar till staten från bolagen med statligt ägande.

Liksom tidigare försäljningsintäkter, vilka främst härrör från försäljningarna av Vin & Sprit, Vasakronan samt aktier i Nordea och Telia Company, betalades försäljningsintäkterna från avyttringen av aktier i Apoteksgruppen i Sverige Holding in till statskassan för att amortera på statsskulden. Transaktionen slutfördes i början av 2018 efter att Konkurrensverket gett sitt godkännande. Amorteringarna bidrar till att statens ränteutgifter minskar. Bolags- och aktieförsäljningar resulterar även i att de framtida potentiella utdelningarna minskar, vilket försäljningsvärdet normalt sett tar hänsyn till. Sedan 2007 har totalt

165,4 miljarder kronor kommit statskassan tillgodo i samband med bolags- och aktieförsäljningar.

De årliga utdelningarna från bolagen med statligt ägande medför att det statliga lånebehovet minskar samt att ränteutgifterna därigenom sjunker. Sedan 2007 har totalt 260,6 miljarder kronor utbetalats till staten i form av utdelningar.

Statens finansiella sparande, det vill säga de medel som nettoplaceras i form av finansiella tillgångar minus finansiella skulder, ökar när bolagen delar ut medel, så länge utdelningen

motsvaras av en vinst som genererats under året. När bolagens utdelningar överstiger årets vinst, och minskar bolagens egna kapital, så är det finansiella sparandet opåverkat eftersom utdelningen motsvaras av en lika stor minskning av eget kapital, det vill säga finansiell skuld. Det är därför inte möjligt att stärka det finansiella sparandet via extrautdelningar som överstiger årets vinst från bolag med statligt ägande. Inte heller försäljningar eller omvärderingar av finansiella tillgångar påverkar det finansiella sparandet.

Försäljningar i den statliga bolagsportföljen sedan 2007

Mdkr	År	Intäkt, mdkr	Andel av bolaget, %
Telia Company	2007	18,0	8
OMX	2008	2,1	6,6
Vin & Sprit	2008	57,7	100
Vasakronan	2008	24,6	100
Nordea Bank	2011	19,0	6,3
Arbetslivsresurs	2011	0,1	100
Nordea Bank	2011	19,5	6,4
Nordea Bank	2013	21,6	7
Vectura Consulting	2013	0,9	100
SAS	2016	0,2	4,2
Apoteksgruppen	2017	1,7	100
Totalt		165,4	

Sammantagna utdelningar i bolag med statligt ägande

År	Mdkr
2007	31,3
2008	23,2
2009	20,8
2010	37,6
2011	27,8
2012	26,7
2013	17,7
2014	26,3
2015	15,4
2016	13,6
2017	20,2
Totalt	260,6

Hur statens finanser påverkas av försäljningsinkomster och utdelningar

	Inkomster från försäljningar av bolag	Utdelningar motsvarande årets resultat i bolagen	Utdelningar överstigande årets resultat i bolagen
Statsskulden	Minskar	Minskar	Minskar
Statens lånebehov och ränteutgifter	Minskar	Minskar	Minskar
Finansiellt sparande	Påverkas ej	Ökar	Påverkas ej

Riskhantering

Affärsverksamheten i bolagen med statligt ägande ger upphov till exponering mot olika former av risk, vilka kan påverka värdet på portföljen samt möjligheten att lämna utdelning. Nedan beskrivs kortfattat de mest väsentliga riskerna ur ett portföljperspektiv.

Förutsättningar

Den statliga bolagsportföljen är illikvid, vilket innebär att enskilda bolag typiskt sett inte förvärvas eller avyttras för att påverka den samlade portföljrisken. Den statliga bolagsportföljen är också koncentrerad, vilket gör att risker kopplade till de största bolagen kan få betydande påverkan på hela portföljens värde liksom på eventuella utdelningar. De tre värdemässigt största bolagen utgör mer än 50 procent av portföljens värde.

Uppföljning och styrning

Styrelsen är ytterst ansvarig för bolagets organisation och förvaltningen av dess angelägenheter, där riskhantering ingår som en integrerad del i det övergripande ansvaret för affärsverksamheten. Respektive styrelse beslutar därmed om finansiella risknivåer och limiter i de statligt ägda bolagen och hanterar riskerna i sina affärsverksamheter.

Riskhantering är en del av förvaltningsorganisationens verktyg för uppföljning och styrning av de statligt ägda bolagen. Ägarens syn på risk reflekteras i de ekonomiska målen som kontinuerligt följs upp till exempel i ägardialoger och i det löpande arbetet. Därutöver identifieras och kartläggs de största riskerna på portföljnivå i samband med den årliga värderingen av bolagen.

Affärsmässiga risker

En affärsmässig risk som kan påverka den statliga bolagsportföljens värde och möjlighet att lämna utdelningar är försäljning eller uppköp av större verksamhet. Telia Company har kommunicerat att bolaget avser avsluta sin närvaro i region Eurasien, bolaget har redan minskat sin närva-

ro i regionen genom försäljningen av innehav i Ncell, Tcell, Geocell och Azercell. Karaktären hos marknaderna i Eurasien, inklusive potentiella myndighetsingripanden, kombinerat med det faktum att tillgångarna inte är helägda och att det finns åtagande och skyldigheter i olika aktieägaravtal, gör att komplexiteten i Telia Companys försäljningsprocess är hög med betydande osäkerheter rörande förväntat resultat.

Ett annat exempel på en affärsmässig risk i den statliga bolagsportföljen är den pågående samhällsomvandlingen i Kiruna och Malmberget. Denna kan påverka LKAB:s värde och möjlighet att lämna utdelningar då det är ett mycket stort åtagande som under många år kommer att påverka LKAB:s resultat och likviditet.

Digitalisering öppnar för många nya möjligheter, men den kan även medföra risker för befintliga aktörer då nya affärsmodeller som snabbt får genomslagskraft etableras. Ett exempel på detta är apoteksmarknaden, där statligt ägda Apoteket verkar och där nya e-baserade aktörer pressar priserna genom effektiva logistiklösningar samt erbjuder nya digitala tjänster.

Finansiella risker

Den statliga bolagsportföljen är även exponerad mot finansiella risker och då främst för marknadsprisrisker som till exempel pris på el och järnmalm. Ett lågt elpris är positivt för flera statligt ägda bolag, exempelvis Akademiska hus, Sveaskog och LKAB, men sammantaget har ett lågt elpris en negativ värdepåverkan på bolagsportföljen eftersom det är av stor betydelse för Vattenfall. På samma

sätt innebär LKAB:s exponering mot järnmalmsprisets framtida utveckling en marknadsprisrisk. SBAB är exponerat mot bolånekundernas förmåga att återbetala sina lån. En hastig och markant nedgång i bostadspriser i kombination med en lågkonjunktur skulle sannolikt leda till ökade kreditförluster.

Andra finansiella risker är valuta- respektive ränterisk. Valutarisk avser negativ inverkan från ändrade valutakurser på bolagens resultat- och balansräkning. Ränterisk avser risken för negativ inverkan från ändrade räntenivåer på bolagens resultaträkning och kassaflöde.

Legala och regulatoriska risker

Många statligt ägda bolag verkar på mer eller mindre reglerade marknader. Exempelvis kan nämnas Vattenfall, Telia Company, Swedavia, SBAB, SEK och Svenska Spel. Förändringar i regelverken kring dessa verksamheter kan få betydande påverkan på dessa bolags, och därmed portföljens, värde och förutsättningar att lämna utdelningar.

Omvärldsfaktorer

Bolag med statligt ägande, likt många andra svenska företag, kan påverkas negativt av politiska och ekonomiska spänningar i vår omvärld. Detta kan få till följd att förutsättningarna för att bedriva internationell handel förändras genom införandet av exempelvis tullar eller sanktioner och att kostnader för vissa insatsvaror ökar.

Bolagsöversikter

39	Akademiska Hus	64	SJ
40	Almi Företagspartner	65	SOS Alarm
41	APL, Apotek Produktion & Laboratorier	66	Specialfastigheter
42	Apoteket	67	SSC, Svenska rymdaktiebolaget
43	Arlandabanan Infrastructure	68	Statens Bostadsomvandling
44	Bilprovningen	69	Sveaskog
45	Bostadsgaranti	70	Svedab
46	Dramaten	71	Svenska Skeppshypotek
47	Green Cargo	72	Svenska Spel
48	Göta kanalbolag	73	Svevia
49	Infranord	74	Swedavia
50	Jernhusen	75	Sweden House
51	Lernia	76	Swedesurvey
52	LKAB	77	Swedfund International
53	Metria	78	Systembolaget
54	Miljömärkning Sverige	79	Telia Company
55	Operan	80	Teracom Group
56	Orio	81	Vasallen
57	PostNord	82	Vattenfall
58	RISE, Research Institutes of Sweden	84	VisitSweden
59	Samhall	85	Voksenåsen
60	Saminvest		
61	SAS	86	Övriga bolag och verksamheter
62	SBAB		
63	SEK, Svensk Exportkredit	87	Avvecklade bolag

AKADEMISKA HUS

Akademiska Hus Aktiebolag äger, utvecklar och förvaltar fastigheter för universitet och högskolor med huvudfokus på utbildnings- och forskningsverksamhet samt studentbostäder. Bolaget spelar en viktig roll för målet att stärka Sverige som kunskapsnation samt att, inom ramen för det, bidra till ett ökande utbud av forskar- och studentbostäder.

Viktiga händelser 2017

- I början av 2017 erhöll Akademiska Hus den högsta kortfristiga ratingen Prime1 (P1) från Moody's.
- Akademiska Hus blev i september en av nio samverkanspartner i ett femårigt EU-projekt som handlar om öppen data och att testa klimat smarta lösningar för energi och hållbara transporter.
- Utvecklingen på fastighetsmarknaden ledde till den största värdeförändringen i Akademiska Hus historia, cirka 5 mdkr.

Mål och uppföljning

Ekonomiska mål

- **Lönsamhet:** Avkastning på operativt kapital exklusive värdeförändringar ska uppgå till minst 6,5 procent. Avkastningen på operativt kapital minskade till 5,9 procent. Nedgången förklaras i huvudsak av ökat fastighetsvärde medan förändringen i driftöverskottet var svagt positivt.
- **Kapitalstruktur:** Soliditet 30–40 procent. Soliditeten steg till 43,3 procent, vilket är något över målintervallet.
- **Utdelning:** 40–60 procent av årets resultat efter skatt efter återläggning av värdeförändringar och därtill hörande uppskjuten skatt. Ordinarie utdelning enligt policy uppgick till 60 procent av justerat resultat.

Mål för hållbart företagande

- **Energiinköp:** Minska mängden köpt energi med 50 procent från 2000 till 2025. Mängden inköpt energi minskade under året med 1,6 procent.
- **Koldioxidavtryck:** Eliminera koldioxidavtryck från drift. Utsläppsintensiteten från fastigheterna har minskat under året till 7,0 kg CO₂/kvm. Den totala reduktionen av indirekta utsläpp av växthusgaser uppgick till drygt 2,3 procent.
- **Olycksfri arbetsplats:** Aktiviteter har genomförts enligt handlingsplan med huvudsakligt fokus i förvaltningsorganisationen. Utbildningar och stöd i form av systemstöd och informationsmaterial har tagits fram och genomförts i syfte att stärka medarbetarnas kunskaper och öka medvetenheten om den säkra arbetsplatsen. Branschorganisationen "Håll Nollan" bildades under 2017 där Akademiska Hus är en av initiativtagarna. Här samarbetar aktörer inom byggbranschen för att gemensamt skapa säkrare byggarbetsplatser.
- **Öka Nöjd Kund Index (NKI):** Årets NKI 60 (61) visar på en fortsatt låg kundnöjdhet och understiger bolagets ambitionsnivå. Under 2018 kommer ett stort fokus ligga på kunden med flera strategiska och operativa aktiviteter för att stärka kundupplevelsen.

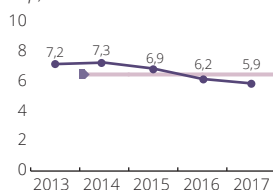
Samhällsuppdrag

Saknar särskilt beslutat samhällsuppdrag.

Ekonomiska mål och uppföljning

Lönsamhet

Rop, %

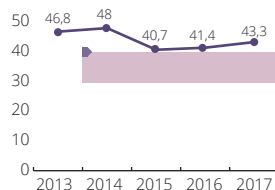

— Mål: ≥6,5%

● Utfall ■ Nytt mål antaget av bolagsstämman

Kapitalstruktur

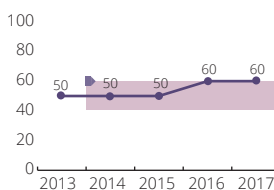
Soliditet, %

■ Mål: 30–40%

Utdelning

%

■ Mål: 40–60%

En efterutdelning på 6,5 mdkr beslutades på extra bolagsstämma den 19 oktober 2015.

Statens ägarandel 100%

Ordf: Anita Steen

VD: Kerstin Lindberg Göransson

Styrelse och revisorer valda för 2018/2019

Ordf: Anita Steen **Led:** Britta Burreau, Peter Gudmundson, Christer Nerlich, Ingemar Ziegler och Örjan Wikforss. Nyval av Anna Magnusson vid stämman 2018, Caroline Arehult, Kristina Ekengren och Gunnar Svedberg avgick

Arb rep: Thomas Jennlinger, Anders Larsson

Rev: Helena Ehrenborg (PwC)

Arvode till styrelsens ordförande uppgår till 320 (305) tkr. Arvode till stämvald ledamot uppgår till 155 (150) tkr. Arvode utgår inte till ledamot som är anställd i Regeringskansliet.

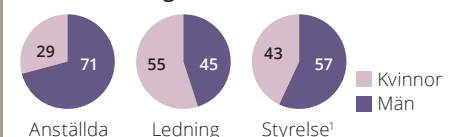
	2017	2016
Resultaträkning, mnkr		
Nettoomsättning	5 806	5 666
Värdeförändringar	4 737	3 440
Rörelseresultat	8 499	7 022
Resultat före skatt	8 311	6 714
Nettovinst	6 453	5 148
- varav hänförligt till minoritet	0	0
Balansräkning, mnkr		
Balansomslutning	90 557	82 430
Anläggningstillgångar	81 714	75 420
Eget kapital	39 186	34 152
- varav minoritet	0	0
Nettoskuld	27 569	25 904
Operativt kapital	66 755	60 056
Nyckeltal		
Rörelsemarginal, %	146,4	123,9
Re, Avkastning på eget kapital (genomsnitt), %	17,6	16,0
Rop, Avkastning på operativt kapital (genomsnitt), %	5,9	6,2
Nettoskultsättningsgrad, ggr	0,7	0,8
Soliditet, %	43,3	41,4
Bruttoinvesteringar, mnkr	2 556	2 764
Anslag, mnkr	0	0
Utdelning, mnkr	1 630	1 393
Antal anställda i medeltal	449	440

Rapporterat enligt GRI:s riktlinjer Ja

Bestyrkt GRI-rapport Ja

Redovisar enligt IFRS Ja

Könsfördelning, %

1) Valda för 2018/2019

Almi Företagspartner Aktiebolag (Almi) ska, som ett komplement till den privata marknaden, medverka till att utveckla och finansiera små och medelstora företag. Almis verksamhet omfattar rådgivning samt finansiering genom lån och ägarkapital via Almi Invest. Syftet med Almis verksamhet är att stärka det svenska näringslivets utveckling och verka för en hållbar tillväxt. Genom att stimulera tillväxten hos nyföretagare samt befintliga små och medelstora företag, antingen via kapital eller företagsrådgivning, kan innovativa idéer få möjlighet att prövas. Det vitaliserar näringslivet och bidrar till nya arbetstillfällen. Rådgivningen och finansieringen ska i huvudsak riktas till företagare och företag med lönsamhets- och tillväxtpotential. Finansieringen sker dels med en egen lånefond på cirka 5,5 miljarder kronor och dels med fondkapital som uppgår till cirka 3 miljarder kronor varav hälften utgörs av fondmedel från EU. Verksamheten ska finnas tillgänglig i hela landet men utbudet kan variera beroende på regionala förutsättningar.

Viktiga händelser 2017

- Nyutlåning minskade till 2,6 mdkr (3,3 mdkr) fördelat på 4 208 (4 681) lån. Minskningen av totalt beviljat lånebelopp var i linje med Almis plan för verksamhetsåret 2017 att uppnå en långsiktig stabil nettoutlåning.
- Avtal med Svensk Exportkredit (SEK) om en kreditram om 500 mnkr för att stärka Almis utlåningskapacitet till exporterande företag.
- Riskkapitalinvesteringar i 155 (157) bolag till ett värde av 181 (172) mnkr. Totalt uppvisade riskkapitalverksamheten ett positivt resultat om 121 mnkr (-51 mnkr), främst drivet av framgångsrika avyttringar.
- Almis Greentech-fond genomförde sin första investering.

Mål och uppföljning

Ekonomiska mål

Inga ekonomiska mål har fastställts av ägaren. Enligt prop. 1993/94:40 ska Almi långsiktigt bedriva låneverksamheten så att kapitalet bevaras nominellt intakt. Detta mål är uppnått.

Mål för hållbart företagande

- Almi ska bidra till hållbar tillväxt (samma som uppdragsmål nedan).
- Almi ska verka för god affäretik, motverka finansieringen av bedräglig kundverksamhet samt säkerställa hög kundsekretess och informationssäkerhet. Nyckeltal för målet har ännu inte fastställts. Målet har resulterat i en rad aktiviteter såsom rutiner och uppföljning av transaktionsmönster.
- Almi ska vara en attraktiv arbetsgivare med hög kundnöjdhet och nöjda medarbetare. Målnivå har inte fastställts.

Nöjd-kund-undersökning visar att 95 procent av kunderna är (mycket) nöjda. Medarbetarundersökning visar att medarbetarna har högre utfall än benchmark inom bland annat engagemang, team-effektivitet och ledarskap.

Samhällsuppdrag och uppdragsmål

Almi ska stärka det svenska näringslivets utveckling och verka för en hållbar tillväxt genom att medverka till att utveckla och finansiera små och medelstora företag genom att erbjuda marknadskompletterande tjänster inom rådgivning och finansiering.

- Almi ska verka för en hållbar tillväxt. Målet är att de företag som tar del av Almis insatser utvecklas bättre än en kontrollgrupp. Företag som fick insats från Almi 2012 ökade omsättningen till och med 2016 med 47 (kontrollgrupp – 27) procent och förädlingsvärdet med 48 (30) procent.
- Almi ska enbart vara marknadskompletterande. I en marknadsundersökning 2016/2017 uppfattade 96 procent Almi som en marknadskompletterande aktör. Tillfrågade var samarbetspartners, kunder, medfinansierare och potentiella medfinansierare.
- Almi ska fokusera på företag i tidiga skeden i termer av livscykel eller expansionsfaser och Almis insatser till kvinnor och personer med utländsk bakgrund ska vara överrepresenterade. Under 2016 utgjorde företag i nya skeden huvuddelen av Almis kunder. Personer med utländsk bakgrund var överrepresenterade. Kvinnor som är företagare var överrepresenterade, utom avseende insatser inom nyföretagarlån och nyföretagarrådgivning där kvinnor var marginellt underrepresenterade jämfört med andelen kvinnor som startar företag i Sverige.

Statens ägarandel 100%

Ordf: Birgitta Böhlin

VD: Göran Lundwall

Styrelse och revisorer valda för 2018/2019

Ordf: Birgitta Böhlin **Led:** Anders Byström, Nicolas Hassbjer, Åke Hedén, Pia Sandvik och Anna Söderblom. Nyval av Hanna Lagercrantz och Ulrika Geeraedts vid stämman 2018, Agneta Mårdsjö avgick. Katarina Green avgick under 2017

Arb rep: Andreas Schroff, Christina Wahlman

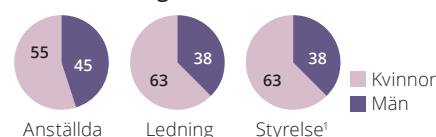
Arb suppl: Henrik Pettersson

Rev: Jonas Ståhlberg (Deloitte)

Arvode till styrelsens ordförande uppgår till 215 (200) tkr. Arvode till stämvald ledamot uppgår till 105 (100) tkr. Arvode utgår inte till ledamot som är anställd i Regeringskansliet.

	2017	2016
Resultaträkning, mnkr		
Nettoomsättning	1 061	958
Rörelseresultat	229	11
Resultat före skatt	241	137
Nettovinst	241	137
- varav hänförligt till minoritet	6	5
Balansräkning, mnkr		
Balansomslutning	8 509	8 170
Anläggningstillgångar	6 404	6 261
Eget kapital	7 457	7 216
- varav minoritet	192	187
Nettoskuld	-5 581	-5 465
Operativt kapital	1 876	1 751
Nyckeltal		
Rörelsemarginal, %	21,6	1,1
Re, Avkastning på eget kapital (genomsnitt), %	3,3	1,9
Rop, Avkastning på operativt kapital (genomsnitt), %	12,6	1,2
Nettoskuldssättningsgrad, ggr	-0,7	-0,8
Soliditet, %	87,6	88,3
Bruttoinvesteringar, mnkr	2 512	3 139
Anslag, mnkr	316	286
Utdelning, mnkr	0	0
Antal anställda i medeltal	487	477
Rapporterat enligt GRI:s riktlinjer	Ja	
Bestyrkt GRI-rapport	Ja	
Redovisar enligt IFRS	Nej	

Könsfördelning, %

1) Valda för 2018/2019

Apotek Produktion & Laboratorier AB, APL, tillverkar och tillhandahåller extemporeläkemedel och lagerberedningar. APL levererar extemporeläkemedel till alla apoteksaktörer på öppenvårdsmarknaden och till slutenvården på likvärdiga och icke-diskriminerande villkor. Inom svensk hälso- och sjukvård finns ett stort fokus på individanpassad vård och läkemedelsbehandling. Individanpassade extemporeläkemedel är ett viktigt komplement till läkemedel tillhandahållna av läkemedelsindustrin.

Viktiga händelser 2017

- Positiv försäljningsutveckling för båda affärsområdena.
- Lägre resultat på grund av ökade omkostnader för genomförande av konsolidering av verksamheten och ett generellt högre kostnadsläge.
- Åklagaren beslutade att lägga ner förundersökningen rörande en arbetsplatsolycka i Umeå 2016.
- Stockholms läns landsting beslutade att tilldela en annan aktör avtal för beredningstjänsten. APL:s avtal löper ut 2018 och den årliga omsättningen för affären är 360 mnkr.

Mål och uppföljning

Ekonomiska mål

- **Lönsamhet:** Räntabilitet på eget kapital överstigande 8 procent per år. Räntabiliteten på eget kapital var negativ, -0,1.
- **Kapitalstruktur:** Soliditet 40–50 procent. Soliditeten uppgick till 27,2 procent.
- **Utdelning:** Minst 50 procent av årets resultat efter skatt, med beaktande av kapitalstruktur och genomförandet av koncernens strategi/investeringsbehov. Ingen utdelning lämnades för 2017.

Ägarens mål har inte uppnåtts 2017. Målen är långsiktiga och ska utvärderas under en konjunkturcykel, cirka fem till sju år.

Mål för hållbart företagande

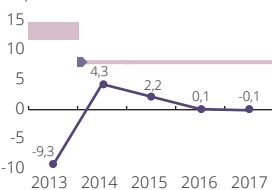
Mål för 2017 jämfört med basåret 2014:

- Minska energiförbrukningen. 2017 minskade elförbrukningen med 0,9 procent och fjärrvärmeförbrukningen ökade med 8,1 procent jämfört med 2014.

Ekonomiska mål och uppföljning

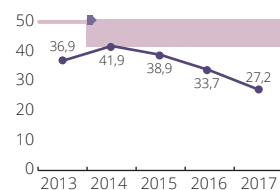
Lönsamhet

Re, %

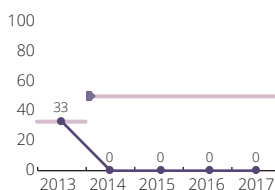
Kapitalstruktur

Soliditet, %

Utdelning

%

— Mål: >8% — Utfall — Nytt mål antaget av bolagsstämman

- Minska koldioxidutsläpp med 20 procent inom fjärrvärme, transporter och resor i tjänst. Koldioxidutsläppen var 28 procent lägre än under 2014. Största bidraget var minskade tjänsteresor med 28 procent.
- Öka andelen avfall till återvinning till 55 procent. Utfall var 48 procent år 2017.
- Minska andelen riskleverantörer till 3 procent. Andelen minskade till 4 procent.
- Utifrån APL:s jämställdhets- och mångfaldsplan kontinuerligt utveckla verksamheten. Sjukfrånvaron anses hög och nya rutiner för sjukfrånvaro/rehabilitering har utarbetats och ett friskvårdsråd har inrättats.

Samhällsuppdrag

APL ska:

- i nära samarbete med specialister och forskrivare, myndigheter och andra intressenter utveckla och tillhandahålla ett medicinskt ändamålsenligt och kvalitetssäkrat sortiment av extemporeläkemedel och lagerberedningar;
- erbjuda extemporeläkemedel och lagerberedningar på likvärdiga och icke-diskriminerande villkor till samtliga aktörer som ansvarar för läkemedelsförsörjning till öppen- och slutenvården. Bolaget ansvarar därvid särskilt för att tillverka och leverera extemporeläkemedel och lagerberedningar på förfrågan från öppenvårdsapotek;
- säkerställa att information om extemporeläkemedel och lagerberedningar finns lättillgänglig, att beställningsrutiner är enkla och användarvänliga samt att leverans av extemporeläkemedel och lagerberedningar sker på ett effektivt sätt enligt överenskomna leveranstider.

APL har inget fastställt uppdragsmål.

Statens ägarandel 100%

Ordf: Johan Assarsson **VD:** Eva Sjökvist Saers

Styrelse och revisorer valda för 2018/2019

Ordf: Johan Assarsson **Led:** Malin Forkman, Britt Hansson, Eugen Steiner och Ulf Tossman

Arb rep: Susann Danielsson, Daniela Renner

Arb suppl: Astrid Holdt

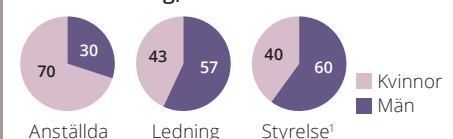
Rev: Ingrid Hornberg Román (KPMG)

Arvode till styrelsens ordförande uppgår till 260 (260) tkr. Arvode till stämvald ledamot uppgår till 130 (130) tkr.

	2017	2016
Resultaträkning, mnkr		
Nettoomsättning	1 433	1 301
Rörelseresultat	-26	2
Resultat före skatt	-28	0
Nettovinst	-25	0
- varav hänförligt till minoritet	0	0
Balansräkning, mnkr		
Balansomslutning	712	650
Anläggningstillgångar	308	308
Eget kapital	193	219
- varav minoritet	0	0
Nettoskuld	268	239
Operativt kapital	461	458
Nyckeltal		
Rörelsemarginal, %	-1,8	0,1
Re, Avkastning på eget kapital (genomsnitt), %	-0,1	0,1
Rop, Avkastning på operativt kapital (genomsnitt), %	-5,6	0,4
Nettoskuldssättningsgrad, ggr	1,4	1,1
Soliditet, %	27,2	33,7
Bruttoinvesteringar, mnkr	57	70
Anslag, mnkr	0	0
Utdelning, mnkr	0	0
Antal anställda i medeltal	507	481

Rapporterat enligt GRI:s riktlinjer	Ja
Bestyrkt GRI-rapport	Ja
Redovisar enligt IFRS	Nej

Könsfördelning, %

1) Valda för 2018/2019

Apoteket AB erbjuder produkter och tjänster inom läkemedels- och hälsoområdet. Apoteket är en affärsmässig aktör på en fullt konkurrensutsatt marknad. Bolaget ska bedrivas på sådant sätt att en god läkemedelsförsörjning i Sverige främjas. På marknaden för öppenvårdsapotek tillhandahåller bolaget, genom närmare 400 apotek i hela landet, receptbelagda och receptfria läkemedel, handelsvaror, hälso-tjänster samt information och rådgivning till privatpersoner. Bolaget har också en väl utbyggd distanshandel, via e-handel och genom bolagets apoteksombud. Apoteket spelar dessutom en viktig roll med sin verksamhet för dosförpackade läkemedel. För ägaren är det av stor vikt med ett betydande hållbarhetsansvar vilket också inkluderar områden som högkvalitativ rådgivning, god kvalitetskontroll, miljömässigt hållbar läkemedelsanvändning och hög tillgänglighet till läkemedel.

Viktiga händelser 2017

- Bolaget har vidareutvecklat arbetet med hållbarhet och en jämlik hälsa.
- Fortsatt modernisering av apoteksnätet samt satsningar på e-handel.
- Landstingsavtal som löpt ut enligt plan påverkade omsättning och resultat negativt.

Mål och uppföljning

Ekonomiska mål

- **Lönsamhet:** Rörelsemarginalen ska uppgå till minst 3 procent. För 2017 bibehölls rörelsemarginalen på 3,4 procent. Målet har därmed uppnåtts.
- **Kapitalstruktur:** Skuldsättningsgrad på 40–80 procent av pensionsjusterat eget kapital. Vid årsskiftet 2017/18 var skuldsättningsgraden 34 procent och därmed något under målintervallet.
- **Utdelning:** 40–60 procent av årets resultat justerat för resultat och skatt hänförlig till pensionstillgångar och pensionsförpliktelser. Föreslagen utdelning till årsstämman 2018 uppgår till 300 miljoner kronor, vilket utgör 59 procent av justerad vinst.

Mål för hållbart företagande

- Inom Hälsomålet ska Nöjd-kundindex (NKI) uppgå till minst 80. För 2017 uppgick NKI till 84 (84) och översteg därmed målet.

- Sortimentsmålet uttrycks som att antalet leverantörer som undertecknar Apotekets uppförandekod ska öka. Långsiktiga målet uppgår till 100 procent. Av Apotekets största leverantörer av receptfria läkemedel och övriga produkter har 78 procent accepterat uppförandekoden. Detta är en liten minskning, bland annat beroende på att flera nya leverantörer har kommit in.
- Inom miljömålet ska långsiktigt 80 procent av kunderna lämna in överblivna läkemedel. Utfallet av en undersökning visade på att 48 procent lämnade in läkemedel.
- Medarbetarmålet innebär att andelen motiverade medarbetare ska uppgå till minst 80 procent. Denna andel ökade till 78 (75). Mångfalden i bolaget ses som en viktig del för att kunna öka NMI.

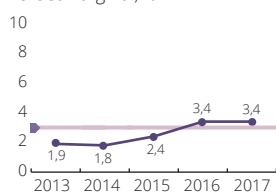
Samhällsuppdrag

Saknar särskilt beslutat samhällsuppdrag. Bolaget har ett uppdrag att enligt ägaravisningen behålla befintliga apoteksombud i den utsträckning som behövs för att upprätthålla en god läkemedelsförsörjning på den ort ombudet är verksam. Detta följs upp årligen av ägaren. Apoteket hade vid årsskiftet 628 apoteksombud runt om i Sverige och bedöms väl ha uppfyllt sitt uppdrag under 2017.

Ekonomiska mål och uppföljning

Lönsamhet

Rörelsemarginal, %

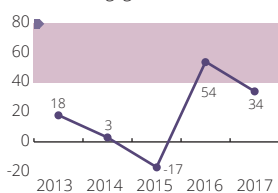

— Mål: ≥3,0%

● Utfall ● Nytt mål antaget av bolagsstämman

Kapitalstruktur

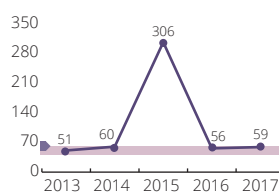
Skuldsättningsgrad, %

■ Mål: 40–80%

Utdelning

%

■ Mål: 40–60%

Statens ägarandel 100%

Ordf: Gert Karnberger **VD:** Ann Carlsson

Styrelse och revisorer valda för 2018/2019

Ordf: Gert Karnberger **Led:** Leif Ljungqvist, Pia

Gideon och Inger Andersson. Nyval av Barbro

Fridén och Lars Nilsson vid stämman 2018,

Maria Curman samt Kristina Schauman avgick

Arb rep: Lisa Ekstrand

Arb suppl: Ingela Brindell-Lindberg, Hanna

Ottosson, Lena Rhodin

Rev: Ingrid Hornberg Román (KPMG)

Arvode till styrelsens ordförande uppgår till

345 (320) tkr. Arvode till stämvald ledamot

uppgår till 160 (150) tkr. Arvode utgår inte till

ledamot som är anställd i Regeringskansliet.

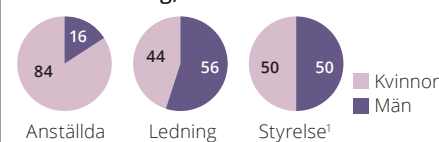
	2017	2016
Resultaträkning, mnkr		
Nettoomsättning	19 871	20 325
Rörelseresultat	667	687
Resultat före skatt	731	818
Nettovinst	566	637
- varav hänförligt till minoritet	0	0
Balansräkning, mnkr		
Balansomslutning	8 648	8 353
Anläggningstillgångar	4 075	3 766
Eget kapital	4 748	4 200
- varav minoritet	0	0
Nettoskuld	800	916
Operativt kapital	5 548	5 116
Nyckeltal		
Rörelsemarginal, %	3,4	3,4
Re, Avkastning på eget kapital (genomsnitt), %	12,5	14,8
Rop, Avkastning på operativt kapital (genomsnitt), %	12,5	13,9
Nettoskuldssättningsgrad, ggr	0,2	0,2
Soliditet, %	54,9	50,3
Bruttoinvesteringar, mnkr	172	212
Anslag, mnkr	0	0
Utdelning, mnkr	300	300
Antal anställda i medeltal	3 113	3 235

Rapporterat enligt GRI:s riktlinjer Ja

Bestyrkt GRI-rapport Ja

Redovisar enligt IFRS Ja

Könsfördelning, %

1) Valda för 2018/2019

Arlandabanan Infrastructure AB, AIAB, äger och förvaltar Arlandabanan samt upplåter banan och vissa rättigheter för driften av snabbtågspendeln (Arlanda Express) mellan Arlanda flygplats och Stockholm Central. Arlandabanan Infrastructure förvaltar avtal som rör Arlandabanan och svarar för att statens rättigheter och skyldigheter enligt avtalen efterlevs. Bolagets avtalspart är A-Train AB och avtalet utgör en koncession. A-Train AB driver Arlanda Express och är samtidigt infrastrukturförvaltare och svarar för alla skyldigheter detta medför. Avtalen ger A-Train AB rätt att utnyttja Arlandabanan Infrastructures trafikringsrätt på det statliga järnvägsnätet samt nyttjanderätten till Arlandabanan och tillhörande stationer. Nyttjanderätten innebär också en, under vissa förutsättningar, skyldighet att upplåta banan och stationen på Arlanda flygplats till andra järnvägsföretag.

Viktiga händelser 2017

- Antalet resenärer med Arlanda Express ökade med 1,5 procent.
- Antalet resenärer med andra järnvägsföretag ökade med 6,4 procent.
- Marknadsandelen för tåg på sträckan har fortsatt att minska.

Mål och uppföljning

Ekonomiska mål

Bolagets verksamhet syftar inte till vinst.

Mål för hållbart företagande

- Öka nyttjandet: 8 miljoner resor per år 2040. 6 miljoner resor 2017, vilket var 214 000 resor under målet för året.
- Ekonomiska åtaganden och resultat: Återbetala 1,9 miljarder kronor i villkorslån. Royalty-betalningarna beräknas till 4,2 miljarder kronor fram till 2040. Erhållen royalty 2017 uppgick till 43,4 miljoner kronor.
- Minska utsläppen av växthusgaser: -182 000 ton netto till 2040. Växthusgaser -109 000 ton netto till och med 2017.
- Bättre mångfald och jämställdhet: Mer än 40 procent av vardera könet. Utfall: Andel kvinnor i berörda bolags styrelser var 39 procent.

- Påverkan på våra grannar: Översikts- och detaljplaner. Utfall: Översikts- och detaljplaner förenliga med AIAB:s krav.
- Motverka korruption: Noll korruption. Utfall: Noll korruption.
- Konkurrens under vissa villkor: Konkurrensneutralt. Utfall: Noll ärenden anmälda avseende konkurrens.
- Följa lagar och regler: Olika skyldigheter. Utfall: Inga regelöverträdelser.
- Kundens hälsa och säkerhet: Noll omkomna/skadade. Utfall: Inga skadade resenärer. Två suicidtillbud varav båda avled.
- Nöjda kunder: 100 procent nöjda kunder. Utfall: 86 procent andel nöjda resenärer/tåg företag, NKI för infrastruktur-tjänsten = 73.

Samhällsuppdrag

Har särskilt beslutat samhällsuppdrag. Uppföljning sker av verksamhet som inom ramen för samhällsuppdraget finansieras genom anslag på statens budget. Mål enligt processen för uppdragsmål har inte kunnat utvecklas på grund av bolagets särart.

Statens ägarandel 100%

Ordf: Jan Olson

VD: Ulf Lundin

Styrelse och revisorer valda för 2018/2019

Ordf: Jan Olson Led: Britta Dalunde,

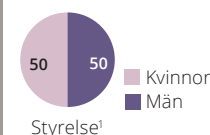
Malin Sundvall och Lars Erik Fredriksson

Rev: Jenny Jansson (KPMG)

Arvode till styrelsens ordförande uppgår till 130 (122) tkr. Arvode till stämmevald ledamot uppgår till 66 (66) tkr. Arvode utgår inte till ledamot som är anställd i Regeringskansliet.

	2017	2016
Resultaträkning, mnkr		
Nettoomsättning	66	68
Rörelseresultat	0	0
Resultat före skatt	0	0
Nettovinst	0	0
- varav hänförligt till minoritet	0	0
Balansräkning, mnkr		
Balansomslutning	1 288	1 342
Anläggningstillgångar	1 268	1 325
Eget kapital	10	10
- varav minoritet	0	0
Nettoskuld	-11	-10
Operativt kapital	-1	0
Nyckeltal		
Rörelsemarginal, %	0,0	0,0
Re, Avkastning på eget kapital (genomsnitt), %	0,0	0,0
Rop, Avkastning på operativt kapital (genomsnitt), %	0,0	0,0
Nettoskuldssättningsgrad, ggr	-1,1	-1,0
Soliditet, %	0,8	0,7
Bruttoinvesteringar, mnkr	0	0
Anslag, mnkr	0	0
Utdelning, mnkr	0	0
Antal anställda i medeltal	0	1
Rapporterat enligt GRI:s riktlinjer	Ja	
Bestyrkt GRI-rapport	Ja	
Redovisar enligt IFRS	Nej	

Könsfördelning, %

1) Valda för 2018/2019

BILPROVNINGEN

Aktiebolaget Svensk Bilprovning, Bilprovningen, erbjuder rådgivning och kontroll av motorfordons trafiksäkerhet, miljöpåverkan och driftsekonomi. Bilprovningen bedriver sedan 2013 en affärsmässig verksamhet på en avreglerad marknad. Med 98 stationer och 592 medarbetare är Bilprovningen Sveriges ledande aktör för besiktning av motordrivna fordon och den enda aktören på marknaden med ett rikstäckande stationsnät. Bilprovningen är den aktör på marknaden med bäst tillgänglighet vad gäller öppettider och erbjuder även drop-in. Under 2017 utförde Bilprovningen drygt 1,7 miljoner besiktningar.

Viktiga händelser 2017

- Bilprovningen är fortsatt marknadsledande och hade vid utgången av året en marknadsandel på 28 procent.
- Bilprovningen godkände Sveriges första ellastbil för elväg. Registreringsbesiktningen genomfördes på stationen i Rosersberg och skedde inom ramen för utvecklingsprojektet eRoad Arlanda.
- Tre nya stationer öppnades i Eskilstuna och Storstockholm. En station stängdes i Sollentuna. Ny station i Göteborg beslutades samt utbyggnad av stationen i Malmö-Fosie för tunga fordon.

Mål och uppföljning

Ekonomiska mål

- Lönsamhet:** Rörelsemarginal på minst 8 procent. Bolagets rörelsemarginal uppgick för verksamhetsåret 2017 till 7,3 procent.
- Kapitalstruktur:** Soliditet 30–40 procent. Soliditeten uppgick till 49,8 procent.
- Utdelning:** Minst 80 procent av årets resultat efter skatt. Utdelningen för verksamhetsåret 2017 uppgår till 0 miljoner kronor.

Mål för hållbart företagande

- Ökad trafiksäkerhet:** Bilprovningens bidrag till ökad trafiksäkerhet ska uppgå till 76 procent 2019. Utfall: 76 procent.
- Attraktiv arbetsgivare:** Personalomsättning högst 7 procent, andel kvinnliga besiktningstekniker som lägst 14 procent, andelen medarbetare med utländsk bakgrund som lägst 17 procent och andel godkända certifieringar minst 92 procent. Utfall: Personalomsättning 9,4 (9,2) procent, kvinnliga tekniker 10,0 (9,8) procent, utländsk bakgrund 14,5 (14,9) procent och andel godkända certifieringar 92 procent.
- Minskad miljöpåverkan:** Klimatpåverkan minskas med 80 procent (2006–2030), kostnadseffektiv förnyelsebar el ska uppgå till 100 procent. Utfall: 100 procent uppfyllelse på förnyelsebar el. Utfallet av klimatpåverkan analyseras.

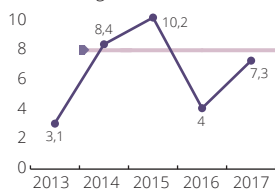
Samhällsuppdrag

Saknar särskilt beslutat samhällsuppdrag.

Ekonomiska mål och uppföljning

Lönsamhet

Rörelsemarginal, %

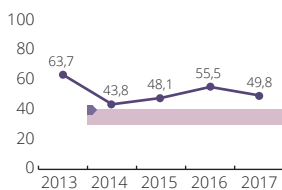

Mål: ≥8,0%

● Utfall ■ Nytt mål antaget av bolagsstämman

Kapitalstruktur

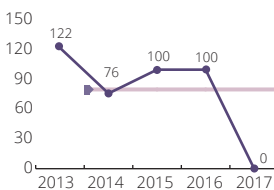
Soliditet, %

Mål: 30–40%

Utdelning

%

Mål: ≥80%

Statens ägarandel 100%

Ordf: Karin Strömberg

VD: Benny Örnbergs

Styrelse och revisorer valda för 2018/2019

Ordf: Karin Strömberg **Led:** Gunnar Malm, Anna Nilsson-Ehle, Kristina Patek, Johan Ekessiö och Hélène Westholm. Nyval av Ludvig Nauckhoff vid stämman 2018, Hans Krondahl avgick

Arb rep: Bengt Lindblom, Joakim Rönnlund

Arb suppl: Göran Lund, Jonas Nilsson

Rev: Jonas Ståhlberg (Deloitte)

Arvode till styrelsens ordförande uppgår till 190 (180) tkr. Arvode till stämмоvald ledamot uppgår till 90 (85) tkr. Arvode utgår inte till ledamot som är anställd i Regeringskansliet.

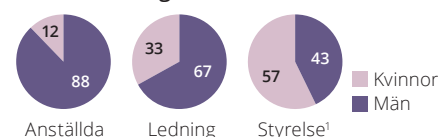
	2017	2016
Resultaträkning, mnkr		
Nettoomsättning	677	654
Rörelseresultat	49	26
Resultat före skatt	49	72
Nettovinst	30	67
- varav hänförligt till minoritet	0	0
Balansräkning, mnkr		
Balansomslutning	271	294
Anläggningstillgångar	63	112
Eget kapital	100	137
- varav minoritet	0	0
Nettoskuld	0	0
Operativt kapital	100	137
Nyckeltal		
Rörelsemarginal, %	7,3	4,0
Re, Avkastning på eget kapital (genomsnitt), %	19,8	42,6
Rop, Avkastning på operativt kapital (genomsnitt), %	41,6	18,1
Nettoskulsättningsgrad, ggr	0,0	0,0
Soliditet, %	49,8	55,5
Bruttoinvesteringar, mnkr	16	29
Anslag, mnkr	0	0
Utdelning, mnkr	0	67
Antal anställda i medeltal	592	607

Rapporterat enligt GRI:s riktlinjer Ja

Bestyrkt GRI-rapport Ja

Redovisar enligt IFRS Ja

Könsfördelning, %

1) Valda för 2018/2019

AB BOSTADS GARANTI

Aktiebolaget Bostadsgaranti arbetar med konsumentskydd vid bostadsbyggande. Bostadsgaranti ägs till lika delar av staten och Sveriges Bygginstrumentindustrier. Som ett steg i ägarnas avveckling av bolaget slutförde Bostadsgaranti i november 2014 försäljningen av aktierna i dotterbolaget Försäkringsaktiebolaget Bostadsgaranti (FABO). I december 2012 gav riksdagen regeringen befogenhet att avyttra statens aktier i Bostadsgaranti och under 2014 bemyndigades regeringen att som alternativ avveckla bolaget. Försäljningen av aktierna i det helägda dotterbolaget FABO under 2014 utgjorde en del av avvecklingen av Bostadsgaranti som helhet. Köparen, Columbia Insurance Company, är ett helägt dotterbolag till det amerikanska försäkrings- och investeringsbolaget Berkshire Hathaway. Efter försäljningen består den kvarvarande verksamheten i Bostadsgaranti av den pågående avvecklingen av insats- och försäkringsverksamheter. Bolaget planeras att avvecklas genom frivillig likvidation under 2018.

Viktiga händelser 2017

- Avveckling av tidigare ställda säkerheter fortsatte enligt plan.
- Vid en extra bolagsstämma den 21 november 2017 beslöt bolagsstämman om en vinstutdelning, så kallad efterutdelning till aktieägarna, om totalt 64 mnkr.

Mål och uppföljning

Ekonomiska mål

- **Lönsamhet:** Avkastning på eget kapital ska motsvara den femåriga statsobligationsräntan plus 3 procentenheter.
- **Utdelning:** Minst 1/3 av årets resultat efter skatt.

Målen är satta utifrån antagande om operativ verksamhet. Då bolaget är under avveckling görs ingen uppföljning.

Mål för hållbart företagande

Inga strategiska hållbarhetsmål har utarbetats för bolaget.

Samhällsuppdrag

Saknar särskilt beslutat samhällsuppdrag.

Statens ägarandel 50%

VD: Kåre Eriksson

Likvidator och revisorer valda för 2018/2019

Likvidator: Odd Swarting (Calissendorff Swarting)

Rev: Gunilla Wernelind (KPMG)

	2017	2016
Resultaträkning, mnkr		
Nettoomsättning	0	0
Rörelseresultat	-2	-2
Resultat före skatt	0	-10
Nettovinst	17	-5
- varav hänförligt till minoritet	0	0
Balansräkning, mnkr		
Balansomslutning	21	89
Anläggningstillgångar	0	0
Eget kapital	19	66
- varav minoritet	0	0
Nettoskuld	-21	-89
Operativt kapital	-3	-23
Nyckeltal		
Rörelsemarginal, %	0,0	0,0
Re, Avkastning på eget kapital (genomsnitt), %	40,3	-6,7
Rop, Avkastning på operativt kapital (genomsnitt), %	12,2	5,0
Nettoskuldsättningsgrad, ggr	-1,2	-1,4
Soliditet, %	86,4	73,8
Bruttoinvesteringar, mnkr	0	0
Anslag, mnkr	0	0
Utdelning, mnkr	0	64
Antal anställda i medeltal	1	1
Rapporterat enligt GRI:s riktlinjer	Nej	
Bestyrkt GRI-rapport	Nej	
Redovisar enligt IFRS	Nej	

DRAMATEN

Kungliga Dramatiska teatern Aktiebolag, Dramaten, är Sveriges nationalscen för talteater.

Viktiga händelser 2017

- I kölvattnet av #metoo, #tystnad tagning och #backstage har ett stort arbete inletts för att komma tillrätta med sexuella trakasserier. En rad olika åtgärder och förändringar har gjorts i organisation och arbetsätt.
- Tre fastighetsrelaterade projekt har bedrivits som alla har stor påverkan på Dramatens framtid. Det gäller nytt övermaskineri för Stora scenen, ett stambytte i Thalia-huset som ska genomföras 2019 samt arbete kring ett nytt produktionscenter tillsammans med Operan.
- Det förändringsarbete som genomfördes vid årsskiftet 2016/2017 har implementerats under våren och har bland annat resulterat i ett ökat antal produktioner och övriga arrangemang. Biljettintäkterna 2017 uppgick till 56,4 mnkr, vilket är det högsta någonsin.

Mål och uppföljning

Ekonomiska mål

Dramaten ska ha ett eget kapital som ger en stabil ekonomisk grund för verksamheten. Resultatet för 2017 uppgår till 5,4 miljoner kronor (-10,5) vilket innebär att det egna kapitalet ökade till 32,9 miljoner kronor (27,5). Det är en klar förbättring i jämförelse med tidigare år.

Mål för hållbart företagande

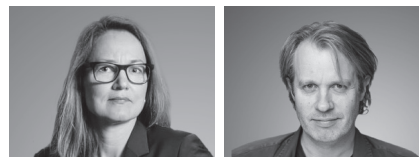
- Med repertoar och övrig verksamhet förvalta, berika, utveckla och förnya konstnärlig kvalitet, tankeliv och värderingar: Repertoaren är varierad och erbjuder såväl nyskriven dramatik som klassiska verk med ett konstnärligt brett inflöde av upphovsmän.
- Öka andelen förstagångsbesökare med 12 procent senast 2017. Målet uppnåddes redan 2016 men målet om att kontinuerligt öka förstagångsbesökare kvarstår samt att följa upp återbesöksfrekvensen.

- Öka andelen publik som nås genom digitala kanaler. Målsättningen är att nå över 600 000 personer per år från 2017, vilket innefattar digitala sändningar och följare på samtliga sociala plattformar. Målet uppnåddes nästan med cirka 580 000 personer vilket inkluderar personer som besökte Dramaten Play och såg på videor/lyssnade på podcasts via Dramatens sociala mediekkanaler.
- Uppnä en jämställd könsfördelning bland konstnärliga upphovspersoner. Målsättningen är att senast 2017 nå en jämställd könsfördelning (målsättningen 60/40 principen) för regissörer, scenografer, kostymtecknare och dramatiker över en löpande treårsperiod: Under 2017 rädde en jämn könsfördelning bland scenografer. Bland dramatiker däremot utgjorde kvinnorna 21 procent och bland regissörerna 29 procent. Andelen kvinnliga regissörer och dramatiker var färre än året tidigare.

Samhällsuppdrag

- Dramaten ska vara den i Sverige ledande institutionen inom teaterns område och som nationalscen stå på högsta nivå vad gäller utveckling, förnyelse, konstnärlig kvalitet samt hantverksskicklighet i ateljéer och verkstäder: Dramaten håller hög konstnärlig kvalitet med en varierad repertoar som uppvisar både bredd och spets, nyskrivet och klassiskt. Hantverksskickligheten i Dramatens ateljéer och verkstäder håller hög klass och bidrar till utveckling inom området.
- Dramaten ska verka i ett internationellt teater- och kultursammanhang och initiera samarbeten samt främja interkulturellt utbyte. Dramaten ska värda och främja det svenska språket och nationella kulturarvet inom teaterns område: Ett internationellt utbyte sker bland annat genom gästspel och turnéer. Genom att framföra och bearbeta klassiska och moderna verk har Dramaten fortlöpande arbetat med att värda och utveckla det svenska språket och kulturarvet.

Statens ägarandel 100%

Ordf: Ulrika Årehed
Kågström

VD: Eirik Stubø

Styrelse och revisorer valda för 2018/2019

Ordf: Ulrika Årehed Kågström Led: Sara Danius, Raoul Grünthal, Eva Hamilton, Biljana Pehrsson och Tasso Stafilidis. Nyval av Jesús Azpeitia Seron och Amanda Lundeteg vid stämman 2018, Pontus Braunerhjelm avgick

Arb rep: Rebecka Hemse, Jens Thiman

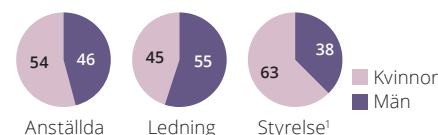
Arb suppl: Hannes Meidal, Mimmi Lindell

Rev: Didrik Roos (Deloitte)

Arvode till styrelsens ordförande uppgår till 71,4 (70) tkr. Arvode till stämvald ledamot uppgår till 35,7 (35) tkr.

	2017	2016
Resultaträkning, mnkr		
Nettoomsättning	286	274
Rörelseresultat	5	-16
Resultat före skatt	5	-15
Nettovinst	5	-11
- varav hänförligt till minoritet	0	0
Balansräkning, mnkr		
Balansomslutning	90	79
Anläggningstillgångar	29	23
Eget kapital	33	28
- varav minoritet	0	0
Nettoskuld	-44	-39
Operativt kapital	-11	-11
Nyckeltal		
Rörelsemarginal, %	1,6	-5,8
Re, Avkastning på eget kapital (genomsnitt), %	17,9	-32,1
Rop, Avkastning på operativt kapital (genomsnitt), %	-41,6	71,2
Nettoskuldssättningsgrad, ggr	-1,3	-1,4
Soliditet, %	36,5	35,0
Bruttoinvesteringar, mnkr	11	10
Anslag, mnkr	231	229
Utdelning, mnkr	0	0
Antal anställda i medeltal	282	295
Rapporterat enligt GRI:s riktlinjer	Ja	
Bestyrkt GRI-rapport	Ja	
Redovisar enligt IFRS	Nej	

Könsfördelning, %

1) Valda för 2018/2019

Green Cargo AB är Sveriges största aktör inom järnvägs gods med fokus på effektiv och hållbar järnvägslogistik. Bolaget erbjuder transporter i ett nätverk över hela Sverige samt i Norge och med partners på ett stort antal orter på den europeiska kontinenten. Green Cargos system har cirka 5 000 vagnar, 360 lok och personal i hela Skandinavien för att möta näringslivets transportbehov.

Viktiga händelser 2017

- Fortsatta effektiviseringsåtgärder genomförda vilket bidrog till minskade kostnader och ett förbättrat resultat under året.
- Organisationsförändring och flytt av huvudkontor för att öka bolagets konkurrenskraft.
- Green Cargo beslutade att lämna det samägda bolaget DB Cargo Scandinavia.

Mål och uppföljning

Ekonomiska mål

- **Lönsamhet:** Avkastning på operativt kapital 10 procent senast 2016. Avkastning på operativt kapital 2017 var 0 (negativt för 2016). Förbättrat rörelse-resultat genom effektivitetshöjande och kostnadsänkande åtgärder. Rentat för jämförelsestörande poster förbättrades rörelseresultatet med 44 miljoner kronor.
- **Kapitalstruktur:** Nettoskuld-sättningsgrad 0,6–0,9 ggr. Nettoskuld-sättningsgraden uppgick per utgången av 2017 till 1,9 ggr. Försämringen av nettoskuld-sättningsgraden förklaras framför allt av nedskrivningen av verksamheten i intressebolaget i Danmark.
- **Utdelning:** 50 procent av årets vinst efter skatt med beaktande av nettoskuld-sättningsgraden. Bolaget lämnade ingen utdelning under 2017.

Mål för hållbart företagande

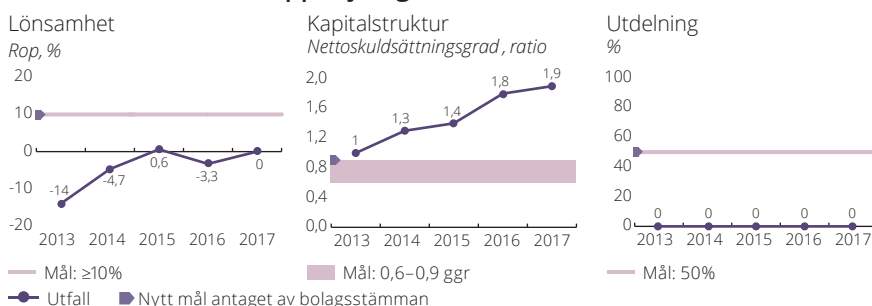
De flesta mål är långsiktiga och siktar på 2020 med basår 2013:

- Samtliga diesellok ska ha tomgångsreglage installerade (2020). Systemet, som är en start-stoppfunktion, är installerat på 62 Td-lok och resultatet är att tomgångskörningen har minskat med 63 procent under 2017.
- Nya regler för tomgångskörning av dieselloken tas fram och samtliga förare utbildas (2015). Reglerna för tomgångskörning har beaktats men fokus läggs på den nya start-stoppfunktionen som kan komma att införas på fler loktyper.
- Lokförarna ska utbildas i ECO-driving (2020). Utbildning i ECO-driving finns för en äldre loktyp. Planen är att anpassa utbildningen till bolagets moderna diesellok och att göra den interaktiv för att effektivt nå ut till alla lokförare. Utbildningen är planerad att genomföras under första halvåret 2018.
- Antalet olyckor ska halveras (2020). Utfallet för 2017 var en minskning med 13 procent jämfört med basåret 2013. Bolagets säkerhetsprogram ”Säkra vanor” förväntas ytterligare minska antalet olyckor.
- Sjukfrånvaron ska långsiktigt vara under 4 procent (2020). Arbetet med att få ner sjukfrånvaron har fortsatt under 2017. Utfallet för sjukfrånvaron blev 4,6 procent, vilket är lägre än för år 2016.
- Andelen kvinnor i ledande befattningar ska öka med 50 procent (2020) (från 17 procent 2013). Utfallet 2017 blev 16 procent kvinnor i ledande befattningar inom bolaget.

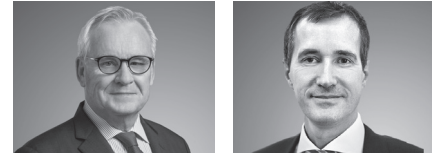
Samhällsuppdrag

Saknar särskilt beslutat samhällsuppdrag.

Ekonomiska mål och uppföljning

Statens ägarandel 100%

Ordf: Jan Sundling

VD: Jan Kilström

Styrelse och revisorer valda för 2018/2019

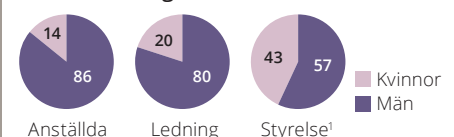
Ordf: Nyval av Jan Sundling vid stämman 2018, Lennart Pihl avgick **Led:** Margareta Alestig Johnson, Anna Elgh, Ann-Christine Hvittfeldt och Ingvar Nilsson. Nyval av Henrik Höjsgaard och Michael Thorén vid stämman 2018, Trygve Stehn och Erik Tranaeus avgick **Arb rep:** Donny Sjöberg, Jonas Blomqvist **Arb suppl:** Jerker Liljeborg, Anders Gustavsson **Rev:** Jenny Jansson (KPMG)

Arvode till styrelsens ordförande uppgår till 410 (300) tkr. Arvode till stämvald ledamot uppgår till 160 (150) tkr. Arvode utgår inte till ledamot som är anställd i Regeringskansliet.

	2017	2016
Resultaträkning, mnkr		
Nettoomsättning	4 337	4 208
Rörelseresultat	1	-78
Resultat före skatt	-32	-111
Nettovinst	-105	-225
- varav hänförligt till minoritet	0	0
Balansräkning, mnkr		
Balansomslutning	3 067	3 320
Anläggningstillgångar	2 062	2 548
Eget kapital	755	851
- varav minoritet	0	0
Nettoskuld	1 411	1 546
Operativt kapital	2 166	2 505
Nyckeltal		
Rörelsemarginal, %	0,0	-2,0
Re, Avkastning på eget kapital (genomsnitt), %	-13,1	-23,2
Rop, Avkastning på operativt kapital (genomsnitt), %	0,0	-3,3
Nettoskuld-sättningsgrad, ggr	1,9	1,8
Soliditet, %	24,6	25,6
Bruttoinvesteringar, mnkr	85	74
Anslag, mnkr	0	0
Utdelning, mnkr	0	0
Antal anställda i medeltal	1 827	1 866

Rapporterat enligt GRI:s riktlinjer	Ja
Bestyrkt GRI-rapport	Ja
Redovisar enligt IFRS	Ja

Könsfördelning, %

1) Valda för 2018/2019

AB Göta kanalbolag ska driva och förvalta Göta kanal så att dess värde, såväl som kulturhistoriskt byggnadsverk som turistattraktion, vidmakthålls. Göta kanal är i dag en av de viktigaste motorerna inom svensk besöksnäring med cirka tre miljoner besökare årligen. Kanalen trafikeras främst av fritids- och passagerarbåtar. Bolaget bedriver också omfattande underhålls- och upprustningsverksamhet av kanalen och intilliggande fastigheter. För detta får bolaget anslag från staten. Merparten av fastigheterna är uthyrda som bostäder eller lokaler för näringsverksamheter. Det särskilt beslutade samhällsuppdraget omfattar hela verksamheten förutom den skogsrörelse bolaget bedriver.

Viktiga händelser 2017

- Utmaning med låga vattennivåer för båttrafiken. Utfallet ger negativ ekonomisk påverkan med bl.a. lägre intäkter från passagerarbåtar.
- Fokus systematiskt underhåll fortsätter.
- Hög genomförandetakt i renoveringsprojektet Göta kanal 2.0 fortsätter under vintersäsongerna.
- Tydligare strategisk inriktning genom en ny affärsplan.

Mål och uppföljning

Ekonomiska mål

- **Lönsamhet:** Den totala EBT-marginalen ska uppgå till minst 0 procent. Utfallet var 0 procent. EBT-marginal beräknas som resultat före skatt genom omsättning.
- **Kapitalstruktur:** Nettoskuldssättningsgrad ska uppgå från -10 till +50 procent. Nettoskuldssättningsgraden uppgick till -103 procent och förklarades av att ett projekt i Göta kanal 2.0 försenades när en upphandling överklagades.

Mål för hållbart företagande

I den nya affärsplanen arbetar bolaget vidare med tre övergripande mål: intäktsmål, attraktivitetsmål och säkerhetsmål samt tre huvudmål från Agenda 2030: rent vatten och sanitet, hållbar energi för alla och anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt. Dessa mål kommer att mål-

sättas/aktivitetssättas och börja mätas under 2018.

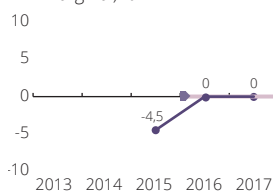
Samhällsuppdrag och uppdragsmål

Uppdragsmål har beslutats av ägaren på årsstämman 2016 för följande områden:

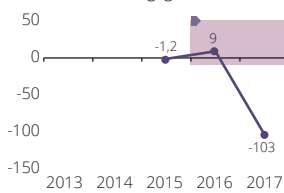
- Tillräcklig båttrafik för att behålla attraktionskraften
- Bevarande
- Kundnöjdhet
- Ekoturism
- Reguljär passagerarbåtstrafik har bedrivits utmed hela kanalen och antalet fritidsbåtar var 1 876, vilket översteg målet 1 700, varav 21 procent var under bokningsäsong mot målet 25 procent.
- Kanalen har varit tillgänglig 88 procent av tiden under kanalsäsongen (ny mätmetod har införts) och inga tillbud har inträffat. Av de bevarade sluss- och brovaktarbostäderna så håller 94 procent av husen året-runt-standard.
- Målsättningen är betyg lägst 4,0 av 5,0 möjliga. Målet uppfylldes för landbesökare 4,6, fritidsbåtar 4,4 och för företagsmedlemmarna i Officiell Partner 4,1 medan utfallet för rederierna blev 3,6. Rederier är priskänsliga och har påpekat problem med djupgåendet i kanalen, vilket åtgärdas i projektet Göta kanal 2.0.
- Att bibehålla alléträden längs med kanalen och att arbeta mot att återställa allén till ursprungligt antal, 16 000 alléträd, är ett sätt att främja ekoturism och under året planterades 207 träd. Att arbeta för en sammanhängande cykelled längs Göta kanal är ett 2020-mål.

Ekonomiska mål och uppföljning

Lönsamhet
EBT-marginal, %

Kapitalstruktur
Nettoskuldssättningsgrad, %

— Mål: ≥0% — Mål: -10-50%
● Utfall ■ Nytt mål antaget av bolagsstämman

Statens ägarandel 100%

Ordf: Elisabeth Nilsson VD: Roger Altsäter

Styrelse och revisorer valda för 2018/2019

Ordf: Elisabeth Nilsson Led: Gunilla Asker, Göran Carlberg, Anna Ernestam, Bengt-Olov Gunnarson, Jenny Lahrin och Mikael Lundström

Arb rep: Anna Adolfsson, Joakim Fornander

Arb suppl: Karin Nybrolin, Björn Reinholdsson

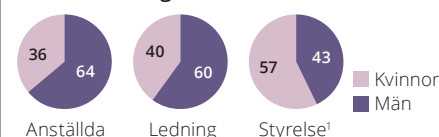
Rev: Joakim Mårbring (Grant Thornton)

Arvode till styrelsens ordförande uppgår till 80 (80) tkr. Arvode till stämموald ledamot uppgår till 55 (55) tkr. Arvode utgår inte till ledamot som är anställd i Regeringskansliet eller arbetstagarrepresentanter.

	2017	2016
Resultaträkning, mnkr		
Nettoomsättning	51	47
Rörelseresultat	0	0
Resultat före skatt	0	0
Nettovinst	0	0
- varav hänförligt till minoritet	0	0
Balansräkning, mnkr		
Balansomslutning	103	66
Anläggningstillgångar	56	57
Eget kapital	39	39
- varav minoritet	0	0
Nettoskuld	-41	3
Operativt kapital	-1	43
Nyckeltal		
Rörelsemarginal, %	0,3	0,2
Re, Avkastning på eget kapital (genomsnitt), %	0,1	0,0
Rop, Avkastning på operativt kapital (genomsnitt), %	0,7	0,2
Nettoskuldssättningsgrad, ggr	-1,0	0,1
Soliditet, %	38,0	59,9
Bruttoinvesteringar, mnkr	1	10
Anslag, mnkr	11	11
Utdelning, mnkr	0	0
Antal anställda i medeltal	39	38

Rapporterat enligt GRI:s riktlinjer	Ja
Bestyrkt GRI-rapport	Ja
Redovisar enligt IFRS	Nej

Könsfördelning, %

1) Valda för 2018/2019

Infranord AB är Sveriges ledande järnvägsentreprenör och erbjuder drift och underhåll samt om- och nybyggnad av järnvägar i Sverige och Norge. Verksamheten i Sverige bedrivs, utöver stabsfunktionerna, i två regioner, Norra och Södra, samt enheterna Mät och Components. Framtidsutsikterna på den nordiska järnvägsmarknaden är fortsatt goda. Det finns en allmän förståelse för behovet av ytterligare medel för att upprätthålla och utveckla järnvägen. Både i Sverige och i Norge har en ökad ambition vad gäller järnvägsunderhållet såväl som nyanläggning presenterats, vilket kommer att stärka marknaden under de närmaste åren.

Viktiga händelser 2017

- Efter ett svagt första halvår återhämtade sig resultatet under andra halvåret och omsättningen 2017 blev den högsta på flera år.
- Infranord tecknade två större affärsavtal, dels för utförande av basunderhåll på Södra Stambanan, dels gällande arbeten på sträckan Marmaverken – Söderhamn.
- Infranords nya strategi för att bidra i arbetet att säkerställa bästa effekten inom järnvägsområdet fastställdes under året.

Mål och uppföljning

Ekonomiska mål

- Lönsamhet:** Avkastning på eget kapital ska uppgå till minst 16 procent. Avkastning på eget kapital uppgick till 16,7 procent.
- Soliditet:** Minst 33 procent. Soliditeten uppgick till 40,9 procent. Resultatförbättringarna bidrar till en starkt soliditet.
- Utdelning:** 50–75 procent av resultatet efter skatt. Föreslagen utdelning på 67 (83,5) miljoner kronor motsvarande 50 procent av resultatet efter skatt.

Mål för hållbart företagande

- Utveckla kunderbudandet: Affärsresultat (täckningsgrad 2) ska minst uppgå till 625 miljoner kronor samt Nöjd Kund Index (NKI) vara minst 69 år 2022. Infranord ska bidra till samhällsnytta

och säkra tillväxt i sin affär genom att utveckla erbjudandet tillsammans med sina kunder och partners. Täckningsgrad 2 uppgick till 494 (517) miljoner kronor och NKI till 59 (mättes ej).

- Attraktiv arbetsplats: Nöjd Medarbetar Index (NMI) minst 75 år 2022. Arbetet fokuserar på att skapa en hållbar och inspirerande företagskultur, bygga ett starkare varumärke som arbetsgivare samt att tillsammans med andra organisationer bidra till att öka branschens attraktionskraft. NMI-utfallet för 2017 var 66 (61).
- Stärka säkerhetskulturen: Delmålet för olycksfallsfrekvens är högst 4,9 år 2022, mätt som totalt antal arbetsskador (1 dags sjukskrivning eller mer) delat med antal miljoner arbetade timmar. Infranord fokuserar på att stärka den interna säkerhetskulturen. Det övergripande målet är att antalet allvarliga olyckor ska vara noll. För att nå målet arbetar Infranord bland annat genom utbildning, rutiner och säkerhetssystem. Utfallet för 2017 var 5,0 (6,9).
- Intern effektivitet: Administrativa kostnader i procent av omsättningen, mål 2022 är 7,3. Bolagets ambition är att kontinuerligt och systematiskt förbättra verksamheten. Utfallet för 2017 uppgick till 8,0 (7,7) procent.

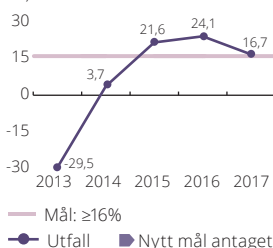
Samhällsuppdrag

Saknar särskilt beslutat samhällsuppdrag.

Ekonomiska mål och uppföljning

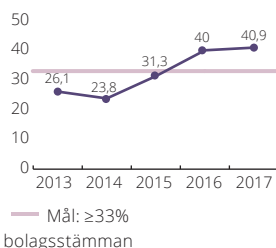
Lönsamhet

Re, %

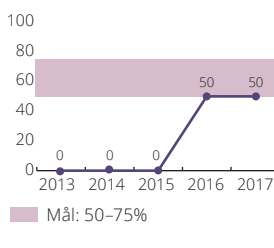
Kapitalstruktur

Soliditet, %

Utdelning

%

Statens ägarandel 100%

Ordf: Eva Färnstrand VD: Helene Biström

Styrelse och revisorer valda för 2018/2019

Ordf: Eva Färnstrand **Led:** Kristina Ekengren, Magnus Jonasson, Agneta Kores, Johan Skoglund, Gunilla Spongh och Per Westerberg

Arb rep: Håkan Englund, Jörgen Lundström

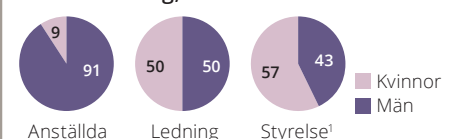
Arb suppl: Lars-Erik Mott, Henrik Eneroth

Rev: Peter Ekberg (Deloitte)

Arvode till styrelsens ordförande uppgår till 385 (380) tkr. Arvode till stämvald ledamot uppgår till 190 (190) tkr. Arvode utgår inte till ledamot som är anställd i Regeringskansliet.

	2017	2016
Resultaträkning, mnkr		
Nettoomsättning	4 003	3 911
Rörelseresultat	174	217
Resultat före skatt	173	218
Nettovinst	134	167
- varav hänförligt till minoritet	0	0
Balansräkning, mnkr		
Balansomslutning	2 012	1 940
Anläggningstillgångar	744	727
Eget kapital	823	776
- varav minoritet	0	0
Nettoskuld	176	76
Operativt kapital	999	852
Nyckeltal		
Rörelsemarginal, %	4,4	5,6
Re, Avkastning på eget kapital (genomsnitt), %	16,7	24,1
Rop, Avkastning på operativt kapital (genomsnitt), %	18,8	27,9
Nettoskuld-sättningsgrad, ggr	0,2	0,1
Soliditet, %	40,9	40,0
Bruttoinvesteringar, mnkr	97	39
Anslag, mnkr	0	0
Utdelning, mnkr	67	84
Antal anställda i medeltal	1 825	1 846
Rapporterat enligt GRI:s riktlinjer	Ja	
Bestyrkt GRI-rapport	Ja	
Redovisar enligt IFRS	Ja	

Könsfördelning, %

1) Valda för 2018/2019

Jernhusen AB äger, utvecklar och förvaltar stationer, stationsområden, underhållsdepåer samt gods- och kombiterminaler längs den svenska järnvägen. Jernhusen fyller en viktig funktion genom att konkurransneutralt och på affärsmässiga grunder förvalta och utveckla ett antal fastigheter med central funktion för den spårburna trafiken.

Viktiga händelser 2017

- Ökade hyresintäkter från färdigställda investeringar.
- Värdeförändringen i fastighetsbeståndet uppgick till 1,2 procent drivet av sänkta direktavkastningskrav samt framdrift i utvecklingsprojekten. Fastigheternas marknadsvärde uppgick till 16 234 mnkr.
- Officiell rating publicerad via ratinginstitutet Standard & Poor's med utfallet A/A1 med stabila utsikter.
- I Malmö byggstartades 700 arbetsplatser i stationsnära lägen och bostadsbyggrätter motsvarande 80 lägenheter såldes. I Stockholm innebar flytten av pendeltågstrafiken till nybyggda Citybanan att kapacitet frigörs på befintlig bangård och ett tidsfönster uppstår som kan användas till att däcka över spåren och skapa en ny stadsdel ovanpå.
- Stockholms Centralstation miljöcertifierades enligt BREEAM-In-Use.

Mål och uppföljning

Ekonomiska mål

- **Lönsamhet:** Genomsnittlig avkastning på eget kapital minst 12 procent över en konjunkturcykel. Utfallet var 9,0 procent. Den lägre nivån förklaras av lägre realiserade värdeförändringar i fastighetsbeståndet. Genomsnittlig avkastning de senaste 5-åren är 12,8 procent.
- **Kapitalstruktur:** Soliditet 35–45 procent, utfallet var 43,8 procent. Rättetäckningsgrad minst 2,0 ggr, utfallet var 4,4.
- **Utdelning:** Allt kapital som inte behövs i verksamheten ska delas ut, med beaktning av finansiella och strategiska mål. Normalt en tredjedel av resultatet före

skatt exklusive värdeförändringar. Utdelningen för 2017 är i linje med målet.

Mål för hållbart företagande

Hållbara fastigheter:

- Halvera användningen av köpt energi på fastigheter till år 2030 från år 2008. Energiförbrukningen sjönk 3,1 procent.
- Samtliga bebyggda fastigheter ska vara miljöklassade/certifierade år 2020. Inga nya byggnader klassades/certifierades.
- 0 markföroreningar med negativ påverkan på människa och miljö senast år 2025. 168 fastigheter inventerades.

Hållbara transporter:

- Fler nya grupper ska lockas att resa kollektivt genom att utveckla trygga och trivsamma stationsområden. 500 000 kvm BTA tillskapade i stationsnära lägen till år 2030. Under året har inga ytor tillskapats. Nöjd Resenärsindex (NRI) ska vara över 75 och ingen station under 70 år 2020. NRI uppgick till 69 under 2016.
- 500 000 enheter hanterade på Jernhusens kombiterminaler år 2026. Under 2017 hanterades 229 000 enheter.

Hållbara affärer:

- 80 procent av inköpsvolymen ska vara kvalitetssäkrad i hållbarhetshänseende genom leverantörsuppföljning år 2018. Under 2017 kvalitetssäkrades 38 procent.
- Senast 2018 ska alla hyresavtal som nytecknas/omförhandlas vara gröna. 2017 tecknades 22 procent gröna avtal.
- Topp 3 i Nyckeltalsinstitutets Attraktiv Arbetsgivarindex år 2020. Plats 4 av 202 medverkande organisationer under 2017.
- Resultat > 1 över genomsnittet i Employee Net Promoter Score (eNPS). Uppnådde 3 i eNPS 2017, 5 under snittet.

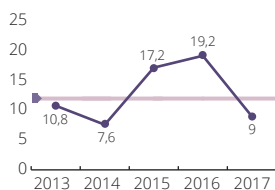
Samhällsuppdrag

Saknar särskilt beslutat samhällsuppdrag.

Ekonomiska mål och uppföljning

Lönsamhet

Re, %

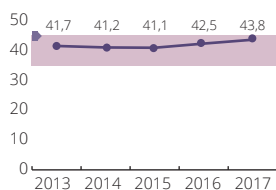

— Mål: ≥12,0%

● Utfall ● Nytt mål antaget av bolagsstämman

Kapitalstruktur

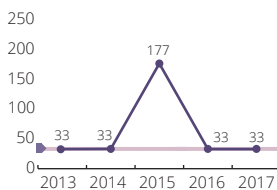
Soliditet, %

— Mål: 35–45%

Utdelning

%

— Mål: 33,3%

Statens ägarandel 100%

Ordf: Kjell Hasslert

VD: Kerstin Gillsbro

Styrelse och revisorer valda för 2018/2019

Ordf: Kjell Hasslert **Led:** Anette Asklin, Anders Kupsu, Lotta Mellström och Ingegerd Simonsson.

Nyval av Kjell-Åke Averstad och Jakob Grinbaum vid stämman 2018, Christel Wiman avgick

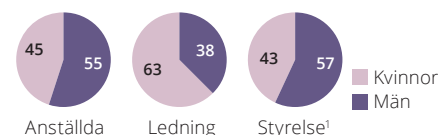
Arb rep: Charlotte Mattsson **Arb suppl:** Ann Lindberg **Rev:** Helena Ehrenborg (PwC)

Arvode till styrelsens ordförande uppgår till 250 (240) tkr. Arvode till stämмоvald ledamot uppgår till 120 (120) tkr. Arvode utgår inte till ledamot som är anställd i Regeringskansliet.

	2017	2016
Resultaträkning, mnkr		
Nettoomsättning	962	898
Värdeförändringar	256	993
Rörelseresultat	947	1 641
Resultat före skatt	793	1 527
Nettovinst	649	1 259
- varav hänförligt till minoritet	-8	42
Balansräkning, mnkr		
Balansomslutning	16 950	16 358
Anläggningstillgångar	16 331	15 645
Eget kapital	7 427	6 956
- varav minoritet	204	212
Nettoskuld	7 729	7 879
Operativt kapital	15 156	14 835
Nyckeltal		
Rörelsemarginal, %	98,4	182,6
Re, Avkastning på eget kapital (genomsnitt), %	9,0	19,2
Rop, Avkastning på operativt kapital (genomsnitt), %	6,3	11,6
Nettoskuldssättningsgrad, ggr	1,0	1,1
Soliditet, %	43,8	42,5
Rättetäckningsgrad, ggr	4,4	7,0
Bruttoinvesteringar, mnkr	663	622
Anslag, mnkr	0	0
Utdelning, mnkr	179	178
Antal anställda i medeltal	182	190

Rapporterat enligt GRI:s riktlinjer	Ja
Bestyrkt GRI-rapport	Ja
Redovisar enligt IFRS	Ja

Könsfördelning, %

1) Valda för 2018/2019

Lernia AB är en ledande leverantör inom utbildning, bemanning och omställning. Lernia tillhandahåller tjänster för att utveckla och matcha människors kompetens mot näringslivets behov. Lernia har verksamhet på cirka 60 orter över hela Sverige och är auktoriserat som bemannings-, utbildnings-, rekryterings- och omställningsföretag av respektive branschorganisation. Bolagets tjänster är riktade till individer, kunder inom det privata näringslivet samt kunder i den offentliga sektorn. Lernias marknadsandel av den totala bemanningsmarknaden var i den senaste mätningen 8,5 (8,1) procent, vilket gör Lernia till den fjärde största aktören totalt inom bemanning i Sverige, och den största inom segmentet bemanning av yrkesarbetarkonsulter (blue-collar). Riksdagen bemyndigade i december 2012 regeringen att avyttra statens aktier i Lernia.

Viktiga händelser 2017

- Ökade intäkter och resultat tack vare stark efterfrågan på Lernias bemanningstjänster.
- Lägre volymer inom utbildningsverksamheten påverkade rörelse-resultatet negativt.
- I mitten på december lämnade VD och CFO tillträde som tillförordnad VD. Anders Uddfors är ny permanent VD sedan maj 2018.

Mål och uppföljning

Ekonomiska mål

- **Lönsamhet:** Lernias avkastning ska uppgå till minst 20 procent.
- **Kapitalstruktur:** Soliditet 30–50 procent, riktvärde 40 procent.
- **Utdelning:** Ordinarie utdelning minst 50 procent av årets resultat.

Rörelseresultatet om 57 miljoner kronor gav en avkastning på eget kapital om 11 procent. Bolagets soliditet uppgick till 33 procent, vilket är enligt mål. Föreslagen utdelning för 2017 är 21 miljoner kronor, vilket motsvarar 50 procent av årets vinst.

Mål för hållbart företagande

- **Egenförsörjning:** Fler individer kommer i egenförsörjning. Andel i utbildningar upphandlade av Arbetsförmed-

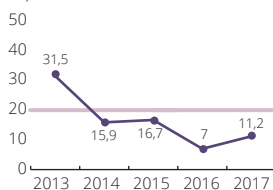
- lingen som har sysselsättning 90 dagar efter insatser > 36 procent. Andel i yrkes-högskoleprogram som har sysselsättning 6 månader efter insatser > 90 procent. Andel i stöd- och matchningsprogram som har sysselsättning 120 dagar efter insatser > 25 procent.
- **Affärsetik:** Ett hållbart affärsetiskt förhållningssätt som tål full genomlysning. Antal korruptionsincidenter 0 stycken.
 - **Mångfald:** Ökad mångfald genom att värdesätta människors olikheter och skilda kompetenser. Minst 40 procent anställda av vardera könet. Inga oskäliga löneskillnader kopplat till kön.
 - **Utfall Egenförsörjning:** Andel i utbildningar upphandlade av Arbetsförmedlingen som har sysselsättning 90 dagar efter insatser 37 (33) procent. Andel i yrkes-högskoleprogram som har sysselsättning 6 mån efter insatser 71 (89) procent. Andel i stöd- och matchningsprogram som har sysselsättning 120 dagar efter insatser 21 (18) procent.
 - **Utfall Affärsetik:** 0 (0) stycken korruptionsincidenter.
 - **Utfall Mångfald:** Totalt 32 (33) procent kvinnor, kvinnors lön i andel av männens 98 (99) procent.

Samhällsuppdrag

Saknar särskilt beslutat samhällsuppdrag.

Ekonomiska mål och uppföljning

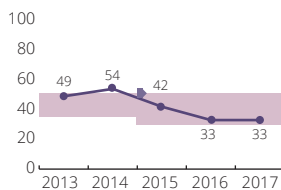
Lönsamhet Re, %

— Mål: ≥20%

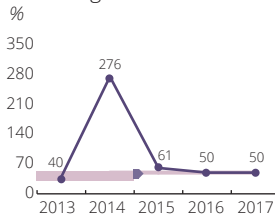
— Utfall — Nytt mål antaget av bolagsstämman

Kapitalstruktur Soliditet, %

— Mål: 30–50%

Utdelning %

— Mål: ≥50%

Statens ägarandel 100%

Ordf: Kjell Hasslert

VD: Anders Uddfors

Styrelse och revisorer valda för 2018/2019

Ordf: Nyval av Kjell Hasslert vid stämman 2018, Birgitta Böhlin avgick **Led:** Anna Klingspor, Joakim Mörnefält, Ola Salmén och Karin Strömberg. Nyval av Lisa Lindström och Michael Thorén vid stämman 2018, Richard Reinius avgick

Arb rep: Olle Eriksson, Björn Tegström

Arb suppl: Per Svärth, Fadime Falk

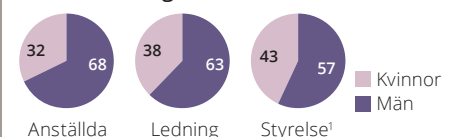
Rev: Ann-Christine Hägglund (PwC)

Arvode till styrelsens ordförande uppgår till 280 (260) tkr. Arvode till stämvald ledamot uppgår till 130 (120) tkr. Arvode utgår inte till ledamot som är anställd i Regeringskansliet.

	2017	2016
Resultaträkning, mnkr		
Nettoomsättning	3 302	3 114
Rörelseresultat	57	35
Resultat före skatt	56	35
Nettovinst	41	28
- varav hänförbart till minoritet	0	0
Balansräkning, mnkr		
Balansomslutning	1 180	1 068
Anläggningstillgångar	172	151
Eget kapital	384	354
- varav minoritet	0	0
Nettoskuld	52	99
Operativt kapital	436	453
Nyckeltal		
Rörelsemarginal, %	1,7	1,1
Re, Avkastning på eget kapital (genomsnitt), %	11,2	7,0
Rop, Avkastning på operativt kapital (genomsnitt), %	12,8	9,3
Nettoskuldssättningsgrad, ggr	0,1	0,3
Soliditet, %	32,5	33,1
Bruttoinvesteringar, mnkr	42	57
Anslag, mnkr	0	0
Utdelning, mnkr	21	14
Antal anställda i medeltal	5 470	5 051

Rapporterat enligt GRI:s riktlinjer	Ja
Bestyrkt GRI-rapport	Ja
Redovisar enligt IFRS	Ja

Könsfördelning, %

1) Valda för 2018/2019

Luossavaara-Kiirunavaara Aktiebolag, LKAB, är en internationell högteknologisk mineral-koncern och en världsledande producent av förädlade järnmalmsprodukter för stållverkning. LKAB tillverkar och levererar förädlade järnmalmsprodukter och tjänster till kunder över hela världen. Andra närliggande produkter och tjänster som bygger på LKAB:s kunnande och som stödjer huvudaffären ingår också i verksamheten. LKAB ska av kunderna uppfattas vara den leverantör som ger mest mervärde och därmed vara ledande inom sina utvalda marknadssegment. För LKAB är hög och jämn produktkvalitet samt kostnadseffektivitet kritiska faktorer för att klara konkurrensen.

Viktiga händelser 2017

- Fortsatt stabil efterfrågan på hög-förädlade järnmalmsprodukter och stärkt järnmalmspris under året.
- Produktions- och leveransvolymerna ökade med den högsta pelletsproduktionen sedan 1974.
- Under året har ett samägt bolag mellan SSAB, LKAB och Vattenfall etablerats, HYBRIT, för att utveckla fossilfri stålproduktion där vätgas i direktreduktion ersätter kol i masugn.
- Ett av två ståltorn i Malmberget renoverades.

Mål och uppföljning

Ekonomiska mål

- **Lönsamhet:** Avkastning på eget kapital över 12 procent. Målet har uppnåtts, avkastningen på eget kapital var 14,4 procent.
- **Kapitalstruktur:** Nettoskuld-sättningsgrad på 0–30 procent. Målet har inte uppnåtts, nettoskuld-sättningsgraden uppgick till –6,6 procent.
- **Utdelning:** 40–60 procent av årets resultat. Målet har uppnåtts. Utdelningen för 2017 uppgick till 2,9 miljarder kronor.

Mål för hållbart företagande

- LKAB ska minska utsläppen av kväve till vatten med 20 procent 2021 jämfört med 2015. Målet för 2017 har ej uppnåtts.
- LKAB ska minska punktutsläppen av stoft från reningsanläggning med 40 procent till 2021 jämfört med 2015. Målet för 2017 har uppnåtts.
- LKAB ska minska koldioxidutsläppen med 12 procent per ton färdig produkt till 2021 jämfört 2015 och samtidigt minska utsläppen av kväve till luft. Målet för 2017 har ej uppnåtts.
- LKAB ska minska energiintensiteten (kWh per ton färdig produkt) med 17 procent 2021 jämfört med 2015. Målet för 2017 har ej uppnåtts.
- Andelen anställda kvinnor samt kvinnliga chefer i LKAB ska 2021 uppgå till minst 25 procent. Målet för 2017 var 21 procent. Andelen kvinnor i bolaget var 21 procent i slutet av 2017 och andelen kvinnliga chefer 21 procent. Målen för året har därmed uppnåtts.
- Olycksfall med frånvaro ska uppgå till högst 3,5 per miljon arbetstimmar 2021. Målet för året har ej uppnåtts.
- LKAB efterlever sin uppförandekod och bolaget har en väl fungerande dialog med sina intressenter. Målet för 2017 har uppnåtts.

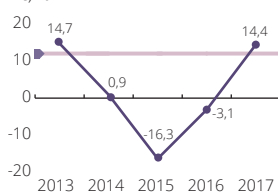
Samhällsuppdrag

Saknar särskilt beslutat samhällsuppdrag.

Ekonomiska mål och uppföljning

Lönsamhet

Re, %

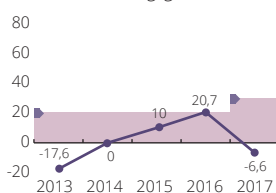

— Mål: ≥12%

● Utfall ■ Nytt mål antaget av bolagsstämman

Kapitalstruktur

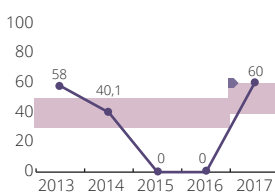
Nettoskuld-sättningsgrad, %

— Mål: 0–30%

Utdelning

%

— Mål: 40–60%

Statens ägarandel 100%

Ordf: Göran Persson

VD: Jan Moström

Styrelse och revisorer valda för 2018/2019

Ordf: Göran Persson **Led:** Gunnar Axheim, Eva Hamilton, Bjarne Moltke Hansen, Ola Salmén och Gunilla Saltin. Nyval av Lotta Mellström och Per-Olof Wedin vid stämman 2018, Leif Darner och Hanna Lagercrantz avgick

Arb rep: Dan Hallberg, Tomas Strömberg

Arb suppl: Pentti Rahkonen, Peter Skoggård, Björn Åström **Rev:** Peter Ekberg (Deloitte)

Arvode till styrelsens ordförande uppgår till 640 (615) tkr. Arvode till stämvald ledamot uppgår till 280 (270) tkr. Arvode utgår inte till ledamot som är anställd i Regeringskansliet.

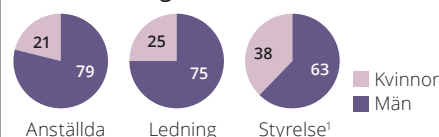
	2017	2016
Resultaträkning, mnkr		
Nettoomsättning	23 492	16 343
Rörelseresultat	6 024	-1 677
Resultat före skatt	6 266	-1 063
Nettovinst	4 803	-978
- varav hänförligt till minoritet	0	0
Balansräkning, mnkr		
Balansomslutning	60 298	57 626
Anläggningstillgångar	34 309	35 461
Eget kapital	36 348	30 551
- varav minoritet	0	0
Nettoskuld	-2 382	6 330
Operativt kapital	33 965	36 881
Nyckeltal		
Rörelsemarginal, %	25,6	-10,3
Re, Avkastning på eget kapital (genomsnitt), %	14,4	-3,1
Rop, Avkastning på operativt kapital (genomsnitt), %	14,8	-4,0
Nettoskuld-sättningsgrad, ggr	-0,1	0,2
Soliditet, %	60,3	53,0
Bruttoinvesteringar, mnkr	2 008	3 341
Anslag, mnkr	0	0
Utdelning, mnkr	2 882	0
Antal anställda i medeltal	4 118	4 224

Rapporterat enligt GRI:s riktlinjer Ja

Bestyrkt GRI-rapport Ja

Redovisar enligt IFRS Ja

Könsfördelning, %

1) Valda för 2018/2019

Metria AB bildades den 1 maj 2011 i samband med bolagiseringen av en division inom Lantmäteriet. Metrias inriktning och affärsidé är att leverera tjänster och produkter inom insamling, bearbetning och tillämpningar av geografisk information och fastighetsinformation. Metria levererar allt från stora infrastrukturprojekt till att utveckla och hantera tekniska system för geografisk it. Kunderna återfinns inom bank och försäkring, telekom, energi, infrastruktur, skog och försvar samt kommuner och övrig offentlig sektor. Metria har omkring 250 medarbetare och finns representerade på ett 20-tal orter över hela Sverige. Huvudkontoret ligger i Gävle. Metria har som målsättning att generera marknadsmässig avkastning och ha en rörelsemarginal i linje med branschen i övrigt.

Viktiga händelser 2017

- Ökad nettoomsättning och högre rörelsemarginal. Marknaden för geografisk information fortsätter att växa.
- Ökningen av omsättningen för året påverkades positivt av en stark tillväxt för affärsområdet Plan & Mät. Rörelseresultatet påverkades negativt föregående år av omstrukturingskostnader om 9,3 mnkr. Exkluderades dessa blev EBITDA-resultatet 40,6 mnkr att jämföra med 39,7 mnkr föregående år.
- Verksamhet för Plan & Mät i Stockholm har etablerats, vilket lägger grund för fortsatt tillväxt.
- Nyrekryteringar till viktiga funktioner för fortsatt utveckling till ett än mer affärsdrivet och effektivt bolag.
- Riksdagen gav regeringen mandat att avyttra statens aktier i Metria.

Mål och uppföljning

Ekonomiska mål

- **Lönsamhet:** EBITDA-marginal ska uppgå till minst 10 procent.
- **Kapitalstruktur:** Soliditeten ska uppgå till minst 30 procent.
- **Utdelning:** Minst 30 procent av årets resultat.

Samtliga ekonomiska mål, förutom EBITDA-marginal, uppfylldes. Soliditeten uppgick till 49,4 procent och EBITDA-marginalen uppgick till 8,5 procent. Föreslagen utdelning uppgick till 4,5 miljoner kronor.

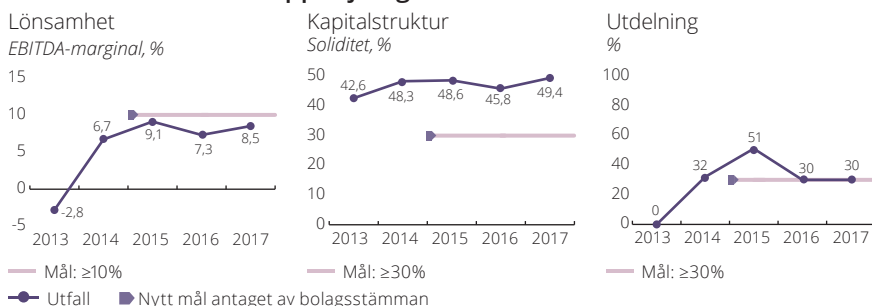
Mål för hållbart företagande

- Attraktiv arbetsgivare: Målet är att ha en positiv trend. Employer Net Promotor Score uppgick till 3 (-1).
- Ökade intäkter från produkter med positiv miljöpåverkan: Utfallet för året uppgick till 110 miljoner kronor. Målet var 105 miljoner kronor.
- Minskad miljöpåverkan från resor: Fordonens bränsleförbrukning har minskat för året och uppgick till 0,79 liter/mil. Målet var 0,72 liter/mil.

Samhällsuppdrag

Saknar särskilt beslutat samhällsuppdrag.

Ekonomiska mål och uppföljning

Statens ägarandel 100%

Ordf: Eva Gidlöf

VD: Erik Oldmark

Styrelse och revisorer valda för 2018/2019

Ordf: Eva Gidlöf **Led:** Katarina Axelsson, Katarina Burton, Pia Gideon, Anders Hugosson, Michael Thorén och Karl Wistrand

Arb rep: Per-Åke Jureskog, Henrik Bylund

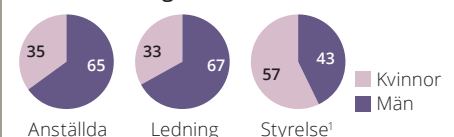
Arb suppl: Lars-Erik Johansson, Olle Furberg

Rev: Jennifer Rock-Baley (EY)

Arvode till styrelsens ordförande uppgår till 188 (188) tkr. Arvode till stämмоvald ledamot uppgår till 95 (95) tkr. Arvode utgår inte till ledamot som är anställd i Regeringskansliet.

	2017	2016
Resultaträkning, mnkr		
Nettoomsättning	432	417
Rörelseresultat	20	15
Resultat före skatt	19	15
Nettovinst	15	8
- varav hänförligt till minoritet	0	0
Balansräkning, mnkr		
Balansomslutning	241	237
Anläggningstillgångar	54	60
Eget kapital	121	109
- varav minoritet	0	0
Nettoskuld	0	0
Operativt kapital	121	109
Nyckeltal		
Rörelsemarginal, %	4,5	3,5
Re, Avkastning på eget kapital (genomsnitt), %	13,0	7,4
Rop, Avkastning på operativt kapital (genomsnitt), %	17,3	13,5
Nettoskultsättningsgrad, ggr	0,0	0,0
Soliditet, %	49,4	45,8
Bruttoinvesteringar, mnkr	14	19
Anslag, mnkr	0	0
Utdelning, mnkr	4	2
Antal anställda i medeltal	254	250
Rapporterat enligt GRI:s riktlinjer	Ja	
Bestyrkt GRI-rapport	Ja	
Redovisar enligt IFRS	Nej	

Könsfördelning, %

1) Valda för 2018/2019

Miljömärkning Sverige AB förvaltar, på regeringens uppdrag, det nordiska miljömärket Svanen och EU:s miljömärke EU Ecolabel (Blomman). Bolaget deltar i arbetet med utformning och utveckling av kriterier för olika varor och tjänster och licensierar produkter som klarar kraven. En licensierad produkt får märkas. Syftet är att genom frivillig märkning underlätta för företag att utveckla sina produkter med hänsyn till miljö och klimat och på ett enkelt sätt kommunicera det till konsumenterna, så att de i sin tur enklare kan välja mer miljöanpassade varor och tjänster. Miljömärkning Sverige bidrar därmed till en mer hållbar produktion och konsumtion. Svanen är ett mycket starkt varumärke – 96 procent av allmänheten känner igen märkningen. Kännedomen om EU-miljömärket är lägre men stiger. Undersökningar visar att konsumenter ser miljömärkning som det bästa verktyget för att göra hållbara val.

Viktiga händelser 2017

- Kriterier för Svanen-märkta fonder beslutades i juni och i oktober kunde 11 fonder från 7 olika förvaltare Svanen-märkas. Intresset har varit mycket stort.
- Intresset hos byggföretag för att Svanen-märka hus fortsatte att växa och produktgruppen blev under 2017 bolagets största.
- En gemensam nordisk varumärkesstrategi togs fram som en del i ett större gemensamt strategi- och utvecklingsarbete för att säkra Svanens fortsatta relevans.
- EU-kommissionen presenterade en översyn av EU Ecolabel. Den övergripande slutsatsen var att det behövs en tydligare strategisk ansats och en ökad likvärdighet och integrering mellan EU Ecolabel och nationella och regionala miljömärkningar.

Mål och uppföljning

Ekonomiska mål

Bolagets verksamhet syftar inte till vinst.

Mål för hållbart företagande

Följande mål gäller för 2017–2019:

- Människan: Bolagets intressenters (konsumenter, kunder, medarbetare) nöjdhet och förtroende ska öka med 10 procentenheter.

- Affären: Det ska årligen säljas miljömärkta varor på svenska marknaden för 25 miljarder kronor och miljömärkta tjänster ska sälja så mycket att det ger årliga licensintäkter om 25 miljoner kronor.
- Planeten: Hälften av bolagets produktgrupper ska vara framgångsrika, väletablerade ekonomiskt och miljöeffektiva.
- Utfall Människan: Intressenternas nöjdhet ökade sammantaget med 0,1 procentenhet.
- Utfall Affären: Försäljningen av miljömärkta varor uppgick till 22,5 miljarder kronor under 2017. Licensintäkterna från miljömärkta tjänster uppgick till 25,3 miljoner kronor, vilket innebär att den delen av målet nåddes redan under målets första år.
- Utfall Planeten: Andelen som uppfyllde kriterierna som ställts upp för bedömning av måluppfyllelsen var 42 procent.

Samhällsuppdrag

Har särskilt beslutat samhällsuppdrag att stimulera utveckling och användning av produkter som ur miljösynpunkt är bättre än andra i övrigt jämförbara produkter. Ett anslag på statens budget, som 2017 motsvarade cirka sju procent av intäkterna, får användas till bidrag för utveckling av miljömärkningskriterier för konsumentprodukter och vid behov till information om märkningen. Uppföljning av verksamheten sker genom ägardialoger och granskning av bolagets officiella rapporter. Bolaget bedöms ha uppfyllt sitt samhällsuppdrag väl under 2017. Mål enligt processen för uppdragsmål har ännu inte utvecklats.

Statens ägarandel 100%

Ordf: Christina Lindbäck **VD:** Ragnar Unge

Styrelse och revisorer valda för 2018/2019

Ordf: Christina Lindbäck **Led:** Jan Peter Bergkvist, Anita Falkenek, Gunilla Jarlbro, Thomas Andersson och Anders Bagge. Nyval av Jörgen Olofsson vid stämman 2018

Arb rep: Ulla Sahlberg

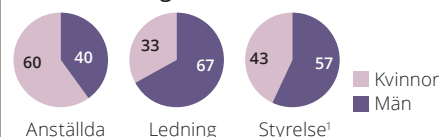
Arb suppl: Ann Strömberg

Rev: Thomas Lönnström (EY)

Arvode till styrelsens ordförande uppgår till 150 (130) tkr. Arvode till stämмоvald ledamot uppgår till 50 (40) tkr. Arvode utgår inte till ledamot som är anställd i Regeringskansliet.

	2017	2016
Resultaträkning, mnkr		
Nettoomsättning	61	57
Rörelseresultat	-2	-1
Resultat före skatt	-1	-1
Nettovinst	-1	-1
- varav hänförbart till minoritet	0	0
Balansräkning, mnkr		
Balansomslutning	32	28
Anläggningstillgångar	19	23
Eget kapital	21	22
- varav minoritet	0	0
Nettoskuld	-8	-11
Operativt kapital	14	12
Nyckeltal		
Rörelsemarginal, %	-2,8	-2,1
Re, Avkastning på eget kapital (genomsnitt), %	-3,2	-2,2
Rop, Avkastning på operativt kapital (genomsnitt), %	-13,4	-8,3
Nettoskuldssättningsgrad, ggr	-0,4	-0,5
Soliditet, %	67,3	78,1
Bruttoinvesteringar, mnkr	0	1
Anslag, mnkr	4	4
Utdelning, mnkr	0	0
Antal anställda i medeltal	55	52
Rapporterat enligt GRI:s riktlinjer	Ja	
Bestyrkt GRI-rapport	Ja	
Redovisar enligt IFRS	Nej	

Könsfördelning, %

1) Valda för 2018/2019

OPERAN

Kungliga Operan Aktiebolag, Operan, är Sveriges nationalscen för opera och balett.

Viktiga händelser 2017

- Operan har under 2017 fortsatt arbeta vidare tillsammans med Statens fastighetsverk kring projektet En ny Opera i Operan utifrån den förstudie som lämnades till regeringen i maj 2015.
- Operan har i samverkan med Dramaten arbetat vidare med ytterligare ett stort fastighetsprojekt – ett nytt produktionscentrum – för etablering av nya verkstäder och ateljéer.
- Med anledning av höstens upprop #metoo och #visjungerut har Operan påbörjat ett intensivt arbete med en rad olika åtgärdsplaner i syfte att eliminera sexuella trakasserier och diskriminerande maktstrukturer inom scenkonstbranschen.
- Operan har under 2017 tillsammans med 30 operakompanier från 18 länder, lanserat OperaVision, som är en ny digital plattform för livestreaming.
- Biljettintäkterna 2017 uppgick till cirka 80,1 mnkr med en publik på över 297 000 personer, vilket är det högsta någonsin.

Mål och uppföljning

Ekonomiska mål

- Det egna kapitalet ska ge en stabil ekonomisk grund för verksamheten. Resultatet för 2017 var negativt, -1,3 miljoner kronor, vilket innebär att det egna kapitalet minskade till 25,1 miljoner kronor.

Mål för hållbart företagande

- Öka tillgängligheten till verksamheten och nå en bredare publik, där det strategiska målet under 2017 varit att ta fram en strategi för att uppnå mångfald i Operans publik: Under 2017 var 21 procent av besökarna antingen födda utomlands eller med minst en förälder född utomlands. Vidare hade 7 procent av besökarna någon funktionsvariation och andelen besökare under 40 år ökade till 23 procent (från 15 åren 2015 och 2013).
- Vara en arbetsplats som präglas av transparens, delaktighet och dialog på alla nivåer i organisationen: Operan genom-

för NMI (Nöjd-medarbetarindex) vart annat år där handlingsplaner tas fram utifrån resultatet. Under 2017 togs beslut om att se över hur Operan ska arbeta med frågorna. Ett nytt arbetssätt kommer att beslutas under 2018, varefter mål för området kan fastställas.

- Delta med diskussioner och fördjupning kring aktuella samhällsfrågor som kan relateras till Operans repertoar: Under året har aktiviteter med koppling till föreställningarna såsom till exempel publiksamtal och debattartiklar genomförts. Antal aktiviteter per sektion: Opera 2 (4), balett 1 (1) och Unga på Operan 1 (1).
- Uppnä mångfald och jämställdhet i produktionerna (konstnärliga team) och bland medarbetare. Strategiskt fokusmål 2017 var konstnärliga team under en treårsperiod. Målet är 40/60: Könsfördelningen i de konstnärliga teamen var under året 64 procent män respektive 36 procent kvinnor. Genomsnittlig könsfördelning 2016–2018 var 66 procent män och 34 procent kvinnor.¹

Samhällsuppdrag

- Operan ska vara den i Sverige ledande institutionen inom opera och balett och som nationalscen stå på högsta nivå vad gäller utveckling, förnyelse, konstnärlig kvalitet samt hantverksskicklighet i ateljéer och verkstäder: Operan håller hög konstnärlig kvalitet och vid Operans ateljéer och verkstäder finns en hantverksskicklighet som bidrar till att bevara och utveckla en viktig del av kulturarvet.
- Operan ska verka i ett internationellt opera- och danssammanhang och initiera samarbeten samt främja interkulturellt utbyte: Omfattande internationella samarbeten genom bland annat gästspel och turnéverksamhet leder till förnyelse, inspiration och utveckling och bidrar till Operans goda internationella renommé.
- Operans utbud av opera och balett ska ha både spets och bredd: Operan erbjuder en varierad och bred repertoar av opera och balett med såväl nyskrivna som klassiska verk. Operans artister har under året erhållit ett flertal priser och utmärkelser.

1) Konstnärliga team kontrakteras flera år i förväg varför resultatet för 2018 redan finns tillgängligt.

Statens ägarandel 100%

Ordf: Lena Olving

VD: Birgitta Svendén

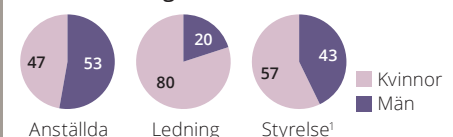
Styrelse och revisorer valda för 2018/2019

Ordf: Nyval av Lena Olving vid stämman 2018, Kristina Rennerstedt avgick. Örjan Wikforss valdes till vice ordförande **Led:** Olov Carlsson, Eva Halvarsson och Morten Hessel Dahl. Nyval av Chrisoula Faniadis och Maria Naidu vid stämman 2018, Anna-Karin Celsing och Mira Helenius Martinsson avgick **Arb rep:** Joakim Adeberg, Mia Nyström **Arb suppl:** Astrid Elander, Jan Sörberg, Martin Säfström (adj.) **Rev:** Didrik Roos (Deloitte)

Arvode till styrelsens ordförande uppgår till 71,4 (70) tkr. Arvode till stämvald ledamot uppgår till 35,7 (35) tkr.

	2017	2016
Resultaträkning, mnkr		
Nettoomsättning	573	557
Rörelseresultat	0	1
Resultat före skatt	-1	0
Nettovinst	-1	0
-varav hänförligt till minoritet	0	0
Balansräkning, mnkr		
Balansomslutning	249	253
Anläggningstillgångar	167	165
Eget kapital	25	26
-varav minoritet	0	0
Nettoskuld	-3	-2
Operativt kapital	22	24
Nyckeltal		
Rörelsemarginal, %	0,0	0,2
Re, Avkastning på eget kapital (genomsnitt), %	-5,0	-1,1
Rop, Avkastning på operativt kapital (genomsnitt), %	0,4	11,0
Nettoskuldssättningsgrad, ggr	-0,1	-0,1
Soliditet, %	10,1	10,4
Bruttoinvesteringar, mnkr	17	10
Anslag, mnkr	466	453
Utdelning, mnkr	0	0
Antal anställda i medeltal	525	518
Rapporterat enligt GRI:s riktlinjer	Ja	
Bestyrkt GRI-rapport	Ja	
Redovisar enligt IFRS	Nej	

Könsfördelning, %

1) Valda för 2018/2019

Orio AB utvecklar, tillverkar, förvärvar och säljer reservdelar och tillbehör för motorfordon samt utvecklar och säljer logistik tjänster. Bolaget bildades 2009 i samband med att Saab Automobile AB ansökte om lån från Europeiska investeringsbanken, EIB, med svenska staten som garant för lånet. Dotterbolaget Saab Automobile Parts AB sattes som pant och övertogs av svenska staten från konkursboet efter att Saab Automobile ansökt om konkurs. Bolaget är sedan december 2012 helägt av svenska staten. Orios huvudverksamhet är att förse de cirka 700 000 Saab-bilar, som finns på cirka 60 marknader, med Saab originaldelar. USA, Sverige och Storbritannien är marknader med stor Saab-bilpark och står för större delen av bolagets försäljning av reservdelar och andra relaterade produkter. Bolagets strategi är att utveckla befintlig verksamhet genom att bredda kundbasen och inkludera även e-handel och oberoende verkstäder, bredda produktutbudet med reservdelar motsvarande originaldelskvalitet vid sidan av fortsatt leverans av Saab originaldelar, samt genom att tillhandahålla logistik tjänster.

Viktiga händelser 2017

- Försäljningen minskade med 7 procent jämfört med 2016.
- Fortsatt positiv utveckling av logistikverksamheten.
- Anpassning av kostnadsbasen och omstrukturering av verksamheten.

Mål och uppföljning

Ekonomiska mål

Inga ekonomiska mål har beslutats av ägaren.

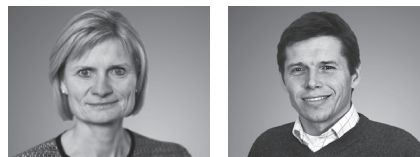
Mål för hållbart företagande

- Bolagets totala utsläpp av koldioxid från egenupphandlade transporter, ska minska med 20 procent till år 2020, jämfört med år 2013. Totala utsläpp per 2017 har minskat med 63 procent jämfört med 2013.
- Fram till 2020 ska Orio ha en genomsnittlig årlig tillväxt om 6 procent. Bolaget nådde under 2017 inte upp till sitt tillväxtnål. Utfallet var -7 procent.
- 2020 ska 80 procent av bolagets totala omsättning komma från nya affärsinitiativ. Cirka 21 procent av bolagets omsättning 2017 kom från nya affärsinitiativ.

Samhällsuppdrag

Saknar särskilt beslutat samhällsuppdrag.

Statens ägarandel 100%

Ordf: Charlotte Hansson **VD:** Jonas Tegström

Styrelse och revisorer valda för 2018/2019

Ordf: Charlotte Hansson **Led:** Catrina Ingelstam, Anders Osberg, Gunnar Drotz och Erik Tranaeus. Monica Lingegård avgick vid stämman 2018

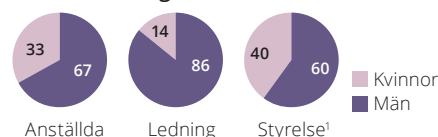
Arb rep: Jan Jakobsen, Ingemar Sandberg

Rev: Martin Johansson (PwC)

Arvode till styrelsens ordförande uppgår till 220 (210) tkr. Arvode till stämvald ledamot uppgår till 105 (100) tkr. Arvode utgår inte till ledamot som är anställd i Regeringskansliet.

	2017	2016
Resultaträkning, mnkr		
Nettoomsättning	755	814
Rörelseresultat	-24	-1
Resultat före skatt	-27	4
Nettovinst	-23	-6
- varav hänförligt till minoritet	0	0
Balansräkning, mnkr		
Balansomslutning	612	757
Anläggningstillgångar	148	148
Eget kapital	450	597
- varav minoritet	0	0
Nettoskuld	-157	-267
Operativt kapital	293	330
Nyckeltal		
Rörelsemarginal, %	-3,2	-0,1
Re, Avkastning på eget kapital (genomsnitt), %	-4,4	-1,0
Rop, Avkastning på operativt kapital (genomsnitt), %	-7,7	-0,3
Nettoskulsättningsgrad, ggr	-0,3	-0,4
Soliditet, %	73,5	78,9
Bruttoinvesteringar, mnkr	16	8
Anslag, mnkr	0	0
Utdelning, mnkr	50	125
Antal anställda i medeltal	241	265
Rapporterat enligt GRI:s riktlinjer	Ja	
Bestyrkt GRI-rapport	Ja	
Redovisar enligt IFRS	Ja	

Könsfördelning, %

1) Valda för 2018/2019

PostNord AB erbjuder kommunikations- och logistiklösningar inom Norden. Moderbolaget PostNord AB, som är ägare till dotterbolagen Post Danmark A/S och PostNord Group AB, är ett svenskt publikt bolag som ägs till 40 procent av den danska staten och till 60 procent av den svenska staten. Rösterna fördelas 50/50 mellan ägarna. PostNord AB är Nordens största bolag inom kommunikations- och logistiktjänster. Marknaderna sträcker sig från distribution av fysiska brev och paket till delvis eller helt elektroniska tjänster. PostNord tillhandahåller rikstäckande postservice i Sverige och Danmark till miljoner hushåll och företag. Under 2017 hanterade PostNord cirka 4,3 miljarder försändelser. Via ett nätverk av dotterbolag och samarbetspartners förmedlar PostNord brev och paket till övriga Norden och resten av världen. PostNord har cirka 6 200 utlämningsställen i Norden.

Viktiga händelser 2017

- Ökade paketvolymerna kompenserade delvis fortsatt kraftigt sjunkande brevvolymer.
- Omfattande omställningsarbete för att säkra långsiktig lönsamhet tyngde årets resultat.
- Ny postförordning i Sverige beslutades av regeringen i oktober.
- Svenska och danska staten ingick avtal om att tillskjuta kapital för att stödja genomförandet av en ny produktionsmodell i PostNords danska verksamhet. Den svenska staten tillskjuter 400 mnkr och den danska staten 267 mnkr. Den danska staten kompenserar även PostNord med 1 533 mnkr för kostnader relaterade till uppsägningar av anställda i Danmark med "särskilda villkor".
- Riksdagen bemyndigade regeringen att besluta om kapitaltillskott på högst 400 mnkr, förutsatt att Europeiska kommissionen godkänner den del av den danska statens kapitaltillskott som är föremål för kommissionens prövning.

- **Kapitalstruktur:** Nettoskuldssättningen ska vara 10–50 procent. Nettoskuldssättningen låg under målintervall.
- **Utdelning:** 40–60 procent av årets vinst efter skatt. PostNord gjorde ingen utdelning under 2017.

Mål för hållbart företagande

- Koncernen har ett långsiktigt mål att minska koldioxidutsläpp med 40 procent fram till 2020, med basår 2009. Vid utgången av 2017 var minskningen 32 procent.
- Koncernen har ett mål om 40 procent kvinnor i chefsbefattning till 2020. Målet nåddes inte under året.
- Minst 80 procent av årlig inköpsvolym ska komma från leverantörer som förpliktigt sig att följa och efterlever PostNords leverantörskod till 2020. Vid utgången av 2017 var andelen cirka 71 procent, räknat som andel av koncernens totala inköp.

Samhällsuppdrag

Saknar särskilt beslutat samhällsuppdrag. Bolaget har ett uppdrag om samhällsomfattande postservice, knutet till tillståndet att bedriva postverksamhet. Kravet för leverans kvaliteten under 2017 var att 85 procent av 1:a-klassbrev ska levereras på följande arbetsdag och 97 procent inom tre dagar. Målet avseende leverans kvaliteten för 1:a-klassbrev uppnåddes under året.

Mål och uppföljning

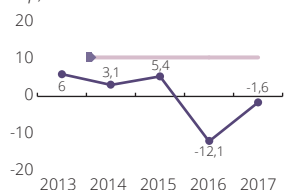
Ekonomiska mål

- **Lönsamhet:** Avkastning på operativt kapital 10,5 procent. Lönsamhetsmålet uppnåddes inte under året.

Ekonomiska mål och uppföljning

Lönsamhet

Rop, %

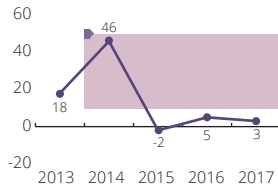

— Mål: 10,5%

● Utfall ■ Nytt mål antaget av bolagsstämman

Kapitalstruktur

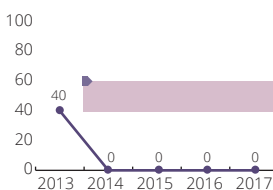
Nettoskuldssättningsgrad, %

■ Mål: 10–50%

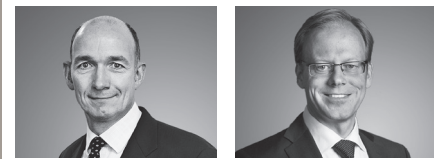
Utdelning

%

■ Mål: 40–60%

Statens ägarandel 60%

Ordf: Jens Moberg

VD: Håkan Ericsson

Styrelse och revisorer valda för 2018/2019

Ordf: Jens Moberg **Led:** Måns Carlson, Christian Ellegaard, Peder Lundquist och Anitra Steen. Nyval av Sonat Burman Olsson, Ulrica Messing och Charlotte Strand vid stämman 2018, Mats Abrahamsson, Gunnel Duveblad och Jesper Lok avgick

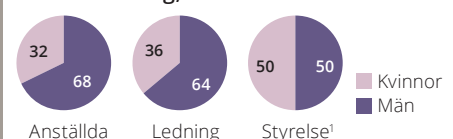
Arb rep: Bo Fröström, Sandra Svensk, Johan Lindholm **Arb suppl:** Ulrika Nilsson, Daniel Hansen, Eva Aronsson **Rev:** Tomas Gerhardsson (KPMG)

Arvode till styrelsens ordförande uppgår till 670 (650) tkr. Arvode till stämvald ledamot uppgår till 290 (275) tkr. Arvode utgår inte till ledamot som är anställd i Regeringskansliet.

	2017	2016
Resultaträkning, mnkr		
Nettoomsättning	37 079	38 478
Rörelseresultat	-124	-1 083
Resultat före skatt	-136	-1 108
Nettovinst	-337	-1 583
- varav hänförligt till minoritet	2	2
Balansräkning, mnkr		
Balansomslutning	21 899	22 060
Anläggningstillgångar	12 861	13 202
Eget kapital	7 365	7 651
- varav minoritet	3	3
Nettoskuld	238	354
Operativt kapital	7 603	8 005
Nyckeltal		
Rörelsemarginal, %	-0,3	-2,8
Re, Avkastning på eget kapital (genomsnitt), %	-4,5	-18,8
Rop, Avkastning på operativt kapital (genomsnitt), %	-1,6	-12,1
Nettoskuldssättningsgrad, ggr	0,03	0,05
Soliditet, %	33,6	34,7
Bruttoinvesteringar, mnkr	1 196	1 194
Anslag, mnkr	22	21
Utdelning, mnkr	0	0
Antal anställda i medeltal	31 350	33 278

Rapporterat enligt GRI:s riktlinjer	Ja
Bestyrkt GRI-rapport	Ja
Redovisar enligt IFRS	Ja

Könsfördelning, %

1) Valda för 2018/2019

Innventia, SP och Swedish ICT fördes den 1 april 2016 samman under RISE Research Institutes of Sweden Holding AB för att bli en starkare forsknings- och innovationspartner. I internationell samverkan med akademi, näringsliv och offentlig sektor bidrar bolaget till ett konkurrenskraftigt näringsliv och ett hållbart samhälle. Uppdraget till RISE anges i regeringens propositioner för forskning och innovation. I såväl den förra forskningspolitiska propositionen Forskning och innovation för 2013–2016 (prop. 2012/13:30) som i den senaste propositionen för perioden 2017–2020, Kunskap i samverkan – för samhällets utmaningar och stärkt konkurrenskraft (prop. 2016/17:50), anges det övergripande målet för industriforskningsinstituterna under RISE att vara internationellt konkurrenskraftiga och verka för hållbar tillväxt i Sverige genom att stärka näringslivets konkurrenskraft och förnyelse. I enlighet med vad som anges i den senaste propositionen ska RISE:s uppdrag utvecklas. Bland annat ska den svenska institutssektorn bli mer sammanhållen. I propositionen förespråkas också en fortsatt stärkning av RISE:s roll som utvecklare av test- och demonstrationsmiljöer samt en ökad samverkan med akademi, näringsliv och offentlig sektor. RISE ska också fortsätta att utveckla spetskompetens inom strategiskt viktiga områden för industrins omvandling samt vidareutveckla stödet till små och medelstora företag.

Viktiga händelser 2017

- RISE påbörjade ett arbete med att ta fram ett förslag på nationell forskningsmiljö inom elektromobilitet med bas i Göteborg.
- RISE fick i slutet av året uppdrag av regeringen att starta ett Substitutionscentrum som ska öka kunskapen om farliga ämnen.
- RISE tog ett strategiskt beslut att stödja tillgängliggörandet av forskningsanläggningarna MAX IV och ESS.
- Regeringen beslutade under 2017 att godkänna en fusionsplan mellan de två toppbolagen i RISE-koncernen, RISE Research Institutes of Sweden Holding AB och RISE Research Institutes of Sweden AB. Fusionen innebär att holdingbolaget, som är det nuvarande moderbolaget, genom fusion går in i dotterbolaget RISE Research Institutes of Sweden AB. Dotterbolaget behåller sitt namn och blir efter fusionen det nya moderbolaget i RISE-koncernen, vilket förklarar strukturen och effektiviserar bolagsstyrningen. Fusionen sker enligt riksdagens bemyndigande (prop. 2016/17:1, bet. 2016/17:NU1, rskr. 2016/17:103) som ett led i den pågående omstruktureringen av RISE. Fusionen beräknas genomföras under 2018.

Mål och uppföljning

Ekonomiska mål

RISE är vinstdrivande men inte vinstutdelande. Då RISE genom sammanslagningen blivit en operativ koncern planeras ekonomiska mål att tas fram under 2018.

Mål för hållbart företagande

- Attraktionsmålet: RISE ska 2020 vara rankat bland Sveriges 10 mest attraktiva arbetsplatser i de viktigaste målgrupperna.
- Affärsmålet: RISE ska 2020 ha 10 procent av omsättningen genererat av hållbarhetsarbetet.
- Ansvarsmålet: 100 procent av alla kunduppdrag ska 2020 vara hållbarhetsssäkrade, samt kopplade till något av de globala utvecklingsmålen.

Samhällsuppdrag

I ägaranvisning antagen vid extrastämma i februari 2018 anges bolagets uppdrag baserat på det särskilt beslutade samhällsuppdraget samt de återrapporteringskrav som ställs på RISE gällande verksamhet som finansieras med strategiska kompetensmedel. En återrapportering har gjorts till Regeringskansliet i mars 2018 och är tillgänglig på bolagets webbplats. Arbetet pågår för närvarande med att ta fram uppdragsmål enligt den process som beskrivs på sidan 22.

Statens ägarandel 100%

Ordf: Jan Wäreby

VD: Pia Sandvik

Styrelse och revisorer valda för 2018/2019

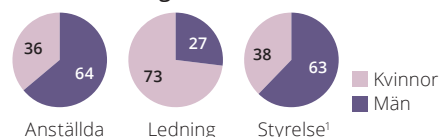
Ordf: Jan Wäreby **Led:** Torbjörn Holmström, Anna-Karin Stenberg, Fredrik Winberg och Sven Wird. Nyval av Klas Bendrik, Hanna Lagercrantz och Sara Mazur vid stämman 2018, Anna Hultin Stigenberg, Marie Westrin och Richard Reinius avgick

Arb rep: Mats Lidbeck, Åsa Rudström, Lazaros Tsantaridis **Arb suppl:** Linda Ikatti, Ewa Lie, Fredrik Lindberg **Rev:** Ingrid Hornberg Román (KPMG)

Arvode till styrelsens ordförande uppgår till 350 (120) tkr. Arvode till stämvald ledamot uppgår till 175 (60) tkr. Arvode utgår inte till ledamot som är anställd i Regeringskansliet.

	2017	2016
Resultaträkning, mnkr		
Nettoomsättning	2 696	2 470
Rörelseresultat	14	57
Resultat före skatt	27	59
Nettovinst	27	52
- varav hänförbart till minoritet	6	8
Balansräkning, mnkr		
Balansomslutning	2 518	2 570
Anläggningstillgångar	1 178	1 105
Eget kapital	980	962
- varav minoritet	50	46
Nettoskuld	-283	-406
Operativt kapital	698	555
Nyckeltal		
Rörelsemarginal, %	0,5	2,3
Re, Avkastning på eget kapital (genomsnitt), %	2,8	5,4
Rop, Avkastning på operativt kapital (genomsnitt), %	2,3	9,2
Nettoskuldsättningsgrad, ggr	-0,3	-0,4
Soliditet, %	38,9	37,4
Bruttoinvesteringar, mnkr	188	128
Anslag, mnkr	537	463
Utdelning, mnkr	0	0
Antal anställda i medeltal	2 041	2 014
Rapporterat enligt GRI:s riktlinjer	Ja	
Bestyrkt GRI-rapport	Ja	
Redovisar enligt IFRS	Ja	

Könsfördelning, %

1) Valda för 2018/2019

Samhall Aktiebolag ska, som en del av den svenska arbetsmarknadspolitiken, producera efterfrågade varor och tjänster och genom detta skapa meningsfulla och utvecklande arbeten åt personer med funktionsnedsättning som medför nedsatt arbetsförmåga. Bolaget är ledande i Sverige när det gäller utveckling genom arbete för personer med funktionsnedsättning. Samhall har cirka 25 000 medarbetare på närmare 600 orter. Ägaren ser Samhall som ett effektivt arbetsmarknadsverktyg som skapar arbeten enligt uppdraget. Regeringen har beslutat att för 2018 och 2019 utöka antalet anställda med skyddat arbete i kärnuppdraget. Samhall erbjuder anställda arbetstillfällen inom bland annat arbetsplats- och fastighetsservice, lager och logistik, städ och tvätt, tillverkning samt äldreservice.

Viktiga händelser 2017

- Bolaget nådde alla sina arbetsmarknadspolitiska mål för 2017.
- Hög affärstillväxt som därmed medför fler arbetstillfällen.
- Riksdagen beslutade om en höjning, efter nio år, av merkostnadsersättningen till Samhall.

Mål och uppföljning

Ekonomiska mål

- **Lönsamhet:** Avkastning på eget kapital ska uppgå till 7 procent. Utfallet var -18 procent vilket främst förklaras av årliga lönekostnadsökningar som inte hade kompenseras med någon justering av merkostnadsersättningen. Utfallet för de senaste 10 åren uppgår till 1 procent.
- **Kapitalstruktur:** Soliditet om minst 30 procent. På grund av det negativa resultatet sjönk soliditeten till 35 procent.
- **Utdelning:** Bolaget har inget utdelningsmål. Den vinst som uppkommer ska balanseras i ny räkning för främjande av bolagets fortsatta verksamhet.

En översyn planeras ske av bolagets ekonomiska mål.

Mål för hållbart företagande

- Rekryteringserbjudande: Utveckla samarbeten med företag som vill rekrytera från Samhall så att samarbetena genererar 75 övergångar. Utfallet under 2017 blev 106 övergångar.
- Medarbetarnytta (MIA-faktorn): Målet

var att minska från faktor 3,4 till faktor 3,1 under 2017. Målet uppnåddes då utfallet uppgick till 3,1.

- Engagerade medarbetare: Delindexet för engagemang skulle öka från 66 procent. Utfallet blev 68 procent för 2017.
- Ökad självfinansieringsgrad: Målet för 2017 var att självfinansieringsgraden skulle öka till 32 procent. Målet uppnåddes med ett utfall på 32 procent (31).
- Mindre koldioxidutsläpp: Målet att minska förbrukningen av fossila drivmedel i förhållande till omsättningen (tkr) uppnåddes, sjönk från 0,55 till 0,53 liter.

Samhällsuppdrag

Har särskilt beslutat samhällsuppdrag. Uppdragen från ägaranvisningen innefattade för 2017 att:

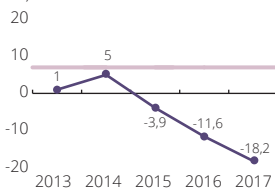
- Antal arbetstillfällen för personer med funktionsnedsättning ska uppgå till minst 29,4 miljoner lönetimmar.
- Andelen rekrytering från prioriterade grupper ska vara minst 40 procent.
- Övergångar från anställda i kärnuppdraget och utvecklingsanställningar ska uppgå till minst 1 100 personer.
- Dessutom skulle Samhall, enligt särskilt uppdrag, erbjuda minst 3 100 personer s.k. LFU-anställning under året. Lönebidrag för utveckling i anställning (LFU) är en tidsbegränsad anställning som kan erbjudas personer med funktionsnedsättning och långa tider utan arbete.

Alla målen enligt ägaranvisningen uppfylldes för 2017. Mål enligt processen för uppdragsmål har ännu inte utvecklats.

Ekonomiska mål och uppföljning

Lönsamhet

Re, %

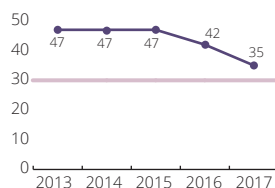

Mål: 7%

Utfall Nytt mål antaget av bolagsstämman

Kapitalstruktur

Soliditet, %

Mål: ≥30%

Statens ägarandel 100%

Ordf: Erik Strand

VD: Monica Lingegård

Styrelse och revisorer valda för 2018/2019

Ordf: Erik Strand **Led:** Bertil Carlsén, Hillevi Engström, Angelica Frithiof, Helen Fasth Gillstedt, Leif Ljungqvist, Maria Nilsson och Dario Aganovic
Arb rep: Ann-Christin Andersson, Hans Abrahamsson, Pia Litbo **Arb suppl:** Hans Janeman, Anders Lehult, Marcus Merilä

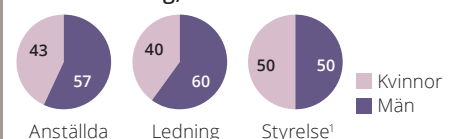
Rev: Anneli Pihl (Deloitte)

Arvode till styrelsens ordförande uppgår till 315 (310) tkr. Arvode till stämмоvald ledamot uppgår till 150 (145) tkr. Arvode utgår inte till ledamot som är anställd i Regeringskansliet.

	2017	2016
Resultaträkning, mnkr		
Nettoomsättning	7 442	6 911
Rörelseresultat	-271	-209
Resultat före skatt	-237	-162
Nettovinst	-237	-175
- varav hänförligt till minoritet	0	0
Balansräkning, mnkr		
Balansomslutning	3 378	3 403
Anläggningstillgångar	117	122
Eget kapital	1 181	1 418
- varav minoritet	0	0
Nettoskuld	-2 409	-2 632
Operativt kapital	-1 227	-1 214
Nyckeltal		
Rörelsemarginal, %	-3,6	-3,0
Re, Avkastning på eget kapital (genomsnitt), %	-18,2	-11,6
Rop, Avkastning på operativt kapital (genomsnitt), %	22,2	18,3
Nettoskuldssättningsgrad, ggr	-2,0	-1,9
Soliditet, %	35,0	41,7
Bruttoinvesteringar, mnkr	31	31
Anslag, mnkr	4 405	4 405
Utdelning, mnkr	0	0
Antal anställda i medeltal	19 459	18 628

Rapporterat enligt GRI:s riktlinjer	Ja
Bestyrkt GRI-rapport	Ja
Redovisar enligt IFRS	Nej

Könsfördelning, %

1) Valda för 2018/2019

Saminvest AB bildades 2016 och ska genom indirekta investeringar (investeringar i fonder) finansiera innovativa företag med hög tillväxtpotential. Fonderna ska vara privat förvaltade av primärt nya team på venture capital-marknaden och Saminvest ska investera i fonderna tillsammans med privat kapital. Vidare ska Saminvest ansvara för en ansvarsfull hantering och avveckling av de redan gjorda investeringarna i dotterbolagen Inlandsinnovation och Fouriertransform. Saminvests fondinvesteringar finansieras av kapital från de statligt ägda bolagen Inlandsinnovation och Fouriertransform vilka den 1 januari 2017 tillfördes Saminvest som dotterbolag. Dotterbolagen, vilka primärt gjort direktinvesteringar i onoterade företag, har upphört att nyinvestera och Saminvest ansvarar för avvecklingen av verksamheterna. Saminvest gavs en ägaranvisning för sitt huvudsakliga uppdrag vilken beslutades vid en extrastämma den 13 januari 2017.

Viktiga händelser 2017

- Under året avyttrades 13 av dotterbolagens innehav och de sammanlagda exitlikviderna motsvarade 365 mnkr.
- Dotterbolagen genomförde tilläggsinvesteringar i 16 av sina innehav motsvarande totalt 166 mnkr.
- I december 2017 gav Saminvest sina tre första fondutfästelser med riskkapitalfonder, samtliga verksamma i Sverige. Utfästelser innefattar aktörer fokuserade på life-science såväl som universitetsnära teknikbolag i såddfasen. De tre fondutfästelserna uppgår till cirka 440 mnkr.

Mål och uppföljning

Ekonomiska mål

Saminvest har funnits som koncern sedan början av 2017 och ekonomiska mål har ännu inte formulerats.

Mål för hållbart företagande

Under 2017 har Saminvest genomfört en väsentlighetsanalys, inklusive en intressentdialog, och utifrån den har bolaget identifierat ett antal områden som bedöms ha störst påverkan ur ett hållbarhetsperspektiv. De tre områdena är att vara en respekterad aktör på marknaden, att skapa livskraftiga bolag samt att uppvisa stabilitet och förutsägbarhet. Under 2018 avser bolaget att arbeta fram relevanta hållbarhetsmål. Dotterbolagen Fouriertransform och Inlandsinnovation fortsätter följa samma hållbarhetsmål som bolagen hade formulerat före samgåendet.

Fouriertransform:

- Fouriertransform ska integrera hållbarhetsaspekten i exitprocessen. Ej uppfyllt.

- Fouriertransform ska säkerställa att samtliga bolag följs upp avseende sina hållbarhetsmål. Ej uppfyllt.
- Aktuella och relevanta teman ska belysas vid minst ett tillfälle i samband med nätverksträffar med portföljbolagen. Uppfyllt.
- Fouriertransform ska planera det fortsatta arbetet med de portföljbolag som bedöms ha störst potential i att kombinera affärsnytta och samhällnytta. Uppfyllt.

Inlandsinnovation:

- Vid en portföljdag per år, anordnad av Inlandsinnovation, ska hållbarhetsfrågor finnas med som en punkt. Uppfyllt.
- Tillväxten i portfölj företagen ska vid var tidpunkt vara högre än tillväxten i genomsnittet av små och medelstora företag i området. Uppfyllt.
- Inlandsinnovations finansiella mål är att hålla kapitalet reallt intakt över tid. Ej uppfyllt.

Samhällsuppdrag

Saminvests investeringar ska vara marknadskompletterande, vilket innebär att det vid tidpunkten för Saminvests investering inte finns privat kapital i tillräcklig omfattning. Syftet med Saminvest är att utveckla och förnya det svenska näringslivet och skapa fler växande företag i hela Sverige. Genom att Saminvests investeringar stimulerar det privata kapitalet att satsa på nya segment och i huvudsak nya team, bidrar Saminvest till att utveckla marknaden för venture capital och ekosystemet för finansiering av innovativa bolag med hög tillväxtpotential. Vid investeringar i så kallade såddfonder kan Saminvest göra undantag från kravet på privat medfinansiering. Mål enligt processen för uppdragsmål har ännu inte utvecklats.

Statens ägarandel 100%

Ordf: Niklas Johansson **VD:** Peder Hasslev

Styrelse och revisorer valda för 2018/2019

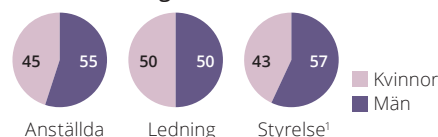
Ordf: Niklas Johansson **Led:** Patric Eriksson, Björn Fröling, Eva Färnstrand, Alexandra Nilsson och Anders Wiger. Nyval av Ulrika Nordström vid stämman 2018, Katarina Green och Sigrun Hjelmquist avgick 2017. Kristina Ekengren invaldes under 2017 och avgick vid stämman 2018

Rev: Magnus Svensson Henryson (PwC)

Arvode till styrelsens ordförande uppgår till 400 tkr. Arvode till stämvald ledamot uppgår till 200 tkr. Arvode utgår inte till ledamot som är anställd i Regeringskansliet

	2017
Resultaträkning, mnkr	
Nettoomsättning	3
Rörelseresultat	-157
Resultat före skatt	-82
Nettovinst	-75
- varav hänförbart till minoritet	0
Balansräkning, mnkr	
Balansomslutning	5 229
Anläggningstillgångar	1 996
Eget kapital	5 190
- varav minoritet	0
Nettoskuld	-386
Operativt kapital	4 805
Nyckeltal	
Re, Avkastning på eget kapital, %	-1,4
Rop, Avkastning på operativt kapital, %	-3,3
Nettoskuldssättningsgrad, ggr	-0,1
Soliditet, %	99,3
Bruttoinvesteringar, mnkr	166
Anslag, mnkr	0
Utdelning, mnkr	200
Antal anställda i medeltal	24
Rapporterat enligt GRI:s riktlinjer	Ja
Bestyrkt GRI-rapport	Ja
Redovisar enligt IFRS	Ja

Könsfördelning, %

1) Valda för 2018/2019

SAS AB är Skandinaviens ledande flygbolag. SAS bildades 1946 då de nationella flygbolagen i Sverige, Norge och Danmark enades om att driva sin verksamhet i form av ett konsortium. För att kunna verka under samma förutsättningar som övriga flygbolag på den internationella marknaden förändrades ägandestrukturen 2001. Aktierna i de nationella bolagen byttes ut mot aktier i ett nytt och samlat moderbolag, SAS AB. Efter försäljning av aktier motsvarande 4,2 procentenheter hösten 2016 och nyemission hösten 2017, har svenska staten 14,8 procent av rösterna i SAS. Under räkenskapsåret 2016/2017 flög SAS totalt 30 miljoner passagerare till 123 destinationer. SAS ingår i nätverket Star Alliance. SAS är börsnoterat i Stockholm, Köpenhamn och Oslo. SAS strategiska prioriteringar är att:

- 1) Vinna Skandinaviens frekventa resenärer.
- 2) Skapa en effektiv operativ plattform.
- 3) Säkra rätt kompetenser.

Viktiga händelser 2016/2017

- SAS genomförde en riktad nyemission om 1,3 mdkr och emitterade en osäkrad obligation om 1,5 mdkr i november 2017. Åtgärderna bidrog till cirka 55 mnkr i lägre årliga finansieringskostnader samt höjt kreditbetyg.
- Beslut att komplettera produktionen med ett nytt luftfartstillstånd med baser i London och Malaga.
- SAS redovisade det högsta resultatet före skatt och jämförelsestörande poster på 20 år.
- Under året introducerades 11 nya flygplan av modell A320neo vilka har cirka 18 procent lägre bränsleförbrukning jämfört med föregående modell A320.

Mål och uppföljning

Ekonomiska mål

Inga ekonomiska mål har beslutats av ägarna. Styrelsen har beslutat om följande ekonomiska mål:

- **Lönsamhet:** ROIC över 12 procent över en konjunkturcykel. Utfallet var 12,8 procent.
- **Kapitalstruktur:** Nettoskuld/EBITDAR under 3,0x. Utfallet var 3,1x.
- **Finansiell beredskap:** Likvida medel och tillgängliga kreditfaciliteter ska överstiga 25 procent av fasta kostnader. Utfallet var 37 procent.

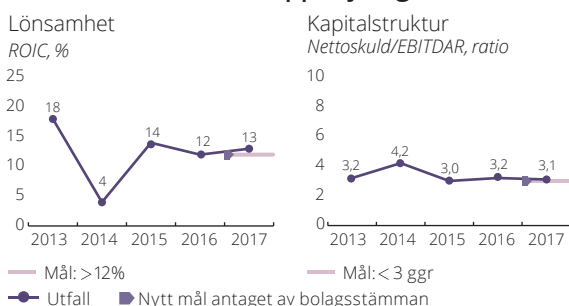
Mål för hållbart företagande

- Reducera koldioxidutsläppen per passagerarkilometer med 20 procent 2020 jämfört med 2010. Koldioxidutsläppen per passagerarkilometer minskade med 2,7 procent under räkenskapsåret. Sedan 2010 har det totala koldioxidutsläppet minskat med 12,1 procent.
- Reducera bullret vid start med 15 procent 2020 jämfört med 2010. Buller vid starter reducerades under räkenskapsåret med 11,1 procent jämfört med 2010.
- Regelbundet använda förnyelsebara flygbränslen 2020. Under räkenskapsåret användes totalt 100 ton förnyelsebart flygbränsle, 10 ton mer än föregående år.

Samhällsuppdrag

Saknar särskilt beslutat samhällsuppdrag.

Ekonomiska mål och uppföljning

Statens andel av rösterna 14,8%

Ordf: Carsten Dilling

VD: Rickard Gustafson

Styrelse och revisorer valda för 2018/2019

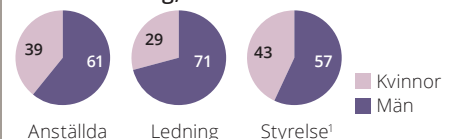
Ordf: Nyval av Carsten Dilling vid stämman 2018 (ingick redan i styrelsen), Fritz H. Schur avgick

Led: Monica Caneman, Lars-Johan Jarnheimer, Dag Mejdell och Sanna Suvanto-Harsaae. Nyval av Oscar Stege Unger och Liv Fiksdahl vid stämman 2018 **Arb rep:** Endre Røros, Cecilia van der Meulen, Janne Wegeberg **Rev:** Bo Hjalmarsson (PwC)

Arvode till styrelsens ordförande uppgår till 585 (410) tkr till ordförande, 390 (242) tkr till förste respektive andre vice ordförande. Arvode till stämvald ledamot uppgår till 295 (207) tkr.

	2017	2016
Resultaträkning, mnkr		
Nettoomsättning	42 654	39 459
Rörelseresultat	2 187	1 892
Resultat före skatt	1 725	1 431
Nettovinst	1 149	1 321
- varav hänförligt till minoritet	0	0
Balansräkning, mnkr		
Balansomslutning	32 555	31 754
Anläggningstillgångar	20 252	19 319
Eget kapital	8 058	6 026
- varav minoritet	0	0
Nettoskuld	-2 799	-1 166
Operativt kapital	5 259	4 860
Nyckeltal		
Rörelsemarginal, %	5,1	4,8
Re, Avkastning på eget kapital (genomsnitt), %	16,3	21,4
Rop, Avkastning på operativt kapital (genomsnitt), %	43,2	36,1
Nettoskuld/sättningsgrad, ggr	-0,3	-0,2
Soliditet, %	24,8	19,0
Bruttoinvesteringar, mnkr	7 315	5 960
Anslag, mnkr	0	0
Utdelning, mnkr	0	0
Antal anställda i medeltal	10 324	10 710
Rapporterat enligt GRI:s riktlinjer	Ja	
Bestyrkt GRI-rapport	Ja	
Redovisar enligt IFRS	Ja	

Könsfördelning, %

1) Valda för 2018/2019

SBAB!

SBAB Bank AB (publ) erbjuder lån och sparande till privatpersoner, bostadsrättsföreningar och fastighetsbolag i Sverige. SBAB är en av Sveriges största nischbanker och bankens strategi är sedan hösten 2014 att fokusera på sin kärnprodukt, bolån, kompletterad med ett sparkonto. Strategin har hittills varit framgångsrik och banken har vunnit marknadsandelar på privatsidan.

Viktiga händelser 2017

- Emission av SBAB:s andra gröna obligation med ett nominellt värde om 1,75 mdkr. Emissionen möttes av god efterfrågan och övertecknades snabbt.
- Kreditinstitutet Moody's höjde SBAB:s långfristiga kreditbetyg från A2 (positiva utsikter) till A1 (stabla utsikter), bland annat med hänvisning till förbättrad lönsamhet och finansieringsstruktur.
- SBAB:s inlåningserbjudande fortsatte att attrahera sparmedel från privatpersoner och företag. Den totala inlåningsvolymen översteg för första gången 100 mdkr.

Mål och uppföljning

Under 2017 sågs målen över och nya mål togs fram som följs upp från och med 2018. De ekonomiska målen kvarstår dock oförändrade.

Ekonomiska mål

- **Lönsamhet:** Avkastning på eget kapital minst 10 procent. Avkastningen uppgick till 12,5 procent.
- **Kapitalstruktur:** Total kapitalrelation ska under normala förhållanden uppgå till minst 1,5 procentenheter över Finansinspektionens kommunicerade kapitalkrav. Kärnprimärkapitalrelation ska under normala förhållanden uppgå till minst 1,5 procentenheter över Finansinspektionens kommunicerade kärnprimärkapitalkrav. Både målet för total

kapitalrelation och kärnprimärkapitalrelation överstegs, 47,6 respektive 32,2 procent.

- **Utdelning:** Lägst 40 procent av årets vinst efter skatt. Utdelningen för 2017 motsvarar 40 procent av resultatet.

Mål för hållbart företagande

Följande mål gäller för 2018:

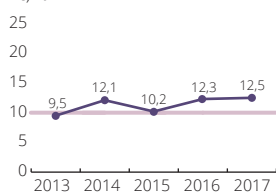
- Sunda finanser: Överensstämmer med de av bolagsstämman beslutade ekonomiska målen.
- Ansvar och transparens:
 - Delmål 1 – Ansvarstagande:* SBAB:s placering i Sustainable Brand Index: 5 av 12. Faktisk placering var 6 av 12.
 - Delmål 2 – Transparens:* Andel kunder som anser att SBAB har ett erbjudande som är tydligt och enkelt att förstå: 84%. Utfallet var 83%.
 - Delmål 3 – Kundnöjdhet:* Sveriges nöjdaste bolåne- och fastighetslånekunder enligt Svenskt Kvalitetsindex: 1:a och 1:a. Utfallet var 3:a och 2:a.
- Attraktiv arbetsplats:
 - Delmål 1 – Jämställdhet & mångfald:* Jämställdhet mellan kvinnor/män i ledande positioner (inom spannet): 45–55%. Målet uppnåddes.
 - Delmål 2 – Medarbetarnöjdhet:* Andel medarbetare som anser att SBAB är en mycket bra arbetsplats: 82%. Utfall var 79%.
 - Delmål 3 – Medarbetarupplevelse:* Total Trust Index: 77%. Utfallet blev 74%.

Samhällsuppdrag

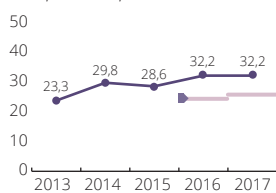
Saknar särskilt beslutat samhällsuppdrag.

Ekonomiska mål och uppföljning

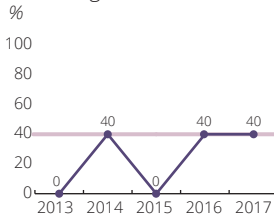
Lönsamhet
Re, %

Kapitalstruktur
Kärnprimärkapitalrelation, %

Utdelning
%

— Mål: ≥10% — Mål: ≥25,8%
● Utfall ■ Nytt mål antaget av bolagsstämman

Statens ägarandel 100%

Ordf: Bo Magnusson **VD:** Klas Danielsson

Styrelse och revisorer valda för 2018/2019

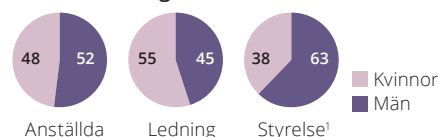
Ordf: Bo Magnusson **Led:** Carl-Henrik Borg, Lars Börjesson, Eva Gidlöf, Daniel Kristiansson, Jane Lundgren-Ericsson och Karin Moberg. Jacob Grinbaum avgick 2017. Jan Sinclair valdes in vid extrastämman 2018. **Arb rep:** Kristina Ljung, Margareta Naumburg **Arb suppl:** Eva-Lotta Lindberg, David Larsson **Rev:** Patrick Honeth (Deloitte)

Arvode till styrelsens ordförande uppgår till 460 (450) tkr. Arvode till stämvald ledamot uppgår till 219 (215) tkr. Arvode utgår inte till ledamot som är anställd i Regeringskansliet. Arvode till dotterbolaget SCBC:s ordförande som inte är anställd i bolaget uppgår till 180 (180) tkr och styrelseledamot som inte är anställd i bolaget 130 (130) tkr.

	2017	2016
Resultaträkning, mnkr		
Räntenetto	3 149	2 829
Provisionsnetto	-5	7
Nettoreultat		
Finansiella Poster	-12	48
Övriga rörelseintäkter	31	34
Totala intäkter	3 163	2 918
Rörelseresultat	2 228	2 011
Resultat före skatt	2 228	2 011
Nettovinst	1 709	1 570
- varav hänförbart till minoritet	0	0
Balansräkning, mnkr		
Balansomslutning	416 787	375 156
Utlåning till allmänheten	336 978	297 641
Eget kapital	15 810	15 282
- varav minoritet	0	0
Nyckeltal		
Kreditförlustnivå, %	0,0	0,0
Re, Avkastning på eget kapital (genomsnitt), %	12,5	12,3
Kärnprimärkapitalrelation, %	32,2	32,2
Total kapitalrelation, %	47,6	51,6
Utdelning, mnkr	684	628
Antal anställda i medeltal	533	484

Rapporterat enligt GRI:s riktlinjer Ja
Bestyrkt GRI-rapport Ja
Redovisar enligt IFRS Ja

Könsfördelning, %

1) Valda för 2018/2019

Aktiebolaget Svensk Exportkredit SEK:s uppdrag är att på kommersiella och hållbara grunder bedriva kreditverksamhet i syfte att främja svensk exportnäring. SEK ska vara en marknadskompletterande aktör och sträva efter att samarbeta med andra statliga exportfrämjande aktörer samt med banker och andra finansiella aktörer. Att administrera statens system för statsstödda exportkrediter (CIRR-systemet) är ett särskilt beslutat samhällsuppdrag.

Viktiga händelser 2017

- Nyutlåning om 89 mdkr var en av de högsta i SEK:s historia.
- Antalet kunder ökade 10 procent och uppgick till 137 vid årsskiftet 2017/18. Arbetet med att nå ut med SEK:s erbjudande till medelstora företag fortsatte att utvecklas väl.
- Stark kapitalisering och god likviditet.
- Anslöt sig till Ekvatorprinciperna.

Mål och uppföljning

Ekonomiska mål

- **Lönsamhet:** Avkastning på eget kapital minst 6 procent. Avkastningen uppgick till 4,5 procent. Resultatet har de senaste två åren tyngts av resolutionsavgiften om 193 (102) miljoner kronor.
- **Kapitalstruktur:** Total kapitalrelation ska under normala förhållanden uppgå till mellan 1 och 3 procentenheter över Finansinspektionens krav: 17,2–19,2 procent. Utfallet blev 23,0 procent.
- **Utdelning:** 30 procent av årets resultat med beaktande av mål för kapitalstruktur, framtida kapitalbehov och investeringar. Utdelning för 2017 enligt policy.

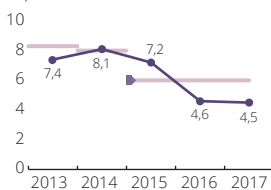
Mål för hållbart företagande

- Ett hållbart samhälle: Gröna lån ska överstiga 3 miljarder kronor och den externa hållbarhetsratingen ska successivt höjas. För 2017 var målet C+. SEK lånade ut 2,4 miljarder i gröna lån och hållbarhetsratingen uppgick till C.
- Mångfald: Kvinnor/män i chefsställning ska vara 40–60 procent och andel anställda med utländsk bakgrund ska överstiga 25 procent. Utfallet var 42/58

Ekonomiska mål och uppföljning

Lönsamhet

Re, %

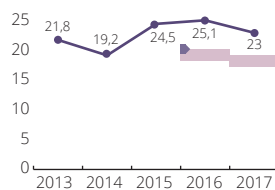

— Mål: ≥6%

● Utfall ● Nytt mål antaget av bolagsstämman

Kapitalstruktur

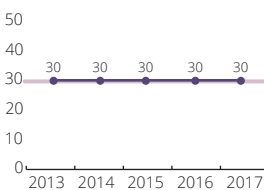
Total kapitalrelation, %

— Mål: 17,2–19,2%

Utdelning

%

— Mål: 30%

procent kvinnor/män i chefsställning samt 33 procent med utländsk bakgrund.

Samhällsuppdrag och uppdragsmål

Att SEK ska administrera CIRR-systemet är ett av riksdagen särskilt beslutat samhällsuppdrag. Den samhällsekonomiska nyttan av genomförandet ska utvärderas genom (a) mätning av det mervärde som SEK adderar avseende exportkrediter (varav CIRR utgör en del) och (b) att bolaget genomför en intressentdialog. Målet är att SEK:s exportkrediter ska bidra till att stärka de svenska exportföretagens konkurrenskraft och att SEK upplevs motsvara kundernas förväntningar och att det svenska exportkreditsystemet är lika konkurrenskraftigt som systemen i de viktigaste konkurrentländerna.

- Kundundersökningen som sker vartannat år genomfördes senast 2016 och visade att 63 procent av de som anlitat SEK avseende exportkrediter upplever att SEK:s krediter bidragit (väldigt) mycket till att deras exportaffär har blivit av. 73 procent uppger att samarbetet med SEK har överträffat förväntningarna och 87 procent anser att det svenska exportkreditsystemet är bättre jämfört med systemen i viktiga konkurrentländer.
- Löpande intressentdialoger och en enkätundersökning om de viktigaste hållbarhetsfrågorna bland ett urval av bolagets intressenter genomfördes under året. SEK gick med i Ekvatorprinciperna och har tillsammans med andra aktörer arbetat för att hitta finansieringslösningar för svensk miljöteknikexport till bland annat hållbar stadsutveckling. Fortsatt aktivt samarbete inom Team Sweden Exportstrategigrupp genom regional samverkan och gemensamma seminarier.

Statens ägarandel 100%

Ordf: Lars Linder-Aronson

VD: Catrin Fransson

Styrelse och revisorer valda för 2018/2019

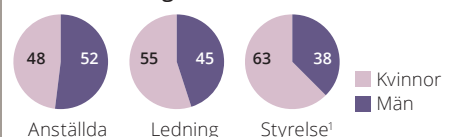
Ordf: Lars Linder-Aronson **Led:** Cecilia Ardström, Anna Brandt, Reinhold Geijer, Hans Larsson och Ulla Nilsson. Nyval av Eva Nilsagård och Héléne Westholm vid stämman 2018, Susanne Lithander och Lotta Mellström avgick

Rev: Peter Nyllinge (PwC)

Arvode till styrelsens ordförande uppgår till 440 (425) tkr. Arvode till stämмоvald ledamot uppgår till 205 (195) tkr. Arvode utgår inte till ledamot som är anställd i Regeringskansliet.

	2017	2016
Resultaträkning, mnkr		
Räntenetto	1 683	1 747
Provisionsnetto	-28	-29
Nettoresultat		
Finansiella Poster	-102	-110
Övriga rörelseintäkter	0	0
Totala intäkter	1 553	1 608
Rörelseresultat	1 007	1 002
Resultat före skatt	1 007	1 002
Nettovinst	772	780
- varav hänförligt till minoritet	0	0
Balansräkning, mnkr		
Balansomslutning	264 392	299 442
Utlåning till allmänheten	205 434	220 321
Eget kapital	17 574	17 136
- varav minoritet	0	0
Nyckeltal		
Kreditförlustnivå, %	0,0	0,0
Re, Avkastning på eget kapital (genomsnitt), %	4,5	4,6
Kärnprimärkapitalrelation, %	20,6	22,1
Total kapitalrelation, %	23,0	25,1
Utdelning, mnkr	232	234
Antal anställda i medeltal	252	260
Rapporterat enligt GRI:s riktlinjer	Ja	
Bestyrkt GRI-rapport	Ja	
Redovisar enligt IFRS	Ja	

Könsfördelning, %

1) Valda för 2018/2019

SJ AB bildades 2001 i samband med bolagiseringen av affärsverket Statens Järnvägar. SJ är den största operatören av persontrafik på järnväg i Sverige. Tågtrafiken i koncernen bedrivs främst inom moderbolaget SJ AB samt i dotterbolagen Stockholmståg, SJ Norrlandståg och SJ Götalandståg. SJ är huvudsakligen verksamt på marknaden för interregionala och långväga resor. Bolaget verkar inom två typer av trafik, kommersiell trafik och avtalstrafik (som upphandlas i konkurrens av Trafikverket eller av regionala trafikhuvudmän). SJ driver både kommersiell trafik och avtalstrafik på affärsmässiga grunder i konkurrens med andra tågoperatörer samt med bil, flyg och buss. Hållbart företagande är en naturlig och integrerad del i SJ:s affärsmodell. Med utgångspunkt i företagets vision, affärsidé och värderingar säkerställs ett socialt, miljömässigt och ekonomiskt ansvar genom mätning och uppföljning av sex styrområden. Att arbeta för att förbättra punktligheten är ett av målen. SJ:s punktlighetsarbete medförde att punktligheten för fjärr- och nattåg förbättrades till 82 procent (81) och regionaltågens punktlighet förbättrades även den och uppgick till 92 procent (90).

Viktiga händelser 2017

- Omsättningen minskade till följd av att SJ inte längre har uppdraget att köra pendeltågstrafiken i Stockholms län, ett avtal som 2016 omsatte 1 900 mnkr.
- Pendlarbiljetten Movingo introducerad i Mälardalen.
- Sjukfrånvaron minskade under 2017 till 5,4 procent (6,6) tack vare fokuserat och långsiktigt arbete med rehabiliteringsplaner, individuell uppföljning och nära samarbete med företagshälsovården och Försäkringskassan.
- Över 30 miljoner resor gjordes med en SJ-biljett under året, jämfört med 28 miljoner 2016.
- SJ fattade beslut om upphandling av en ny snabbtågflotta. Investeringen på 5–6 mdkr är SJ:s största investering på 30 år.
- Vid stämman 2018 förtydligades bolagets uppdrag. SJ ska bl.a. bidra till de transportpolitiska målen.

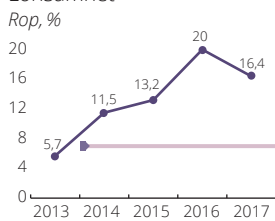
Mål och uppföljning

Ekonomiska mål

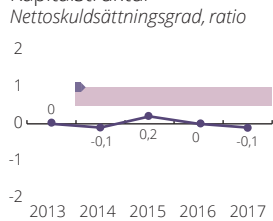
- Lönsamhet:** Avkastning på operativt kapital ska uppgå till minst 7 procent i genomsnitt. Utfallet var 16,4 procent.

Ekonomiska mål och uppföljning

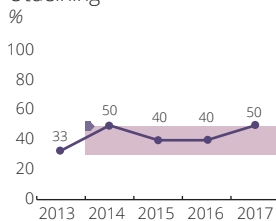
Lönsamhet

Kapitalstruktur

Utdelning

En extra utdelning om 1 700 mnkr beslutades på en extra bolagsstämma i september 2015.

- Kapitalstruktur:** Nettoskuldssättningsgrad på 0,5–1,0 ggr på sikt. Utfallet var -0,1 ggr.
- Utdelning:** Ska långsiktigt uppgå till mellan 30 och 50 procent av årets resultat. Utdelningen för verksamhetsåret 2017 motsvarade cirka 50 procent av årets resultat.

Mål för hållbart företagande

- Punktlighet:** 95 procent till 2020. Punktligheten för SJ:s fjärrtåg uppgick till 82 procent. Målet för 2017 var 89 procent. Regionaltågens punktlighet uppgick till 92 procent. Målet för 2017 var 92 procent.
- Sjukfrånvaro,** mål för 2017 var 5,6 procent. Utfallet var 5,4 procent.
- Mångfald,** % utländsk bakgrund enligt SCB. Mål för 2017 var 15 procent och utfallet var 15 procent.
- SJ Volontär** – en möjlighet för medarbetarna att ägna sig åt ideellt arbete på arbetstid, mål för 2017: 1 750 timmar. Utfallet var 1 030 timmar. Aktiviteter pågår för att få fler medarbetare att engagera sig ideellt.

Samhällsuppdrag

Saknar särskilt beslutat samhällsuppdrag.

Statens ägarandel 100%

Ordf: Siv Svensson

VD: Crister Fritzson

Styrelse och revisorer valda för 2018/2019

Ordf: Nyval av Siv Svensson vid stämman 2018 (ingick redan i styrelsen), Jan Sundling avgick

Led: Ulrika Dellby, Kersti Strandqvist och Mikael Stöhr. Nyval av Lennart Käll, Per Matses och Ulrika Nordström vid stämman 2018, Mikael Staffas och Michael Thorén avgick **Arb rep:** Per Hammarqvist, Hans Pilgaard, Stefan Zetterlund

Rev: Hans Warén (Deloitte)

Arvode till styrelsens ordförande uppgår till 410 (400) tkr. Arvode till stämvald ledamot uppgår till 170 (160) tkr. Arvode utgår inte till ledamot som är anställd i Regeringskansliet.

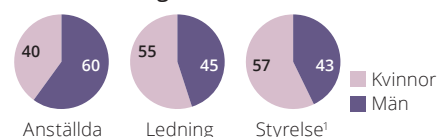
	2017	2016
Resultaträkning, mnkr		
Nettoomsättning	7 780	9 336
Rörelseresultat	666	837
Resultat före skatt	664	833
Nettovinst	523	650
- varav hänförbart till minoritet	0	0
Balansräkning, mnkr		
Balansomslutning	8 078	8 264
Anläggningstillgångar	5 655	5 825
Eget kapital	4 615	4 337
- varav minoritet	0	0
Nettoskuld	-465	10
Operativt kapital	4 073	4 181
Nyckeltal		
Rörelsemarginal, %	8,5	8,9
Re, Avkastning på eget kapital (genomsnitt), %	11,7	16,3
Rop, Avkastning på operativt kapital (genomsnitt), %	16,4	20,0
Nettoskuldssättningsgrad, ggr	-0,1	0,0
Soliditet, %	57,1	52,5
Bruttoinvesteringar, mnkr	596	390
Anslag, mnkr	0	0
Utdelning, mnkr	269	260
Antal anställda i medeltal	3 680	4 192

Rapporterat enligt GRI:s riktlinjer Ja

Bestyrkt GRI-rapport Ja

Redovisar enligt IFRS Ja

Könsfördelning, %

1) Valda för 2018/2019

SOS Alarm Sverige AB:s huvuduppgift är att på uppdrag av staten ansvara för SOS-tjänsten i Sverige genom att ta emot och förmedla larm på nödnumret 112 och erbjuda kommuner och landsting dirigerings- och prioriterings- och exempel ambulanser och brandkår. SOS Alarms centrala roll i samband med nödsituationer är en viktig länk i samhällets krisberedskap. Dessutom tillhandahålls även andra typer av kundanpassade säkerhets- och jourtjänster som går att kombinera med SOS-tjänsten.

Viktiga händelser 2017

- Ny ersättningsnivå för 112-uppdraget beslutades som innebär kostnadstäckning från 2018.
- Ett kultur- och värdegrundsarbete har genomförts och en ny sammanhållen organisation skapats. Det strategiska förändringsarbetet som startade under 2016 har fortsatt och resulterat i tre strategiska fokusområden för 2018; Resurs- och kompetenssäkring, Genomförandeförmåga av investeringsportföljen samt Utveckling av tjänster och affärer utifrån kundbehov.
- 112-utredningen och utredningen om kommunal räddningstjänst pågick, resultaten redovisas 2018.
- Högre rörelseresultat till följd av omförhandlade avtal, lägre avskrivningar och för låg bemanning.

Mål och uppföljning

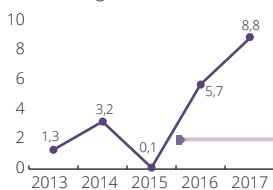
Ekonomiska mål

- **Lönsamhet:** Rörelsemarginalen i koncernen ska uppgå till minst 2 procent. Utfallet var 8,8 procent.
- **Kapitalstruktur:** Soliditeten ska i koncernen uppgå till 25–35 procent med ett riktvärde om 30 procent. Utfallet var 46,1 procent.
- **Utdelning:** Ordinarie utdelning ska långsiktigt motsvara minst 50 procent av resultat efter skatt, med beaktande av kapitalstruktur, strategi och investeringsbehov. År 2017 uppnåddes de ekonomiska målen, men ingen utdelning lämnas på grund av strategiskt förändringsarbete och investeringsbehov.

Ekonomiska mål och uppföljning

Lönsamhet

Rörelsemarginal, %

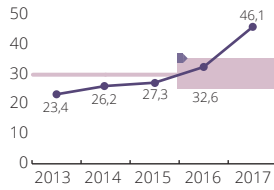

— Mål: ≥2,0%

● Utfall ■ Nytt mål antaget av bolagsstämman

Kapitalstruktur

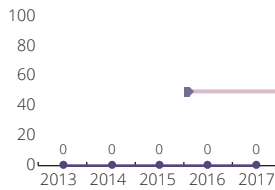
Soliditet, %

■ Mål: 25–35%

Utdelning

%

— Mål: ≥50%

Mål för hållbart företagande

- Trygga medborgare – målet överträffades – se uppdragsmål (förtroendeindex).
- Utvecklade kundrelationer mäts via NKI för hela verksamheten – målet om 69 uppnåddes.
- Motiverade medarbetare mäts via:
 - medarbetarindex, målet 72, är uppnått.
 - personalomsättning, mål 14 procent, utfall 18,6, målet uppnåddes inte.
- Minskad miljöbelastning – målet att minska CO₂ utsläpp per anställd till följd av tjänsteresor uppnåddes inte.

Samhällsuppdrag och uppdragsmål

Bolaget har ett särskilt beslutat samhällsuppdrag att ta emot och förmedla larm på nödnumret 112. Mål finns för svarstider.

- Svarstid 112:
 - Genomsnittlig svarstid högst 8 sekunder.
 - Genomsnittlig svarstid för 92 procent av samtalen ska vara högst 15 sekunder.
 - Längsta svarstid 30 sekunder.
- Tid till identifierat hjälpbehov:
 - Tiden från tidpunkten då den hjälpsökandes anrop inkommer till anropskön för 112 till tidpunkten då operatören sätter index i 112-ärendet (identifierat hjälpbehov) ska senast 2019 inte överstiga 40 sekunder i genomsnitt.
- Nöjda kunder inom samhällsuppdraget:
 - Nöjd kund index (NKI) ska uppgå till lägst 68 inom området Alarmering och Beredskap. Förtroendeindex ska uppgå till lägst index 70. Båda målen uppnåddes och uppgick till 71 respektive 82.

Uppdragsmålen om svarstider uppnåddes inte men har förbättrats. Genomsnittlig svarstid var 12,7 sekunder, 92 procent fick svar inom 30 sekunder och 76 procent inom 15 sekunder.

Statens ägarandel 50%

Ordf: Eva Fernvall

VD: Maria Khorsand

Styrelse och revisorer valda för 2018/2019

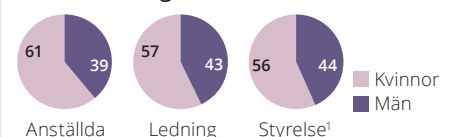
Ordf: Eva Fernvall **Led:** Vesna Jovic, Alf Jönsson, Ingrid Lennerwald, Inge Lindberg, Johnny Magnusson och Maria Nilsson. Nyval av Erik Traneus och Maria Ygge vid stämman 2018, Lotta Mellström och Ewa Stålldal avgick **Arb rep:** Mats Lundgren, Lars Thomsen **Arb suppl:** Johan Magnusson, Hanna Bergdahl **Revisor:** Marine Geisen (KPMG)

Arvode till styrelsens ordförande uppgår till 180 (160) tkr. Arvode till stämvald ledamot uppgår till 85 (80) tkr. Arvode utgår inte till ledamot som är anställd i Regeringskansliet eller till arbetstagarrepresentanter.

	2017	2016
Resultaträkning, mnkr		
Nettoomsättning	1 082	1 017
Rörelseresultat	95	58
Resultat före skatt	96	59
Nettovinst	74	45
- varav hänförligt till minoritet	1	1
Balansräkning, mnkr		
Balansomslutning	597	621
Anläggningstillgångar	275	233
Eget kapital	275	202
- varav minoritet	4	4
Nettoskuld	-349	-205
Operativt kapital	-74	-3
Nyckeltal		
Rörelsemarginal, %	8,8	5,7
Re, Avkastning på eget kapital (genomsnitt), %	31,1	25,1
Rop, Avkastning på operativt kapital (genomsnitt), %	-248,5	-273,1
Nettoskuldssättningsgrad, ggr	-1,3	-1,0
Soliditet, %	46,1	32,6
Bruttoinvesteringar, mnkr	72	93
Anslag, mnkr	264	255
Utdelning, mnkr	0	0
Antal anställda i medeltal	1 003	1 021

Rapporterat enligt GRI:s riktlinjer	Ja
Bestyrkt GRI-rapport	Ja
Redovisar enligt IFRS	Nej

Könsfördelning, %

1) Valda för 2018/2019

Specialfastigheter Sverige Aktiebolag äger, utvecklar och förvaltar fastigheter med höga säkerhetskrav i Sverige och är marknadsledande inom området säkerhetsfastigheter. Verksamheten bedrivs i tre affärsområden: Kriminalvård, försvar och rättsväsende samt institutionsvård och övriga specialverksamheter. De största kunderna är Kriminalvården, Polismyndigheten, Statens institutionsstyrelse (SiS), Försvarsmakten och Försvarets materielverk. Den huvudsakliga målgruppen är statliga kunder men även andra kunder med säkerhetsbehov. Kunderna finns över hela landet, liksom bolagets drygt 140 medarbetare. Bolaget har delat huvudkontor mellan Linköping och Stockholm. Specialfastigheters verksamhet är långsiktig, affärsmässig och utmärks av långa kontrakt vilket skapar stabilitet i det finansiella resultatet.

Viktiga händelser 2017

- Årets resultat ökade främst på grund av högre hyresintäkter.
- Emission av bolagets första gröna obligationer till ett värde av 1,25 mdkr.
- Marknadsvärdet på bolagets fastigheter ökade med 9 procent till 25 mdkr.
- Riksdagen tog beslut om att Trafikverket ska avyttra åtta säkerhetsfastigheter till Specialfastigheter.

Mål och uppföljning

Ekonomiska mål

- **Lönsamhet:** Avkastning på eget kapital ska uppgå till 8 procent, baserat på resultat efter skatt efter återläggning av värdeförändringar och uppskjuten skatt. Avkastning på eget kapital uppgick till 13,2 procent vilket överstiger målet.
- **Kapitalstruktur:** Soliditet 25–35 procent. Soliditeten uppgick till 33,8 procent.
- **Utdelning:** Utdelning 50 procent av årets resultat efter skatt efter återläggning av årets värdeförändringar och därtill hörande uppskjuten skatt med beaktande av framtida investeringsbehov och finansiell ställning. Ordinarie utdelning för 2017 föreslås enligt policy, motsvarande 560 (497) miljoner kronor.

Mål för hållbart företagande

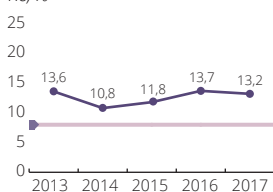
- Öka andelen medarbetare med utländsk bakgrund, mål 2017: 10 procent. Andel medarbetare med utländsk bakgrund 10 (9) procent.
- Ingen (0) form av korruption, givande eller tagande av muta, mätt i antal. Ingen (0) form av korruption, givande eller tagande av muta har påträffats (0).
- Avtalstrohet, andel av totalt antal transaktioner utifrån avrop från centralt tecknade avtal, ska vara minst 90 procent. Avtalstrohet var 91 (89) procent.
- Effektivisera energianvändningen, mål 2017: högst 195,6 kWh/kvm för fastighetsel, verksamhetsel, värme, komfortkyla och varmvatten. Energianvändningen 2017 hamnade på 199,4 (200) kWh/kvm. Ett systematiskt arbete pågår för att sänka energianvändningen.
- Alla hyresavtal ska ha gröna bilagor, mål 2017: 95 procent. Andel hyresavtal med gröna bilagor var 87,9 (95) procent. Nedgången beror på förvärv under året där hyresavtalen saknade gröna bilagor.

Samhällsuppdrag

Saknar särskilt beslutat samhällsuppdrag.

Ekonomiska mål och uppföljning

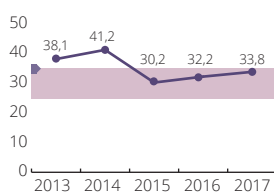
Lönsamhet Re, %

— Mål: ≥8%

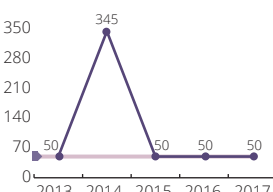
● Utfall ■ Nytt mål antaget av bolagsstämman

Kapitalstruktur Soliditet, %

■ Mål: 25-35%

Utdelning %

— Mål: 50%

Statens ägarandel 100%

Ordf: Eva Landén

VD: Åsa Hedenberg

Styrelse och revisorer valda för 2018/2019

Ordf: Nyval av Eva Landén vid stämman 2018

(ingick redan i styrelsen), Bo Lundgren avgick

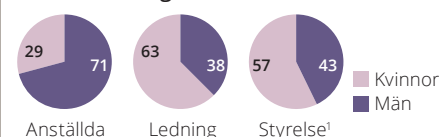
Led: Jan Berg, Carin Götblad, Mikael Lundström och Maj-Charlotte Wallin. Nyval av Erik Tranaeus och Åsa Wirén vid stämman 2018, Ulrika Nordström avgick **Arb rep:** Masoomah Antonsson, Roger Törngren **Arb suppl:** Tomas Edström, Erik Ydreborg **Rev:** Mikael Ikonen (EY)

Arvode till styrelsens ordförande uppgår till 260 (250) tkr. Arvode till stämvald ledamot uppgår till 125 (120) tkr. Arvode utgår inte till ledamot som är anställd i Regeringskansliet.

	2017	2016
Resultaträkning, mnkr		
Nettoomsättning	2 028	1 912
Värdeförändringar	769	827
Rörelseresultat	2 238	2 179
Resultat före skatt	2 165	2 100
Nettovinst	1 719	1 638
- varav hänförligt till minoritet	0	0
Balansräkning, mnkr		
Balansomslutning	26 842	24 372
Anläggningstillgångar	26 189	24 060
Eget kapital	9 066	7 844
- varav minoritet	0	0
Nettoskuld	12 202	11 901
Operativt kapital	21 268	19 745
Nyckeltal		
Rörelsemarginal, %	110,4	114,0
Re, Avkastning på eget kapital (genomsnitt), %	13,2	13,7
Rop, Avkastning på operativt kapital (genomsnitt), %	10,9	11,5
Nettoskuldssättningsgrad, ggr	1,3	1,5
Soliditet, %	33,8	32,2
Bruttoinvesteringar, mnkr	1 398	1 288
Anslag, mnkr	0	0
Utdelning, mnkr	560	497
Antal anställda i medeltal	144	131

Rapporterat enligt GRI:s riktlinjer Ja
 Bestyrkt GRI-rapport Ja
 Redovisar enligt IFRS Ja

Könsfördelning, %

1) Valda för 2018/2019

Svenska rymdaktiebolaget, SSC, svarar för driften av rymdbasen Esrange Space Center (Esrange) och tillhandahåller avancerade rymdtjänster på den globala rymdmarknaden. SSC är en global koncern med cirka 500 anställda i nio länder. Verksamheten bedrivs i tre divisioner:

- Divisionen **Science Services** erbjuder uppsändningstjänster av sondraketer och stratosfäriska ballonger med vetenskapliga eller tekniska instrument för forskning och teknisk utveckling samt utveckling av experiment och nyttolaster. Divisionen svarar mot SSC:s samhällsuppdrag att sköta driften och utvecklingen av Esrange Space Center.
- **Satellite Management Services** (SaMS) säljer tjänster inom satellitkommunikation och satellitkontroll. SSC är ägare till ett av världens största nätverk av markstationer för satellitkommunikation, SSC Universal Space Network.
- **Engineering Services** tillhandahåller ingenjörstjänster åt rymdorganisationer såsom den europeiska rymdorganisationen ESA och den tyska rymdstyrelsen DLR.

Viktiga händelser 2017

- Rörelseresultatet exklusive förlust i samband med avyttring av dotterbolag förbättrades med 47 mnkr jämfört med föregående år.
- I samarbete med Rymdstyrelsen tog SSC fram en affärsplan för kommersiell uppskjutning av satelliter från Esrange, vilket utgör underlag för beslut om utbyggnad av infrastrukturen på Esrange.
- Dotterbolaget ECAPS avyttrades.

Mål och uppföljning

Ekonomiska mål

- **Lönsamhet:** Avkastning på operativt kapital minst 6 procent.
- **Kapitalstruktur:** Nettoskulsättningsgrad 0,3–0,5 vid stabil intjäning.
- **Utdelning:** Lågst 30 procent av vinst efter skatt.

Avkastningsmålet uppnåddes inte på grund av förluster i samband med avyttringen av ECAPS och således lämnas ingen utdelning.

Mål för hållbart företagande

- Sustainable Business Analysis modell ska appliceras på samtliga potentiella affärer.
- Alla medarbetare ska ha genomfört SSC:s utbildning avseende uppförandekoden.
- SSC:s uppförandekod ska signeras av alla nya leverantörer och partners.

- Uppförandekoden ska adresseras med alla kunder och inkluderas i kontrakt vid behov.
- SSC ska efterleva miljö och säkerhetslagar och alltid sträva efter nolltolerans gällande avvikelser från interna krav gällande miljö och säkerhet.
- Hållbarhetsmålen bedöms i huvudsak vara uppfyllda för 2017, förutom fullständig applicering av SSC:s Sustainable Business Analysis i den internationella verksamheten. Modellen är under 2017 implementerad inom europeiska och asiatiska verksamheten för den globala affärsdivisionen SaMS. Under 2018 riktar fokus mot den amerikanska verksamheten inom SaMS samt övriga divisioner.

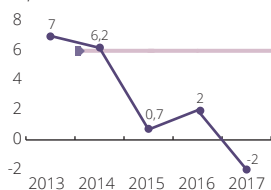
Samhällsuppdrag och uppdragsmål

- För Science Services: 1. Beläggningsgrad på rymdbasen Esrange 2. Kvalitetsindex avseende rymdbasen Esrange och därtill hörande tjänster.
- För SSC: Bolaget ska med hjälp av en särskild intressentdialog säkerställa att verksamheten utformas så att den på bästa sätt främjar svenska intressen.
- Under 2017 uppgick beläggningsgraden på Esrange till 68 procent, mål minst 70.
- Under 2017 gjordes mätningar vid ett tillfälle avseende kvalitet i leveranserna där ett sammantaget kvalitetsindex om 88 procent uppnåddes, mål minst 80.

Ekonomiska mål och uppföljning

Lönsamhet

Rop, %

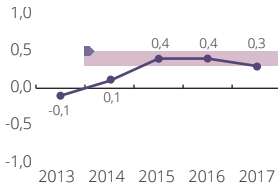

— Mål: ≥6,0%

● Utfall ● Nytt mål antaget av bolagsstämman

Kapitalstruktur

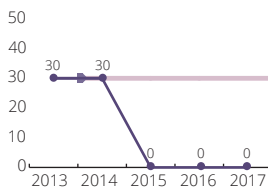
Nettoskulsättningsgrad, ratio

— Mål: 0,3-0,5 ggr

Utdelning

%

— Mål: ≥30%

Statens ägarandel 100%

Ordf: Monica Lingegård **VD:** Stefan Gardefjord

Styrelse och revisorer valda för 2018/2019

Ordf: Monica Lingegård **Led:** Fredrik Brunell, Anne Gynnerstedt, John Paffett, Maria Palm och Håkan Syrén. Nyval av Anna Kinberg Batra, Per Lundkvist och Olle Norberg vid stämman 2018, Hanna Lagercrantz och Lars Leijonborg avgick

Arb rep: Petrus Hyvönen, Alf Vaerneus

Arb suppl: Maria Snäll, Mariann Tapani **Rev:**

Camilla Samuelsson, för bolagen i Sverige (PwC)

Arvode till styrelsens ordförande uppgår till 260 (246) tkr. Arvode till stämvald ledamot uppgår till 130 (123) tkr. Arvode utgår inte till ledamot som är anställd i Regeringskansliet.

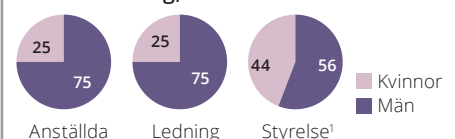
	2017	2016
Resultaträkning, mnkr		
Nettoomsättning	935	991
Rörelseresultat	-14	14
Resultat före skatt	-38	8
Nettovinst	-47	-18
- varav hänförligt till minoritet	0	0
Balansräkning, mnkr		
Balansomslutning	1 120	1 249
Anläggningstillgångar	725	794
Eget kapital	458	490
- varav minoritet	0	0
Nettoskuld	148	211
Operativt kapital	606	701
Nyckeltal		
Rörelsemarginal, %	-1,5	1,5
Re, Avkastning på eget kapital (genomsnitt), %	-9,9	-3,7
Rop, Avkastning på operativt kapital (genomsnitt), %	-2,1	2,1
Nettoskulsättningsgrad, ggr	0,3	0,4
Soliditet, %	40,9	39,3
Bruttoinvesteringar, mnkr	44	86
Anslag, mnkr	0	0
Utdelning, mnkr	0	0
Antal anställda i medeltal	465	536

Rapporterat enligt GRI:s riktlinjer Ja

Bestyrkt GRI-rapport Ja

Redovisar enligt IFRS Ja

Könsfördelning, %

1) Valda för 2018/2019

Sbo

Statens Bostadsomvandling AB

Statens Bostadsomvandling AB SBO, Sbo, förvärvar, utvecklar, äger och avvecklar fastigheter som övertas från kommuner eller kommunala bostadsbolag. Fokus ligger på trygghets- och äldreboenden. Sbo har ett samhällsuppdrag att praktiskt hjälpa till med den omstruktureringsprocess som behövs för att uppnå balans på bostadsmarknaden på orter med vikande befolkning. På dessa orter finns ofta ett stort behov av bostäder som är tillgängliga och anpassade för äldre människor. Omstruktureringsprocessen bidrar till minskade kostnader för äldreomsorg och skapar flyttkedjor på bostadsmarknaden. När bostadsmarknaden är i balans på orten säljs fastigheterna på marknadsmässiga villkor på den öppna marknaden.

Viktiga händelser 2017

- Ökad omsättning till följd av driftsatta ombyggnationer.
- Förbättrat driftnetto till följd av ökade hyresintäkter.
- Lägre investeringar under året men flera nya projekt på gång till 2018.

Mål och uppföljning

Ekonomiska mål

Sbo:s ekonomiska mål är fastställda av bolaget men ej på bolagsstämma.

- **Lönsamhet:** Minst 37 procent av de samlade projektkostnaderna ska ha återvunnits då projekten avslutas. Bedömningen är att cirka 67 procent av projektkostnaderna (inklusive nedskrivningar) har återvunnits.
- För minst 80 procent av projekten ska omstrukturering av fastigheterna genomföras och inom åtta år bör de säljas på marknadsmässiga villkor på den öppna marknaden. Sbo har under åren 2010–2017 sålt 19 fastigheter på åtta orter. Försäljningsobjekten omfattade olika typer av fastigheter. Huvuddelen av de fastigheter Sbo äger och förvaltar i dag är förvärvade år 2007 eller senare.
- **Utdelning:** Bolaget ska ej ge någon utdelning till ägaren.

Mål för hållbart företagande

- 100 procent av utvecklade fastigheter ska vara uthyrda vid färdigställandet. Detta mål uppnåddes under året.

- Minst 80 procent av lägenheterna i fastigheter anpassade för äldre är uthyrda, vilket uppnåddes 2017.
- 100 procent av fastighetens lägenheter och gemensamma ytor är tillgängliga med stöd av till exempel rullator eller rullstol. Utfall 2017 var 100 procent.
- Öka andelen tillgängliga och attraktiva lägenheter i orter som har tillgång till samhällsservice som matbutik, vård, kollektivtrafik, inom 5–10 minuters promenadavstånd, eller 300–500 meter från utvecklad fastighet. Andelen lägenheter som uppfyllde dessa kriterier ökade under 2017.

Bolaget har tagit fram nya strategiska hållbarhetsmål för 2018.

Samhällsuppdrag

Har särskilt beslutat samhällsuppdrag att praktiskt medverka till att bostadsmarknaden kommer i balans på orter med vikande befolkningsunderlag. Samhällsuppdraget följs upp av ägaren genom ägardialoger med bolaget samt genom granskning av bolagets officiella rapporter. Under 2017 har Sbo fortsatt att omvandla fastigheter till moderna och tillgänglighetsanpassade lägenheter för främst äldre- och seniorboenden på orter med svag bostadsmarknad. Ytterligare fastigheter har utvecklats och färdigställt under året. De totala investeringarna i utvecklingsprojekt minskade under 2017 men förväntas öka igen under 2018. Totalt bedöms Sbo väl ha uppfyllt sitt samhällsuppdrag under 2017. Mål enligt processen för uppdragsmål har ännu inte utvecklats.

Ekonomiska mål och uppföljning

Lönsamhet

Återvunna projektkostnader, %

— Mål: ≥37%

● Utfall ● Nytt mål antaget av bolagsstämman

Statens ägarandel 100%

Ordf: Christel Wiman

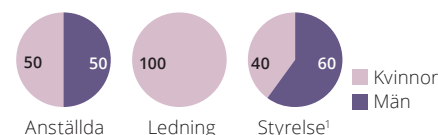
VD: Ann Eriksson

Styrelse och revisorer valda för 2018/2019

Ordf: Christel Wiman **Led:** Leif Ljungqvist, Brita Saxton och Håkan Steinbüchel. Nyval av Jan-Ove Östbrink vid stämman 2018, Björn Sundström avgick **Rev:** Lars Magnusson (Deloitte)
Arvode till styrelsens ordförande uppgår till 90 (80) tkr. Arvode till stämмоvald ledamot uppgår till 45 (40) tkr. Arvode utgår inte till ledamot som är anställd i Regeringskansliet.

	2017	2016
Resultaträkning, mnkr		
Nettoomsättning	22	19
Rörelseresultat	-17	-22
Resultat före skatt	-16	-19
Nettovinst	-18	-21
- varav hänförligt till minoritet	0	0
Balansräkning, mnkr		
Balansomslutning	488	509
Anläggningstillgångar	256	264
Eget kapital	458	476
- varav minoritet	0	0
Nettoskuld	-218	-228
Operativt kapital	240	249
Nyckeltal		
Rörelsemarginal, %	-80,1	-117,6
Re, Avkastning på eget kapital (genomsnitt), %	-3,8	-4,2
Rop, Avkastning på operativt kapital (genomsnitt), %	-7,1	-9,6
Nettoskuldssättningsgrad, ggr	-0,5	-0,5
Soliditet, %	93,9	93,5
Bruttoinvesteringar, mnkr	24	65
Anslag, mnkr	0	0
Utdelning, mnkr	0	0
Antal anställda i medeltal	2	3
Rapporterat enligt GRI:s riktlinjer	Ja	
Bestyrkt GRI-rapport	Ja	
Redovisar enligt IFRS	Nej	

Könsfördelning, %

1) Valda för 2018/2019

SVEASKOG

Sveaskog AB är Sveriges största skogsägare och förvaltar totalt 4 miljoner hektar mark. Bolagets skogsinnehav är spritt över hela Sverige men har sin tyngdpunkt i norra Sverige. Sveaskog ska vara en oberoende aktör på virkesmarknaden med kärnverksamhet inom skogsbruk och verksamheten ska bedrivas på affärsmässig grund. Sveaskog förvaltar 3,1 miljoner hektar produktiv skogsmark, vilket utgör 14 procent av Sveriges skogsmark. Skogen är viktig som råvara för skogsindustrin och den skapar sysselsättning och rekreativsmöjligheter. Sveaskog säljer framför allt timmer, massaved och biobränsle. Bolaget bedriver ett långsiktigt hållbart skogsbruk bland annat genom att avsätta 20 procent av den produktiva skogsmarken som naturvårdsareal. Inom ramen för detta har bolaget också etablerat totalt 37 ekoparker runt om i Sverige.

Viktiga händelser 2017

- God konjunktur med stigande priser på skogsindustrins produkter.
- Reavinst och ökad produktivitet har också bidragit till högre resultat.
- Sveaskog fortsätter utveckla sitt hållbara skogsbruk.

Mål och uppföljning

Ekonomiska mål

- **Lönsamhet:** Direktavkastning ska uppgå till minst 4,5 procent. För 2017 ökade direktavkastningen till 4,6 procent som en följd av bl.a. stark konjunktur-utveckling för skogsprodukter.
- **Kapitalstruktur:** Skuldsättningsgrad på 0,3–0,6 ggr. För 2017 var utfallet i princip oförändrat och uppgick till 0,36 ggr.
- **Utdelning:** 65–90 procent av resultatet efter skatt, exklusive ej kassaflödespåverkande värdeförändringar. Föreslagna utdelning till årsstämman 2018 är 900 (800) miljoner kronor vilket är inom utdelningsintervallet.

Mål för hållbart företagande

- Det mest lönsamma skogsföretaget på kort och lång sikt med god etik: Direktavkastningsmålet nåddes för 2017. Förtroendeindex ska till 2021 uppgå till 80, utfallet 2017 var oförändrat på 78.
- Förstahandsvalet för medarbetare, gott ledar- och medarbetarskap: Mål köns-

fördelning minst 30/70 till 2020 och fler medarbetare med utländsk bakgrund.

Andelen kvinnor ökade från 22 till 24 procent 2017. Målet till 2021 för Motiverad medarbetarindex samt Ledarindex är 75. År 2017 uppgick index till 68 respektive 70.

- Ledande inom innovation och effektivitet: Ökad effektivitet – målet är att totalproduktiviteten ska öka med 2 procent per år fram till 2021. Under 2017 ökade produktiviteten med 6,4 procent.
- Ledande inom hållbart skogsbruk: Mål att till 2021 ska 99 procent av miljövärdena klaras i skogsbruket utan stor påverkan, vilket mäts med Hänsynsindex. Utsläppen av koldioxid ska minska med minst 30 procent mellan 2010–2020. CO₂-utsläpp i ton/levererad km³fub ska minska med 10 per år. För 2017 uppgick minskningen till 11,1. Sveaskogs Hänsynsindex uppgick till 95 (95).

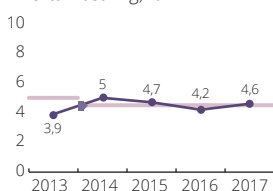
Samhällsuppdrag

Sveaskog har ett samhällsuppdrag avseende markförsäljningsprogram med målet att avyttra 10 procent av den produktiva skogsmarken med 2002 som grund. Målet har inte utvecklats enligt processen för uppdragsmål. Bolaget sålde 13 787 hektar mark under 2017 inom markförsäljningsprogrammet. Sveaskog hade vid årsskiftet totalt sålt 8,35 procent av sitt skogsinnehav enligt markförsäljningsprogrammet.

Ekonomiska mål och uppföljning

Lönsamhet

Direktavkastning, %

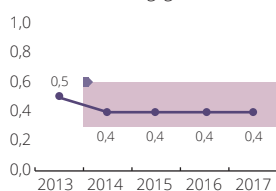

— Mål: ≥4,5%

● Utfall ● Nytt mål antaget av bolagsstämman

Kapitalstruktur

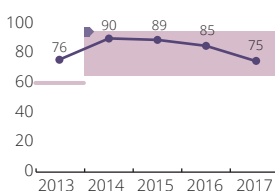
Nettoskuldssättningsgrad, ratio

— Mål: 0,3–0,6 ggr

Utdelning

%

— Mål: 65–90%

Statens ägarandel 100%

Ordf: Eva Färnstrand

VD: Per-Olof Wedin

Styrelse och revisorer valda för 2018/2019

Ordf: Eva Färnstrand **Led:** Thomas Hahn, Leif Ljungqvist, Annika Nordin, Anna-Stina Nordmark-Nilsson och Sven Wird

Arb rep: Kenneth Andersson, Sara Östh

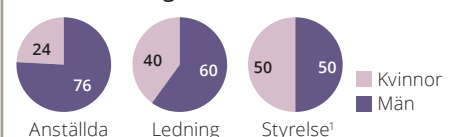
Arb suppl: Lars Djerf, Thomas Esbjörnsson

Rev: Hans Warén (Deloitte)

Arvode till styrelsens ordförande utgår med 455 (450) tkr. Arvode till stämvald ledamot uppgår till 180 (175) tkr. Arvode utgår inte till ledamot som är anställd i Regeringskansliet.

	2017	2016
Resultaträkning, mnkr		
Nettoomsättning	6 206	5 922
Värdeförändringar	200	319
Rörelseresultat	1 827	1 631
Resultat före skatt	1 719	1 457
Nettovinst	1 359	1 190
- varav hänförligt till minoritet	0	0
Balansräkning, mnkr		
Balansomslutning	39 445	38 594
Anläggningstillgångar	35 562	35 422
Eget kapital	20 669	20 081
- varav minoritet	0	0
Nettoskuld	7 410	7 937
Operativt kapital	28 169	28 012
Nyckeltal		
Rörelsemarginal, %	29,4	27,5
Re, Avkastning på eget kapital (genomsnitt), %	6,7	6,0
Rop, Avkastning på operativt kapital (genomsnitt), %	6,5	5,8
Nettoskuldssättningsgrad, ggr	0,4	0,4
Soliditet, %	52,4	52,0
Bruttoinvesteringar, mnkr	220	184
Anslag, mnkr	0	0
Utdelning, mnkr	900	800
Antal anställda i medeltal	846	844
Rapporterat enligt GRI:s riktlinjer	Ja	
Bestyrkt GRI-rapport	Ja	
Redovisar enligt IFRS	Ja	

Könsfördelning, %

1) Valda för 2018/2019

SVEDAB

Svensk-Danska Broförbindelsen SVEDAB AB, Svedab, är genom sitt delägarskap i Öresundsbrokonsortiet, ägare och förvaltare av den svenska 50-procentiga ägarandelen av Öresundsbron. Konsortiet äger den 16 kilometer långa avgiftsfinansierade kust-till-kust-förbindelsen som omfattar både väg- och järnvägstrafik. Svedab äger och förvaltar också de svenska landanslutningarna, 10 kilometer motorväg och 20 kilometer järnväg, till bron.

Viktiga händelser 2017

- I juni 2017 firades att 100 miljoner bilar passerat bron sedan den öppnade år 2000.
- I juli slogs två rekord, både i antal fordon under ett dygn (cirka 32 000) och i antal per månad (847 100).
- I genomsnitt körde 20 631 fordon per dag över bron under 2017.
- Överskottet (före värdeförändring) steg med 50 miljoner DKK till 1 070 miljoner DKK, till följd av ökade vägentäkter och minskade räntekostnader.

Mål och uppföljning

Ekonomiska mål

- Bolagets lån i Riksgäldskontoret ska vara återbetalda senast år 2040. Enligt nuvarande prognos beräknas lånen vara återbetalda cirka år 2033.
- Vid årsstämman 2018 beslutades nya ekonomiska mål för bolaget:
 - **Kapitalstruktur:** Eget kapital ska uppgå till minst 500 miljoner kronor.
 - **Utdelning:** Ordinarie utdelning ska långsiktigt motsvara minst 50 procent av resultatet efter skatt.
- Bolaget ska disponera sådana av bolagsstämman fastställda utdelningsbara medel som kan finnas i bolaget i följande ordning:
 - a) avveckla fordran på villkorade aktieägartillskott,
 - b) avveckla räntefordran på villkorade aktieägartillskott,
 - c) ställa till bolagsstämmans disposition genom förslag om utdelning till aktieägaren.
- Samtliga punkter ska ske med beaktande av stämmobeslutad utdelningspolicy. Punkt c) ska ske efter det att bolagets lån i Riksgäldskontoret är återbetalda.

Mål för hållbart företagande

- Svedab ska bidra till en sammanhållen Öresundsregion – det vill säga Svedab ska vara en möjliggörare. Svedab investerade 1 miljon kronor under 2017 i det

pågående projekteringsarbetet avseende nya bullerskärmar längs Kontinentalbanan genom Malmö.

- Svedab ska följa lagar, förordningar och föreskrifter för en hållbar resursanvändning, vilket bolaget har gjort under året.
- 100 procent av förbrukad energi ska vara förnybar. Från 2014 är 100 procent av förbrukad energi förnybar.
- Svedab ska på sikt minska energiförbrukningen. Energiförbrukningen minskade med 2 procent under året.
- Svedab vill anlita leverantörer som delar värderingar som kommer till uttryck i bolagets uppförandekod. Svedab genomförde under 2015 en fördjupad enkätundersökning med sina största leverantörer om deras arbete med hållbart företagande. Svaren har inte föranlett några särskilda åtgärder under 2017 men Svedab följer leverantörernas arbete.
- Nolltolerans mot mutor och korruption. Svedab har inte haft några incidenter som kan kopplas till korruption under 2017.
- Ingen ska omkomma eller skadas allvarligt på Svedabs anläggning, vilket inte heller har skett under året. Under 2017 påbörjades ett arbete med att belysa barns säkerhet och tillgänglighet till Svedabs anläggningar.
- Bolaget är lyhört för synpunkter på skötseln av anläggningen. Alla synpunkter och frågor ska bemötas och besvaras. Från 2016 finns via Svedabs webbplats möjlighet att vända sig till bolaget med synpunkter som rör Svedab respektive drift och skötsel av anläggningen.

Samhällsuppdrag och uppdragsmål

- Har särskilt beslutat samhällsuppdrag. Uppföljning sker av verksamhet som inom ramen för samhällsuppdraget finansieras genom anslag på statens budget.
- För den del av bolagets verksamhet som avser järnvägs- och vägförbindelser till Öresundsförbindelsen enligt ovan gäller följande uppdragsmål:
 - a) bilväg: målvärde 100% tillgänglighet.
 - b) järnväg: målvärde minst 99,6% tillgänglighet exklusive banarbeten.

Statens ägarandel 100%

Ordf: Bo Lundgren

VD: Ulf Lundin

Styrelse och revisorer valda för 2018/2019

Ordf: Bo Lundgren **Led:** Kerstin Hessius, Malin Sundvall och Jan Olson. Nyval av Kristina Ekengren vid stämman 2018, Lars Erik Fredriksson avgick

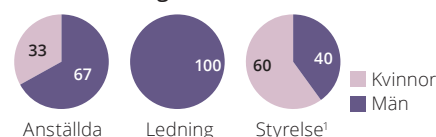
Rev: Carl Fogelberg (PwC)

Arvode till styrelsens ordförande uppgår till 136 (132) tkr. Arvode till stämмоvald ledamot uppgår till 68 (66) tkr. Arvode utgår inte till ledamot som är anställd i Regeringskansliet.

	2017	2016
Resultaträkning, mnkr		
Nettoomsättning	11	9
Rörelseresultat	648	665
Resultat före skatt	603	617
Nettovinst	470	481
- varav hänförligt till minoritet	0	0
Balansräkning, mnkr		
Balansomslutning	7 047	6 407
Anläggningstillgångar	6 986	6 366
Eget kapital	1 378	855
- varav minoritet	0	0
Nettoskuld	3 005	2 945
Operativt kapital	4 384	3 800
Nyckeltal		
Rörelsemarginal, %	5 943,1	7 308,8
Re, Avkastning på eget kapital (genomsnitt), %	42,1	80,7
Rop, Avkastning på operativt kapital (genomsnitt), %	15,8	19,0
Nettoskuldsättningsgrad, ggr	2,2	3,4
Soliditet, %	19,6	13,3
Bruttoinvesteringar, mnkr	804	815
Anslag, mnkr	0	0
Utdelning, mnkr	793	0
Antal anställda i medeltal	3	3
Rapporterat enligt GRI:s riktlinjer	Ja	
Bestyrkt GRI-rapport	Ja	
Redovisar enligt IFRS	Nej ¹	

1) Svedab tillämpar K3 medan Öresundsbrokonsortiet, som är en betydande del av verksamheten, tillämpar IFRS vid upprättande av sin årsredovisning.

Könsfördelning, %

1) Valda för 2018/2019

SVENSKA SKEPPSHYPOTEK

Svenska Skeppshypotekskassan, Skeppshypotek, bildades 1929 med uppgift att underlätta finansieringen för svenska rederier och medverka till svenska handelsflottans förnyring. Skeppshypotek är inte ett aktiebolag utan en egen associationsform med offentligrättslig ställning. Verksamheten regleras i lagen (1980:1097) om Svenska skeppshypotekskassan. Skeppshypoteks uppgift är att medverka till förnyringen och moderniseringen av den svenska handelsflottan. Skeppshypotek finansierar rederiverksamhet med svenskt ägande eller utländskt ägande med betydande svenskt intresse och lämnar i huvudsak långfristiga lån, endast mot säkerhet i svenskt eller utländskt skepp. På uppdrag av Trafikverket administrerar Skeppshypotek också Delegationen för sjöfartsstöd.

Viktiga händelser 2017

- Nyutlåningen uppgick till 2 231 (876) mnkr under året.
- Både låneportföljens storlek och räntenettet är de högsta sedan verksamhetens bildande.
- Det stärkta räntenettet berodde främst på stärkt avkastning på lånestocken.
- Bankernas exponering mot fartygssektorn, utöver för de största och mest etablerade rederierna, fortsatte att minska vilket stärker Svenska Skeppshypoteks roll som marknadskomplementär.

Mål och uppföljning

Ekonomiska restriktioner

- Lagen (1980:1097) om Svenska skeppshypotekskassan innehåller inga ekonomiska mål. Styrelsen har dock satt upp restriktioner för verksamheten vad gäller:
- Soliditet, lägst 10 procent. Soliditeten uppgick till 24,1 (23,2) procent.
 - Total kapitalrelation, lägst 12 procent. Total kapitalrelation uppgick till 23,7 (22,1) procent.

Mål för hållbart företagande

- Hållbar fartygsfinansiering: Skeppshypotek ska utvärdera och hantera de hållbarhetsrisker som uppstår i samband med kreditgivning till rederiverksamhet och samtidigt arbeta för att finansiera projekt som bidrar till en mer miljövänlig sjöfart.

- Affärsetik och anti-korruption: Skeppshypotek ska uppfylla internationella standarder inom affärsetik, miljö och socialt ansvar samt motverka korruption och annan finansiell brottslighet.
- Egen miljöpåverkan: Skeppshypotek ska minska den egna miljöpåverkan med målsättning att hålla CO₂-utsläpp på en fortsatt låg nivå. Det är viktigt med ett högt medarbetarengagemang i egen miljöpåverkan. Det är svårt att ställa krav externt om Skeppshypotek inte tar eget ansvar.
- Utfall Hållbar fartygsfinansiering: Skeppshypoteks arbete utgår ifrån klassificeringen ”Välj bort”, ”Påverka” och ”Välj ut” beroende på kreditansökande rederis verksamhet.
- Utfall Affärsetik och anti-korruption: Under året har en process för screening av hållbarhetsrisker såsom politiskt utsatta personer och sanktionslistor införts. Skeppshypoteks personal är utbildad inom antikorrupktion och penningtvätt och ska vid behov genomgå kompletterande utbildningar inom områdena.
- Utfall Egen miljöpåverkan: Verksamheten har sedan 2010 klimatkompenserat för de CO₂-utsläpp som den genererar. Miljöcertifierade produkter väljs framför andra när det är praktiskt möjligt.

Samhällsuppdrag

Verksamheten styrs av lagen (1980:1097) om Svenska skeppshypotekskassan.

Statens ägarandel 100%

Ordf: Michael Zell

VD: Lars Johanson

Styrelse och revisorer valda för 2017/2018

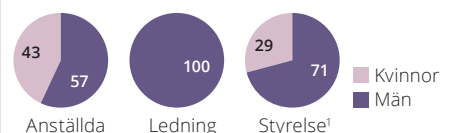
Ordf: Michael Zell **Led:** Tomas Abrahamsson, Lars Höglund, Elizabeth Kihlbom, Anders Källsson, Jan-Eric Nilsson och Anna Öberg

Suppl: Rolf Mählkvist, Kenny Reinhold, Ann-Catrine Zetterdahl **Rev:** Harald Jagner (Deloitte), Henrik Nilsson (Deloitte)

Arvode till styrelsens ordförande uppgår till 140 (125) tkr. Arvode till stämmovald ledamot uppgår till 55 (55) tkr

	2017	2016
Resultaträkning, mnkr		
Nettoomsättning	270	215
Rörelseresultat	111	117
Resultat före skatt	111	117
Nettovinst	111	117
- varav hänförligt till minoritet	0	0
Balansräkning, mnkr		
Balansomslutning	8 713	8 561
Anläggningstillgångar	8 245	7 488
Eget kapital	2 100	1 988
- varav minoritet	0	0
Nettoskuld	-2 100	-2 000
Operativt kapital	-1	-11
Nyckeltal		
Rörelsemarginal, %	41,1	54,5
Re, Avkastning på eget kapital (genomsnitt), %	5,4	6,1
Rop, Avkastning på operativt kapital (genomsnitt), %	-1 899,1	-2 795,2
Nettoskuld-sättningsgrad, ggr	-1,0	-1,0
Soliditet, %	24,1	23,2
Bruttoinvesteringar, mnkr	0	0
Anslag, mnkr	0	0
Utdelning, mnkr	0	0
Antal anställda i medeltal	7	7
Rapporterat enligt GRI:s riktlinjer	Ja	
Bestyrkt GRI-rapport	Ja	
Redovisar enligt IFRS	Nej	

Könsfördelning, %

1) Valda för 2017/2018

SVENSKA SPEL

AB Svenska Spels uppdrag är att, efter tillstånd av regeringen, anordna spel och lotterier på ett socialt ansvarsfullt sätt. Svenska Spels verksamhet baseras på fyra av regeringen utfärdade tillstånd för; lotterier och vadhållning på idrottstävlingar, spel på värdeautomater, kasinospel, samt poker på internet. Samhällsuppdraget handlar om att värna sociala skyddsintressen och tillgodose efterfrågan på spel i kontrollerade former, med andra ord verka för en sund och säker spelmarknad. Bolagets marknadsandel uppgår enligt Lotteriinspektionen till 40 (41) procent av den totala kända svenska spelmarknaden, en marknad som 2017 växte med 2 procent. Marknadsandelen online uppskattas till 21 (22) procent, vilket kan betraktas som starkt med tanke på den tuffa konkurrensen och att Svenska Spel inte har den största produkten nätkasino. Svenska Spel är certifierade i enlighet med European Lotteries (EL) och World Lottery Associations (WLA) spelansvarsstandard.

Viktiga händelser 2017

- I mars presenterades spellicensutredningen och året präglades av denna process och spelbolagets positionering inför en omreglering.
- Fortsatt hård konkurrens och mediainvesteringarna har ökat ytterligare. Bolaget har bibehållit nettospelintäkter i nivå med 2016 och visade tillväxt online med 18 procent, varav mobilen med 49 procent.
- Större projekt drivna av direktiv och lagkrav bland annat nya föreskrifter om penningtvätt, GDPR och omreglering av spelmarknaden.
- 20 000 kunder frivilligt avstängda tre månader eller längre, 21 000 knapptryckningar för 24 timmars paus.
- Samarbetet med Riksidrottsförbundet med främsta fokus på motion för barn och ungdomar har utökats.

Mål och uppföljning

Ekonomiska mål

- Lönsamhet:** Rörelsemarginal minst 22 procent över en konjunkturcykel (5-7 år). Utfallet var 21,8 procent.

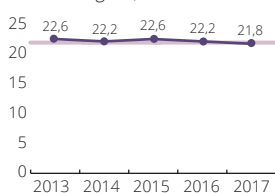
Mål för hållbart företagande

- Fler av bolagets kunder är medvetna om sitt spelande och gör val utifrån det.
- Färre av bolagets kunder har spelproblem eller utvecklar spelproblem.

Ekonomiska mål och uppföljning

Lönsamhet

Rörelsemarginal, %

— Mål: ≥22%

● Utfall ■ Nytt mål antaget av bolagsstämman

- 100% av medarbetarna i koncernen ska ha genomgått utbildning rörande bolagets arbete med att motverka penningtvätt och finansiering av terrorism.
- Andelen medarbetare med utländsk bakgrund inom koncernen ska uppgå till minst 28 procent.
- Jämn könsfördelning bland chefer i intervallet 45–55 procent.
- Spelkollindex utfall: 84 (83)
- Nöjd-kundindex utfall: 68 (68)
- Arbetsmiljöindex utfall: 73 (72)
- Andel (%) kvinnliga chefer utfall: 35 (40)
- Andel (%) medarbetare med utländsk bakgrund utfall: 29,5 (27,5)

Samhällsuppdrag

Har särskilt beslutat samhällsuppdrag. Mål enligt processen för uppdragsmål har ännu inte utvecklats. Svenska Spel ska: a) tillgodose konsumenternas efterfrågan på attraktiv spelverksamhet, b) inom ramen för ett socialt ansvarstagande kunna tillhandahålla sådana spelformer som kan bedömas medföra risker av social karaktär, när det bedöms kunna stävja illegalt spel i okontrollerade former, c) vara ett trovärdigt men samtidigt attraktivt alternativ till i första hand okontrollerad spelverksamhet, d) beakta sociala skyddshänsyn, bedrägeririsker och konsumentintressen när spelformer utvecklas och i verksamheten i övrigt, e) eftersträva en väl utbyggd service såväl i storstad som i glesbygd, samt f) i sin marknadsföring ha en inriktning som är socialt ansvarstagande så att den inte uppfattas som alltför påträngande.

Angående uppföljning så gäller följande: Bolaget ska inför årsstämma lämna redovisning till Regeringskansliet där bolagets åtgärder med anledning av punkterna a), b), c), d) och f) samt bolagets tillgänglighet enligt punkt e) framgår. Bolaget har lämnat sådan redovisning och uppdraget anses uppfyllt till den del bolaget har erhållit tillstånd. I avsaknad av vissa tillstånd anser bolaget sig inte fullt ut kunna uppfylla uppdraget enligt punkt a), b) och c).

Statens ägarandel 100%

Ordf: Erik Strand

VD: Lennart Käll

Styrelse och revisorer valda för 2018/2019

Ordf: Erik Strand **Led:** Eivor Andersson, Eva-Britt Gustafsson, Johan Strid, Hélène Westholm och Fredrik Åhlberg. Nyval av Lars Nilsson vid stämman 2018, Carina Olsson avgick

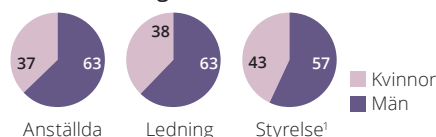
Arb rep: Martina Ravn, Maria Schubert, Lina Vik

Arb suppl: Peter Andersson, Mikael Gustafsson, Urban Sahlin **Rev:** Jonas Ståhlberg (Deloitte)

Arvode till styrelsens ordförande uppgår till 355 (350) tkr. Arvode till stämvald ledamot uppgår till 160 (155) tkr. Arvode utgår inte till ledamot som är anställd i Regeringskansliet.

	2017	2016
Resultaträkning, mnkr		
Nettoomsättning	7 774	7 742
Rörelseresultat	4 705	4 851
Resultat före skatt	4 705	4 866
Nettovinst	4 709	4 866
- varav hänförligt till minoritet	0	0
Balansräkning, mnkr		
Balansomslutning	8 431	8 325
Anläggningstillgångar	2 518	2 721
Eget kapital	4 752	4 866
- varav minoritet	0	0
Nettoskuld	-5 473	-5 550
Operativt kapital	-720	-684
Nyckeltal		
Rörelsemarginal, %	21,8	22,2
Re, Avkastning på eget kapital (genomsnitt), %	97,9	100,6
Rop, Avkastning på operativt kapital (genomsnitt), %	-670,3	-757,7
Nettoskuldssättningsgrad, ggr	-1,2	-1,1
Soliditet, %	56,4	58,4
Bruttoinvesteringar, mnkr	354	351
Anslag, mnkr	0	0
Utdelning, mnkr	4 691	4 823
Antal anställda i medeltal	1 694	1 653
Rapporterat enligt GRI:s riktlinjer	Ja	
Bestyrkt GRI-rapport	Ja	
Redovisar enligt IFRS	Ja	

Könsfördelning, %

1) Valda för 2018/2019

Svevia AB (publ) bildades 2009 när Vägverkets enhet Vägverket Produktion bolagiserades. Skälen till bolagiseringen var främst att öka förutsättningarna för konkurrensneutralitet, eliminera grunden för misstankar om korssubventionering samt öka produktiviteten på marknaden. Svevia bedriver entreprenad-, service- och uthyrningsverksamhet inom trafik-, mark-, bygg- och anläggningsområdet. Den svenska infrastrukturmarknaden värderas till drygt 100 miljarder kronor, där ny- och ombyggnad står för cirka 83 miljarder kronor medan resten utgörs av reparation, underhåll och drift. Hälften av marknaden är privat, medan offentliga investeringar står för andra hälften. Svevia är ledande inom drift och underhåll av väg med en marknadsandel om cirka 30 procent av landets vägnät. Inom anläggning (ny- och ombyggnad av väg) är Svevia fjärde största bolag på marknaden efter Skanska, Peab och NCC. Trafikverket är Sveglias största kund och står för drygt hälften av omsättningen.

Viktiga händelser 2017

- Nettoomsättningen ökade jämfört med föregående år och uppgick till 7 557 mnkr.
- Årets ordergång var i nivå med föregående år och uppgick till 7 838 mnkr (7 806). Orderstocken per den sista december uppgick till 7 447 mnkr (7 164).
- Helårsresultatet tyngdes av ett fåtal stora nedskrivningar inom division Anläggning.
- Anders Gustafsson tillträdde som VD.
- Som en del i Sveglias strategiska inriktning har bolaget sålt stora delar av sitt fastighetsbestånd med frånträde under april 2018.

Mål och uppföljning

Ekonomiska mål

- **Lönsamhet:** Avkastningen på eget kapital ska uppgå till minst 20 procent. Utfallet var 12,3 procent.
- **Kapitalstruktur:** Soliditeten ska uppgå till 20–30 procent. Soliditeten uppgick till 30,5 procent.
- **Utdelning:** Ordinarie utdelning ska motsvara minst 50 procent av resultatet efter skatt, dock med hänsyn tagen till koncernens framtida kapitalbehov samt förekommande investerings- och förvärvsplaner. Utdelning om 299 miljoner kronor lämnades, vilket är i enlighet med policy.

Mål för hållbart företagande

Se tabell nedan.

Samhällsuppdrag

Saknar särskilt beslutat samhällsuppdrag.

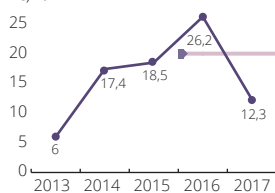
Hållbarhetsmål

	Målområde	Utfall 2017	Utfall 2016	Mål 2020
Miljö	Tillverkning CO ₂ kg/tillverkat ton	16,1	16,6	13,2
	Transporter CO ₂ kg/omsatt mnkr	3,4	3,4	3,1
Sunda affärer	Image (etik, skala 1-5)	3,8	3,6	Bäst i branschen
	Avtalstäckningsgrad	72%	78%	85%
Attraktiv arbetsgivare	employee Net Promotor Score (eNPS)	+9	+11	20
Säkerhet	Arbetskadefrekvens	4,2	3,2	<5,0 och bäst i branschen

Ekonomiska mål och uppföljning

Lönsamhet

Re, %

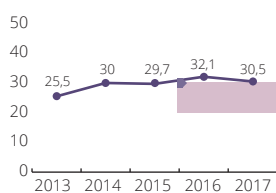

— Mål: ≥20%

● Utfall ■ Nytt mål antaget av bolagsstämman

Kapitalstruktur

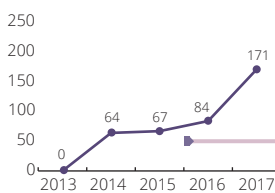
Soliditet, %

■ Mål: 20–30%

Utdelning

%

— Mål: ≥50%

Statens ägarandel 100%

Ordf: Olle Ehrlén

VD: Anders Gustafsson

Styrelse och revisorer valda för 2018/2019

Ordf: Olle Ehrlén **Led:** Charlotte Bergman, Petter Eiken, Anna-Jeanette Larnelius, Anna-Stina Nordmark Nilsson och Andreas Regnell. Nyval av Lars Erik Fredriksson och Carina Olson vid stämman 2018, Michael Thorén och Marie Hallander Larsson avgick

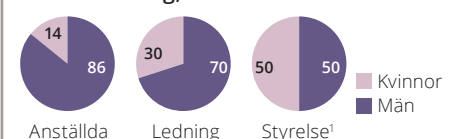
Arb rep: Moody Israelsson, Tommy Lovened **Arb suppl:** Thomas Skoog **Rev:** Peter Ekberg (Deloitte)

Arvode till styrelsens ordförande uppgår till 410 (400) tkr. Arvode till stämvald ledamot uppgår till 204 (200) tkr. Arvode utgår inte till ledamot som är anställd i Regeringskansliet.

	2017	2016
Resultaträkning, mnkr		
Nettoomsättning	7 557	7 105
Rörelseresultat	204	439
Resultat före skatt	227	458
Nettovinst	175	358
- varav hänförligt till minoritet	0	0
Balansräkning, mnkr		
Balansomslutning	4 496	4 612
Anläggningstillgångar	2 190	2 662
Eget kapital	1 372	1 482
- varav minoritet	0	0
Nettoskuld	-1 564	-1 769
Operativt kapital	-192	-287
Nyckeltal		
Rörelsemarginal, %	2,7	6,2
Re, Avkastning på eget kapital (genomsnitt), %	12,3	26,2
Rop, Avkastning på operativt kapital (genomsnitt), %	-85,2	-128,0
Nettoskuldssättningsgrad, ggr	-1,1	-1,2
Soliditet, %	30,5	32,1
Bruttoinvesteringar, mnkr	626	947
Anslag, mnkr	0	0
Utdelning, mnkr	299	299
Antal anställda i medeltal	1 833	1 791

Rapporterat enligt GRI:s riktlinjer Ja
Bestyrkt GRI-rapport Ja
Redovisar enligt IFRS Ja

Könsfördelning, %

1) Valda för 2018/2019

Swedavia AB äger, driver och utvecklar tio flygplatser i Sverige, vilka enligt regeringens fastställda beslut utgör basutbudet av flygplatser i Sverige. Utöver flygplatsverksamheten bedriver Swedavia fastighetsverksamhet med uppgift att äga, förvalta och utveckla fastigheter och exploaterbar mark på och omkring flygplatserna. Bolaget har dessutom ett uppdrag att inom ramen för affärsmässighet aktivt medverka i utvecklingen av den svenska transportsektorn och bidra till de av riksdagen beslutade transportpolitiska målen.

Viktiga händelser 2017

- Stark passagerartillväxt med 6,1 procent till 41,9 (39,5) miljoner. Passagerarrekor på sju av Swedavias tio flygplatser.
- Fördubblad investeringstakt jämfört med 2016 inom utvecklingsprogrammen.
- Regeringen aviserade en nationell flygskatt som ska gälla från och med april 2018.
- Utmärkelse för bolagets konsekventa och innovativa arbete för ett förnybart flygbränsle. Swedavia skrev på Airports Sustainability Declaration. Tillsammans verkar flygplatserna för en hållbar utveckling inom branschen och stöttar FN:s hållbarhetsmål.

Mål och uppföljning

Ekonomiska mål

- **Lönsamhet:** Avkastning på operativt kapital ska uppgå till minst 6 procent. Avkastningen uppgick till 5,1 procent. Rörelseresultatet påverkades negativt av nedskrivningar och utrangeringar om 160 miljoner kronor medan föregående års resultat påverkades positivt av realisationsvinster om 241 miljoner kronor. Exklusive dessa jämförelsestörande poster förbättrades resultatet något.
- **Kapitalstruktur:** Skuldsättningsgrad om 0,7–1,5 gånger. Skuldsättningsgraden uppgick till 1,0 gånger.
- **Utdelning:** Ordinarie utdelning ska uppgå till 30–50 procent av årets resultat exklusive realiserad vinst från fastig-

hetsförsäljningar, värdeförändringar och hänförlig skatt. Ordinarie utdelning har under 2017 lämnats enligt policy.

Mål för hållbart företagande

- 85 procent nöjda resenärer 2025. Utfall: 75 procent nöjda resenärer 2017.
- 75 procent engagerade ledare och medarbetare 2020. Utfall: 67 (64) procent 2017.
- Inga (0) fossila koldioxidutsläpp från den egna verksamheten 2020. Swedavias egna utsläpp minskade under året till 1 900 ton vilket innebär att delmålen för att nå nollutsläpp 2020 fortfarande överträffas.

Samhällsuppdrag och uppdragsmål

Swedavia ska enligt bolagsordningen ”inom ramen för affärsmässighet, aktivt medverka i utvecklingen av transportsektorn och bidra till att de av riksdagen beslutade transportpolitiska målen uppnås”. Bolaget ska inom ramen för transportpolitikens funktions- och hänsynsmål mäta och redovisa utfall för nedanstående sex uppdragsmål:

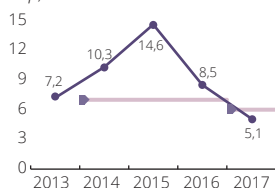
Uppföljning uppdragsmål	2017	2016
Nöjda resenärer, %	75	77
Antal passagerare inrikes, miljoner	14,0	13,7
Antal passagerare utrikes, miljoner	27,9	25,8
Antal utrikesdestinationer	313	287
Antal haverier eller allvarliga tillbud	3	1
Koldioxidavtryck, kton ¹	524	504

1) Avtryck per flygplats vilket inkluderar marktransporter och flygtrafik. Koldioxidavtryck hänförligt till flygtrafik uppgick till 352 (336), marktransporter 170 (166) och Swedavias egna verksamhet 1,9 (2,7).

Ekonomiska mål och uppföljning

Lönsamhet

Rop, %

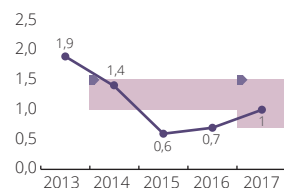

— Mål: ≥6,0%

● Utfall ■ Nytt mål antaget av bolagsstämman

Kapitalstruktur

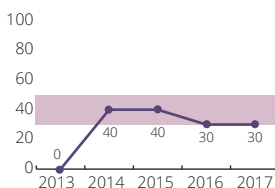
Skuldsättningsgrad, ratio

— Mål: 0,7–1,5 ggr

Utdelning

%

— Mål: 30–50%

Statens ägarandel 100%

Ordf: Åke Svensson VD: Jonas Abrahamsson

Styrelse och revisorer valda för 2018/2019

Ordf: Åke Svensson **Led:** Lars Backemar, Adine Grate-Axén, Lottie Knutson, Lotta Mellström, Lars Mydland, Mikael Norman och Lottie Svedenstedt

Arb rep: Agne Lindbom, Robert Olsson

Arb suppl: Conny Moholi, Mikael Nordenståhl

Rev: Åsa Lundvall (EY)

Arvode till styrelsens ordförande uppgår till 440 (440) tkr. Arvode till stämvald ledamot uppgår till 220 (220) tkr. Arvode utgår inte till ledamot som är anställd i Regeringskansliet.

	2017	2016
Resultaträkning, mnkr		
Nettoomsättning	5 745	5 546
Rörelseresultat	688	1 007
Resultat före skatt	575	869
Nettovinst	407	717
- varav hänförligt till minoritet	0	0

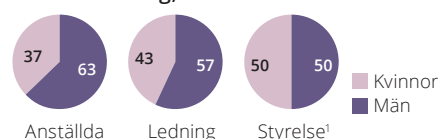
	2017	2016
Balansräkning, mnkr		
Balansomslutning	17 587	14 648
Anläggningstillgångar	16 447	13 552
Eget kapital	7 665	7 351
- varav minoritet	0	0
Nettoskuld	7 290	4 896
Operativt kapital	14 955	12 247

Nyckeltal

Rörelsemarginal, %	12,0	18,2
Re, Avkastning på eget kapital (genomsnitt), %	5,4	10,1
Rop, Avkastning på operativt kapital (genomsnitt), %	5,1	8,5
Nettoskuldssättningsgrad, ggr	1,0	0,7
Soliditet, %	43,6	50,2
Bruttoinvesteringar, mnkr	3 869	2 150
Anslag, mnkr	0	0
Utdelning, mnkr	122	143
Antal anställda i medeltal	3 074	2 949

Rapporterat enligt GRI:s riktlinjer	Ja
Bestyrkt GRI-rapport	Ja
Redovisar enligt IFRS	Ja

Könsfördelning, %

1) Valda för 2018/2019

Sweden House

A/O Sweden House förvaltar ”Sverigehuset” i Sankt Petersburg, med officiella, kulturella och kommersiella funktioner. Utrikesdepartementet hyr för detta ändamål lokaler för Sveriges generalkonsulat i huset. Resterande lokaler hyrs ut till verksamheter med Sverige-anknytning och till svenska och utländska företag. Ett Sverigehus i centrala Sankt Petersburg sågs vid etableringen som ett led i utvecklingen av relationerna mellan Sverige och Ryssland. Det ansågs angeläget att ge svenska myndigheter och svenskt näringsliv en naturlig bas för sin verksamhet i Sankt Petersburg. Projektet skulle genomföras på kommersiella villkor och med ett långsiktigt mål om egen finansiell bärkraft. Sedan 2016 lämnar bolaget utdelning till aktieägarna. Bolaget bildades genom ett trepartsavtal mellan svenska staten, staden Sankt Petersburg och Skanska. Skanska sålde sina 49 procent i dåvarande A/O Dom Shvetsii till CA Fastigheter hösten 2008. Sweden House är ett ryskt aktiebolag som ägs av Ladoga Holding AB (ett dotterbolag till CA Fastigheter) till 49 procent, svenska staten till 36 procent och av staden Sankt Petersburg till 15 procent. Sweden House har dispositionsrätten till fastighetskomplexet Sverigehuset, som innehåller cirka 4 400 kvm uthyrningsbar yta, och till marken under 49 år. Sverigehuset ligger mitt i centrala Sankt Petersburg i närheten av huvudgatan Nevskij Prospekt. Fastighetens gynnsamma läge, historiska ursprung och design gör den attraktiv för potentiella hyresgäster.

Viktiga händelser 2017

- Omfattade renovering av flera kontor och lägenheter har genomförts under året, vilket har lett till framgångsrik uthyrning av dessa lokaler. Renoveringsarbetet kommer att fortsätta under 2018 och då även innefatta reception och allmänna ytor.
- Vakansgraden vid utgången av 2017 var 50 procent lägre än under föregående år. Endast 313 kvm av totalt 4 406 kvm var vakanta. Tidigare har bolaget normalt sett fastställt hyresbeloppen i USD, något som till följd av den fallande rubelkursen lett till att hyresnivån i fastigheten lokalt sett blivit hög. För att bibehålla hyresgästerna har Sweden House till övervägande del ändrat valutan i avtalen till rubel och även sänkt hyran för att vara i paritet med nuvarande marknadsnivå.
- Allt eftersom fler lokaler och allmänna ytor blir renoverade kan bolaget erbjuda bättre och mer konkurrenskraftiga produkter, vilket förväntas medföra fortsatt låg vakansgrad framgent.

Uppföljning

Konkurrensen har ökat i takt med delvis komsten av nybyggda fastigheter och dels renovering av befintligt bestånd. Under de närmaste åren kan andra byggprojekt i staden leda till att ytterligare kontorsyta kommer ut på marknaden. Färdigställandet av bland annat Gazproms Neft Lakhka Tower medför att en stor mängd lokaler kommer ut på marknaden i samband med inflyttningen till denna skyskrapa.

Bolagets resultat är starkt beroende av hur stor efterfrågan är på lokaler i centrala Sankt Petersburg, vilket i sin tur avgörs av det geopolitiska läget och den ryska ekonomins utveckling. Fortsatt återhämtning av rysk ekonomi och då framför allt priset på olja kommer att öka efterfrågan på både bostäder och lokaler förutsatt att Sweden House kan möta marknadens efterfråga vad gäller kvalitet, service och hyresnivå.

Statens ägarandel 36%

Ordf: Jan Borekull

VD: Ett managementbolag sköter VD:s åtagande

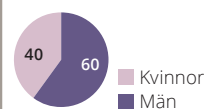
Styrelse och revisorer valda för 2018/2019

Ordf: Jan Borekull **Led:** Lars Grundberg, Ludmila Evgenievna Kostrukova och Lena Wedén. Nyval av Fredrik Alvarsson vid stämman 2018, Johan Damne avgick **Rev:** Dimitry Mikhaylov (Dimitry Mikhaylov Consulting Bureau)

Arvode till styrelsens ordförande uppgår till 0 (0) USD. Arvode till stämvald ledamot uppgår till 4 500 (4 500) USD. Arvode utgår inte till ledamot som är anställd i Regeringskansliet.

	2017	2016
Resultaträkning, mnkr		
Nettoomsättning	13	15
Rörelseresultat	5	10
Resultat före skatt	5	8
Nettovinst	4	7
- varav hänförligt till minoritet	-	-
Balansräkning, mnkr		
Balansomslutning	27	29
Anläggningstillgångar	11	11
Eget kapital	24	26
- varav minoritet	-	-
Nettoskuld	-16	-18
Operativt kapital	8	8
Nyckeltal		
Rörelsemarginal, %	36	62
Re, Avkastning på eget kapital (genomsnitt), %	16	30
Rop, Avkastning på operativt kapital (genomsnitt), %	60	133
Nettoskuldämningsgrad, ggr	-0,7	-0,7
Soliditet, %	88	88
Bruttoinvesteringar, mnkr	-	-
Anslag, mnkr	0	0
Utdelning, mnkr	3	5
Antal anställda i medeltal	3	2
Rapporterat enligt GRI:s riktlinjer	Nej	
Bestyrkt GRI-rapport	Nej	
Redovisar enligt IFRS	Nej	

Könsfördelning, %

Styrelse¹

1) Valda för 2018/2019

Swedesurvey Aktiebolag säljer tjänster inom fastighetsadministration och geografisk informationsförsörjning på den internationella marknaden i nära samverkan med den statliga myndigheten Lantmäteriet. Syftet är att marknadsföra Lantmäteriets tjänster utomlands. Swedesurvey riktar sig i första hand mot offentliga organisationer i utvecklingsländer och merparten av projekten har karaktären att via rådgivning och utbildning stödja dem i deras kapacitetsutveckling. Verksamheten omfattar frågor som rör grundläggande politiska och juridiska förhållanden, utveckling av system för fastighetsbildning, fastighetsregistrering, inskrivning, värdering och geodetisk mätning. Tjänsterna finansieras dels direkt från kund, dels genom internationella institutioner och biståndsorganisationer. Bolaget har förlorat huvuddelen av omsättningen sedan de Sidafinansierade uppdragen togs över av Lantmäteriet. Sammanfattningsvis har bolagets verksamhet krympt till en sådan omfattning att argument i dag saknas för att bedriva verksamheten i bolagsform. Riksdagen beslutade därför i juni 2017 att bemyndiga regeringen att avveckla Swedesurvey genom likvidation.

Viktiga händelser 2017

- Året har efter riksdagsbeslutet i juni präglats av arbetet med att avveckla bolaget.
- Ett större projekt i Uzbekistan avslutades i januari och ett större projekt i Jordanien avslutades i juli.
- Av bolagets projektportfölj återstår nu endast ett projekt i Grekland.
- Som en del i avvecklingen av bolaget har resultatet belastats med 3,4 mnkr.

Mål och uppföljning

Ekonomiska mål

- **Lönsamhet:** EBIT-marginal ska uppgå till minst 5 procent. Rörelsemarginalen var negativ och nådde inte målet.
- **Kapitalstruktur:** Eget kapital ska uppgå till minst 10–15 miljoner kronor. Det egna kapitalet uppgick till 3,2 miljoner kronor och nådde inte målet.
- **Utdelning:** Utdelning ska uppgå till 50–100 procent. Då det egna kapitalet inte nådde målet lämnar bolaget ingen utdelning.

Mål för hållbart företagande

- Anti-korruption
- Mänskliga rättigheter
- Kompetensöverföring

I bolagets årsredovisning finns en utförlig beskrivning av hur bolaget arbetat under året för att uppnå målen. Bolaget har kartlagt vilka av FN:s fastställda hållbara utvecklingsmål och delmål som är väsentliga för bolagets verksamhet och där Swedesurvey kan bidra till att göra skillnad. Antagandet av FN:s 17 hållbara utvecklingsmål samt arbetet med Agenda 2030 anses som väsentliga för bolaget att förhålla sig till i hållbarhetsarbetet. Eftersom bolaget inte längre har någon framåtsyftande verksamhet har hållbarhetsredovisningen inte vidareutvecklats efter riksdagens beslut i juni 2017 att avveckla bolaget.

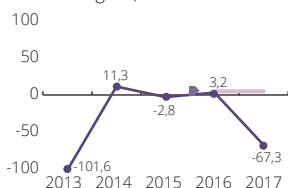
Samhällsuppdrag

Saknar särskilt beslutat samhällsuppdrag.

Ekonomiska mål och uppföljning

Lönsamhet

Rörelsemarginal, %

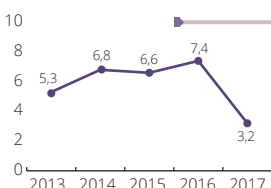

Mål: ≥5%

Utfall ■ Nytt mål antaget av bolagsstämman

Kapitalstruktur

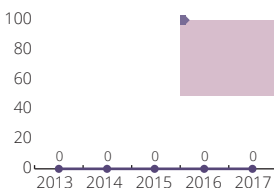
EK, mnkr

Mål: >10-15 mnkr

Utdelning

%

Mål: 50-100%

Statens ägarandel 100%

Ordf: Bengt Kjellson

VD: Fredrik Zetterquist

Styrelse och revisorer valda för 2018/2019

Ordf: Bengt Kjellson Led: Lars Jansson och Monica Lagerqvist Nilsson Rev: Pär Månsson (PwC)

Arvode till styrelsens ordförande uppgår till 60 (60) tkr. Arvode till stämмоvald ledamot uppgår till 35 (35) tkr. Arvode utgår inte till ledamot som är anställd i Regeringskansliet.

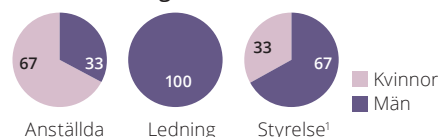
	2017	2016
Resultaträkning, mnkr		
Nettoomsättning	8	16
Rörelseresultat	-5	1
Resultat före skatt	-4	1
Nettovinst	-4	1
- varav hänförbart till minoritet	0	0
Balansräkning, mnkr		
Balansomslutning	13	16
Anläggningstillgångar	0	0
Eget kapital	3	7
- varav minoritet	0	0
Nettoskuld	-10	-10
Operativt kapital	-7	-3
Nyckeltal		
Rörelsemarginal, %	-67,3	3,2
Re, Avkastning på eget kapital (genomsnitt), %	-80,5	11,5
Rop, Avkastning på operativt kapital (genomsnitt), %	114,9	-9,5
Nettoskuldsättningsgrad, ggr	-3,1	-1,4
Soliditet, %	25,0	47,9
Bruttoinvesteringar, mnkr	0	0
Anslag, mnkr	0	0
Utdelning, mnkr	0	0
Antal anställda i medeltal	3	6

Rapporterat enligt GRI:s riktlinjer Ja

Bestyrkt GRI-rapport Ja

Redovisar enligt IFRS Nej

Könsfördelning, %

1) Valda för 2018/2019

Swedfund International AB, Swedfund, är en utvecklingsfinansierare och biståndsaktör som ska medverka till fattigdomsminskning genom hållbart företagande. Swedfund bidrar med riskkapital, etableringsstöd och kunskapsför investeringar i låg- och medelinkomstländer. Bolaget etablerar tillsammans med strategiska partners bärkraftiga och affärsmässigt drivna företag genom direktinvesteringar i form av aktier eller lån samt indirekt genom investeringar i fonder. Investeringar sker i länder som enligt OECD/DAC:s definition kvalificerar sig för utvecklingsfinansiering och bidrar till att nå målen för Sveriges politik för global utveckling (PGU) och internationella bistånd. 2017 var Swedfund verksamt i 28 länder och hade 65 kontrakterade engagemang, 65 procent av portföljen bestod av investeringar i Afrika.

Viktiga händelser 2017

- Regeringsbeslut om 600 mnkr i kapitaltillskott för 2018.

Mål och uppföljning

Ekonomiska mål

- **Lönsamhet:** Bolaget fick nya ekonomiska mål på en extra bolagsstämma den 8 december 2016. K/I ska uppgå till maximalt 0,9, inom en treårsperiod med start 2016 och EBIT – oavsett redovisningsstandard – ska vara positivt.
- 2017 uppnåddes målsättning avseende K/I beräknat exklusive valutakursdifferenser samt mål avseende EBIT.

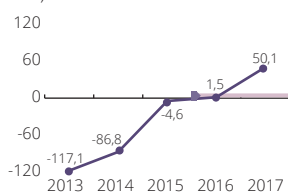
Mål för hållbart företagande

- **Samhällsutveckling:** Efterlevnad av ILO:s kärnkonventioner i alla portföljbolag. Antalet jobb ska öka för varje år, räknat som ett genomsnitt för samtliga investeringar. Av portföljbolagen följer 79 procent ILO:s kärnkonventioner. Data kring jobbtillväxt är ännu inte slutgiltig, men bedöms ligga på ungefär 3,6 procent.
- **Hållbarhet:** Implementering av ledningssystem för hållbarhetsfrågor i Swedfund och samtliga portföljbolag. Av portföljbolagen har 79 procent hållbarhets- eller miljöpolicy och 68 procent har utsett en ESG-ansvarig inom företagsledningen.
- **Anti-korruption:** Implementering av ledningssystem för korruptionsfrågor i Swedfund och portföljbolagen. 84 procent av portföljbolagen har en antikorrupsionspolicy.

Ekonomiska mål och uppföljning

Lönsamhet

EBIT, mnkr

— Mål: >0 mnkr

● Utfall ■ Nytt mål antaget av bolagsstämman

Samhällsuppdrag och uppdragsmål

Följande uppdragsmål beslutades på en extra bolagsstämma i december 2016.

- 1) Mäta omsättning och lönsamhet per investering där målnivån är att en ökning ska ske under en femårsperiod med basår motsvarande investeringsåret.
- 2) Mäta CO₂ per investering där relevant målnivå utvärderas inom tre år.
- 3) Swedfund ska vart tredje år med start 2017 utföra en analys av hur klimat- och miljörisker påverkar investeringarna och hur det i sin tur kan påverka Swedfunds finansiella ställning. Analysen ska också inkludera de största miljöriskerna i portföljbolagen och hur Swedfund hanterar dessa.
- 4) Nyckeltal som mäter bolagsskatt per investering (i kronor) enligt vad som framgår av respektive bolags årsredovisning där relevant målnivå utvärderas inom tre år.
- 5) Nyckeltal som mäter andel män och kvinnor i ledande befattning per investering där målnivån är att andelen män/kvinnor ska ha en positiv utveckling/närma sig varandra under en femårsperiod med basår motsvarande investeringsåret.
- 6) Nyckeltal som mäter antal investeringar som inte bedöms kunna realiseras med kommersiell finansiering där målnivån är 100 procent.
- 7) Total effekt/nytta per investering (ekonomiska/miljö och klimatomfattiga och sociala effekter) ska utvecklas positivt över tid.
- 8) Total kostnad per investering där totala kostnaden per investering följs upp med 2016 som basår.

Statens ägarandel 100%

Ordf: Göran Barsby

VD: Maria Håkansson

Styrelse och revisorer valda för 2018/2019

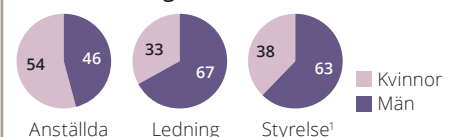
Ordf: Göran Barsby **Led:** Fredrik Arp, Kerstin Borglin, Björn Börjesson, Torgny Holmgren, Hanna Lagercrantz, Charlotte Salford och Mikael Sandström **Rev:** Jennifer Rock-Baley (EY)

Arvode till styrelsens ordförande uppgår till 210 (200) tkr. Arvode till stämvald ledamot uppgår till 105 (100) tkr. Arvode utgår inte till ledamot som är anställd i Regeringskansliet.

	2017	2016
Resultaträkning, mnkr		
Nettoomsättning	220	81
Värdeförändringar	-82	-7
Rörelseresultat	50	2
Resultat före skatt	35	-7
Nettovinst	26	-43
- varav hänförligt till minoritet	0	0
Balansräkning, mnkr		
Balansomslutning	5 966	5 461
Anläggningstillgångar	5	16
Eget kapital	4 571	4 145
- varav minoritet	0	0
Nettoskuld	-3 509	-3 187
Operativt kapital	1 062	958
Nyckeltal		
Rörelsemarginal, %	22,8	2,0
Re, Avkastning på eget kapital (genomsnitt), %	0,6	-1,1
Rop, Avkastning på operativt kapital (genomsnitt), %	5,0	0,2
Nettoskuldssättningsgrad, ggr	-0,8	-0,8
Soliditet, %	76,6	75,9
Bruttoinvesteringar, mnkr	0	0
Anslag, mnkr	400	400
Utdelning, mnkr	0	0
Antal anställda i medeltal	39	38
Rapporterat enligt GRI:s riktlinjer	Ja	
Bestyrkt GRI-rapport	Ja	
Redovisar enligt IFRS	Ja ¹	

1) Bolaget har beslutat att konvertera sin finansiella rapportering från K3 till IFRS (enligt RFR2) från den 1 januari 2018.

Könsfördelning, %

1) Valda för 2018/2019

Systembolaget Aktiebolag bedriver med ensamrätt detaljhandelsförsäljning av starköl, vin och spritdrycker till allmänheten i Sverige. Uppdraget är att sälja med ansvar och god service och att informera om alkoholens skadeverkningar. Syftet är att bidra till förbättrad folkhälsa, dels genom att privata vinstintressen i samband med detaljhandel utesluts, dels genom begränsning av tillgängligheten. Systembolagets begränsning av tillgänglighet till alkohol sker genom kontroll över butiksetableringar och öppettider samt genom att se till att alkohol drycker inte säljs till personer som är under 20 år, som är märkbart påverkade eller då det finns anledning att anta att personen har för avsikt att långa. Systembolaget ska vara ett modernt, effektivt detaljhandelsbolag och förmedla en god dryckeskultur. Bolagets verksamhet ska bedrivas så att hög kvalitet i utförandet av uppdraget säkerställs.

Viktiga händelser 2017

- Första Alkoholrapporten ges ut.
- Systembolaget har högst förtroende i 2017 års Förtroendebarmeter och har fem år i rad utsetts till Sveriges bästa serviceföretag (Service Score).
- Avtalet mellan staten och Systembolaget ändrades för att underlätta för Systembolaget att agera ansvarsfullt i sitt produkturval utifrån ett hållbarhetsperspektiv.
- Systembolaget har med representanter för branschföreningar¹ tagit fram en gemensam viljeyttring för att som bransch ta sitt klimatansvar.

Mål och uppföljning

Ekonomiska mål

- **Lönsamhet:** Avkastning på eget kapital ska långsiktigt motsvara den tioåriga statsobligationsräntan plus sju procentenheter. Målet överstegs.
- **Kostnadseffektivitet:** Förhållandet mellan totala omkostnader och såld kvantitet $\leq 2,3$. Utfallet var 2,2.
- **Kapitalstruktur:** Soliditet 20–30 procent. Soliditeten låg inom målintervall.
- **Utdelning:** 80–100 procent av årets resultat. Utdelning lämnas enligt policy.

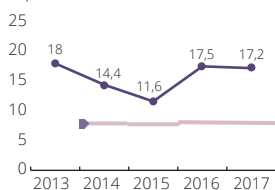
Mål för hållbart företagande

- Minskad klimatpåverkan²: Klimatpåverkan egen verksamhet, ton CO₂e, målet är att vara klimatneutral år 2023. Utfall var 3 583 ton CO₂e 2017 (3 855 ton).

Ekonomiska mål och uppföljning

Lönsamhet

Re, %

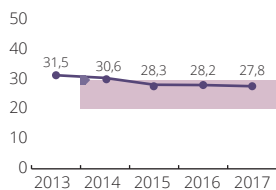

— Mål: $\geq 7,7\%$

■ Utfall ■ Nytt mål antaget av bolagsstämman

Kapitalstruktur

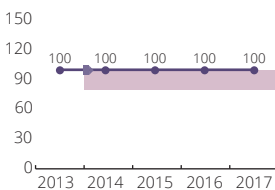
Soliditet, %

■ Mål: 20–30%

Utdelning

%

■ Mål: 80–100%

- Alkoholindex: ett mått på människors attityd till alkohol i olika situationer, ska över tid ha en positiv utveckling. Ett högt tal indikerar en restriktiv hållning. Alkoholindex uppgick till 62,0 (62,6), vilket indikerar en mindre förskjutning mot en mer tillåtande inställning till berusningsdrickande.
- Systembolaget ska kontrollera att säljaren förvisar sig om att mottagaren är minst 20 år. Ålderskontrollen var oförändrad och uppgick till 96 procent för 2017.

Samhällsuppdrag och uppdragsmål

Systembolagets samhällsuppdrag är att med ensamrätt, och med ansvar, och god service, sälja sprit, vin och starköl och att informera om alkoholens skadeverkningar.

- Nöjd-kundindex (NKI) ska över tid inte underskrida 80. NKI uppgick till 84,3 vilket är något högre än föregående år.
- Alkoholkonsumtionen i Sverige: Systembolaget ska redovisa totalkonsumtionen och hur stor andel av den totala volymen som införskaffats hos Systembolaget³. Detta uppdragsmål är inte målsatt. Alkoholkonsumtionen uppgick till 9,0 (9,2) liter per person. Systembolagets konsumtionsandel uppgick till 63 procent, en ökning med 0,9 procentenheter³.
- Alkoholindex, se hållbarhetsmål.

1) Sprit & Vinleverantörsföreningen, Sveriges Bryggerier samt 11 medlemsföretag.

2) Nytt och omarbetat klimatmål sedan 2017 som innefattar koldioxidutsläpp från egna verksamhetens el-/värmeanvändning och leasade bilar.

3) Siffror för 2016.

Statens ägarandel 100%

Ordf: Kenneth Bengtsson VD: Magdalena Gerger

Styrelse och revisorer valda för 2018/2019

Ordf: Kenneth Bengtsson Led: Viveca Bergstedt Sten, Robert Damberg, Crister Fritzon, Cecilia Halle, Frida Johansson Metso, Håkan Leifman och Kerstin Wigzell. Nyval av Barbro Holmberg vid stämman 2018, Thord Andersson avgick

Arb rep: Berit Morén, Maria Nilsson

Arb suppl: Karin Larsson, Nils Undall-Behrend

Rev: Didrik Roos (Deloitte)

Arvode till styrelsens ordförande uppgår till 280 (260) tkr. Arvode till stämvald ledamot uppgår till 140 (125) tkr. Arvode utgår inte till ledamot som är anställd i Regeringskansliet eller arbetstagarrepresentanter.

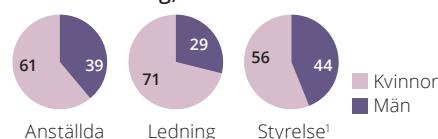
	2017	2016
Resultaträkning, mnkr		
Nettoomsättning	29 355	28 469
Rörelseresultat	263	224
Resultat före skatt	328	264
Nettovinst	282	289
- varav hänförligt till minoritet	0	0
Balansräkning, mnkr		
Balansomslutning	5 863	5 872
Anläggningstillgångar	3 439	2 797
Eget kapital	1 605	1 612
- varav minoritet	0	0
Nettoskuld	-3 908	-3 821
Operativt kapital	-2 303	-2 209
Nyckeltal		
Rörelsemarginal, %	0,9	0,8
Re, Avkastning på eget kapital (genomsnitt), %	17,2	17,5
Rop, Avkastning på operativt kapital (genomsnitt), %	-11,7	-9,9
Nettoskuld-sättningsgrad, ggr	-2,4	-2,4
Soliditet, %	27,8	28,2
Bruttoinvesteringar, mnkr	1 944	1 095
Anslag, mnkr	0	0
Utdelning, mnkr	282	289
Antal anställda i medeltal	3 611	3 551

Rapporterat enligt GRI:s riktlinjer Ja

Bestyrkt GRI-rapport Ja

Redovisar enligt IFRS Ja

Könsfördelning, %

1) Valda för 2018/2019

Telia Company AB erbjuder telekommunikation genom fast och mobil telefoni samt internet- och datakommunikation. Telia Company är ett av de ledande telekommunikationsföretagen i Norden och Baltikum med starka positioner inom mobil kommunikation i Eurasien. På sikt kommer bolaget att koncentrera verksamheten till Norden och Baltikum och lämna Eurasien.

Viktiga händelser 2017

- Den 21 september 2017 tillkännagav Telia Company att man nått en global uppgörelse med det amerikanska justitiedepartementet, den amerikanska finansinspektionen och den allmänna åklagarmyndigheten i Nederländerna gällande undersökningar av historiska transaktioner i Uzbekistan. Telia Company har accepterat en total finansiell sanktion uppgående till 965 miljoner USD.
- Under året sålde bolaget verksamheterna i Tadzjikistan (Tcell), Ryssland (Megafon) och det direkta ägandet i turkiska Turkcell.

Mål och uppföljning

Ekonomiska mål

Inga ekonomiska mål har beslutats av ägarna. Styrelsen har beslutat om följande ekonomiska mål:

- **Kapitalstruktur:** Solid kreditvärdering på lång sikt (A- till BBB+). Kreditvärderingen var solid (A- till BBB+) på lång sikt i enlighet med målet. Bolaget siktar på att ha en skuldsättningsgrad motsvarande måttet nettolåneskuld i relation till justerad EBITDA på 2x plus/minus 0,5x. Nettolåneskulden i relation till justerad EBITDA var 1,14x, vilket är lägre än målet.
- **Utdelning:** Minst 2 kronor per aktie för 2017. Utdelning om 2,30 kronor per aktie i enlighet med målet. Bolaget har en uppdaterad utdelningspolicy som innebär att 80 procent av fritt kassaflöde, exklusive licenser, från kvarvarande verksamhet skall delas ut. Den utdelning som beslutades för verksamhetsåret 2017 var även i linje med bolagets nya policy.

Mål för hållbart företagande

Telia Company har prioriterade mål inom följande områden:

- Anti-korruption
- Yttrandefrihet och integritet
- Kundintegritet
- Barns rättigheter
- Ansvarsfulla inköp
- Miljöansvar
- Arbetsmiljö, hälsa och säkerhet

De flesta av hållbarhetsmålen är satta till 2018 och utvärderas löpande. Vissa initiativ som kan nämnas är:

- Anti-korruption: Riktlinjer för tredjepartsutvärdering togs fram.
- Yttrandefrihet och integritet: Publicering av den åttonde Law Enforcement Disclosure Report, LEDR, som omfattar åtta länder.
- Kundintegritet: Införde concernövergripande program för efterlevnad av EU:s dataskyddsförordning (GDPR) och genomförde lokala projekt på relevanta marknader.
- Barns rättigheter: Workshop kring barns rättigheter med 200 nyckelmedarbetare.
- Ansvarsfulla inköp: Förstärkte den lokala kapaciteten inom leverantörsutvärderingar och revisioner på plats i region Eurasien.
- Miljöansvar: ISO 14001-certifiering av verksamheterna i Sverige, Finland, Estland och Litauen.
- Arbetsmiljö, hälsa och säkerhet: Sjukfrånvaro 2,4 procent (2,4).

Samhällsuppdrag

Saknar särskilt beslutat samhällsuppdrag.

Statens ägarandel 37,3%

Ordf: Marie Ehrling

VD: Johan Dannelind

Styrelse och revisorer valda för 2018/2019

Ordf: Marie Ehrling **Led:** Susanna Campbell, Olli-Pekka Kallasvuo, Nina Linander, Anna Settmann och Olaf Swantee. Nyval av Jimmy Maymann och Martin Tivéus vid stämman 2018. Mikko Kosonen och Martin Lorentzon avgick

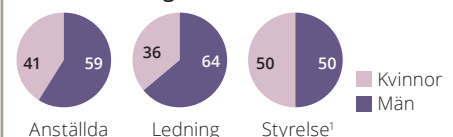
Arb rep: Agneta Ahlström, Stefan Carlsson, Peter Wiklund **Rev:** Jan Nilsson (Deloitte)

Arvode till styrelsens ordförande uppgår till 1 740 (1 650) tkr, vice ordförande 820 (795) tkr.

Arvode till stämmevald ledamot uppgår till 580 (560) tkr.

	2017	2016
Resultaträkning, mnkr		
Nettoomsättning	79 867	84 178
Rörelseresultat	13 690	21 090
Resultat före skatt	9 457	19 249
Nettovinst	10 146	6 496
- varav hänförligt till minoritet	537	2 764
Balansräkning, mnkr		
Balansomslutning	243 845	253 430
Anläggningstillgångar	174 503	179 475
Eget kapital	105 230	94 869
- varav minoritet	5 260	5 036
Nettoskuld	39 862	50 695
Operativt kapital	145 092	145 564
Nyckeltal		
Rörelsemarginal, %	17,1	25,1
Re, Avkastning på eget kapital (genomsnitt), %	10,1	6,6
Rop, Avkastning på operativt kapital (genomsnitt), %	9,4	15,0
Nettoskuldssättningsgrad, ggr	0,4	0,5
Soliditet, %	43,2	37,4
Bruttoinvesteringar, mnkr	21 842	16 108
Anslag, mnkr	0	0
Utdelning, mnkr	9 959	8 660
Antal anställda i medeltal	24 468	24 898
Rapporterat enligt GRI:s riktlinjer	Ja	
Bestyrkt GRI-rapport	Ja	
Redovisar enligt IFRS	Ja	

Könsfördelning, %

1) Valda för 2018/2019

TERACOM GROUP

Teracom Group AB distribuerar radio och TV samt erbjuder kommunikationslösningar i Sverige och Danmark. Efterfrågan på linjär marksänd TV minskar över tid i takt med bredbandsutbyggnaden, men är ännu stark och kommer att förbli så under ett antal år. Fokus för Teracom Group är att fortsätta skapa affärer baserat på sin infrastruktur, vilket gjorts under 2017.

Viktiga händelser 2017

- Danska Konkurrensrådet samt radio- och TV-nämnden godkände Teracom Groups avyttring av aktierna i dotterbolaget Boxer A/S i Danmark och ägandet övergick till SE Group. Teracom har därmed helt lämnat betal-TV-segmentet.
- Teracom i Danmark vann i slutet av 2016 ett tolvårigt avtal om att bygga och ansvara för ett nationellt nät för kommersiell radio i Danmark. Nätet invigdes under 2017 med plats för 18 kanaler.
- I december slöt Teracom i Sverige ett avtal med MTG om utbyggnad av ett nationellt FM-nät för deras utsändningar.

Mål och uppföljning

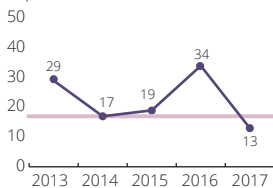
Ekonomiska mål

- **Lönsamhet:** Avkastning på eget kapital 17 procent. Avkastning på eget kapital uppgick till 13 procent. Underliggande resultat var svagare än 2016, men avkastningsminskningen förklaras främst av intäkter från försäljning av dotterbolag 2016.
- **Kapitalstruktur:** Soliditet 30 procent. Soliditeten uppgick till 79 procent. Regeringen har tidigare meddelat att bolagets ekonomiska mål kommer att ses över under 2017. Översynen inväntar beslut i frågan om huvudmannaskap för ett framtida samhällsnät.
- **Utdelning:** 40–60 procent av nettoresultatet. Utdelningen uppgick till 214 miljoner kronor, motsvarande 60 procent av nettoresultatet.

Ekonomiska mål och uppföljning

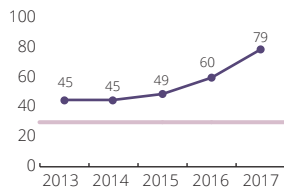
Lönsamhet

Re, %

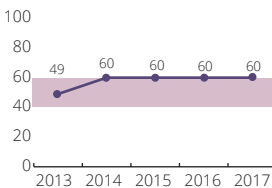
Kapitalstruktur

Soliditet, %

Utdelning

%

— Mål: 17% — Utfall — Nytt mål antaget av bolagsstämman

Mål för hållbart företagande

- Ansvarsfull arbetsgivare: Minst 40 procent av respektive kön. Under 2017 var 28 procent av cheferna och 18 procent av samtliga medarbetare kvinnor.
- Ansvar för miljö och klimat: -3 procent årlig minskning av CO₂-ekvivalenter. Under 2017 minskade Teracom Group sin klimatpåverkan med 4,2 procent.

Samhällsuppdrag

Har särskilt beslutat samhällsuppdrag att bedriva utsändning och överföring av radio- och tv-program samt därmed förenlig verksamhet. Bolaget ska erbjuda programbolagen utsändnings- och överföringstjänster på likvärdiga villkor i Sverige. Bolaget ska, om efterfrågan från programbolagen finns, erbjuda en grundläggande infrastruktur över hela eller delar av Sverige. Detta gäller under förutsättning att programbolagen enligt sina sändningstillstånd är skyldiga att sända eller överföra med den efterfrågade räckvidden i ett marknät. Bolaget ska utifrån dessa utgångspunkter och de regulativa förutsättningarna agera uteslutande affärsmässigt. Uppföljning av samhällsuppdraget sker inom Regeringskansliet. Mål enligt processen för uppdragsmål har ännu inte utvecklats.

Statens ägarandel 100%

Ordf: Eva Gidlöf

VD: Åsa Sundberg

Styrelse och revisorer valda för 2018/2019

Ordf: Nyval av Eva Gidlöf vid stämman 2018, Kia Orback Pettersson avgick **Led:** Kristina Ekengren, Johan Hedensjö, Ola Salmén och Annika Viklund. Nyval av Fredrik Robertsson vid stämman 2018, Nils Petter Tetlie avgick

Arb rep: Lovisa Höglund, Anders Segerros

Arb suppl: Per Alksten, Jan Ossfeldt

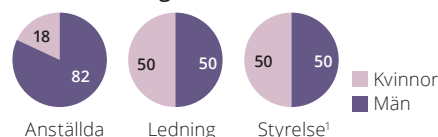
Rev: Anders Malmeby (KPMG)

Arvode till styrelsens ordförande uppgår till 280 (270) tkr. Arvode till stämvald ledamot uppgår till 135 (130) tkr. Arvode utgår inte till ledamot som är anställd i Regeringskansliet.

	2017	2016
Resultaträkning, mnkr		
Nettoomsättning	1 974	2 003
Rörelseresultat	460	349
Resultat före skatt	436	329
Nettovinst	451	995
- varav hänförligt till minoritet	0	0
Balansräkning, mnkr		
Balansomslutning	4 530	5 535
Anläggningstillgångar	2 601	2 664
Eget kapital	3 575	3 322
- varav minoritet	0	0
Nettoskuld	-1 567	-1 441
Operativt kapital	2 008	1 881
Nyckeltal		
Rörelsemarginal, %	23,3	17,4
Re, Avkastning på eget kapital (genomsnitt), %	13,1	33,6
Rop, Avkastning på operativt kapital (genomsnitt), %	23,7	14,8
Nettoskultsättningsgrad, ggr	-0,4	-0,4
Soliditet, %	78,9	60,0
Bruttoinvesteringar, mnkr	314	266
Anslag, mnkr	0	0
Utdelning, mnkr	214	210
Antal anställda i medeltal	594	612

Rapporterat enligt GRI:s riktlinjer Ja
Bestyrkt GRI-rapport Ja
Redovisar enligt IFRS ja

Könsfördelning, %

1) Valda för 2018/2019

Vasallen AB utvecklar och förädlar nedlagda regementen och andra försvarsfastigheter till attraktiva och levande stadsdelar för nya verksamheter för att sedan avyttra dessa. Vasallen har sedan start 1997 förvärvat totalt 24 fastighetsbestånd över hela Sverige. Av dessa är 21 i dag utvecklade och sålda. Efter att stora delar av fastighetsbeståndet avyttrades 2012 och 2017 är planen att avveckla bolaget de kommande åren.

Viktiga händelser 2017

- Under året har den övervägande delen av Vasallens fastighetsinnehav sålts. Tillträde till fastigheterna har delvis redan skett och kommer att fortsätta under 2018 och 2019.
- Projektet Vasallen går nu mot sitt fullbordande.
- Koncernens hyresintäkter minskade kraftigt jämfört med föregående år. Den huvudsakliga orsaken är försäljningar av fastighetsbestånd.

Mål och uppföljning

Ekonomiska mål

- **Lönsamhet:** Avkastningen på det genomsnittliga egna kapitalet över en förädlingscykel ska motsvara riskfria räntan plus 4 procentenheter. Avkastningen blev 4,3 procent för 2017 och för de senaste fem åren uppgår avkastningen i genomsnitt till 4,1 procent. Avkastningsmålet för de senaste fem åren i genomsnitt uppgår till 5,1 procent. Målet uppnåddes därmed inte vilket i huvudsak förklaras av att resultatet för 2016 var kraftigt negativt.
- **Kapitalstruktur:** Soliditet minst 50 procent och räntetäckningsgrad över 2. Soliditeten överstiger 50 procent. Räntetäckningsgraden uppgick till 37 och målet uppnås därmed.
- **Utdelning:** 30–50 procent av resultatet efter skatt. Utdelning om 125 miljoner kronor ligger över det ekonomiska målet.

Mål för hållbart företagande

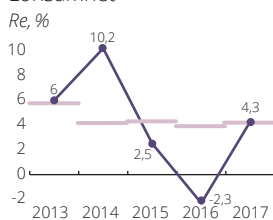
- Nöjd-kundindex (NKI) ska vara lägst 80. Någon NKI-undersökning har inte gjorts under 2017 då kundunderlaget är för litet. 2016 års NKI-undersökning gav resultatet 85, vilket är över målet.
- Sjukfrånvaron ska inte överstiga 3 procent. Sjukfrånvaron uppgick till 2,1 procent, vilket gör att målet uppfylls.
- Energiförbrukningen ska vara lägre än 100 kWh/kvm och år. Energiförbrukningen för 2017 uppgick till 123 (118) kWh, vilket är något högre än föregående år. Målet på 100 kWh/kvm uppnåddes därmed inte. Vasallen har sedan 2011 sålt en stor del av de färdigutvecklade fastigheterna med goda energiprestanda, vilket förklarar den relativt höga energiförbrukningen i det nuvarande beståndet. Då även förändringar under året skett avseende beståndets varma ytor, det vill säga för de ytor Vasallen betalar för förbrukningen, har jämförelsesiffrorna justerats för att uppnå jämförbarhet mellan åren. Samtliga byggnader som ska vara energideklarerade har deklarerats.

Samhällsuppdrag

Saknar särskilt beslutat samhällsuppdrag.

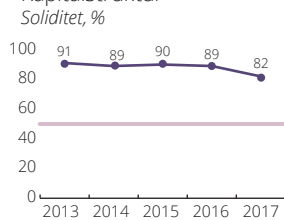
Ekonomiska mål och uppföljning

Lönsamhet

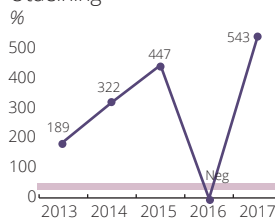
— Mål: >rf+4%
● Utfall ● Nytt mål antaget av bolagsstämman

Kapitalstruktur

— Mål: ≥50%

Utdelning

— Mål: 30–50%
Utdelningsandelen är negativ 2016 eftersom bolaget redovisade en förlust under året.

Statens ägarandel 100%

Ordf: Charlotte Axelsson **VD:** Leif Rytter

Styrelse och revisorer valda för 2018/2019

Ordf: Charlotte Axelsson **Led:** Agneta Kores, Daniel Kristiansson, Tomas Werngren och Susanna Widaeus

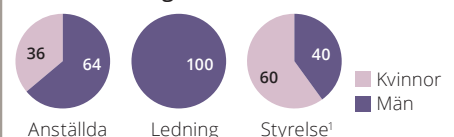
Arb rep: Mats Sundqvist

Rev: Gunilla Andersson (EY)

Arvode till styrelsens ordförande uppgår till 150 (148) tkr. Arvode till stämvald ledamot uppgår till 75 (74) tkr. Arvode utgår inte till ledamot som är anställd i Regeringskansliet.

	2017	2016
Resultaträkning, mnkr		
Nettoomsättning	17	32
Värdeförändringar	66	-3
Rörelseresultat	35	-22
Resultat före skatt	34	-23
Nettovinst	23	-13
- varav hänförligt till minoritet	0	0
Balansräkning, mnkr		
Balansomslutning	669	590
Anläggningstillgångar	541	470
Eget kapital	551	528
- varav minoritet	0	0
Nettoskuld	-105	-31
Operativt kapital	446	497
Nyckeltal		
Rörelsemarginal, %	205,9	-68,8
Re, Avkastning på eget kapital (genomsnitt), %	4,3	-2,3
Rop, Avkastning på operativt kapital (genomsnitt), %	7,4	-4,0
Nettoskuldssättningsgrad, ggr	-0,2	-0,1
Soliditet, %	82,4	89,5
Bruttoinvesteringar, mnkr	211	155
Anslag, mnkr	0	0
Utdelning, mnkr	125	0
Antal anställda i medeltal	11	15
Rapporterat enligt GRI:s riktlinjer	Ja	
Bestyrkt GRI-rapport	Ja	
Redovisar enligt IFRS	Ja	

Könsfördelning, %

1) Valda för 2018/2019

VATTENFALL

Vattenfall AB är ett energiföretag med verksamhet främst i Sverige, Tyskland, Nederländerna, Danmark och Storbritannien. Vattenfall vill göra det möjligt att leva fossilfritt inom en generation. Därför driver man på omställningen till ett hållbart energisystem genom satsningar på förnybar produktion och klimatsmarta lösningar för sina kunder. För första gången sedan 2012 redovisade Vattenfall en vinst för året. Förändringen i verksamhetsportföljen och en ökad tillväxt inom förnybar produktion har bidragit till en förändrad riskprofil, vilket också avspeglas i nya finansiella mål för bolaget. Det underliggande rörelseresultatet ökade med 1,6 miljarder kronor. God kostnadskontroll, produktionsstart för nya vindkraftsparker och högre intäkter från distributionsverksamheten har varit bidragande faktorer.

Viktiga händelser 2017

- Den 3 juli 2017 betalade Vattenfall 1,33 miljarder euro plus en riskpremie om 460 miljoner euro till den nya kärnkraftsfonden i Tyskland. Genom betalningen överfördes ansvaret för transport, mellanlager och slutförvar av kärnavfall till den tyska staten.
- Fortsatta investeringar i vindkraft. Under 2017 har 354 MW ny kapacitet tagits i drift.
- Beslut att investera i oberoende härdkyllning i reaktorerna 3 och 4 i Ringhals kärnkraftverk.
- Samarbeten med industrin för minskade koldioxidutsläpp, tex. biobränsleprojekt med Preem, joint venture "HYBRIT" för tillverkning av fossilfritt stål i samarbete med SSAB och LKAB, samt elektrifiering av cementtillverkning tillsammans med Cementa.

Mål och uppföljning

Ekonomiska mål

Under 2017 fastställdes nya ekonomiska mål, de gamla målen anges inom parantes.

- **Lönsamhet:** Avkastning på sysselsatt kapital (ROCE) ska uppgå till 8 (9) procent. Utfallet var 7,7 procent.
- **Kapitalstruktur:** Internt tillförda medel (FFO)/justerad nettoskuld ska uppgå till 22–27 (22–30) procent. Utfallet var något lägre än 2016 och uppgick till 21,5

procent. Den justerade nettoskulden var stabil, samtidigt som FFO minskade något till följd av högre betalda räntor under 2017 som ett resultat av att en obligation som förfaller 2039 delvis återköptes.

- Skuldsättningsgrad tas bort (50–90 procent). Per den 31 december 2017 uppgick skuldsättningsgraden till 63,0 procent.
- **Utdelning:** 40–70 (40–60) procent av årets resultat efter skatt. För 2017 lämnas en diskretionär utdelning på 2 miljarder kronor.

Mål för hållbart företagande

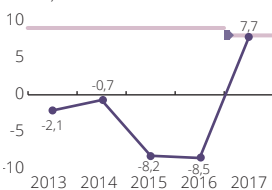
- Kundengagemang, som mäts med verktyget Net Promoter Score (NPS) ska dels vara positivt i absoluta termer samt +2 i jämförelse med Vattenfalls konkurrenter. För 2017 uppgick NPS till +2.
- Idrifftagen kapacitet av förnybar energi ska uppgå till minst 2 300 MW ackumulerat från 2016 till 2020. Hittills har 652 MW installerats varav totalt 354 MW under 2017.
- Absoluta koldioxidutsläpp ska uppgå till högst 21 miljoner ton år 2020. Utsläppen för 2017 uppgick till 22,6 miljoner ton.
- Den olycksrelaterade frånvaron (LTIF – Lost Time Injury Frequency), uttryckt i antal arbetsolyckor per 1 miljon arbetade timmar, ska högst uppgå till 1,25. För 2017 låg LTIF på 1,5.
- Index över medarbetarengagemang ska uppgå till lägst 70 procent. För 2017 uppgick detta index till 64 procent.

Samhällsuppdrag

Saknar särskilt beslutat samhällsuppdrag.

Ekonomiska mål och uppföljning

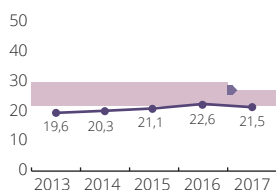
Lönsamhet
ROCE, %

— Mål: ≥8%

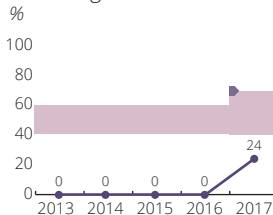
● Utfall ● Nytt mål antaget av bolagsstämman

Kapitalstruktur
FFO/justerad nettoskuld, %

■ Mål: 22–27%

Utdelning
%

■ Mål: 40–70%

Statens ägarandel 100%

Ordf: Lars G Nordström **VD:** Magnus Hall

Styrelse och revisorer valda för 2018/2019

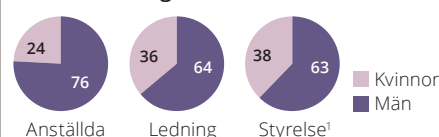
Ordf: Lars G Nordström **Led:** Fredrik Arp, Viktoria Bergman, Håkan Erixon, Tomas Kåberger, Jenny Lahrin, Fredrik Rystedt och Åsa Söderström Winberg. Hilde Tonne avgick 2017 genom eget utträde **Arb rep:** Robert Lönnqvist, Rolf Ohlsson, Jeanette Regin **Arb suppl:** Lennart Bengtsson, Johnny Bernhardsson, Christer Gustafsson **Rev:** Staffan Landén (EY)

Arvode till styrelsens ordförande uppgår till 740 (685) tkr. Arvode till stämvald ledamot uppgår till 350 (330) tkr. Arvode utgår inte till ledamot som är anställd i Regeringskansliet eller arbetstagarrepresentanter.

	2017	2016
Resultaträkning, mnkr		
Nettoomsättning	135 295	139 208
Rörelseresultat	18 644	1 337
Resultat före skatt	12 889	-5 045
Nettovinst	9 571	-26 004
- varav hänförligt till minoritet	1 151	320
Balansräkning, mnkr		
Balansomslutning	407 868	409 260
Anläggningstillgångar	317 907	304 628
Eget kapital	94 045	83 800
- varav minoritet	15 331	15 528
Justerad nettoskuld	124 360	124 741
Operativt kapital	218 405	208 541
Nyckeltal		
Rörelsemarginal, %	13,8	1,0
Re, Avkastning på eget kapital (genomsnitt), %	10,8	-26,0
Rop, Avkastning på operativt kapital (genomsnitt), %	23,8	1,6
Nettoskuldsättningsgrad, ggr	0,6	0,6
Soliditet, %	23,1	20,5
Bruttoinvesteringar, mnkr	21 173	23 070
Anslag, mnkr	0	0
Utdelning, mnkr	2 000	0
Antal anställda i medeltal	20 041	19 935

Rapporterat enligt GRI:s riktlinjer Ja
Bestyrkt GRI-rapport Ja
Redovisar enligt IFRS Ja

Könsfördelning, %

1) Valda för 2018/2019

Vattenfalls utveckling i förhållande till EU:s 2020-mål

I samband med att Vattenfalls uppdrag förtydligades 2010 uttalade Näringsutskottet¹ vikten av att regeringen fortlöpande informerar riksdagen om Vattenfalls utveckling och verksamhet med EU:s 2020-mål som referenspunkt. År 2015 konstaterade Riksrivisionens att regeringens återrapportering inte i tillräcklig omfattning behandlat bolagets strategier, utveckling och bidrag till

EU:s 2020-mål². Återrapportering sker därför årligen i verksamhetsberättelsen.

Vattenfall har under året definierat sitt syfte som ”Power Climate Smarter Living” med målet att erbjuda alla kunder klimatsmart energi och att möjliggöra ett liv fritt från fossila bränslen inom en generation.

1) Betänkande 2009/10:NU23.

2) RIR 2015:6.

	Mål	Strategi	Utveckling 2017														
CO₂-utsläpp	Genomföra handlingsplanen för minskade koldioxidutsläpp för att bli fossilfria inom en generation och klimatneutrala i Norden redan 2030. Strategiskt mål att nå 21 miljoner ton i absoluta utsläpp till 2020.	Vattenfall har tagit fram en handlingsplan för minskade koldioxidutsläpp med målen att: <ul style="list-style-type: none"> • sänka Vattenfalls koldioxidutsläpp till noll, • i dialog med våra leverantörer arbeta för minskade utsläpp, • göra det möjligt för våra kunder att nå sina klimatmål, samt • genom elektrifiering utveckla fossilfria lösningar för energiintensiv industri och transporter. 	Koldioxidutsläppen 2017 på 22,6 Mton (23,2) var något lägre jämfört med 2016 exklusive brunkol. Högre produktion i vissa tyska fossileldade anläggningar balanserades av lägre produktion i holländska anläggningar och utfasning av brunkol i tyska Klingenberg (-0,4 Mton).														
			<p>Koldioxidutsläpp</p> <table border="1"> <tr><th>År</th><td>2013</td><td>2014</td><td>2015</td><td>2016</td><td>2017</td><td>2020 mål</td></tr> <tr><th>CO₂, Mton (exkl. brunkolverksamheten)</th><td>24,8</td><td>21,7</td><td>23,4</td><td>23,2</td><td>22,6</td><td>21,0</td></tr> </table>	År	2013	2014	2015	2016	2017	2020 mål	CO ₂ , Mton (exkl. brunkolverksamheten)	24,8	21,7	23,4	23,2	22,6	21,0
År	2013	2014	2015	2016	2017	2020 mål											
CO ₂ , Mton (exkl. brunkolverksamheten)	24,8	21,7	23,4	23,2	22,6	21,0											
Förnybara energikällor	Vattenfalls mål är att bli en ledande utvecklare och operatör av vindkraft i nordvästra Europa, med målet att nå minst 2 300 MW ny kapacitet ackumulerat 2016-2020.	Vattenfall ska fortsätta att växa inom förnybar energi genom att utveckla, förvärva och delta i upphandlingar av land- och havsbaserade vindkraftsparker samt dra nytta av kunskap och erfarenhet både inom byggande och drift av vindkraft. <ul style="list-style-type: none"> • Öka antalet pågående projekt. • Minska de genomsnittliga elproduktionskostnaderna (LEC). • Minska kapitalbehovet genom finansiella partnerskap. • Bygga upp ny verksamhet med fokus på solcellsteknik och batterilagring för integrering av förnybar elproduktion. 	Totalt 354 MW förnybar kapacitet installerades under 2017. Kapaciteten utgörs av den tyska havsbaserade vindkraftsparken Sandbank (72 MW av totalt 288 MW), de brittiska landbaserade vindkraftsparkerna Ray (54 MW) och Pen y Cymoedd (228 MW). Ytterligare 7 GW finns i pipeline för utveckling.														
			<p>Ny, förnybar kapacitet</p> <table border="1"> <tr><th>År</th><td>2016</td><td>2017</td><td>2020 mål</td></tr> <tr><th>Ny kapacitet (MW)</th><td>297</td><td>652</td><td>2 300</td></tr> </table>	År	2016	2017	2020 mål	Ny kapacitet (MW)	297	652	2 300						
År	2016	2017	2020 mål														
Ny kapacitet (MW)	297	652	2 300														
Energi-effektivisering	1 000 GWh intern besparing 2020 jämfört med 2015.	Vattenfall jobbar kontinuerligt med att öka energieffektiviseringen genom att: <ul style="list-style-type: none"> • Expandera fjärrvärme. • Göra energikartläggningar. • Byta/uppgradera till mer energieffektiva komponenter. • Hjälpa kunder med energieffektivisering. 	Under 2017 uppnådde bolaget 511 GWh i effektiviseringsförbättringar. Detta skedde huvudsakligen genom uppgradering av vattenkraftverk och distributionsnät samt genom att ersätta lokala värmepannor med fjärrvärme.														
			<p>Förbättrad energieffektivitet</p> <table border="1"> <tr><th>År</th><td>2016</td><td>2017</td><td>2020 mål</td></tr> <tr><th>Effektivisering (GWh)</th><td>330</td><td>511</td><td>1 000</td></tr> </table>	År	2016	2017	2020 mål	Effektivisering (GWh)	330	511	1 000						
År	2016	2017	2020 mål														
Effektivisering (GWh)	330	511	1 000														

Källa: Vattenfalls årsredovisning 2017, Vattenfall

V.S. VisitSweden AB:s uppdrag är att marknadsföra svenska destinationer och Sverige som turistland. Bolaget ska också bidra till utvecklingen av Sverige-bilden och öka attraktiviteten hos svenska destinationer för utländska besökare. VisitSweden ägs till hälften av svenska staten och till hälften av Svensk Turism. Genom sin verksamhet bidrar VisitSweden till en ökad internationell kunskap om och efterfrågan på Sverige som resmål. Besöksnäringen erbjuder bland annat en viktig och växande arbetsmarknad i Sverige och VisitSwedens verksamhet förväntas bidra till den positiva utvecklingen.

Viktiga händelser 2017

- VisitSweden har tagit fram en ny affärsmodell för att få möjlighet till bredare och helt nya samarbeten och uppnå en mer resurseffektiv organisation.
- VisitSweden beslutade att avveckla sina utlandskontor i Ryssland, Italien och Finland, men med viss bibehållen representation och marknadsbearbetning.
- Riksdagen fastställde regeringens förslag om en ökad satsning på VisitSweden från 2017 års nivå på 90 mnkr till 105 mnkr 2018. 2019 aviseras en höjning till 120 mnkr och 2020 till 135 mnkr.

Mål och uppföljning

Ekonomiska mål

Inga ekonomiska mål har beslutats av bolagsstämman.

Mål för hållbart företagande

- Miljömässig hållbarhet: VisitSwedens CO₂-utsläpp under 2017 ska inte överstiga 424 ton. Utfallet var 317 ton, vilket är under taknivån.
- Social hållbarhet: Upplevd balans mellan arbete och fritid ska vara minst 60 procent. Utfallet 2017 var 51 procent och nådde inte målet.
- Ekonomisk hållbarhet: Ekonomi i balans över tid, med resultat enligt av styrelsen godkänd prognos. Resultatet för 2017 var något lägre än prognostiserat.

Samhällsuppdrag

VisitSweden har ett särskilt beslutat samhällsuppdrag och verksamhet inom ramen för samhällsuppdraget finansieras med anslag. Uppföljning av samhällsuppdraget sker inom Regeringskansliet. Mål enligt processen för uppdragsmål har ännu inte utvecklats.

Statens ägarandel 50%

Ordf: Karin Johansson **VD:** Ewa Lagerqvist

Styrelse och revisorer valda för 2018/2019

Ordf: Karin Johansson **Led:** Lotta Boman, Kristina Ekengren, Mats Forslund, Rickard Törnblom och Jari Virtanen. Nyval av Susanne Andersson Pripp och Jonas Siljhammar vid stämman 2018, Elisabeth Haglund och Eva Östling avgick

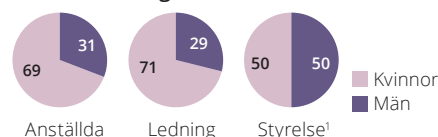
Suppl: Christer Fogelmarck, Titti Rodling

Rev: Ann-Christine Hägglund (PwC)

Arvode till styrelsens ordförande uppgår till 140 (130) tkr. Arvode till stämмоvald ledamot uppgår till 65 (60) tkr och till stämмоvald suppleant 24 (24) tkr. Arvode utgår inte till ledamot som är anställd i Regeringskansliet.

	2017	2016
Resultaträkning, mnkr		
Nettoomsättning	227	269
Rörelseresultat	-2	-13
Resultat före skatt	-2	-13
Nettovinst	-3	-14
- varav hänförligt till minoritet	0	0
Balansräkning, mnkr		
Balansomslutning	59	92
Anläggningstillgångar	2	3
Eget kapital	18	20
- varav minoritet	0	0
Nettoskuld	-26	-44
Operativt kapital	-8	-24
Nyckeltal		
Rörelsemarginal, %	-1,0	-4,9
Re, Avkastning på eget kapital (genomsnitt), %	-14,2	-50,7
Rop, Avkastning på operativt kapital (genomsnitt), %	14,5	96,0
Nettoskulsättningsgrad, ggr	-1,5	-2,2
Soliditet, %	30,1	22,2
Bruttoinvesteringar, mnkr	0	2
Anslag, mnkr	120	140
Utdelning, mnkr	0	0
Antal anställda i medeltal	75	82
Rapporterat enligt GRI:s riktlinjer	Ja	
Bestyrkt GRI-rapport	Ja	
Redovisar enligt IFRS	Nej	

Könsfördelning, %

1) Valda för 2018/2019

Voksenåsen Oslo

Voksenåsen AS driver den kurs- och konferensanläggning i Oslo som är Norges nationalgåva till Sverige som tack för den humanitära hjälpen under andra världskriget. Programverksamheten syftar till att främja det svensk-norska samarbetet och spegla Sveriges och Norges engagemang internationellt.

Viktiga händelser 2017

- Omfattande programverksamhet.
- Aktuella teman: kontaktskapande svensk-norsk verksamhet inom samhällsliv, språk och kultur med fokus på internationellt och interkulturellt utbyte, jämställdhet samt barn och unga.
- Ny marknadsföringsstrategi för större synlighet som innehållsskapande aktör.

Mål och uppföljning

Ekonomiska mål

Inga ekonomiska mål har beslutats av ägaren.

Mål för hållbart företagande

- Voksenåsen ska fortsatt vara en ledande nordisk kurs- och konferensanläggning, även sett i ett internationellt perspektiv. En strategi har tagits fram för de närmaste åren för att bland annat än mer förbättra synergier mellan den ideella och kommersiella verksamheten.
- Voksenåsens unika karaktär gör institutionen särskilt lämpad att vara en god arena för utveckling, innovation, konfliktlösning och andra processer inom kultur, politik, näringsliv och samhällsansvar. Programverksamheten är varierad med internationell prägel som innehåller teman relevanta för båda länderna.

Samhällsuppdrag

Nationalgåvan Voksenåsen har ett särskilt beslutat samhällsuppdrag att:

- genom olika former av verksamhet stärka samhörigheten mellan svenskar och norrmän samt öka den ömsesidiga kunskapen om ländernas samhällsliv, språk och kultur.
- vara en självklar mötesplats och ett väl utnyttjat debattforum för kultur- och samhällsliv i Sverige och Norge. Voksenåsen ska därför ha en hög andel arrangemang i samverkan med myndigheter och organisationer i Norge samt Sverige samt ett varierat programutbud.
- erbjuda konkurrenskraftig boendemiljö och hävda sig väl i konkurrens med liknande anläggningar i Oslo-området samt uppnå god lönsamhet med bibehållen respekt för Voksenåsens grundläggande syfte.
- *Uppföljning av samhällsuppdrag:* Programverksamheten innehåller aktuella teman relevanta för båda länderna med stor samverkan med olika organisationer och institutioner i både Norge och Sverige. Under 2017 har en strategi framarbetats för att uppnå visionen om att vara den självständiga arenan för de viktigaste nordiska samtalen.

Mål enligt processen för uppdragsmål har ännu inte utvecklats.

Statens ägarandel: 100%

Ordf: Maria Larsson

VD: Maria af Klinteberg Herrestahl

Styrelse och revisorer valda för 2018/2019

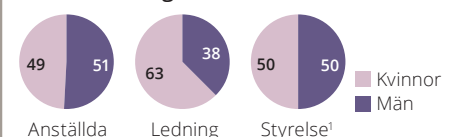
Ordf: Maria Larsson **Led:** Espen Daae, Thomas Fürth, Jan Gulliksen, Jörn Holme, Helene Larsson Pousette, Ellen Marie Saethre-McGuirk och Mia Käll Spendrup

Rev: Trine Angell-Hansen (RSM Norge AS)

Arvode till styrelsens ordförande uppgår till 56,1 (55) tkr. Arvode till stämvald ledamot uppgår till 20,4 (10) tkr.

	2017	2016
Resultaträkning, mnkr		
Nettoomsättning	43	47
Rörelseresultat	-1	-1
Resultat före skatt	-1	-1
Nettovinst	0	0
- varav hänförligt till minoritet	0	0
Balansräkning, mnkr		
Balansomslutning	16	16
Anläggningstillgångar	10	11
Eget kapital	5	6
- varav minoritet	0	0
Nettoskuld	2	3
Operativt kapital	8	8
Nyckeltal		
Rörelsemarginal, %	-1,2	-1,3
Re, Avkastning på eget kapital (genomsnitt), %	0,0	0,0
Rop, Avkastning på operativt kapital (genomsnitt), %	-6,3	-6,3
Nettoskuldssättningsgrad, ggr	0,5	0,4
Soliditet, %	32,8	36,9
Bruttoinvesteringar, mnkr	0	1
Anslag, mnkr	12	12
Utdelning, mnkr	0	0
Antal anställda i medeltal	45	48
Rapporterat enligt GRI:s riktlinjer	Ja	
Bestyrkt GRI-rapport	Ja	
Redovisar enligt IFRS	Nej	

Könsfördelning, %

1) Valda för 2018/2019

Övriga bolag och verksamheter

Det europeiska bolaget EUROFIMA och stiftelserna Norrlandsfonden och Industrifonden förvaltas i enlighet med statens ägarpolicy.

EUROFIMA

EUROFIMA European Company for the Financing of Railroad Rolling Stock erbjuder finansiering av järnvägsfordon till sina aktieägare. Aktieägare är huvudsakligen europeiska järnvägsföretag. Bolaget bildades 1956 utifrån ett internationellt fördrag mellan ett antal europeiska stater. Genom de förändringar som skett i Europa sedan dess med en gradvis liberalisering av järnvägsmarknaden för persontåg står bolaget inför ett antal utmaningar. Genom att vidta åtgärder kan bolagets relevans i framtiden öka. Svenska staten äger 2 procent av aktiekapitalet. De största aktieägarna är Deutsche Bahn (22 procent), SNCF (22 procent) och Ferrovie dello Stato Italiane S.p.A. (13 procent).

Viktiga händelser 2017

- Det extremt låga ränteläget i världen är fortsatt utmanande för lönsamheten.
- EUROFIMA har under 2017 fått en ny ledning med uppdrag att genomföra strategiprojektet Horizon.
- Andelen non-investment-grade-lån fortsatte att minska och är nu nere på 3,8 procent (5,4 procent).
- Under 2017 uppgick utlåningen till USD 600 miljoner. De huvudsakliga låntagarna var Schweizerische Bundesbahnen SBB och SNCB.

Norrlandsfonden

Stiftelsen Norrlandsfonden grundades 1961. Stiftelsekapitalet är tillskjutet av LKAB och staten. Norrlandsfondens syfte är att främja främst små och medelstora företags utveckling i Gävleborgs, Västernorrlands, Jämtlands, Västerbottens och Norrbottens län genom att delta i finansiering. Stiftelsens kapitalbas ska på

lång sikt bevaras nominellt intakt. Norrlandsfonden erbjuder lån, konvertibla skuldebrev och olika typer av garantier till företag i norra Sverige. Särskild uppmärksamhet ska ägnas Norrbottens län och inlandskommunerna. Dessutom är Norrlandsfonden delägare i ett antal bolag med riskkapital- och inkubatorverksamhet, såsom Partnerinvest Norr, Norr Sådd och Arctic Business Incubator.

Under 2017 uppgick kapitalbasen i stiftelsen till drygt en miljard kronor. Norrlandsfonden hade ett totalengagemang om 997 miljoner kronor till totalt 450 kunder, varav 87 nya kunder (tillkom under 2017).

Norrlandsfonden hade 14 medarbetare under 2017, varav sju kvinnor och sju män. Sedan den 5 mars 2018 är Katja Lepola VD för Norrlandsfonden. Norrlandsfondens styrelse och revisorer utses av regeringen.

För perioden den 1 juli 2017–30 juni 2018 har regeringen förordnat följande ledamöter och revisorer: **Ordf:** Tomas Lejon **Led:** Erik Bergkvist, Leif Boström, Linda Sundberg, Kajsa Hedberg, Ingemar Nilsson, Per Nordgren, Anna-Caren Säterberg, Carina Östansjö. **Rev:** Johanna Sällvin, Hans Öystilä (KPMG).

Arvode till styrelsen fastställs av regeringen och uppgår till totalt 425 (463) tkr. Arvode utgår inte till ledamot som är anställd i Regeringskansliet.

Industrifonden

Stiftelsen Industrifonden bildades av staten 1979. Industrifondens syfte är att främja industriell tillväxt och förnyelse i Sverige genom att på affärs- mässig grund finansiera små och

medelstora företag. Stiftelsens kapitalbas ska hållas realt intakt. Allt överskott används för nya investeringar. Industrifonden investerar riskkapital i bolag med svensk anknytning. Stiftelsen är en aktiv minoritetsinvestorare, som siktar på en ägarandel om lägst 15 och högst 50 procent och som samarbetar med entreprenörer och andra investerare. Investeringshorisonten är som regel 5–10 år. Bland några av Industrifondens framgångsrika investeringar återfinns Arcam, Oatly och CellaVision.

Industrifonden har 25 medarbetare, varav nio kvinnor och 16 män. Kapitalbasen var 30 juni 2017 drygt 4 miljarder kronor, varav cirka hälften är investerat i ett 70-tal bolag. Under verksamhetsåret 2016/17 investerades 575 miljoner kronor, vilket avsåg 145 miljoner kronor i tre nya bolag och 428 miljoner kronor följdinvesteringar i befintliga portföljbolag. Under våren 2018 avgick Anders Slettengren som VD för Industrifonden. David Sonnek tillträder som ny VD den 20 juni 2018.

Industrifondens styrelse och revisorer utses av regeringen. För perioden den 1 november 2017–31 oktober 2018 har regeringen förordnat följande ledamöter och revisorer: **Ordf:** Charlotte Brogren **Led:** Åsa Hedin, Lars Gatenbeck, Daniel Kristiansson, Christer Nilsson, Bo Normark, Mernosh Saatchi. **Rev:** Jonas Ståhlberg, Daniel Wassberg (Deloitte).

Arvode till styrelsen ordförande uppgår till 125 (125) tkr. Arvode till ledamot uppgår till 65 (65) tkr. Arvode utgår inte till ledamot som är anställd i Regeringskansliet.

Avvecklade bolag

European Spallation Source ESS AB
European Spallation Source ESS AB bildades 2010 för att projektera, konstruera, bygga, äga och driva forskningsanläggningen European Spallation Source (ESS) i Lund. European Spallation Source ESS AB ägdes gemensamt av svenska och danska staten. Svenska staten ägde cirka 74 procent och danska staten ägde cirka 26 procent av aktierna. När anläggningen i Lund står klar kommer den att vara världens mest kraftfulla materialforskningsanläggning som

använder neutroner för att undersöka material på atom- och molekylnivå. Riksdagen bemyndigade i december 2014 regeringen att överlåta bolagets tillgångar och skulder till ett så kallat ERIC-konsortium för europeisk forskningsinfrastruktur och likvidera bolaget vid tillfälle som regeringen finner lämpligt (prop. 2014/15:1, bet. 2014/15: UbU1, rskr. 2014/15:90). EU-kommissionen upprättade European Spallation Source ERIC den 19 augusti 2015. Kommissionens beslut vann laga kraft den 30 augusti 2015.

Tillgångar och skulder överfördes från bolaget till ERIC-konsortiet per den 30 september 2015. Vid årsstämman i European Spallation Source ESS AB den 18 mars 2016 beslutades att bolaget skulle likvideras. European Spallation Source ESS AB förvaltades sedan av en utsedd likvidator med uppgift att genomföra avvecklingen. Likvidationen av bolaget avslutades den 13 juli 2017.

Övrigt

- 89 Statligt ägande i modern tid
- 92 Redovisningsprinciper
- 93 Bolagens rapportdatum
- 94 Propositionsförteckning
- 96 Statens ägarpolicy 2017
 - 103 Riktlinjer för extern rapportering i bolag med statligt ägande
 - 105 Riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare i bolag med statligt ägande
- 107 Adresser
- 109 Definitioner och förkortningar

Statligt ägande i modern tid

Förvaltningen av bolagen med statligt ägande har sedan 1969 huvudsakligen varit samlad inom Regeringskansliet. Skälen till varför bolag har bildats eller fått ett statligt ägande har förändrats över tiden. Sammanställningen nedan sammanfattar de viktigare händelserna i bolagsportföljen.

1969 Industridepartementet bildas dit förvaltningen av flertalet av bolagen med statligt ägande förs.

1970 Statsföretag bildas för att samordna de stora aktiebolagen inom gruv-, stål-, skogs- och petrokemibranscherna med flera. Apoteksbolaget bildas.

1974 PK-banken bildas genom att Postbanken och Sveriges Kreditbank går ihop.

1977 Svenska Varv bildas i samband med att staten övertar Salén-Invests aktier i Götaverken. I koncernen ingår också Arendal, Cityvarvet, Finnboda Varf, Karlskronavarvet, Uddevallavarvet och Öresundsvarvet. En omfattande omstrukturering påbörjas.

1978 SSAB, Skandinavien ledande ståltillverkare, bildas i en rekonstruktion av Sveriges tre största handelsstålverk. Staten och Statsföretag äger 75 procent och Gränges 25 procent av SSAB.

1979 Kockums införlivas i Svenska Varv.

1980 SSAB och Statsföretag svarar tillsammans för 20 procent av landets industriinvesteringar.

1981 Staten överlåter sin hälftenandel i ASEA-ATOM till ASEA. Industrigruppen JAS bildas där staten är delägare genom Förenade Fabriksverken (FFV).

1982 Svenska Varv rekonstrueras. Nedläggningen av storvarven fortsätter.

1984 Nokia köper 70 procent av satellit- och TV-tillverkaren Luxor, vilken övertagits av staten fem år tidigare.

1985 Statsföretag byter namn till Procordia. Procordia omstruktureras genom försäljning och köp av företag.

1986 Det statligt helägda Sveriges Petroleum och Oljekonsumenternas förbund, OK, går ihop och bildar OK Petroleum, OKP, med statliga finska Neste som delägare. Första delprivatiseringen av SSAB sker genom att Gränges andel köps in och en tredjedel av aktierna i SSAB säljs till ett fåtal institutioner.

1987 Procordia börsnoteras i samband med en nyemission. Staten övertar Grängesbergs Gruvor från SSAB.

1988 Affärsverket Statens Järnvägar delas, Banverket får ansvar för bannätet och affärsverket Statens Järnvägar (SJ) för tågtrafiken.

1989 Procordia, Pharmacia och Volvos livsmedelsbolag Provendör går samman och bildar den nya Procordia-koncernen med Volvo och staten som största ägare med vardera 42,5 procent av rösterna. SSAB-aktierna noteras på Stockholms Fondbörs A-lista.

1990 PK-banken köper Nordbanken. Förvaltningsaktiebolaget Fortia bildas.

1991 Riksdagen beslutar att helt eller delvis privatisera 35 företag och att avveckla Förvaltningsaktiebolaget Fortia. Celsius Industrier, tidigare Svenska Varv, byter skepnad

till försvarskoncern när det slås samman med Telub och FFV, ombildas till aktiebolag, samt köper Bofors.

1992 Domänverket blir Domän AB. Statens Vattenfallsverk blir Vattenfall AB och därmed avskiljs stomkraftnätet och utlandsförbindelser i ett nytt affärsverk – Affärsverket Svenska Kraftnät. Statens ägarandel i SSAB bjuds ut i ett offentligt erbjudande i form av köprätter i kombination med en statsobligation. SBAB blir helt konkurrensutsatt. SAS förvärvar 50 procent av Linjeflyg och bildar ett helt integrerat inrikesflyg. Gota Bank går i konkurs och förvärvas av staten. Securum bildas för att ta hand om de problemkrediter som uppstått i Nordbanken till följd av finanskrisen.

1993 Byggnadsstyrelsen upphör och myndigheter kan agera fritt på fastighetsmarknaden. Vasakronan övertar statens kommersiella fastigheter. Volvo och staten kommer överens om att verka för en uppdelning av Procordia i två delar. Staten blir huvudägare i Pharmacia AB, inriktat på läkemedel, och Volvo blir huvudägare i AB Procordia som verkar inom branscherna för livsmedel, tobak med mera. Regeringen säljer 75 procent av statens aktier i försvarskoncernen Celsius men behåller röstmajoriteten och aktien noteras på Stockholms Fondbörs A-lista. Assi AB och Domän AB slås samman till AssiDomän AB, som lägger bud på NCB. Securum skjuter till 10 miljarder kronor för att rädda Nordbanken. Televerket ombildas till Telia AB. AMU-gruppen bolagiseras.

1994 A-Banan projekt AB bildas för att bygga Arlandabanan, och är det första infrastrukturella projektet i Sverige som samfinansieras av staten och näringslivet. Posten blir aktiebolag. Staten säljer sitt resterande innehav i SSAB, OKP samt delar av AssiDomän AB och Pharmacia.

1995 V&S Vin & Sprits monopol upphör. Pharmacia och det amerikanska läkemedelsbolaget UpJohn går ihop.

1996 Staten skjuter till 600 miljoner kronor till AmuGruppen (senare Lernia) för att rädda företaget från konkurs.

1997 SBL Vaccin säljs till Active i Malmö. Svenska Penninglotteriet och Tipstjänst AB går ihop och byter namn till Svenska Spel AB. Merita och Nordbanken offentliggör sin avsikt att gå samman och bildar MeritaNordbanken.

1998 Enheten för statligt ägande bildas på Näringsdepartementet och ges förvaltningsansvar för en stor del av bolagen med statligt ägande.

1999 Resterande aktieinnehav i Pharmacia & UpJohn säljs. Sveaskog AB bildas genom överföring av skogstillgångar från AssiDomän. Staten säljer sina aktier i SAQ

Kontroll (bolagiserat 1995 från Statens Anläggningsprovning i samband med att besiktningsmonopolet avskaffades) och Värdepapperscentralen (VPC).

2000 Återstående aktieinnehav i Celsius (25 procent) säljs till försvarskoncernen Saab. Telia börsintroduceras. Vattenfall blir ett av Nordeuropas största energibolag genom förvärven av de tyska energibolagen VEAG och LAUBAG för 14 miljarder kronor. Nordea Bank går samman med Uni-Danmark och norska Kreditkassen och blir en nordisk bank. Statens ägarandel i banken minskar till 18,2 procent. Affärsverket Statens Järnvägar delas upp i sex olika bolag. Det nya SJ AB får ansvar för persontrafiken. De andra bolagen är EuroMaint, Green Cargo, Jernhusen, TraffiCare och Unigrind.

2001 Sveaskog förvärvar AssiDomän AB. Flygkoncernen SAS, vilket tidigare ägts via tre olika nationella moderbolag, får ett gemensamt nybildat moderbolag, SAS AB, i vilket tidigare aktieägare får nyemitterade aktier. Staten äger därefter 21,4 procent av SAS AB.

2002 Telia och finska Sonera går samman till TeliaSonera och skapar den ledande teleoperatören i Norden. Staten äger därefter 46 procent av TeliaSonera.

2003 Statens aktier i Svenska Skogsplantor överläts till det likaså helstatligt ägda Sveaskog. Staten förvärvar ABB:s innehav om 35 procent i Svensk Exportkredit (SEK) och blir efter förvärvet ensam ägare till SEK.

2005 Staten skjuter till 600 miljoner kronor till Green Cargo. ”Svensk kod för bolagsstyrning” (Koden), som syftar till att bidra till en förbättrad styrning av svenska aktiebolag, börjar tillämpas av Stockholmsbörsen och utgör även en del av statens ägarpolitik. Innovationsbron bildas med uppgift att investera i tillväxtbolag. Riksdagen utvidgar SBAB:s uppdrag till att även omfatta inlåning från allmänheten.

2006 Staten avyttrar sin sista aktie i SAKAB AB, vilket var en rest sedan 1992 då huvudmannskapet för hanteringen av farligt avfall överförts på en privat aktör.

2007 Staten minskar sitt innehav i TeliaSonera (nuvarande Telia Company) och säljer aktier för 18 miljarder kronor. Staten äger därefter 37,3 procent i bolaget. Riksdagen beslutar att ge regeringen mandat att sälja vissa av bolagen med statligt ägande.

2008 Staten säljer sitt innehav i OMX till Borse Dubai, i Vin&Sprit till franska Pernod Ricard och i Vasakronan till AP Fastigheter. Försäljningarna ger intäkter motsvarande 81 miljarder kronor. SEK och Almi tillförs nytt kapital, i samband med detta överläts aktierna i Venantius till SEK. Fouriertransform bildas i syfte att investera i forsknings- och utvecklingsverksamhet inom fordonsklustret. Staten tar, genom Riksgäldskontoret, i november över ägandet i Carnegie Investment Bank och Max Matthiessen. Övertagandet sker på grundval av stödlagen för att värna stabiliteten i den finansiella sektorn. Aktierna avyttras under 2009.

2009 Svevia och Vectura Consulting bildas ur tidigare verksamheter inom Banverket och Vägverket. Staten deltar i nyemissioner i Nordea Bank och SAS. Samgåendet mellan Posten och Post Danmark slutförs och bildar ett nytt bolag, i dag PostNord. Apoteksmonopolet avvecklas och bolagen Apoteksgruppen, APL och Apotekens Service avskiljs från Apoteket.

2010 Försäljningen av 465 apotek slutförs som ett led i omregleringen av apoteksmarknaden. Dessutom överförs 150 apotek till Apoteksgruppen. Infranord AB bildas av Banverket Produktions verksamhet. Det nybildade bolaget Swedavia AB tar över flygplatsverksamheten för tio nationellt strategiska flygplatser från Luftfartsverket. Staten deltar i nyemission i SAS. ESS AB bildas i syfte att planera och bygga den europeiska spallationskällan i Lund och ett centrum för databearbetning i Köpenhamn. Inlandsinnovation AB bildas i syfte att bedriva finansieringsverksamhet och främja innovation och företagande i norra Sveriges inland.

2011 Förvaltningen av bolagen med statligt ägande flyttas över från Näringsdepartementet till Finansdepartementet. Staten säljer 255 miljoner aktier i Nordea Bank för 19 miljarder kronor och minskar sitt ägande från 19,9 procent till 13,5 procent. Aktierna

i Ersättningsmark i Sverige AB delas ut från Sveaskog till staten. Bolaget äger 100 000 hektar produktiv skogsmark som ska användas som ersättningsmark för skyddsvärd skog. Metria som säljer analyser, tjänster och produkter baserade på geografisk information bildas ur Lantmäteriet. Arbetslivsresurs AR AB (bildat 2005 av Samhall resurs och AMS Arbetslivstjänster) säljs för 145 miljoner kronor.

2012 SAS brottas med stora lönsamhetsproblem och för att säkra bolagets likviditet går staten, tillsammans med övriga stora ägare och ett antal banker, med i en kreditfacilitet om 3,5 miljarder kronor. Bilprovningen slutför delförsäljning av stationsnätet genom att dela bolaget i två delar. Minoritetsägarna tar över det stationsnät som varit till försäljning medan majoritetsägaren, staten, behåller resterande del av Bilprovningen och blir 100-procentig ägare till bolaget.

2013 Almi och Innovationsbron slås samman i syfte att skapa en gemensam organisation för finansiering i tidiga faser av bolagsbildningar. Förvaltningen av Saab Automobile Parts (senare Orio), reservdelstillverkaren vilken Riksgäldskontoret tagit i pant för ett lån till biltillverkaren Saab, flyttas till Finansdepartementet. Staten avvecklar hela sitt återstående ägande i Nordea Bank (13,4 procent) genom att vid två tillfällen under året sälja aktier för 41 miljarder kronor. Staten säljer Vectura Consulting till teknikkonsultföretaget Sweco för knappt en miljard kronor.

2014 SAS säger upp lånelöftet genom kreditfaciliteten till bland andra staten efter att ha förbättrat bolagets lönsamhet och stärkt den finansiella ställningen via en emission av preferensaktier på kapitalmarknaden. Apotekens Service avbolagiseras då ansvar och verksamhet överförs till den nya e-Hälsomyndigheten som bildas den 1 januari 2014. Ersättningsmark i Sverige och Svenska Miljöstyrningsrådet försätts i likvidation. I maj 2014 beslutades vid

extra bolagsstämma i Bostadsgaranti om försäljning av dotterbolaget Försäkringsbolaget Bostadsgaranti. Försäljningen utgör en del av avvecklingen av Bostadsgaranti som helhet. Regeringen fick riksdagens bemyndigande att avyttra tillgångar och skulder i ESS till ett konsortium för europeisk forskningsinfrastruktur och att likvidera bolaget.

2015 Förvaltningen av bolagen med statligt ägande flyttas från Finansdepartementet till Näringsdepartementet och ges förvaltningsansvar för ytterligare åtta bolag och två stiftelser. Likvidationen av Ersättningsmark avslutas.

2016 Staten minskar sitt innehav i SAS i ett auktionsförfarande tillsammans med norska staten. Efter försäljningen äger staten 56,7 miljoner stamaktier i SAS, motsvarande cirka 17,2 procent av antalet stamaktier och cirka 17,1 procent av antalet röster i SAS. Statens intäkter från försäljningen uppgår till 213,9 miljoner kronor. Efter beslut av riksdagen bildas det nya riskkapitalbolaget Saminvest i enlighet med regeringens förslag på en ny riskkapitalstruktur som ska investera i investeringsteam, så kallade venture capital-fonder, tillsammans med privat kapital. Likvidationen av Miljöstyrningsrådet avslutas.

2017 Den 1 januari tillförs aktierna i de två statliga riskkapitalbolagen Fouriertransform och Inlandsinnovation till statens nya riskkapitalbolag Saminvest. SAS genomförde en nyemission av stamaktier, svenska staten tecknade inte aktier i denna nyemission varför statens ägarandel sjönk från 17,2 procent till 14,8 procent. Den danska och den svenska regeringen slöt avtal om att stödja genomförandet av den nya produktionsmodellen för PostNords danska verksamhet (Post Danmark). Regeringen beslutade att sälja Apoteksgruppen i Sverige Holding AB till Euroapotheca UAB. Likvidationen av European Spallation Source ESS AB avslutas.

Redovisningsprinciper

Den konsoliderade redovisningen är en sammanställning av finansiell information som upprättats av de berörda bolagen. Bolag som ingår i den konsoliderade redovisningen är de aktiebolag där statens aktieinnehav förvaltas av Regeringskansliet samt organisationen Svenska Skeppshypotekskassan. I den konsoliderade redovisningen ingår inte aktiebolag som förvaltas av andra myndigheter än Regeringskansliet eller av statliga stiftelser. Bolag där staten har en ägarandel som understiger 20 procent eller är under avveckling, ingår inte heller i den konsoliderade redovisningen. Dotterbolag utgörs av bolag där staten har en kapitalandel motsvarande 50 procent eller mer. Intressebolag, det vill säga där staten har en kapitalandel understigande 50 procent har, i det fall staten äger 20 procent eller mer, medräknats efter ägarandel vad gäller resultat.

Den konsoliderade redovisningen bygger som framgått på finansiell information som upprättats och inrapporterats av respektive bolag. Denna konsoliderade redovisning är inte att jämföras med en koncernredovisning. Anledningen till detta är att bolagen med statligt ägande inte utgör en koncern och därför upprättas inte heller en koncernredovisning enligt gällande redovisningslagstiftning. Sammanställningen syftar därför till att, i finansiella termer, på bästa möjliga sätt ge en samlad och tydlig bild av förvaltningen av bolagen med statligt ägande. För att möjliggöra detta utan att tillämpa konsolideringsmetoder enligt gällande redovisningslagstiftning lämnas nedan en beskrivning av grunderna för sammanställningen.

Inrapporteringen till Regeringskansliet från bolag med statligt ägande baseras på den gängse presentationsform som gäller inom näringslivet. Resultaträkning, balansräkning och kassaflödesanalys har dock komprimerats.

I rapporteringen för den konsoliderade redovisningen har vissa justeringar gjorts och för dessa ansvarar Regeringskansliet (se nedan). Bolagsbeskrivningarna som presenterar respektive bolag baseras huvudsakligen på bolagens egna uppgifter. Till följd av olika beräkningsmetoder kan de nyckeltal som redovisats i den konsoliderade redovisningen skilja sig från de nyckeltal bolagen själva redovisat (se avsnittet Definitioner).

För den konsoliderade redovisningen gäller följande.

- De bolag som ingår i sammanställningen är av olika karaktär, storlek och tillämpar till viss del olika regelverk vid upprättandet av sina finansiella rapporter. Rapporteringen till Regeringskansliet är en komprimerad uppställningsform med inslag av både IFRS och svenska redovisningsprinciper, där bolagen redovisat i enlighet med de principer som tillämpas i respektive bolag. En del bolag, bland annat de finansiella bolagen som redovisar enligt lagen (1995:1559) om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag, anpassar sin inrapportering till Regeringskansliets rapporteringsformat för att konsolideringen ska bli praktiskt genomförbar. En del bolag tillämpar BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3).
- Av regeringens riktlinjer för extern rapportering i bolag med statligt ägande framgår att bolagens finansiella rapporter ska upprättas med utgångspunkt i de krav som ställs på bolag med aktier noterade på Nasdaq Stockholm. Bolag med statligt ägande ska som huvudregel upprätta sin redovisning enligt IFRS.

- Intressebolag har redovisats enligt kapitalandelsmetoden. Innebörden är att resultatet efter skatt i intressebolaget motsvarande statens ägarandel har tagits in i den konsoliderade resultaträkningen och ingår i rörelseresultatet. På motsvarande sätt har ägarens andel i intressebolagets eget kapital tagits in i den konsoliderade balansräkningen.
- För dotterbolag i vilka det finns en minoritet har resultaträkningen och balansräkningen justerats. Justeringarna innebär att minoritetens andel i dotterbolagets resultat redovisas som en avdragspost i anslutning till resultat från andelar i intressebolag. Minoritetens andel i dotterbolagets kapital redovisas som en separat post i det egna kapitalet i koncernbalansräkningen.
- Transaktioner mellan bolag som ingår i sammanställningen har inte eliminerats. Detta överensstämmer inte med sedvanliga konsolideringsmetoder för koncerninterna mellanhanden. Skälet till detta är, som inledningsvis beskrevs, att bolagen tillsammans inte utgör en koncern. Av den anledningen tillhandahåller de rapporterade bolagen heller inte de underlag som möjliggör sådana elimineringar.
- Vissa nyckeltal har inte beräknats för de finansiella bolagen. Skälet till detta är framför allt att det kapital som de finansiella bolagen binder i rörelsen är av en annan karaktär jämfört med det stora flertalet övriga bolag.

För information om redovisningsprinciper i respektive bolag hänvisas till respektive bolags årsredovisning.

Bolagens rapportdatum

Bolag	Årsstämma	Delårsrapport jan-mars	Delårsrapport jan-juni	Delårsrapport jan-sep	Bokslut jan-dec
Akademiska Hus	18-04-27	18-04-27	18-07-13	18-10-26	
Almi Företagspartner	18-04-27	18-04-27	18-08-15	18-10-31	19-02-15
APL (Apotek Produktion & Laboratorier)	18-04-26		18-08-15		19-02-15
Apoteket	18-04-19	18-04-20	18-07-19	18-10-26	
Arlandabanan Infrastructure	18-04-19		18-08-15		19-02-15
Bilprovningen	18-04-26	18-04-26	18-08-14	18-10-25	19-02-14
Bostadsgaranti	18-02-22				
Dramaten	18-04-25				
Green Cargo	18-04-23	18-04-24	18-08-09	18-10-24	19-02-08
Göta kanalbolag	18-04-25				
Infranord	18-04-25	18-04-26	18-08-01	18-10-26	19-02-15
Jernhusen	18-04-27	18-04-28	18-07-12	18-10-24	19-01-31
Lernia	18-04-24	18-04-24	18-07-16	18-10-26	
LKAB	18-04-26	18-04-26	18-08-11	18-10-25	19-02-15
Metria	18-04-27	18-04-30	18-08-15	18-10-31	
Miljömärkning Sverige	18-04-23				
Operan	18-04-27		18-08-24		
Orio	18-04-24	18-04-25	18-08-15	18-10-31	19-02-15
PostNord	18-04-26	18-04-26	18-07-18	18-10-26	19-02-01
RISE Research Institutes of Sweden	18-04-19	18-04-27	18-08-15	18-10-26	19-02-15
Samhall	18-04-26	18-04-27	18-08-15	18-10-26	19-02-05
Saminvest	18-04-26	18-04-26	18-07-17	18-10-23	19-02-15
SAS	18-04-10	18-02-27	18-05-30	18-08-31	18-12-04
SBAB	18-04-24	18-04-25	18-07-18	18-10-26	19-02-15
SEK	18-04-24	18-04-24	18-07-17	18-10-23	19-02-05
SJ	18-04-24	18-04-24	18-07-19	18-10-29	
SOS Alarm	18-04-25	18-04-25	18-08-14	18-10-24	19-02-15
Specialfastigheter	18-04-17	18-04-17	18-07-11	18-10-17	
SSC (Svenska rymdaktiebolaget)	18-04-24	18-04-30	18-08-15	18-10-31	19-02-15
Statens Bostadsomvandling	18-04-27	18-03-31	18-08-15	18-10-31	19-02-15
Sveaskog	18-04-23	18-04-23	18-07-17	18-10-26	
Svedab	18-04-19	18-04-30	18-08-15	18-10-31	19-02-15
Swedavia	18-04-26	18-04-26	18-07-17	18-10-26	19-02-14
Swedesurvey	18-04-11	18-04-30	18-08-15	18-10-31	19-02-15
Swedfund International	18-04-27	18-04-27	18-08-15	18-10-31	19-02-15
Svenska Skeppshypotek					
Svenska Spel	18-04-25	18-04-25	18-07-19	18-10-24	
Svevia	18-04-25	18-04-26	18-08-13	18-10-26	19-02-15
Sweden House	18-05-30				
Systembolaget	18-04-26	18-04-27	18-06-16	18-10-26	19-02-12
Telia Company	18-04-10	18-04-20	18-07-20	18-10-19	
Teracom Group	18-04-23	18-04-24	18-08-14	18-10-25	
Vasallen	18-04-26	18-04-27	18-08-23	18-10-25	19-02-15
Vattenfall	18-04-25	18-04-26	18-07-20	18-10-30	19-02-07
VisitSweden	18-04-25		18-08-31	18-12-07	
Voksenåsen	18-05-22	18-04-20	18-08-20	18-10-20	19-03-10

Propositionsförteckning

BOLAG / Proposition
Akademiska Hus (prop. 1991/92:44, bet. 1991/92:FIU8, rskr. 1991/92:107) (prop. 1992/93:37, bet. 1992/93:FIU8, rskr. 1992/93:123) (prop. 1997/98:137, bet. 1997/98:FIU25, rskr. 1997/98:252) (prop. 2010/11:1 utgiftsområde 24, bet. 2010/11:FIU2, rskr. 2010/11:139, 140) (prop. 2013/14:1 utgiftsområde 24, bet. 2013/14:NU1, rskr. 2013/14:103)
Almi Företagspartner (prop. 1993/94:40, bet. 1993/94:NU11, rskr. 1993/94:80) (prop. 2008/09:73, bet. 2008/09:FIU17, rskr. 2008/09:47) (prop. 2009/10:148, bet. 2009/10:NU25, rskr. 2009/10:361) (prop. 2011/12:99, bet. 2011/12:FIU21, rskr. 2011/12:282) (prop. 2012/13:1, bet. 2012/13:NU1, rskr. 2012/13:104)
APL, Apoteket, Apoteksgruppen (prop. 1970:74, bet. 1970:2LU, rskr. 1970:234) (prop. 1984/85:170, bet. 1984/85:SoU29, rskr. 1984/85:357) (prop. 1995/96:141, bet. 1995/96:NU26, rskr. 1995/96:302) (prop. 1996/97:27, bet. 1996/97:SoU5, rskr. 1996/97:58) (prop. 2001/02:63, bet. 2001/02:SoU10, rskr. 2001/02:194) (prop. 2004/05:70, bet. 2004/05:SoU13, rskr. 2004/05:217) (prop. 2005/06:70, bet. 2005/06:SoU15, rskr. 2005/06:198) (prop. 2006/07:78, bet. 2006/07:SoU12, 2006/07:153) (prop. 2007/08:87, bet. 2007/08:SoU 17, 2007/08:182) (prop. 2007/08:142, bet. 2007/08:SoU20, 2007/08:255) (prop. 2008/09:145, bet. 2008/09: SoU21, rskr.2008/09:226) (prop. 2008/09:190, bet. 2008/09: SoU25, rskr.2008/09:288) (prop. 2009/10:96, bet. 2009/10: SoU10, rskr.2009/10:222) (prop. 2009/10:138, bet. 2009/10: SoU23, rskr. 2009/10:288) (prop. 2012/13:128, bet. 2012/13:SoU26, rskr. 2012/13:279) (prop. 2016/17:181, bet. 2016/17:NU24, rskr. 2016/17:333)
Arlandabanan Infrastructure (prop. 1993/94:39, bet. 1993/94:TU6, rskr. 1993/94:74) (prop. 1993/94:213, bet. 1993/94:TU36, rskr. 1993/94:436) (prop. 2005/06:1, bet. 2005/06:TU1, rskr. 2005/06:81) (prop. 2006/07:1, bet. 2006/07:TU1, rskr. 2006/07:35) (prop. 2010/11:1, bet. 2010/11:TU1, rskr. 2010/11:138)
Bilprovningen (prop. 1963:91, SU 1963:83, bet. 3LU 1963:22, rskr. 1963:198) (prop. 1991/92:69, bet. 1991/92:NU10, rskr. 1991/92:92) (prop. 1993/94:167, bet. 1993/94:TU35, rskr. 1993/94:433) (prop. 1994/95:69, bet. 1994/95:TU8, rskr. 1994/95:137) (prop. 1996/97:1 utgiftsområde 22, bet. 1996/97:TU1, rskr. 1996/97:115) (prop. 2009/10:32, bet. 2009/10:TU8, rskr. 2009/10:161) (prop. 2009/10:54, bet. 2009/10:NU10, rskr. 2009/10:162)
Bostadsgaranti (prop. 1983/84:41, bet. 1983/84:BoU8, rskr. 1983/84:64) (prop. 2012/13:1, bet. 2012/13:NU1, rskr. 2012/13:103) (prop. 2013/14:125, bet. 2013/14:CU25, rskr. 2013/14:212)
Dramaten (prop. 1992/93:100, bet. 1992/93:KrU20, rskr. 1992/93:315) (prop. 1996/97:3, bet. 1996/97:KrU1, rskr. 1996/97:129) (prop. 2009/10:3, bet. 2009/10:KrU5, rskr. 2009/10:145)
ESS (prop. 2008/09:50, bet. 2008/09:UbU4, rskr. 2008/09:160) (prop. 2009/10:1 utgiftsområde 16, bet. 2009/10:UbU1, rskr. 2009/10:126) (prop. 2012/13:190, bet. 2012/13:UbU7, rskr. 2012/13:54) (prop. 2014/15:1, bet. 2014/15:UbU1, rskr. 2014/15:90)
EUROFIMA (prop. 1955:211) (prop. 1992/93:176, bet. 1992/93:TU36, rskr. 1992/93:348)
Green Cargo (prop. 1999/2000:78, bet. 1999/2000:TU11, rskr. 1999/00:238) (prop. 2003/04:127 bet. 2003/04:NU15, rskr. 2003/04:286)
Göta kanalbolag (prop. 1977/78:119, bet. 1977/78:TU22, rskr. 1977/78:291) (prop. 1991/92:134, bet. 1991/92:NU33, rskr. 1991/92:351) (prop. 1992/93:51, bet. 1992/93:NU15, rskr. 1992/93:97) (prop. 1993/94:100, bet. 1993/94:NU16, rskr. 1993/94:224) (prop. 2014/15:99, bet. 2014/15:FiU21, rskr. 2014/15:255) (prop. 2015/16:1, bet. 2015/16:NU1, rskr. 2015/16:89) (prop. 2016/17:181, bet. 2016/17:NU24, rskr. 2016/17:333)

BOLAG / Proposition
Industrifonden (prop. 1978/79:123, bet. 1978/79:NU59, rskr. 1978/79:415) (prop. 1992/93:82, bet. 1992/93:NU19, rskr. 1992/93:145) (prop. 1994/95:100, bet. 1994/95:NU18, rskr. 1994/95:300)
Infranord (prop. 2009/10:10, bet. 2009/10:TU5, rskr. 2009/10:59)
Jernhusen (prop. 1999/00:78, bet. 1999/2000:TU11, rskr. 1999/2000:238)
Lernia (prop. 1992/93:152, bet. 1992/93:AU6, rskr. 1992/93:175) (prop. 1993/94:126, bet. 1993/94:UbU10, rskr.1993/94:341) (prop. 1995/96:145, bet. 1995/96:Ubu8, rskr. 1995/96:224) (prop. 1996/97:55, bet. 1996/97:AU6, rskr. 1996/97:108) (Skr. 1996/97:95, bet. 1996/97:AU10, rskr. 1996/97:188) (prop. 2012/13:1, bet. 2012/13:NU1, rskr. 2012/13:103)
LKAB (prop. 1883:18) (prop. 1882:14) (prop. 1907:107) (prop. 1927:241) (prop. 1934:270) (prop. 1977/78:96, bet. 1977/78:NU50, rskr. 1977/78:225) (prop. 1978/79:87, bet. 1978/79:NU30, rskr. 1978/79:240) (prop. 1979/80:79, bet. 1979/80:NU72, rskr. 1979/80:380) (prop. 1981/82:32, bet. 1981/82:TU7, rskr. 1981/82:116) (prop. 1981/82:56, bet. 1981/82:NU13, rskr. 1981/82:82) (prop. 1980/81:128, bet. 1980/81:NU48, rskr. 1980/81:301) (prop. 1982/83:120, bet. 1982/83:NU38, rskr. 1982/83:306) (prop. 1991/92:69, bet. 1991/92:NU10, rskr. 1991/92:92)
Metria (prop. 2010/11:53, bet. 2010/11:CU10, rskr. 2010/11:188) (prop. 2016/17:181, bet. 2016/17:NU24, rskr. 2016/17:333)
Miljömärkning Sverige (prop. 1997/98:1, bet. 1997/98:NU1, rskr. 1997/98:131) (prop. 2005/06:105, bet. 2005/06:LU33, rskr. 2005/06:377) (prop. 2011/12:99, bet. 2011/12:FIU21, rskr. 2011/12:282)
Operan (prop. 1992/93:100, bet. 1992/93:KrU20, rskr. 1992/93:315) (prop. 1996/97:3, bet. 1996/97:KrU1, rskr. 1996/97:129) (prop. 2009/10:3, bet. 2009/10:KrU5, rskr. 2009/10:145)
Orio (prop. 2012/13:99, bet. 2012/13:FIU21, rskr. 2012/13:287)
PostNord (prop. 1992/93:132, bet. 1992/93:TU11, rskr. 1992/93:152) (prop. 1993/94:38, bet. 1993/94:TU9, rskr. 1993/94:119) (prop. 1995/96:218, bet. 1996/97:TU3, rskr. 1996/97:34) (prop. 1997/98:127, bet. 1997/98:TU13, rskr. 1997/98:304) (prop. 1998/99:95, bet. 1998/99:TU11, rskr. 1998/99:237) (prop. 2007/08:143, bet. 2007/08:NU13, rskr. 2007/08:253) (prop. 2009/10:216, bet. 2009/10:TU19, rskr. 2009/10:378) (bet. 2010/11:NU7, rskr. 2010/11:190) (prop. 2017/18:39, bet. 2017/18:FIU28, rskr. 2017/18:114)
RISE Research Institutes of Sweden (prop. 1996/97:150, bet. 1996/97:FIU20, rskr. 1996/97:284) (prop. 2001/02:2, bet. 2001/02:NU:5, rskr. 2001/02:64) (prop. 2004/05:80, bet. 2004/05:UbU15, rskr. 2004/05:289) (prop. 2006/07:1, bet. 2006/07:NU1, rskr. 2006/07:62) (prop. 2008/09:50, bet. 2008/09:UbU4, rskr. 2008/09:160) (prop. 2012/13:30, bet. 2012/13:UbU3, rskr. 2012/13:152) (prop. 2012/13:99, bet. 2012/13:FIU21, rskr. 2012/13:287) (prop. 2016/17:1, bet. 2016/17:NU1, rskr. 2016/17:103)
Samhall (prop. 1977/78:30, bet. 1977/78:AU16, rskr. 1977/78:74) (prop. 1978/79:25 bil 9, 1 & 2, bet. 1978/79:AU17, rskr. 1978/79:118) (prop. 1978/79:139, bet. 1978/79:AU29, rskr. 1978/79:293) (prop. 1982/83:149, bet. 1982/83:AU25, rskr. 1982/83:153) (prop. 1991/92:91, bet. 1991/92:AU16, rskr. 1991/92:249) (prop. 2000/01:1, bet. 2000/01:AU1, rskr. 2000/01:103) (prop. 2011/12:1 utgiftsområde 14, bet. 2011/12:AU2, rskr. 2011/12:88)

BOLAG / Proposition
Saminvest (Prop 2015/16:110, bet. 2015/16:NU23, rskr 2915/16:295)
SAS (prop. 1996/97:126, bet. 1996/97:TU9, rskr. 1996/97:232) (prop. 2000/01:124, bet. 2000/01:TU17, rskr. 2000/01:253) (prop. 2008/09:124, bet. 2008/09:FiU40, rskr. 2008/09:192) (prop. 2009/10:121, bet. 2009/10: FiU35, rskr. 2009/10:220) (prop. 2012/13:46, bet. 2012/13:NU10, rskr. 2012/13:102)
SBAB (prop. 1993/94:76, bet. 1993/94:BoU06, rskr. 1993/94:115) (prop. 1993/94:228, bet. 1993/94:BoU20, rskr. 1993/94:374) (prop. 1994/95:219, bet. 1994/95:BoU20, rskr. 1994/95:417) (prop. 2001/02:1 Bilaga 6, utg. omr.2, bet. 2001/02:FiU2, rskr. 2001/02:129) (prop. 2005/06:1, bet. 2005/06:FiU2, rskr. 2005/06:126–128) (prop. 2006/07:57, bet. 2006/07:NU16, rskr. 2006/07:217) (prop. 2008/09:104, bet. 2008/09:FiU39, rskr. 2008/09:217) (mot. 2010/11:N1, bet. 2010/11:NU7, rskr. 2010/11:190)
SEK (prop. 1962:125, bet. 1962:SU110, bet. 1962:BaU22, rskr.1962:272 & 275) (prop. 1981/82:181, bet. 1981/82:NU52, rskr. 1981/82:427) (prop. 1995/96:141, bet. 1995/96:NU26, rskr. 1995/96:302) (prop. 2002/03:142, 2002/03:NU14, rskr. 2002/03:244) (prop. 2008/09:73, bet. 2008/09:FiU1, rskr. 2008/09:47) (prop. 2008/09:86, bet. 2008/09:NU12, rskr. 2008/09:125) (prop. 2015/16:1, utgiftsområde 24, bet. 2015/16:NU1, rskr 2015/16:89)
SJ (prop. 1999/2000:78, bet. 1999/2000:TU11, rskr. 1999/2000:238) (skr. 2001/02:141, bet. 2001/02:TU14, rskr. 2001/02:281) (prop. 2002/03:86, bet. 2002/03:NU13, rskr. 2002/03:343) (prop. 2005/06:160, bet. 2005/06:TU5, rskr. 2005/06:308) (prop. 2008/09:176, bet. 2008/09:TU18, rskr. 2008/09:293)
SOS Alarm (prop. 1972:129, bet. 1972:TU20, rskr. 1972:329) (prop.1990/91:87, bet. 1990/91:TU28, rskr. 1990/91:369) (prop.1992/93:132, bet. 1992/93:TU11, rskr. 1992/93:152) (prop.1992/93:200, bet. 1992/93:TU30, rskr. 1992/93:943) (prop.1993/94:150, bet. 1993/94:TU38, rskr. 1993/94:432)
Specialfastigheter (prop. 1991/92:44, bet. 1991/92:FiU8, rskr. 1991/92:107) (prop. 1992/93:37, bet. 1992/93:FiU8, rskr. 1992/93:123) (prop. 1997/98:137, bet. 1997/98:FiU25, rskr. 1997/98:252)
SSC (Svenska rymdaktiebolaget) (prop. 1972:48, bet. 1972:NU37, rskr. 1972:216) (prop. 1978/79:142, bet. 1978/79:NU36, rskr. 1978/79:292) (prop. 1985/86:127, bet. 1985/86:NU21, rskr. 1985/86:305)
Statens Bostadsomvandling (prop. 1997/98:119, bet. 1997/98:BoU10, rskr. 1997/98:306) (prop. 1997/98:150, bet. 1997/98:FiU27, rskr. 1997/98:317) (prop. 2001/02:4, bet. 2001/02:NU4, rskr. 2001/02:118) (prop. 2001/02:58, bet. 2001/02:BoU4, rskr. 2001/02:160) (prop. 2001/02:100, bet. 2001/02:FiU21, rskr. 2001/02:326) (bet. 2002/03:BOU10, rskr. 2002/03:216) (prop. 2003/04:1, bet. 2003/04:FiU11, rskr. 2003/04:49) (prop. 2003/04:100, bet. 2003/04:FiU21, rskr. 2003/04:273)
Sveaskog (prop. 1998/99:1 utgiftsområde 24, bet. 1998/99:NU1, rskr. 1998/99:108) (prop. 1999/2000:1 utgiftsområde 24, bet. 1999/2000:NU1, rskr. 1999/2000:111) (prop. 2001/02:39, bet. 2001/02:NU7, rskr. 2001/02:108) (prop. 2002/03:24, bet. 2002/03:NU4, rskr. 2002/03:107) (prop. 2004/05:1 utgiftsområde 24, bet. 2004/05:NU1, rskr. 2004/05:117) (prop. 2009/10:169, bet. 2009/10:NU22, rskr. 2009/10:384)
Svedab (prop. 1990/91:158, bet. 1990/91:TU31, rskr. 1990/91:379) (prop. 1992/93:100 bil. 7, bet. 1994/95:TU2, rskr. 1994/95:50) (prop. 1996/97:161, bet. 1997/98:TU6, rskr. 1997/98:32) (prop. 1999/2000:66, bet. 1999/2000:TU10, rskr. 1999/2000:237) (prop. 2001/02:20, bet. 2001/02:TU2, rskr. 2001/02:126) (prop. 2006/07:1, bet. 2006/07:TU1, rskr. 2006/07:35) (prop. 2009/10:1, bet. 2009/10:TU1, rskr. 2009/10:117) (prop. 2010/11:1, bet. 2010/11:TU1, rskr. 2010/11:138)

BOLAG / Proposition
Svenska Spel (prop. 1995/96:169, bet. 1995/96:FiU14, rskr. 1995/96:248) (prop. 2008/09:126, bet. 2008/09:KrU8, rskr. 2008/09:243)
Svevia (prop. 2008/09:23, bet.2008/09:TU4, rskr. 2008/09:76)
Swedavia (prop. 2009/10:16, bet. 2009/10:TU7, rskr. 2009/10:114)
Sweden House (prop. 1994/95:78, bet. 1994/95:FiU4, rskr. 1994/95:75)
Swedesurvey (prop. 1992/93:100 bilaga 15, bet. 1992/93:BoU14, rskr. 1992/93:217) (prop. 2016/17:181, bet. 2016/17:NU24, rskr. 2016/17:333)
Swedfund (prop. 1977/78:135, bet. 1978/79:UU1, rskr. 1978/79:9) (prop. 1991/92:100 bilaga 4, bet. 1991/92:UU15, rskr. 1991/92:210) (prop. 2008/09:52, bet. 2008/09:UU9, rskr. 2008/09:74)
Systembolaget (prop. 1976/77:108, bet. 1976/77:SkU 40, rskr. 1976/77:231) (prop. 1993/94:136, bet. 1993/94:SoU22, rskr. 1993/94:249) (prop. 1994/95:89, bet. 1994/95:SoU9, rskr. 1994/95:106) (prop. 1998/99:134, bet. 1999/00:SoU4, rskr. 1999/00:42) (prop. 2000/01:97, bet. 2000/01:SoU19, rskr. 2000/01:260) (prop. 2002/03:87, bet. 2002/03:SoU16, rskr. 2002/03:152) (prop. 2003/04:161, bet. 2004/05:SoU6, rskr. 2004/05:38) (prop. 2005/06:30, bet. 2005/06:SoU12, rskr. 2005/06:157) (prop. 2007/08:119, bet. 2007/08:SoU19, rskr. 2007/08:209) (prop. 2009/10:125, bet. 2010/11:SoU4 rskr. 2010/11:36)
Telia Company (prop. 1992/93:200, bet. 1992/93:TU30, rskr. 1992/93:443) (prop. 1997/98:121, bet. 1997/98:NU14, rskr. 1997/98:308) (prop. 1998/99:99, bet. 1998/99:NU14, rskr. 1998/99:260) (prop. 1999/2000:84, bet. 1999/2000:NU18, rskr. 1999/2000:204) (bet. 2000/01:NU11, rskr. 2000/01:272) (prop. 2006/07:57, bet. 2006/07:NU16, rskr. 2006/07:217) (bet. 2010/11:NU7, rskr. 2010/11:190)
Teracom Group (prop. 1991/92:140, bet. 1991/92:KrU28, rskr. 1991/92:329) (prop. 1996/97:67, bet. 1996/97:KU17, rskr. 1996/97:178) (prop. 1998/99:1, utg. omr. 17, bet. 1998/99:KrU1, rskr. 1998/99:55) (prop. 2000/01:1, utg. omr. 17, bet. 2000/01:KrU1, rskr. 2000/01:59) (prop. 2001/02:76, bet. 2001/02:KrU7, rskr. 2001/02:149) (prop. 2002/03: 110, bet. 2002/03:TU6, rskr. 2002/03:228) (prop. 2002/03:64, bet. 2002/03:KrU7, rskr. 2002/03:195) (prop. 2002/03:72, bet. 2002/03:KU33, rskr. 2002/03:196) (prop. 2003/04:118, bet. 2003/04:KU24, rskr. 2003/04:231) (prop. 2005/06:1 utg. omr. 24, bet. 2005/06:NU1, rskr. 2005/06:121) (prop. 2010/11:1 utg. omr. 24, bet. 2010/11:NU1, rskr. 2010/11:132)
Vasallen (prop. 1996/97:4, bet. 1996/97:FöU1, rskr. 1996/97:36) (prop. 1996/97:150, bet. 1996/97:FiU20, rskr. 1996/97:284) (prop. 1999/2000:30, bet. 1999/2000:FöU2, rskr. 1999/2000:168) (prop. 2000/01:100, bet. 2000/01:FiU20, rskr. 2000/01:288) (prop. 2002/03:100, bet. 2002/03:FiU21, rskr. 2002/03:235) (prop. 2004/05:5, bet. 2004/05:FöU4, FöU5, rskr. 2004/05:143) (prop. 2008/09:172, bet. 2008/09:FiU41, rskr. 2008/09:263)
VisitSweden (prop. 1994/95:100 bil. 13 och prop. 1994/95:177, bet. 1994/95:KrU28, rskr. 1994/95:395) (prop. 2004/05:56, bet. 2004/05:NU13, rskr. 2004/05:295)
Vattenfall (prop. 1990/91:87, bet. 1990/91:NU38, rskr. 1990/91:318) (prop. 1991/92:49, bet. 1991/92:NU10, rskr. 1991/92:92) (prop. 1996/97:84, bet. 1996/97:NU12, rskr. 1996/97:272) (prop. 2009/10:179, bet. 2009/10:NU23, rskr. 2009/10:325)
Voksenåsen (prop. 1960:88, bet. 1960:SU78, rskr 1960:205) (prop. 1976/77:25, bet. 1976/77: KrU27, rskr. 1976/77:72) (prop. 1997/98:1, bet. 1997/98: KrU1, rskr. 1997/98:97)

Statens ägarpolicy 2017

Regeringen beslutade den 22 december 2016 nedanstående ägarpolicy för bolag med statligt ägande. Policyen ska tillämpas från och med den 1 januari 2017 och ersätter tidigare ägarpolicy som beslutades 2015. Regeringens riktlinjer för extern rapportering och riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare ingår i statens ägarpolicy.

1. Inledning

Bolagen med statligt ägande ägs ytterst av svenska folket och utgör en betydande del av svenskt näringsliv.

Regeringen har riksdagens uppdrag att aktivt förvalta bolagen med statligt ägande så att den långsiktiga värdeutvecklingen blir den bästa möjliga och, i förekommande fall, att de särskilt beslutade samhällsuppdragen utförs väl. Regeringen anser att det är av största vikt att bolagen förvaltas på ett aktivt och professionellt sätt med långsiktigt värdeskapande som övergripande mål.

Bolag med statligt ägande ska agera långsiktigt, effektivt och lönsamt samt ges förmåga att utvecklas. I syfte att främja en långsiktig hållbar värdetillväxt i bolagen med statligt ägande integreras hållbart företagande i bolagsstyrningen. Det innebär att bolagen ska agera föredömligt inom området hållbart företagande och i övrigt agera på ett sätt så att de åtnjuter offentligt förtroende.

En förutsättning för att de statligt ägda bolagen ska bidra till ekonomisk effektivitet och konkurrenskraft i hela landet är att staten tillämpar god bolagsstyrning. Den svenska regeringens förvaltningsprinciper följer i huvudsak OECD:s riktlinjer för bolagsstyrning av statligt ägda företag vilket ger ett förutsägbart ramverk för såväl staten som ägare som för de statligt ägda bolagen samt innebär att statens roll som ägare är tydligt avskild från statens övriga roller.

Det statliga bolagsägandet i Sverige har tillkommit vid olika tidpunkter och av skilda skäl. Många av bolagen har sitt ursprung i affärsverksamhet inom myndighet, affärsverk eller statliga monopol. I dag verkar de flesta av bolagen på fullt konkurrensutsatta marknader. En ökad globalisering, teknologisk utveckling och ökad konkurrensutsättning har förändrat förutsättningarna för ett flertal av de statligt ägda bolagen. Som en konsekvens av detta har den statligt ägda bolagsportföljen förändrats betydligt över tid. För staten som aktiv och professionell ägare ingår att pröva skälen för fortsatt statligt ägande liksom att överväga bolagens olika uppdrag och inriktning. Inriktningen på många av bolagens verksamhet och samhällsuppdrag motiverar att staten även framgent är en betydande bolagsägare.

I denna ägarpolicy redogör regeringen för uppdrag och mål, tillämpliga ramverk och viktiga principfrågor avseende styrningen av bolag med statligt ägande.

Statens ägarpolicy ska tillämpas i bolag med statligt majoritetsägande. I övriga bolag, där staten är delägare, verkar staten i dialog med övriga ägare för att ägarpolicyen ska tillämpas. Bolag som förvaltas av andra myndigheter än Regeringskansliet ska på motsvarande sätt tillämpa statens ägarpolicy.

Regeringen lämnar en årlig redogörelse för bolag med statligt ägande till riksdagen. Syftet med redogörelsen är att beskriva statens bolagsägande och de värden som finns i bolagen med statligt ägande samt redovisa hur förvaltningen av statens bolagsägande har utvecklats under året. Vidare redogörs i skrivelsen för bolagens måluppfyllnad och efterlevnad av statens ägarpolicy.

2. Staten som bolagsägare

2.1 Regeringens förvaltningsmandat

Regeringen förvaltar och förfogar enligt 9 kap. 8 § regeringsformen, med vissa undantag, över statens tillgångar. Enligt 9 kap. 9 § regeringsformen beslutar riksdagen om grunderna för förvaltningen av och förfogandet över statens tillgångar. Bestämmelser om förvärv och överlåtelse av egendom, däribland aktier och andelar i företag, finns i budgetlagen (2011:203). Enligt 8 kap. 3 § budgetlagen får regeringen inte utan riksdagens bemyndigande förvärva aktier eller andelar i ett företag, eller på annat sätt öka statens röst- eller ägarandel i ett företag. Regeringen får inte heller utan riksdagens bemyndigande skjuta till kapital till ett företag. Enligt 8 kap. 4 § andra stycket budgetlagen får regeringen inte utan riksdagens bemyndigande genom försäljning eller på annat sätt minska statens ägarandel i företag där staten har hälften eller mer än hälften av rösterna för samtliga aktier eller andelar. Utöver vad som framgår av dessa bestämmelser krävs riksdagens godkännande vid väsentliga ändringar av bolagens verksamhetsföremål. Riksdagsbeslut krävs däremot inte för t.ex. utdelningar, eftersom dessa ingår i den löpande förvaltningen.

2.2 Förvaltningen av bolag med statligt ägande

2.2.1 Regeringskansliets bolagsförvaltning

Bolagen med statligt ägande förvaltas av Regeringskansliet eller andra statliga myndigheter. Merparten av de bolag som Regeringskansliet förvaltar förvaltas av den särskilda organisation för förvaltning av bolag med statligt ägande som finns i Näringsdepartementet. Statsministern kan med stöd av 7 kap. 5 § regeringsformen uppdraga till annat statsråd än respektive departementschef att ansvara för frågor som gäller statens företagsägande och som ställer krav på en enhetlig ägarpolitik. Regeringens principer för aktiv förvaltning och styrning av de statligt ägda bolagen omfattar därmed samtliga bolag med statligt ägande.

Arbetet inom Regeringskansliet är fördelat så att ansvaret för särskild sektorslagstiftning typiskt sett ligger på andra enheter än de enheter som förvaltar bolagen med statligt ägande. Därigenom upprätthålls en åtskillnad mellan statens roll som ägare och reglerare. I syfte att åstadkomma en aktiv och professionell förvaltning har Regeringskansliet utvecklat ett antal verktyg och processer för sitt arbete. Förvaltningen sker bl.a. genom att Regeringskansliet nominerar styrelseledamöter, fastställer mål samt följer upp och utvärderar bolagens verksamhet.

Bolagen med statligt ägande styrs liksom privatägda bolag med aktiebolagslagen (2005:551) som övergripande ramverk och bolagsstämman som bolagets högsta beslutande organ. Bolagets styrelse ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. I detta ingår att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att se till att bolaget har en betryggande internkontroll. Den löpande verksamheten sköts av bolagets ledning.

2.2.2 Styrelsenomineringsprocessen

I syfte att säkerställa en effektiv kompetensförsörjning till bolagens styrelser tillämpas enhetliga och gemensamma principer för en strukturerad styrelsenomineringsprocess för bolag med statligt ägande.

Styrelsenomineringsprocessen inom Regeringskansliet koordineras av Näringsdepartementet. För varje bolag analyseras kompetensbehovet utifrån bolagets verksamhet, situation och framtida utmaningar, styrelsens sammansättning samt genomförda styrelseutvärderingar. I Regeringskansliets arbete med styrelsenomineringsprocessen ingår dessutom en löpande egen utvärdering av samtliga statligt ägda bolags styrelser. Därefter fastställs eventuella rekryteringsbehov och rekryteringsarbetet inleds.

2.2.3 Styrelsens sammansättning

För att uppnå effektiva styrelser bör antalet ledamöter vara sex till åtta personer. Regeringens avsikt är att endast ha ordinarie ledamöter i styrelserna och inga suppleanter. Styrelsens ordförande väljs av bolagsstämman. Vid behov kan en vice styrelseordförande utses av bolagsstämman. Styrelsen ska ha en med hänsyn till bolagets verksamhet,

utvecklingsskede och förhållanden i övrigt ändamålsenlig sammansättning, präglad av mångsidighet och bredd avseende de bolagsstämmodvalda ledamöternas kompetens, erfarenhet och bakgrund. Vid sammansättningen ska även mångfaldsaspekter såsom etnisk och kulturell bakgrund vägas in. Regeringen anser att det är viktigt att särskilja styrelsens och verkställande direktörens roller och därför ska verkställande direktören inte vara ledamot i styrelsen.

Utgångspunkten för varje nominering av en styrelseledamot ska vara kompetensbehovet i respektive bolagsstyrelse. Det är viktigt att styrelsens sammansättning är sådan att styrelsen alltid har sådan branschkunskap eller annan kompetens som är direkt relevant för bolaget, även när bolaget utvecklas och omvärlden förändras. Hållbart företagande är en viktig fråga för staten som ägare och det krävs att styrelsen har förmåga att arbeta strategiskt inom detta område.

För att en person ska komma i fråga för ett styrelseuppdrag fordras en hög kompetens inom bolagets affärsverksamhet, affärsutveckling, branschkunskap, finansiella frågor, hållbart företagande eller inom andra relevanta områden. Därutöver krävs den tid och det engagemang som behövs för uppdraget samt en stark integritet och förmåga att se till bolagets bästa. Varje styrelseledamot ska kunna göra självständiga bedömningar av bolagets verksamhet.

Regeringen eftersträvar en jämn könsfördelning såväl i de enskilda bolagsstyrelserna som på portföljnivå. För den statligt ägda bolagsportföljen (hel- och delägda bolag) ska andelen kvinnor respektive män i styrelserna vara minst 40 procent. För respektive bolagsstyrelse ska följande gälla. Om bolagets styrelse har

- högst tre av bolagsstämman valda styrelseledamöter, ska bland dessa finnas personer av båda könen
- fyra eller fem av bolagsstämman valda styrelseledamöter, ska bland dessa finnas minst två personer av vardera kön
- sex–åtta av bolagsstämman valda styrelseledamöter, ska bland dessa finnas minst tre personer av vardera kön
- nio av bolagsstämman valda styrelseledamöter, ska bland dessa finnas minst fyra personer av vardera kön
- fler än nio av bolagsstämman valda styrelseledamöter, ska bland dessa finnas minst 40 procent av vardera kön.

Urvalet av ledamöter görs utifrån en bred rekryteringsbas i syfte att ta vara på kompetensen hos såväl kvinnor och män, som hos personer med olika bakgrund och erfarenheter. Diskriminering som har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder får inte förekomma.

2.2.4 Styrelsens arvoden

Styrelseledamöter får ersättning för den arbetsinsats och det ansvar som styrelseuppdraget innebär. Styrelseordförandes, eventuell vice styrelseordförandes och övriga ledamöters arvoden beslutas av bolagsstämman. Även

arvoden till styrelseledamöter som arbetar i av styrelsen inrättat utskott ska beslutas på bolagsstämma. För att utskottsarvodering ska lämnas ska arbetet i utskottet vara av betydande omfattning. Vid perioder av särskilt hög arbetsbelastning kan utskottsarvoderingen anpassas under begränsad tid. Till anställda i Regeringskansliet som är styrelseledamöter i bolag med statligt ägande lämnas som regel inget styrelse- eller utskottsarvode. Arvode kan dock i undantagsfall lämnas till anställd i Regeringskansliet efter beslut på bolagsstämma. Ersättning till arbetstagarrepresentanter ska normalt inte lämnas.

Om styrelse- eller utskottsarvode faktureras av en ledamot inom ramen för näringsverksamhet godkänd för F-skatt i enskild firma eller bolag, tillkommer på beslutade arvoden sociala avgifter enligt lag, som betalas ut till styrelseledamotens enskilda firma eller bolag. Ett avtal med styrelseledamot som driver enskild näringsverksamhet eller styrelseledamots bolag om fakturering av styrelse- och utskottsarvode ska vara kostnadsneutralt för det utbetalande bolaget.

Inför beslut på stämman om styrelsens arvoden gör Regeringskansliet en analys där arvodenas nivå jämförs med arvodena i andra jämförbara bolag. Arvodena ska vara konkurrenskraftiga men inte marknadsledande.

3. Mål och uppdrag för bolag med statligt ägande

3.1 Bolagsordning

Genom bolagsordningen bestämmer ägaren bolagets verksamhetsföremål och vissa angivna ramar för verksamheten. I bolag med statligt ägande har verksamhetsföremålet sin grund i riksdagens beslut. Bolagsordningarna för de statligt ägda bolagen utgår ifrån aktiebolagslagens regler för bolag med aktier upptagna till handel på en reglerad marknad, Svensk kod för bolagsstyrning och denna ägarpolicy.

3.2 Ägaranvisningar

Genom ägaranvisning ger ägaren instruktioner till bolagets styrelse. I bolag med statligt ägande används ägaranvisningar i huvudsak när bolag har särskilt beslutade samhällsuppdrag, får anslag, befinner sig i omstrukturering samt vid avregleringar och andra liknande väsentliga förändringar. Ägaranvisningar ska till sitt innehåll vara relevanta, konkreta och tydliga samt formaliseras genom beslut på bolagsstämma. Om ett uppdrag lämnas i en ägaranvisning ska det i ägaranvisningen tydligt framgå hur uppdraget finansieras, redovisas och följs upp.

3.3 Ekonomiska mål

Ekonomiska mål är ett viktigt verktyg i styrningen av bolagen med statligt ägande. Ägarens syfte med att fastställa ekonomiska mål är att

- säkerställa värdeskapande genom att styrelse och företagsledning arbetar mot långsiktiga, ambitiösa och realistiska mål
- uppnå kapitaleffektivitet genom att tydliggöra kostnaden för eget kapital

- hålla bolagens finansiella risk på en rimlig nivå
- tillförsäkra ägaren direktavkastning genom hållbara och förutsägbara utdelningar med hänsyn tagen till bolagens framtida kapitalbehov och finansiella ställning
- på ett strukturerat sätt mäta, följa upp och utvärdera bolagens lönsamhet, effektivitet och risknivå.

De ekonomiska målen definieras i huvudsak inom följande kategorier:

- lönsamhetsmål
- kapitalstrukturmål
- utdelningsmål.

En viktig utgångspunkt vid fastställandet av de ekonomiska målen är ägarens kostnad för eget kapital eftersom denna kostnad ytterst avgör om staten som ägare får en rimlig och marknadsmässig kompensation för det risktagande som ägandet i ett bolag innebär. För lönsamhetsmålet utgör kostnaden för eget kapital en lägsta nivå, eftersom en avkastning som systematiskt understiger kapitalkostnaden innebär att värde förstörs för staten som ägare. Kostnaden för eget kapital påverkar även den optimala kapitalstrukturen eftersom den beror på relationen mellan kostnaden för eget och lånat kapital vid olika grader av skuldsättning.

Andra viktiga utgångspunkter som används vid fastställandet av mål är analys av risker och möjligheter inom hållbart företagande, av den marknad som bolaget verkar på, jämförelser med andra bolag samt analys av bolagets affärsplan och historik. För att testa känsligheten i målen med hänsyn till olika externa och interna faktorer görs slutligen stresstester.

De ekonomiska målen beslutas av bolagsstämman och dokumenteras i stämmoprotokollet. Beslutade ekonomiska mål gäller till dess nya eller förändrade mål beslutas av bolagsstämman.

3.4 Hållbart företagande

3.4.1 Inledning

Utgångspunkten för hållbart företagande är att företag ska driva sin verksamhet på ett sätt som gynnar en hållbar utveckling, dvs. en utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov. Det ska uppnås genom att balansera och förena en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar utveckling.

Hållbart företagande innebär att agera ansvarsfullt och minimera risken för negativ påverkan men också att tillvarata möjligheter till hållbart värdeskapande och nya innovativa affärsmodeller. Bolag med statligt ägande ska agera föredömligt inom området hållbart företagande och i övrigt agera på ett sådant sätt att de åtnjuter offentligt förtroende. Ett föredömligt agerande inkluderar ett strategiskt och transparent arbete med samarbete i fokus. Vägledande för detta arbete är internationella riktlinjer,

Agenda 2030 och de globala målen för en hållbar utveckling. För staten som ägare är det av särskild vikt att bolag med statligt ägande arbetar för följande.

- En sund och säker arbetsmiljö, respekt för mänskliga rättigheter samt goda och anständiga arbetsvillkor. Bolagen ska vara föredömen i jämställdhetsarbetet och arbeta aktivt med jämställdhetsfrågor i sin verksamhet, inte minst vid tillsättningar på chefsnivå. Bolagen ska även beakta mångfaldsaspekten och arbeta för en inkluderande kultur.
- En minskad klimat- och miljöpåverkan genom en hållbar och giftfri resursanvändning för att det av riksdagen beslutade generationsmålet och de beslutade miljökvalitetsmålen samt det s.k. Parisavtalet ska uppnås.
- En god affärsetik och ett aktivt anti-korruptionsarbete. Ett sätt att arbeta för god affärsetik och med anti-korruption kan vara att följa den av Institutet Mot Mutor fastställda koden om gåvor, belöningar och andra förmåner i näringslivet.
- Att i övrigt säkerställa att missbruk inte sker av den särställning det kan innebära att vara ett bolag med statligt ägande, bland annat genom att tillämpa skäliga villkor i förhållande till kunder och leverantörer, exempelvis avseende betalningstider.
- Ett ansvarsfullt agerande inom skatteområdet.

Arbetet ska innefatta policybeslut på styrelsenivå, processer för att identifiera, hantera och följa upp relevanta områden samt transparent rapportering med fokus på väsentlighet.

3.4.2 Internationella riktlinjer

Bolag med statligt ägande ska agera ansvarsfullt och arbeta aktivt för att följa internationella riktlinjer om miljöhänsyn, mänskliga rättigheter, arbetsvillkor, anti-korruption och affärsetik. Regeringen har identifierat följande internationella principer och riktlinjer som väsentliga för bolag med statligt ägande:

- de tio principerna i FN:s Global Compact
- FN:s vägledande principer för företag och mänskliga rättigheter
- OECD:s riktlinjer för multinationella företag.

Dessa principer och riktlinjer bygger på internationella konventioner och avtal och har formulerats i samarbete mellan stater, företag, arbetstagarorganisationer och andra intressenter i syfte att ge näringslivet vägledning i hantering av risker och affärsmöjligheter inom området hållbart företagande. Det är viktigt att bolag med statligt ägande, utifrån sin bransch och de marknader de verkar på, identifierar och hanterar risker och affärsmöjligheter inom området hållbart företagande.

3.4.3 Agenda 2030 och globala hållbarhetsmål

Världens länder har kommit överens om en gemensam agenda för hållbar utveckling med bl.a. 17 nya globala mål som gäller fram till 2030 – Agenda 2030. I arbetet med att genomföra agendan är alla samhällets aktörer viktiga och näringslivet har en central roll. Bolag med statligt ägande

ska inom ramen för sin verksamhet analysera de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 för att identifiera de mål som bolaget genom sin verksamhet påverkar och bidrar till. Bolagen förväntas även identifiera affärsmöjligheter som bidrar till att uppnå de globala hållbarhetsmålen.

3.4.4 Strategiskt arbete

Det är viktigt att bolag med statligt ägande utifrån sin verksamhet och de marknader de verkar på identifierar och hanterar risker och affärsmöjligheter så att verksamheten bedrivs långsiktigt hållbart från ett ekonomiskt, socialt och miljömässigt perspektiv. Det är styrelsens ansvar att integrera hållbart företagande i bolagets affärsstrategi och affärsutveckling samt fastställa strategiska mål för ett hållbart företagande. Målen ska vara få och övergripande, värdeskapande, relevanta för bolagets affärsverksamhet och hållbarhetsutmaningar samt i förekommande fall vara relevanta för bolagets särskilt beslutade samhällsuppdrag. Målen ska även vara långsiktiga, utmanande, uppföljningsbara samt tydliga och enkla att kommunicera.

3.4.5 Transparens

Genom att föra en öppen och konstruktiv dialog med sina viktigaste intressenter agerar bolagen med statligt ägande transparent avseende risker och möjligheter inom området hållbart företagande samt när det gäller hur bolaget arbetar för att hantera dessa. Vidare ska bolag med statligt ägande kommunicera sitt arbete med hållbart företagande såväl externt som internt.

3.4.6 Samarbete

Bolag med statligt ägande förväntas bedriva ett aktivt arbete såväl i den egna verksamheten som i samarbete med affärspartner, kunder, leverantörer och övriga intressenter i syfte att främja kunskapsöverföring och innovativa samarbeten i arbetet inom området hållbart företagande.

3.5 Särskilt beslutade samhällsuppdrag

Vissa bolag med statligt ägande har särskilt beslutade samhällsuppdrag. Det rör sig om ett sådant när bolaget har ett uppdrag beslutat av riksdagen att bedriva verksamhet som syftar till att generera andra effekter än ekonomisk avkastning för ägaren. I vissa fall kan verksamheter inom ramen för ett särskilt beslutat samhällsuppdrag delfinansieras genom anslag på statsbudgeten.

3.6 Uppdragsmål för bolag med särskilt beslutade samhällsuppdrag

För att kunna utvärdera och följa upp hur de särskilt beslutade samhällsuppdragen utförs fastställs i relevanta fall uppdragsmål. Syftet med att fastställa uppdragsmål för bolagen är att

- säkerställa att de särskilt beslutade samhällsuppdragen utförs väl
- tydliggöra kostnaden för utförandet av de särskilt beslutade samhällsuppdragen
- möjliggöra uppföljning och rapportering till riksdagen och andra intressenter
- klargöra förutsättningarna för de ekonomiska målen.

Utgångspunkter för fastställande av uppdragsmål ska vara dels föremålet för bolagets verksamhet, dels verksamhetens syfte, dvs. de önskvärda effekterna av bolagets verksamhet.

Eftersom ett bolags möjligheter att utföra ett särskilt beslutat samhällsuppdrag och att generera avkastning kan vara inbördes beroende, ska framtagande av uppdragsmål och ekonomiska mål i normalfallet genomföras samordnat. Då kan ambitionsnivån för uppdragsmålen vägas mot den kostnad i termer av påverkan på risk och avkastning som en viss nivå för ett uppdragsmål innebär.

Uppdragsmål beslutas av bolagsstämman genom en ägar-anvisning till bolaget.

3.7 Uppföljning av mål

Uppföljning av uppdragsmål och ekonomiska mål sker vid ägardialog mellan företrädare för ägaren och styrelsens ordförande där utfallet gentemot målen diskuteras, liksom eventuella åtgärder som planeras för att nå målen. Även de av styrelsen fastställda strategiska målen inom området hållbart företagande följs upp inom ramen för ägardialogen. Väsentligt förändrade förutsättningar kan aktualisera en översyn av målen.

4. Bolagsstyrning i bolag med statligt ägande

4.1 Ramverk

4.1.1 Lagstiftning

De statligt ägda bolagen lyder under samma lagar som privatägda bolag, t.ex. aktiebolags-, årsredovisnings-, konkurrens- och bokföringslagen samt värdepappers- och insiderlagstiftningen¹. Förutom av svensk lag kan bolagen också omfattas av direkt tillämpliga EU-förordningar, t.ex. marknadsmissbruksförordningen (MAR)² och dataskyddsförordningen³.

Därutöver kan de statligt ägda bolagen som är verksamma inom en viss sektor, liksom privatägda bolag, lyda under särskild sektorslagstiftning.

EU:s bestämmelser om statligt stöd gäller för allt stöd från staten till såväl statligt ägda som privatägda företag. Syftet med reglerna är att förhindra att en medlemsstat snedvrider konkurrensen genom stöd som stärker den inhemska industrins konkurrenskraft till nackdel för företaget i en annan medlemsstat. Enligt EU:s regelverk ska den så kallade marknadsekonomiska investerarprincipen (MEIP – Market Economy Investor Principle, även kallat MEO – Market Economy Operator) tillämpas bland annat vid kapitaltillskott i bolag med statligt ägande. Normalt är

MEIP uppfyllt om kapitaltillskott lämnas på villkor och under förutsättningar som skulle ha accepterats av en privat investerare.

4.1.2 Tillämpning av Svensk kod för bolagsstyrning

I bolag med aktier upptagna till handel på en reglerad marknad i Sverige ska Svensk kod för bolagsstyrning (koden) tillämpas i sin helhet. I bolag med statligt majoritetsägande som inte har aktier upptagna till handel på en reglerad marknad ska koden tillämpas med undantag för reglerna om valberedning samt reglerna om val av styrelse och revisor. Sådana bolag ska inte heller vara skyldiga att inrätta ett ersättningsutskott enligt reglerna i koden, men kan välja att göra det. I minoritetsägda bolag som inte har aktier upptagna till handel på en reglerad marknad verkar staten i dialog med övriga ägare för att koden ska tillämpas på motsvarande sätt. Koden tillämpas enligt principen ”följ eller förklara”.

I avsnitt 4.3 och 4.4 framgår de principer som i stället för reglerna i koden ska tillämpas vid val av styrelse och revisor i bolag med statligt ägande som inte har aktier upptagna till handel på en reglerad marknad.

4.2 Bolagsstämman

Bolagsstämman är bolagets högsta beslutande organ och det forum där aktieägare formellt utövar sitt inflytande. Inför bolagsstämman i bolag med statligt ägande som inte har aktier upptagna till handel på en reglerad marknad lämnar ägaren eller, om ägaren inte lämnat något förslag, bolagets styrelse, förslag till ordförande vid bolagsstämman. Förslaget till ordförande ska inkluderas i kallelsen till bolagsstämman.

Bolagen med statligt ägande ska tillämpa aktiebolagslagens regler för publika aktiebolag avseende bolagsstämman. Utöver reglerna i aktiebolagslagen och koden gäller följande principer för bolagsstämmor i bolag med statligt ägande.

Riksdagsledamöter har rätt att närvara vid bolagsstämmor i de bolag där staten äger minst 50 procent av aktierna, under förutsättning att bolaget eller ett rörelsedrivande dotterbolag har fler än 50 anställda. Det är styrelsens ansvar att se till att underrättelse om tid och plats för bolagsstämman skickas till riksdagens centralkansli i anslutning till utfärdandet av kallelsen till bolagsstämman. Riksdagsledamöters önskan att närvara på bolagsstämman ska i förväg anmälas till bolaget och anmälan bör vara bolaget tillhanda senast en vecka före bolagsstämman.

I bolagen med statligt ägande bör allmänheten bjudas in att närvara på bolagsstämman och närvaro ska anmälas

1) Aktiebolagslagen (2005:551), årsredovisningslagen (1995:1554), konkurrenslagen (2008:579), bokföringslagen (1999:1078) samt värdepappers- och insiderlagstiftningen med bl.a. lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden, lagen (1991:980) om handel med finansiella instrument, lagen (2000:1087) om anmälningskyldighet för vissa innehav av finansiella instrument och lagen (2005:377) om straff för marknadsmissbruk vid handel med finansiella instrument.
2) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 596/2014 av den 16 april 2014 om marknadsmissbruk (marknadsmissbruksförordning) och om upphävande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2003/6/EG och kommissionens direktiv 2003/124/EG, 2003/125/EG och 2004/72/EG.
3) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning), som tillämpas från och med den 25 maj 2018.

senast en vecka före stämman. Bolagen med statligt ägande bör anordna någon form av arrangemang i samband med årsstämman där även allmänheten bereds möjlighet att ställa frågor till styrelsen och bolagsledningen.

Årsstämman i bolag med statligt ägande ska äga rum före den 30 april och eventuell utdelning ska betalas ut senast två veckor efter respektive årsstämma.

4.3 Bolagets styrelse

4.3.1 Styrelseledamöter

Regeringens mål är att styrelserna ska ha hög kompetens som är väl anpassad till respektive bolags verksamhet, situation och framtida utmaningar. Ledamöterna förväntas ha en hög grad av integritet och gott omdöme. Det krävs även att ledamöterna har den tid och det engagemang som behövs för uppdraget samt god förmåga att se till bolagets bästa. Mot denna bakgrund ska ledamöterna informera styrelseordföranden om eventuella tillkommande uppdrag.

För de bolag med statligt ägande som inte har aktier upptagna till handel på en reglerad marknad bereder Regeringskansliet förslag till val av styrelse och arvodering. När Regeringskansliets nomineringsprocess avslutats ska det beslutade förslaget offentliggöras på bolagets webbplats och inkluderas i kallelsen till bolagsstämma i enlighet med kodens regler. Därutöver ska den information som koden föreskriver om de föreslagna ledamöterna, med undantag av uppgift om oberoende, offentliggöras på bolagets webbplats. I bolag där staten har ett betydande ägarintresse med aktier upptagna till handel på en reglerad marknad utser eller nominerar staten en ledamot till bolagets valberedning.

4.3.2 Styrelsens ansvar

Styrelsen ansvarar för att de bolag där staten har ägarintressen sköts föredömligt inom ramen för lagstiftningen, bolagets bolagsordning, eventuella ägaranvisningar och statens ägarpolicy. Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av dess angelägenheter. I detta ingår att säkerställa en ändamålsenlig intern kontroll, riskhantering och regelefterlevnad. Enligt vad som framgår av koden ska styrelsen årligen utvärdera behovet av internrevision. Styrelsen ska verka för att bolaget uppnår uppställda mål och att god hushållning sker med samtliga resurser i verksamheten. Det är styrelsens ansvar att fastställa mål och strategi för bolagets verksamhet.

En del i arbetet med att säkerställa att verksamheten åtnjuter offentligt förtroende är att fastställa för verksamheten relevanta policydokument och att årligen utvärdera gällande policydokument och tillhörande processer för uppföljning och regelefterlevnad.

4.3.3 Styrelseledamöters oberoende

En ledamot i styrelsen för ett bolag med statligt ägande ska besitta en hög grad av integritet och får inte stå i sådant beroendeförhållande till bolaget eller dess ledning att

ledamotens självständighet kan ifrågasättas. En avvikelse i förhållande till koden avseende styrelseledamöters oberoende är att styrelseledamöters oberoende i förhållande till staten som större ägare, samt i förhållande till bolaget och bolagsledningen, inte redovisas i bolag med statligt ägande som inte har aktier upptagna till handel på en reglerad marknad. Skälet till denna avvikelse är att kodens krav huvudsakligen tar sikte på bolag med ett spritt ägande och syftar till att skydda minoritetsägare. I bolag med statligt ägande som inte har aktier upptagna till handel på en reglerad marknad saknas därför skäl att redovisa denna form av oberoende.

Det ska undvikas att en styrelseledamot eller styrelsesuppleant anlitas som konsult i bolaget och därmed får konsultarvode utöver styrelsearvodet. Om så ändå sker, ska uppdraget prövas av styrelsen i varje enskilt fall, vara klart avskiljbart från det ordinarie styrelseuppdraget, avgränsat i tid och reglerat i skriftligt avtal mellan bolaget och ledamoten. Principerna för sådana konsultarvoden ska underställas bolagsstämmans beslut i styrelsens förslag till riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare.

4.3.4 Styrelsens ordförande

Styrelseordförandens särskilda roll behandlas i koden och aktiebolagslagen. De särskilda uppgifter som styrelseordföranden ska ha i styrelsearbetet ska preciseras i arbetsordningen för styrelsen.

I bolag med statligt ägande är en sådan särskild uppgift som åligger styrelseordföranden det så kallade samordningsansvaret. När bolaget står inför särskilt viktiga avgöranden ska styrelsen genom styrelseordföranden skriftligen samordna sin syn med företrädare för ägaren. Det är styrelsen som ska ta initiativ till och bedöma i vilka fall samordning ska ske genom styrelseordföranden inför ett visst styrelsebeslut.

4.3.5 Styrelsens arbetsformer

Det är varje styrelses ansvar att bedöma behovet av att inrätta särskilda utskott. I de fall utskott inrättas ska kodens principer vara vägledande för utskottens arbete och skriftliga instruktioner upprättas med arbetsfördelningen mellan styrelsen och utskotten. Även i övrigt ska kodens principer vara vägledande för styrelsens arbetsformer. En styrelse i ett bolag med statligt ägande ska årligen fastställa en skriftlig arbetsordning för sitt arbete. I bolag med statligt ägande bör firmateckningsrätten enbart utövas av två eller flera personer i förening, där minst en av firmatecknarna är styrelseledamot eller verkställande direktör.

4.3.6 Beslut om verkställande direktör

I bolag med statligt ägande ska en verkställande direktör utses. En av styrelsens viktigaste uppgifter är att utse, utvärdera och vid behov entlediga den verkställande direktören. Styrelsen ska även fastställa en skriftlig instruktion för den verkställande direktören med arbetsfördelningen mellan styrelsen och den verkställande direktören.

4.3.7 Utvärdering av styrelserna

Styrelseordföranden ska se till att styrelsens arbete årligen utvärderas. I de statligt helägda bolagen ska Regeringskansliet informeras om utvärderingens resultat.

4.4 Bolagets revisor

Revisorns uppdrag att oberoende granska styrelsens och den verkställande direktörens förvaltning samt bolagets årsredovisning och bokföring är av central betydelse för staten som ägare. Ansvar för val av revisor ligger alltid hos ägaren och val av revisor beslutas på årsstämman. Förslag till val av revisor och revisorsarvode i bolag med statligt ägande ska lämnas av styrelsen och tas fram av bolaget med tillämpning av de regler om upphandling och val av revisor som gäller för bolag med aktier upptagna till handel på en reglerad marknad enligt EU:s revisorsförordning⁴. För bolag som saknar revisionsutskott ska styrelsen vidta de åtgärder och ha det ansvar avseende upphandling av revisor som åligger revisionsutskottet enligt revisorsförordningen.

⁴ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 537/2014 av den 16 april 2014 om särskilda krav avseende lagstadgad revision av företag av allmänt intresse och om upphävande av kommissionens beslut 2005/909/EG.

⁵ Se 2 § 4 lagen (2002:1022) om revision av statlig verksamhet m.m.

Förslag till val av revisor ska offentliggöras på bolagets webbplats, inklusive information om den rekommendation från styrelsen eller styrelsens revisionsutskott som ligger till grund för förslaget, samt inkluderas i kallelsen till bolagsstämma i enlighet med kodens regler.

En revisor som väljs av årsstämman ska utses för en mandatperiod om ett år. I bolag med statligt ägande ska även revisorsförordningens regler om rotation av revisionsbolag tillämpas, vilket innebär att ett revisionsbolag som huvudregel inte får väljas om för en längre tidsperiod än 20 år samt att fullständig upphandling av revisor måste ske minst vart tionde år.

I tillägg till en bolagsstämmovald revisor har Riksrevisionen rätt att utse revisor i de bolag som staten har ett bestämmande inflytande i och i bolag vars verksamhet regleras i författning⁵.

Riktlinjer för extern rapportering i bolag med statligt ägande

Regeringen beslutade den 22 december 2016 nedanstående riktlinjer för extern rapportering för bolag med statligt ägande. Riktlinjerna ska tillämpas för de rapporter som lämnas för verksamhetsår som inleds från och med den 1 januari 2017 och ersätter tidigare riktlinjer som beslutades 2007. Riktlinjerna ingår som en del av statens ägarpolicy.

1. Inledning

Bolagen med statligt ägande, som ytterst ägs av svenska folket, utgör en betydande del av svenskt näringsliv. Detta ställer stora krav på en öppen och professionell informationsgivning i bolagen med statligt ägande.

Regeringens uppföljning av att bolagen följer dessa riktlinjer redovisas i regeringens årliga skrivelse till riksdagen med redogörelse för bolag med statligt ägande.

2. Tillämpningsområde

Dessa riktlinjer ska tillämpas i bolag med statligt majoritetsägande. Riktlinjerna är ett komplement till gällande redovisningslagstiftning och god redovisningssed. I övriga bolag, där staten är delägare, verkar staten i dialog med övriga ägare för att riktlinjerna tillämpas. Styrelserna i de statligt ägda bolagen ansvarar för att bolagens redovisning och rapportering följer gällande regelverk och dessa riktlinjer.

Riktlinjerna ska tillämpas enligt principen ”följ eller förklara” som innebär att ett bolag kan göra avvikelser från riktlinjerna om en tydlig förklaring med motivering till avvikelserna lämnas i bolagets årsredovisning. Styrelsen ska i årsredovisningen även beskriva hur riktlinjerna har tillämpats under det senaste räkenskapsåret.

3. Informationsgivning

3.1 Regelverk

Bolagen med statligt ägande lyder under samma lagar som privatägda bolag, exempelvis aktiebolagslagen (2005:551), bokföringslagen (1999:1078) och årsredovisningslagen (1995:1554). Bolagen med statligt ägande ska dock, utöver gällande redovisningslagstiftning och god redovisningssed, i tillämpliga delar presentera årsredovisning, delårsrapporter, bokslutskommuniké samt bolagsstyrningsrapport i enlighet med Nasdaq Stockholms regelverk för emittenter. Det innebär också att bolagen med statligt ägande ska redovisa i enlighet med Svensk kod för bolagsstyrning samt de regler i bl.a. årsredovisningslagen och lagen (2007:528) om värdepappersmarknaden som gäller för bolag med aktier upptagna till handel på en reglerad marknad.

För bolag som uppnår en viss omsättning per år och som tar emot medel eller andra förmåner från staten gäller särskilda regler för redovisning av finansiella förbindelser enligt lagen (2005:590) om insyn i vissa finansiella förbindelser m.m. (transparenslagen). De bolag med statligt ägande som omfattas av transparenslagen ska tillämpa en öppen redovisning av vilka medel som tillförts bolaget och hur de har använts.

Ytterligare redovisningsregler finns bl.a. för bolag som bedriver verksamhet inom vissa branscher i lagen (2015:812) om rapportering av betalningar till myndigheter. Vidare finns krav på särredovisning för verksamhet som bedrivs av bl.a. monopolföretag och andra företag i liknande särställning, när dessa även bedriver konkurrensutsatt verksamhet.

De rapporteringsregler som ska tillämpas av bolagen med statligt ägande förändras och uppdateras löpande. Bolagen med statligt ägande ska följa utvecklingen och förändringar i lagar, normer och rekommendationer i takt med att de förändras. Styrelsen ska hålla sig informerad om utvecklingen och skyndsamt besluta om relevanta åtgärder till följd av förändringarna.

3.2 Transparens och hållbarhet

Regeringens övergripande mål med förvaltningen av bolagen med statligt ägande är att den långsiktiga värdeutvecklingen blir den bästa möjliga och att – i förekommande fall – de särskilt beslutade samhällsuppdragen utförs väl. De statligt ägda bolagens externa rapportering, som omfattar årsredovisning, delårsrapporter, bolagsstyrningsrapport och hållbarhetsredovisning, ska vara lika transparent som i börsnoterade bolag. Rapporteringen ska dels ge en god beskrivning av de statligt ägda bolagens verksamhet, möjligheter och utmaningar, dels utgöra underlag för kontinuerlig uppföljning och utvärdering av bolagens verksamhet och uppsatta mål.

Regeringen har högt ställda ambitioner på bolagens arbete med hållbart företagande, vilket framgår av statens ägarpolicy. Genom dessa riktlinjer fastställer regeringen sina krav på rapportering och redovisning inom detta område. Bolagens arbete med hållbart företagande ska kommuniceras såväl internt som externt. Hållbarhetsredovisning är ett verktyg för att med transparens i fokus driva arbetet med hållbar utveckling framåt genom att systematiskt arbeta med tydlig rapportering och uppföljning. Styrelserna i de statligt ägda bolagen ansvarar för att bolagen presenterar en hållbarhetsredovisning som tillsammans med övrig finansiell rapportering utgör ett samlat underlag för utvärdering och uppföljning.

4. Principer för extern rapportering

4.1 Årsredovisning

De statligt ägda bolagen ska i årsredovisningen ge en rättvisande bild av utvecklingen av bolagens verksamhet, ställning och resultat i enlighet med gällande lagstiftning, normer och rekommendationer samt god redovisningssed.

Bolagen med statligt ägande ska upprätta årsredovisning och delårsrapporter baserade på tillämpliga internationella redovisningsstandarder (IFRS) på motsvarande sätt som bolag med aktier upptagna till handel på en reglerad marknad i Sverige. För bolag med statligt ägande som inte har aktier eller andra överlåtbara värdepapper upptagna till handel på en reglerad marknad är det dock inget krav att upprätta segmentsredovisning enligt IFRS.

Bolag med statligt ägande ska rapportera i enlighet med kraven i lagstiftning, Svensk kod för bolagsstyrning och IFRS med samma transparens och tydlighet som bolag med aktier upptagna till handel på en reglerad marknad i Sverige. Detta inkluderar bl.a. följande områden.

- De mest väsentliga omvärldsfaktorerna som påverkar företagets verksamhet.
- Affärsmodell, strategi, verksamhet, marknad, kunder, konkurrenter och organisation. Om bolaget fastställt strategiska prioriteringar, ska även dessa redovisas med rapportering om utfall av föregående års strategiska prioriteringar samt eventuella förändringar i de strategiska prioriteringarna inför kommande år.
- Risker och riskhantering, möjligheter och hot samt känslighetsanalys som beskriver bolagets huvudsakliga finansiella risker.
- En beskrivning av bolagets väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer av betydelse som kan påverka bolagets resultat, ställning och framtidsutsikter.

Årsredovisningen i bolagen med statligt ägande ska också innehålla en redogörelse för följande.

- Beslutade finansiella och icke-finansiella mål, fastställd utdelningspolicy och verksamhetsmål samt uppfyllelsen av dessa mål.
- Bolagets arbete med hållbarhetsfrågor innefattande principer och riktlinjer, hur dessa har omsatts i handling, måluppfyllelse samt effekter på de strategiska målen för ett hållbart företagande inför kommande år.
- Bolagets arbete med att tillämpa statens ägarpolicy där dessa riktlinjer om extern rapportering och riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare i bolag med statligt ägande ingår.
- Bolagets uppdragsmål samt uppfyllelsen av dessa mål, om sådana mål finns.

4.2 Hållbarhetsredovisning

En hållbarhetsredovisning ska upprättas enligt GRI:s riktlinjer (Global Reporting Initiative Standards) eller annat internationellt ramverk för hållbarhetsredovisning och offentliggöras på respektive bolags webbplats i samband med offentliggörandet av bolagets årsredovisning. Hållbarhetsredovisningen kan antingen vara en fristående rapport eller ingå som en integrerad del i årsredovisningen.

Hållbarhetsredovisningen ska vara kvalitetssäkrad genom oberoende granskning och bestyrkande av den revisor som utsetts till bolagets revisor av bolagsstämman.

Vid upprättande av hållbarhetsredovisningen ska bolagen med statligt ägande följa de regler om hållbarhetsrapport i årsredovisningslagen som gäller för större företag. Det innebär bl.a. att hållbarhetsredovisningen ska innehålla de upplysningar som behövs för förståelsen av bolagets utveckling, ställning och resultat samt konsekvenserna av verksamheten.

Hållbarhetsredovisningen ska särskilt upplysa om frågor som rör miljö, personal och sociala förhållanden, respekt för mänskliga rättigheter och motverkande av korruption, där dessa bedöms väsentliga för bolaget eller dess intressenter.

En hållbarhetsredovisning bör innehålla följande.

- En väsentlighetsanalys innefattande en diskussion om vilka hållbarhetsfrågor som är mest väsentliga för verksamheten, i bolagets värdekedja och för bolagets intressenter.
- En redogörelse för hur bolagets verksamhet styrs med avseende på dessa frågor, vilket innefattar men inte begränsas till viktiga policyer, strategiska prioriteringar och mål på kort och lång sikt.
- En tydlig redovisning av genomförd intressentanalys och intressentdialog.
- En redogörelse för aktiviteter som utförts under året med avseende på de väsentliga hållbarhetsfrågorna och vad som gjorts för att förstärka den positiva påverkan och minimera den negativa påverkan.
- En redogörelse för relevanta kvantitativa och kvalitativa resultatindikatorer som hänger samman med de prioriteringar och mål som fastställts.

4.3 Delårsrapporter

Bolagen ska kvartalsvis offentliggöra delårsrapporter som upprättas i enlighet med de krav som gäller för bolag med aktier upptagna till handel på en reglerad marknad i Sverige. För bolag med statligt ägande som inte har aktier eller andra överlåtbara värdepapper upptagna till handel på en reglerad marknad är det dock inget krav att upprätta segmentsredovisning enligt IFRS.

4.4 Format och tidpunkter för offentliggörande av rapporter

Bolagen med statligt ägande som inte har aktier upptagna till handel på en reglerad marknad ska offentliggöra delårsrapporter, bokslutskommuniké samt års- och hållbarhetsredovisning inklusive bolagsstyrningsrapport i pdf-format på bolagets webbplats vid de tidpunkter som anges nedan. Årsredovisningen bör även finnas tillgänglig för allmänheten i pappersformat vid bolagets årsstämma.

- Bokslutskommunikén (Q4) ska offentliggöras senast den 15 februari.
- Års- och hållbarhetsredovisningen ska offentliggöras senast den 31 mars.
- Bolagsstyrningsrapport ska offentliggöras senast den 31 mars.
- I förekommande fall ska redovisning av finansiella förbindelser enligt transparenslagen offentliggöras senast den 31 mars.
- Delårsrapporten för januari–mars (Q1) ska offentliggöras senast den 30 april.
- I förekommande fall ska rapport om betalningar till myndigheter offentliggöras senast den 30 juni.
- Halvårsrapporten (Q2) ska offentliggöras senast den 15 augusti.
- Delårsrapporten för januari–september (Q3) ska offentliggöras senast den 31 oktober.

I förekommande fall ska även redovisning av finansiella förbindelser enligt transparenslagen och/eller rapport om betalningar till myndigheter offentliggöras i pdf-format på bolagets webbplats.

Alla redovisningshandlingar inklusive revisionsberättelser ska finnas tillgängliga på bolagets webbplats under minst tio år.

Riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare i bolag med statligt ägande

Regeringen beslutade den 22 december 2016 nedanstående riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare i bolag med statligt ägande. Riktlinjerna ska för respektive bolag med statligt ägande tillämpas från och med årsstämman 2017 och ersätter tidigare riktlinjer som beslutades 2009. Riktlinjerna ingår som en del av statens ägarpolicy.

1. Inledning

Styrelserna i bolag med statligt ägande ska behandla frågor om ersättning till de ledande befattningshavarna på ett medvetet, ansvarsfullt och transparent sätt. De ska vidare försäkra sig om att den totala ersättningen är rimlig, präglad av måttfullhet och väl avvägd samt bidrar till en god etik och företagskultur.

Regeringens uppföljning av att bolagen följer dessa riktlinjer redovisas i regeringens årliga skrivelse till riksdagen med redogörelse för bolag med statligt ägande.

2. Tillämpningsområde

Dessa riktlinjer ska tillämpas i bolag med statligt majoritetsägande. Dessa bolag ska vidare säkerställa att riktlinjerna tillämpas i bolagens dotterföretag. I övriga bolag, där staten är delägare, verkar staten i dialog med övriga ägare för att riktlinjerna tillämpas. Ingångna avtal med ledande befattningshavare som väsentligen strider mot dessa riktlinjer bör omförhandlas.

3. Styrelsens ansvarsområde

Styrelserna i de statligt ägda bolagen ska, på motsvarande sätt som i bolag med aktier upptagna till handel på en reglerad marknad i Sverige, tillämpa reglerna om riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare i aktiebolagslagen (2005:551). Styrelsens förslag till årsstämman om riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare ska vara förenliga med dessa regeringens riktlinjer. I de fall reglerna om ersättningar till ledande befattningshavare i Svensk kod för bolagsstyrning avviker från regeringens riktlinjer ska regeringens riktlinjer gälla. Av styrelsens förslag till riktlinjer ska det framgå bl.a.

- hur styrelsen ska säkerställa att ersättningarna följer bolagets beslutade riktlinjer
- att det ska finnas ett skriftligt underlag som utvisar bolagets kostnad innan beslut om enskild ersättning beslutas.

Styrelsen i sin helhet är ansvarig för att fastställa ersättning till den verkställande direktören. Styrelsen ska säkerställa att såväl den verkställande direktörens som övriga ledande befattningshavares ersättning ryms inom de rikt-

linjer som beslutats av bolagsstämman. Styrelsen ska även säkerställa att den verkställande direktören ser till att bolagets ersättningar till övriga anställda bygger på ersättningsprinciperna i de riktlinjer som beslutats av bolagsstämman.

Om det finns särskilda skäl för att i ett enskilt fall avvika från regeringens ersättningsriktlinjer ska styrelsen redovisa skälen. Denna möjlighet till avvikelse ska tillämpas restriktivt och omständigheter som varit kända eller hade kunnat förutses när bolagets riktlinjer beslutades ska normalt inte accepteras som skäl för avvikelse.

4. Ersättningsprinciper

Den totala ersättningen till ledande befattningshavare ska vara rimlig och väl avvägd. Den ska även vara konkurrenskraftig, takbestämd och ändamålsenlig samt bidra till en god etik och företagskultur. Ersättningen ska inte vara löneledande i förhållande till jämförbara företag utan präglas av måttfullhet. Detta ska vara vägledande också för övriga anställdas totala ersättning.

Rörlig lön ska inte ges till ledande befattningshavare. Med beaktande av övriga principer i dessa riktlinjer är det emellertid möjligt att ge rörlig lön till övriga anställda.

Premien för ålders- och efterlevandepension ska vara avgiftsbestämd och inte överstiga 30 procent av den fasta lönen, såvida inte dessa förmåner följer en på bolaget tillämpad kollektiv pensionsplan. I ett sådant fall bestäms avgiften av pensionsplanens villkor. Eventuell utökning av en kollektiv pensionsplan över den lönenivå som täcks av planen ska vara avgiftsbestämd med en avgift om högst 30 procent av överskjutande lönedel. I anställningsavtal ingångna efter riktlinjernas ikraftträdande ska pensionsåldern inte understiga 65 år.

Ersättning vid arbetsoförmåga på grund av sjukdom ska följa villkor om sjuklön och sjukpension i tillämpat kollektivavtal eller, om bolaget inte har kollektivavtal, motsvara nivåer som gäller enligt kollektivavtal som tillämpas i branschen. Eventuell utökning av en kollektiv sjukförsäkring över den lönenivå som täcks av kollektivavtal ska motsvara marknadspraxis.

I det fall löneväxling erbjuds för att förstärka pensionsförmåner ska en sådan lösning vara kostnadsneutral för bolaget.

Vid uppsägning från bolagets sida ska uppsägningstiden inte överstiga sex månader. I anställningsavtal ingångna efter riktlinjernas ikraftträdande får avgångsvederlag lämnas med högst tolv månadslöner. Avgångsvederlaget ska betalas ut månadsvis och utgöras av enbart den fasta månadslönen utan tillägg för förmåner. Vid ny anställning, annat tillkommande avlönat uppdrag eller vid inkomst från näringsverksamhet ska ersättningen från det uppsägningsbolaget reduceras med ett belopp som motsvarar den nya inkomsten under den tid då uppsägninglönen och avgångsvederlag lämnas. Vid uppsägning från den anställdes sida ska inget avgångsvederlag lämnas. Avgångsvederlag betalas som längst ut intill avtalad pensionsålder och aldrig längre än till 65 års ålder.

5. Redovisning

De statligt ägda bolagen ska redovisa ersättningar till de ledande befattningshavarna på motsvarande sätt som bolag med aktier upptagna till handel på en reglerad marknad i Sverige. Det innebär att de statligt ägda bolagen ska iaktta de särskilda regler om redovisning av ersättningar till de ledande befattningshavarna som gäller för sådana bolag. Reglerna för detta finns huvudsakligen i aktiebolagslagen och i årsredovisningslagen (1995:1554). Dessutom ska ersättningen för varje enskild ledande befattningshavare särredovisas med avseende på fast lön, förmåner och avgångsvederlag.

Styrelsen ska med tillämpning av reglerna i aktiebolagslagen och Svensk kod för bolagsstyrning inför årsstämman redovisa och utvärdera hur bolaget följt de riktlinjer som beslutades vid föregående årsstämma. Vidare ska bolagets revisor med tillämpning av reglerna i aktiebolagslagen inför varje årsstämma lämna ett yttrande över om de riktlinjer som gällt sedan föregående årsstämma har följts. Revisorns yttrande ska även offentliggöras på bolagets webbplats.

Härutöver ska styrelsens ordförande vid årsstämman muntligen redogöra för de ledande befattningshavarnas ersättningar och hur de förhåller sig till de av bolagsstämman beslutade riktlinjerna.

6. Definitioner

- *Avgiftsbestämd pension:* (premiebestämd pension) att pensionspremien är bestämd som en viss procent av den nuvarande fasta lönen.
- *Dotterföretag:* de juridiska personer som avses i 1 kap. 11 § aktiebolagslagen.
- *Ersättning:* alla ersättningar och förmåner till den anställde, såsom lön, förmåner och avgångsvederlag. Även ersättning från företag i samma koncern ska inkluderas.
- *Förmåner:* olika former av ersättning för arbete som ges i annat än kontanter, exempelvis pension samt bil-, bostads- och andra skattepliktiga förmåner.
- *ITP:* industrins och handelns tilläggs pension.
- *Kollektiv pensionsplan:* en förmånsbestämd eller premiebestämd plan som följer av kollektivavtal (eller om bolaget inte har kollektivavtal, en bolagsspecifik pensionsplan), och som tillämpas generellt för anställda i bolaget. Som kollektiv pensionsplan räknas även en på bolaget tillämpad policy om alternativ ITP, eller motsvarande policy för andra kollektivavtalade planer än ITP, förutsatt att avgifterna i denna policy inte överstiger bolagets avgifter i den traditionella planen.
- *Ledande befattningshavare:* verkställande direktör och andra personer i bolagets ledning. Denna krets motsvaras av de personer som avses i 8 kap. 51 § aktiebolagslagen. Det omfattar exempelvis personer som ingår i ledningsgrupper eller liknande organ och chefer som är direkt underställda den verkställande direktören.
- *Premie och avgift:* försäkringspremie, eller annan avsättning, som finansierar en pensionsförmån.
- *Rörlig lön:* exempelvis incitamentsprogram, gratifikationer, ersättning från vinstandelsstiftelser, provisionslön och liknande ersättningar.

Adresser

Akademiska Hus

Box 483
401 27 Göteborg
Telefon: 031-63 24 00
www.akademiskahus.se

Almi Företagspartner

Box 70394
107 24 Stockholm
Telefon: 0771-55 85 00
www.almi.se

APL, Apotek Produktion & Laboratorier

Box 5071
141 05 Kungens Kurva
Telefon: 010-447 96 00
www.apl.se

Apoteket

Box 3001
169 03 Solna
Telefon: 010-447 50 00
www.apoteket.se

Arlandabanan Infrastructure

Box 70378
107 24 Stockholm
Telefon: 08-22 40 10
www.arlandabanan.se

Bilprovningen

Box 7020
164 07 Kista
Telefon: 010-702 00 00
www.bilprovningen.se

Bostadsgaranti

Box 26029
100 41 Stockholm
Telefon: 08-463 10 37
www.abogaranti.se

Dramaten

Box 5037
102 41 Stockholm
Telefon: 08-665 61 00
www.dramaten.se

EUROFIMA

Rittergasse 20
CH-4051 Basel
Schweiz
Telefon: +41 61 287 33 40
www.eurofima.org

Green Cargo

Box 39
171 11 Solna
Telefon: 010-455 40 00
www.greencargo.com

Göta kanalbolag

Box 3
591 21 Motala
Telefon: 0141-20 20 50
www.gotakanal.se

Industrifonden

Box 1163
111 91 Stockholm
Telefon: 08-587 919 00
www.industrifonden.com

Infranord

Box 1803
171 21 Solna
Telefon: 010-121 10 00
www.infranord.se

Jernhusen

Box 520
101 30 Stockholm
Telefon: 08-410 626 00
www.jernhusen.se

Lernia

Box 1181
111 91 Stockholm
Telefon: 0771-650 650
www.lernia.se

LKAB

Box 952
971 28 Luleå
Telefon: 0771-760 000
www.lkab.com

Metria

801 83 Gävle
Telefon: 010-121 80 00
www.metria.se

Miljömärkning Sverige

Box 38114
100 64 Stockholm
Telefon: 08-55 55 24 00
www.svanen.se

Norrlandsfonden

Box 56
971 03 Luleå
Telefon: 0920-24 42 50
www.norrlandsfonden.se

Operan

Box 16094
103 22 Stockholm
Telefon: 08-791 43 00
www.operan.se

Orio

Flättnaleden 1
611 81 Nyköping
Telefon: 0155-24 40 00
www.orio.com

PostNord

105 00 Stockholm
Telefon: 010-436 00 00
www.postnord.se

RISE, Research Institutes of Sweden

Box 857
501 15 Borås
Telefon: 010-516 50 00
www.ri.se

Samhall

Box 27705
115 91 Stockholm
Telefon: 08-553 411 00
www.samhall.se

Saminvest

Sveavägen 17
111 57 Stockholm
Telefon: 08-407 74 00
www.saminvest.se

SAS

195 87 Stockholm
Telefon: 08-797 00 00
www.sasgroup.net

SBAB

Box 4209
171 04 Solna
Telefon: 0771-45 30 00
www.sbab.se

SEK

Box 194
101 23 Stockholm
Telefon: 08-613 83 00
www.sek.se

SJ

105 50 Stockholm
Telefon: 010-751 60 00
www.sj.se

SOS Alarm

Box 19546
104 32 Stockholm
Telefon: 010-140 80 00
www.sosalarm.se

Specialfastigheter

Box 632
581 07 Linköping
Telefon: 010-788 62 00
www.specialfastigheter.se

SSC,**Svenska rymdaktiebolaget**

Box 4207
171 04 Solna
Telefon: 08-627 62 00
www.sscspace.com

Statens**Bostadsomvandling, Sbo**

Stubbengatan 2
703 44 Örebro
Telefon: 070-694 86 00
www.sbo.se

Sveaskog

Torsgatan 4
105 22 Stockholm
Telefon: 08-655 90 00
www.sveaskog.se

Svedab

Box 4044
203 11 Malmö
Telefon: 040-660 98 80
www.svedab.se

Svenska Skeppshypotek

Kungssportsavenyen 10
411 36 Göteborg
Telefon: 031-63 12 50
www.svenskaskippshypotek.se

Svenska Spel

621 80 Visby
Telefon: 010-120 00 00
www.svenskaspel.se

Svevia

Box 4018
171 04 Solna
Telefon: 08-404 10 00
www.svevia.se

Swedavia

190 45 Stockholm-Arlanda
Telefon: 010-109 00 00
www.swedavia.se

Sweden House

Ul. Malaya Konyushennaya
1-3, block A
191186 S:t Petersburg
Ryssland

Swedfund International

Box 3286
103 65 Stockholm
Telefon: 08-725 94 00
www.swedfund.se

Swedesurvey

801 82 Gävle
Telefon: 026-63 33 00
www.swedesurvey.se

Systembolaget

103 84 Stockholm
Telefon: 08-503 300 00
www.systembolaget.se

Telia Company

169 94 Solna
Telefon: 08-504 550 00
www.teliacompany.com

Teracom Group

Box 30150
104 25 Stockholm
Telefon: 08-555 420 00
www.teracom.se

Vasallen

Box 244
701 44 Örebro
Telefon: 070-536 08 28
www.vasallen.se

Vattenfall

169 92 Stockholm
Telefon: 08-739 50 00
www.vattenfall.se

VisitSweden

Box 3030
103 61 Stockholm
Telefon: 08-789 10 00
www.visitsweden.com

Voksenåsen

Ullveien 4
NO-0791 Oslo
Norge
Telefon: +47-22 81 15 00
www.voksenaasen.no

Definitioner och förkortningar

Definitioner

Antal anställda i medeltal – Omräknat till årsanställda.

Bruttoinvesteringar – Summan av bolagets investeringar i förvärv, materiella anläggningstillgångar, immateriella anläggningstillgångar samt finansiella anläggningstillgångar.

Funds From Operations (FFO) – Internt tillförda medel.

Justerat eget kapital (JEK) – Eget kapital plus eventuella övervärden i till exempel fastigheter och dotterbolag.

Nettoskuld – Räntebärande skulder minus räntebärande tillgångar.

Nettoskuldsättningsgrad – Räntebärande nettoskuld i förhållande till eget kapital. I vissa fall sker beräkningen med utgångspunkt i justerat eget kapital (JEK) vilket i förekommande fall anges.

Operativt kapital – Räntebärande nettoskuld plus eget kapital.

Re, Avkastning på eget kapital (genomsnitt) – Resultat efter skatt hänförbart till aktieägare i moderbolaget i förhållande till genomsnittligt eget kapital hänförbart till aktieägare i moderbolaget. I vissa fall sker beräkningen med utgångspunkt i justerat eget kapital (JEK) vilket i förekommande fall anges.

Rop, Avkastning på operativt kapital (genomsnitt) – Rörelseresultat i relation till genomsnittligt operativt kapital.

ROCE, Avkastning på sysselsatt kapital (genomsnitt) – Rörelseresultat plus finansiella intäkter i förhållande till genomsnittligt sysselsatt kapital.

Rörelsemarginal – Rörelseresultat i förhållande till nettoomsättningen.

Rörelseresultat – Nettoomsättning (inklusive eventuellt anslag) plus övriga intäkter minus kostnader plus resultat från andelar i intressebolag plus värdeförändringar.

Skuldsättningsgrad – Räntebärande skulder i förhållande till eget kapital.

Soliditet – Eget kapital inklusive minoritetens andel i förhållande till balansomslutningen. I vissa fall sker beräkningen med utgångspunkt i justerat eget kapital (JEK) vilket i förekommande fall anges.

Sysselsatt kapital – Räntebärande skulder plus eget kapital.

Utdelning – Uppgifter om utdelning avser utdelning beslutad vid därpå följande årsstämma.

Branschspecifika nyckeltal

Finansiella bolag

Kapitaltäckningsgrad – Kapitalbas i relation till riskvägt belopp.

Kärnprimärkapitalrelation – Kärnprimärkapital i relation till riskvägt belopp.

Kärnprimärkapital – Eget kapital minus vissa avdragsposter, exempelvis goodwill.

Fastighetsbolag

Överskottsgrad – Driftnetto i relation till hyresintäkter.

Förkortningar

BTA – Bruttoarea.

GDPR – EU:s dataskyddsförordning (General Data Protection Regulation, GDPR).

GRI – Global Reporting Initiative, internationella riktlinjer för hållbarhetsredovisning.

IFRS – International Financial Reporting Standards.

NKI – Nöjd-Kund-Index.

NMI – Nöjd-Medarbetar-Index.

(XX) – Siffror inom parenteser som följer en annan siffra anger notering föregående år.

Förvaltningsorganisationen

Den statliga bolagsportföljen förvaltas till största delen av Näringsdepartementet under närings- och innovationsministern inom avdelningen för innovation, analys och statliga bolag; enheten för bolag med statligt ägande.

Ansvarig minister och statssekreterare

Närings- och innovationsminister:
Mikael Damberg

Statssekreterare:
Stina Billinger

Ansvariga tjänstemän

Chef avdelningen för innovation, analys och statliga bolag:
Carl Rosén

Chefenheten för bolag med statligt ägande:
Anna Magnusson

Biträdande chefer enheten för bolag med statligt ägande:
Jenny Lahrin, Christine Leandersson, Per Lundkvist

Rapporten är producerad av Näringsdepartementet i samarbete med Intellecta Corporate AB.
Foto: Omslag: Johnér, sid 1; Frida Ström (husfasad Riksdagsrevisionen), sid 3; Kristian Pohl/Regeringskansliet, sid 9; Shutterstock (ståltillverkning), sid 12; Johnér, sid 14; Johnér, sid 19; Rúnar Gudmundsson, sid 28; foto via We link Sweden, sid 32; Johnér, sid 37-38, Johnér, sid 88; Johnér, sid 90; Ninni Andersson/Regeringskansliet. Övriga foton kommer från bolagen som ingår i verksamhetsberättelsen, om inte annat anges.
Tryck: TMG Stockholm AB, 2018

Denna verksamhetsberättelse kan beställas via: www.regeringen.se
Artikelnummer: N2018.17

Regeringskansliet

Växel: 08-405 10 00

Besöksadress: Mäster Samuelsgatan 70
Stockholm